



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ  
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА  
СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015  
1051 СОФИЯ, УЛ. "ТРИАДИЦА" № 2, ТЕЛ.: 8119 443, ФАКС: 988 44 05, WWW.MLSP.GOVERNMENT.BG

# ПРОЕКТОБЮДЖЕТ ЗА 2022 Г. И АКТУАЛИЗИРАНА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА 2023 И 2024 Г.

В ПРОГРАМЕН ФОРМАТ

(ПО ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ)  
НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ТРУДА И  
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА



София, януари 2022 г.

## СЪДЪРЖАНИЕ

|             |                                                                                                                                 |                                     |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| <b>I.</b>   | <b>ВЪВЕДЕНИЕ .....</b>                                                                                                          | <b>6</b>                            |
| <b>II.</b>  | <b>МИСИЯ .....</b>                                                                                                              | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| <b>III.</b> | <b>ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ И КАПАЦИТЕТ .....</b>                                                                                | <b>10</b>                           |
| <b>IV.</b>  | <b>ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ, ИЗПЪЛНЯВАНИ ОТ МТСП.....</b>                                                                            | <b>13</b>                           |
| 1.          | ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, СВОБОДНОТО ДВИЖЕНИЕ НА РАБОТНИЦИ И ТРУДОВАТА МИГРАЦИЯ .....                             | 13                                  |
| 2.          | ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ТРУДОВИТЕ ОТНОШЕНИЯ .....                                                                                | 18                                  |
| 3.          | ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА СОЦИАЛНОТО ПОДПОМАГАНЕ И РАВНОПОСТАВЕНОСТТА НА ЖЕНИТЕ И МЪЖЕТЕ .....                                     | 21                                  |
| 4.          | ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ХОРАТА С УВРЕЖДАНЯ .....                                                                                 | 26                                  |
| 5.          | ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА СОЦИАЛНОТО ВКЛЮЧВАНЕ.....                                                                                | 31                                  |
| 6.          | ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ЖИЗНЕНОТО РАВНИЩЕ, ДЕМОГРАФСКОТО РАЗВИТИЕ И СОЦИАЛНИТЕ ИНВЕСТИЦИИ.....                                   | 37                                  |
| <b>V.</b>   | <b>ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА ПРОЕКТОБЮДЖЕТА ЗА 2022 Г. И АКТУАЛИЗИРАНАТА ПРОГНОЗА ЗА 2023 И 2024 Г.....</b>                          | <b>42</b>                           |
| 1.          | ПРИХОДИ .....                                                                                                                   | 42                                  |
| 2.          | РАЗХОДИ .....                                                                                                                   | 43                                  |
| 3.          | ФИНАНСИРАНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИТЕ РАЗХОДИ .....                                                                                    | 49                                  |
| <b>VI.</b>  | <b>ОПИСАНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГРАМИ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВЕДОМСТВЕНИ И АДМИНИСТРИРАНИ РАЗХОДИ .....</b>                            | <b>49</b>                           |
| 1500.01.01  | БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Активна политика на пазара на труда” .....                                                                   | 49                                  |
| 1500.01.02  | БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Свободно движение на работници и трудова миграция”.....                                                      | 60                                  |
| 1500.02.01  | БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Осигуряване на подходящи условия на труд“ .....                                                              | 63                                  |
| 1500.03.01  | БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Социални помощи” .....                                                                                       | 67                                  |
| 1500.03.02  | БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Равнопоставеност на жените и мъжете” .....                                                                   | 72                                  |
| 1500.04.01  | БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Подкрепа на и за хората с увреждания” .....                                                                  | 75                                  |
| 1500.05.01  | БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Подкрепа за децата и семействата” .....                                                                      | 86                                  |
| 1500.06.01  | БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Насърчаване, координация и мониторинг на демографското развитие, жизненото равнище и доходите от труд“ ..... | 95                                  |
| 1500.06.02  | БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Насърчаване, развитие и мониторинг на социалната икономика и корпоративната социална отговорност” .....      | 98                                  |
| 1500.07.00  | БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Администрация” .....                                                                                         | 101                                 |

## Използвани съкращения

|                 |                                                                           |
|-----------------|---------------------------------------------------------------------------|
| <b>АЗ</b>       | Агенция по заетостта                                                      |
| <b>АИКБ</b>     | Асоциация на индустриалния капитал в България                             |
| <b>АКСУ</b>     | Агенция за качеството на социалните услуги                                |
| <b>АСП</b>      | Агенция за социално подпомагане                                           |
| <b>АУАН</b>     | Акт за установяване на административно нарушение                          |
| <b>АХУ</b>      | Агенция за хората с увреждания                                            |
| <b>БДО</b>      | Базов доход за отопление                                                  |
| <b>БЗР</b>      | Безопасност и здраве при работа                                           |
| <b>БКС</b>      | Българска стопанска камара                                                |
| <b>БТПП</b>     | Българска търговско-промишлена палата                                     |
| <b>ВРБ</b>      | Второстепенен разпоредител с бюджети                                      |
| <b>ГМД</b>      | Гарантиран минимален доход                                                |
| <b>ДАБ</b>      | Държавна агенция за чужденците                                            |
| <b>ДАБЧ</b>     | Държавна агенция за българите в чужбина                                   |
| <b>ДАЕУ</b>     | Държавна агенция „Електронно управление“                                  |
| <b>ДАЗД</b>     | Държавна агенция за закрила на детето                                     |
| <b>ДБ</b>       | Държавен бюджет                                                           |
| <b>ДЗПО</b>     | Допълнително задължително пенсионно осигуряване                           |
| <b>ДБТ</b>      | Дирекция „Бюро по труда“                                                  |
| <b>ДОО</b>      | Държавно обществено осигуряване                                           |
| <b>ДП БГЦПО</b> | Държавно предприятие „Българо-германски център за професионално обучение“ |
| <b>ДЦДУ</b>     | Дневен център за деца с увреждания                                        |
| <b>ЕИП</b>      | Европейско икономическо пространство                                      |
| <b>ЕР</b>       | Експертиза на работоспособността                                          |
| <b>ЕК</b>       | Европейската комисия                                                      |
| <b>ЕС</b>       | Европейски съюз                                                           |
| <b>ЕСФ</b>      | Европейски социален фонд                                                  |
| <b>ЗА</b>       | Закон за администрацията                                                  |
| <b>ЗВВ</b>      | Закон за военноинвалидите и военнопострадалите                            |
| <b>ЗВВРБ</b>    | Закон за ветераните от войните на Република България                      |
| <b>ЗВО</b>      | Закон за висшето образование                                              |
| <b>ЗДБРБ</b>    | Закон за държавния бюджет на Република България                           |
| <b>ЗДОИ</b>     | Закон за достъп до обществена информация                                  |
| <b>ЗЗБУТ</b>    | Закон за здравословни и безопасни условия на труд                         |
| <b>ЗЗДет.</b>   | Закон за закрила на детето                                                |
| <b>ЗЛП</b>      | Закон за личната помощ                                                    |
| <b>ЗМДВИП</b>   | Закон за мерките и действията по време на извънредното положение          |
| <b>ЗНЗ</b>      | Закон за насърчаване на заетостта                                         |
| <b>ЗОП</b>      | Закон за обществените поръчки                                             |
| <b>ЗПССИ</b>    | Закон за предприятията на социалната и солидарна икономика                |
| <b>ЗПФ</b>      | Закон за публичните финанси                                               |
| <b>ЗРЖМ</b>     | Закон за равнопоставеност на жените и мъжете                              |
| <b>ЗСПД</b>     | Закон за семейни помощи за деца                                           |
| <b>ЗСУ</b>      | Закон за социалните услуги                                                |
| <b>ЗСП</b>      | Закон за социалното подпомагане                                           |
| <b>ЗТМТМ</b>    | Закон за трудовата миграция и трудовата мобилност                         |
| <b>ЗУКТС</b>    | Закон за уреждане на колективните трудови спорове                         |
| <b>ЗХУ</b>      | Закон за хората с увреждания                                              |
| <b>ИАГ</b>      | Изпълнителна агенция по горите                                            |

|                      |                                                                                     |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>ИА ГИТ</b>        | Изпълнителна агенция “Главна инспекция по труда”                                    |
| <b>ИРМ</b>           | Изнесено работно място                                                              |
| <b>КЗД</b>           | Комисия за защита от дискриминация                                                  |
| <b>КНСБ</b>          | Конфедерация на независимите синдикати в България                                   |
| <b>КРИБ</b>          | Конфедерация на работодателите и индустриалците в България                          |
| <b>КТД</b>           | Колективни трудови договори                                                         |
| <b>КТ „Подкрепа”</b> | Конфедерация на труда „Подкрепа“                                                    |
| <b>КТС</b>           | Колективни трудови спорове                                                          |
| <b>КУТ/ГУТ</b>       | Комитет/Група по условия на труд                                                    |
| <b>МВнР</b>          | Министерство на външните работи                                                     |
| <b>МВР</b>           | Министерство на вътрешните работи                                                   |
| <b>МЕ</b>            | Министерство на енергетиката                                                        |
| <b>МЕУ</b>           | Министерство на електронното управление                                             |
| <b>МЗд</b>           | Министерство на здравеопазването                                                    |
| <b>МЗм</b>           | Министерство на земеделието                                                         |
| <b>МИИ</b>           | Министерство на икономиката и индустрията                                           |
| <b>МИР</b>           | Министерство на иновациите и растежа                                                |
| <b>МК</b>            | Министерство на културата                                                           |
| <b>ММС</b>           | Министерство на младежта и спорта                                                   |
| <b>МОН</b>           | Министерство на образованието и науката                                             |
| <b>МОСВ</b>          | Министерство на околната среда и водите                                             |
| <b>МОТ</b>           | Международна организация по труда                                                   |
| <b>МП</b>            | Министерство на правосъдието                                                        |
| <b>МРЗ</b>           | Минимална работна заплата                                                           |
| <b>МРРБ</b>          | Министерство на регионалното развитие и благоустройството                           |
| <b>МС</b>            | Министерския съвет                                                                  |
| <b>МСП</b>           | Малки и средни предприятия                                                          |
| <b>МТ</b>            | Министерство на туризма                                                             |
| <b>МТС</b>           | Министерство на транспорта и съобщенията                                            |
| <b>МТСП</b>          | Министерство на труда и социалната политика                                         |
| <b>МФ</b>            | Министерство на финансите                                                           |
| <b>НАП</b>           | Национална агенция за приходите                                                     |
| <b>НАПОО</b>         | Национална агенция за професионално образование и обучение                          |
| <b>НЕЛК</b>          | Национална експертна лекарска комисия                                               |
| <b>НЗОК</b>          | Национална здравноосигурителна каса                                                 |
| <b>НИПА</b>          | Национален институт за помирение и арбитраж                                         |
| <b>НОИ</b>           | Национален осигурителен институт                                                    |
| <b>НПДНРЖМ</b>       | Национален план за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете |
| <b>НПНПЕГМ</b>       | Национален план за изпълнение на Европейската гаранция за младежта                  |
| <b>НПО</b>           | Неправителствена организация                                                        |
| <b>НСДГ</b>          | Национална стратегия за дългосрочна грижа                                           |
| <b>НСНРЖМ</b>        | Национална стратегия за насърчаване равнопоставеността на жените и мъжете           |
| <b>НСИ</b>           | Национален статистически институт                                                   |
| <b>НСОРБ</b>         | Национално сдружение на общините в Република България                               |
| <b>НСРЖМ</b>         | Национален съвет по равнопоставеността на жените и мъжете                           |
| <b>НССЕИВ</b>        | Национален съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси         |
| <b>НСТМТМ</b>        | Националният съвет по трудова миграция и трудова мобилност                          |
| <b>НСТС</b>          | Национален съвет за тристранно сътрудничество                                       |
| <b>ОИСР</b>          | Организация за икономическо сътрудничество и развитие                               |
| <b>ООН</b>           | Организация на обединените нации                                                    |

|                  |                                                                      |
|------------------|----------------------------------------------------------------------|
| <b>ОП РЧР</b>    | Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”                  |
| <b>ПАМ</b>       | Принудителни административни мерки                                   |
| <b>ППЗЗДет.</b>  | Правилник за прилагане на Закона за закрила на детето                |
| <b>ППЗСПД</b>    | Правилник за прилагане на Закона за семейни помощи за деца           |
| <b>ППЗСП</b>     | Правилник за прилагане на Закона за социалното подпомагане           |
| <b>ППЗСУ</b>     | Правилник за прилагане на Закона за социалните услуги                |
| <b>ППЗХУ</b>     | Правилник за прилагане на Закона за хората с увреждания              |
| <b>ППФ</b>       | Професионален пенсионен фонд                                         |
| <b>ПРБ</b>       | Първостепенен разпоредител с бюджет                                  |
| <b>ПСПСМИ</b>    | Помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия    |
| <b>СЕВ</b>       | Съвет по европейски въпроси                                          |
| <b>СЗО</b>       | Световна здравна организация                                         |
| <b>СРМ</b>       | Свободни работни места                                               |
| <b>ССЕВ</b>      | Система за сигурно електронно връчване                               |
| <b>СТСВ</b>      | Служби по трудови и социални въпроси                                 |
| <b>СУПЦ</b>      | Социален учебно-професионален център                                 |
| <b>ТЕЛК</b>      | Териториална експертна лекарска комисия                              |
| <b>ТП на НОИ</b> | Териториално поделение на Националния осигурителен институт          |
| <b>ТРЛ</b>       | Търсеци работа лица                                                  |
| <b>УМБАЛ</b>     | Университетска многопрофилна болница за активно лечение              |
| <b>УПМСНА</b>    | Устройствен правилник на Министерския съвет и неговата администрация |
| <b>УПФ</b>       | Универсален пенсионен фонд                                           |
| <b>ФСЗ</b>       | Фонд „Социална закрила”                                              |
| <b>ФУМИ</b>      | Фонд „Убежище, миграция и интеграция“                                |
| <b>ФУТ</b>       | Фонд „Условия на труд”                                               |
| <b>ЦОП</b>       | Център за обществена подкрепа                                        |
| <b>ЦРЧРРИ</b>    | Център за развитие на човешките ресурси и регионални инициативи      |
| <b>ЦСРИДУ</b>    | Център за социална рехабилитация и интеграция за деца с увреждания   |

## I. ВЪВЕДЕНИЕ

В настоящия доклад е представен проектобюджета за 2022 г. и актуализираната прогноза за 2023 и 2024 г. на Министерството на труда и социалната политика, съобразени със следните нормативни актове:

- Закон за публичните финанси;
- Закон за държавния бюджет на Република България за 2021 г.;
- Постановление № 286 на Министерския съвет от 19.08.2021 г. за определяне размера на линията на бедност за 2022 г.;
- Решение № 64 на Министерския съвет от 22.01.2021 г. за бюджетната процедура за 2022 г. и указания на министъра на финансите БЮ №5 от 04.10.2021 г. за подготовката и представянето на проектобюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет (ПРБ) за 2022 г. и на актуализираните бюджетни прогнози за 2023 и 2024 г.
- Решение № 76 на Министерския съвет от 04.02.2020 г. за одобряване на изменение на споразумението за партньорство на Република България, очертаващо помощта от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г., одобрено с Решение за изпълнение на Европейската комисия С (2014) 5582 от 2014 г. и изменено с Решения за изпълнение на Европейската комисия С (2015) 1470 от 2015 г., С (2015) 9128 от 2015 г., С (2016) 6904 от 2016 г., С (2018) 4794 от 2018 г. и С (2019) 3788 от 2019 г., и за актуализиране на финансовото разпределение на средствата от Европейския социален фонд, Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд по тематични цели и по Оперативни програми, одобрено с Решение № 184 на Министерския съвет от 2014 г. и изменено с Решение № 476 на Министерския съвет от 2014 г., Решение № 812 на Министерския съвет от 2015 г., Решение № 306 на Министерския съвет от 2018 г. и Решение № 56 на Министерския съвет от 2019 г.;
- Решение № 335 на Министерския съвет от 7 юни 2019 г. за одобряване на индикативно финансово разпределение на средствата от Европейския социален фонд+, Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд за програмен период 2021-2027 г. по цели на политиката и програми, изм. с Решение № 496 на Министерския съвет от 21 юли 2020 г.;
- Решение № 963 на Министерския съвет от 2020 г. за одобряване на промени в Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2021-2023 г., одобрена с Решение № 778 на Министерския съвет от 2020 г.;
- Решение № 891 на Министерския съвет от 04.12.2020 г. за изменение на Решение № 502 на Министерския съвет от 2017 г. за утвърждаване на класификация на областите на политики/функционалните области и бюджетните програми от компетентността и отговорността на съответния първостепенен разпоредител с бюджет, чийто бюджет се включва в държавния бюджет, с изключение на първостепенните разпоредители с бюджет по бюджетите на Народното събрание и на съдебната власт, за периода 2018 - 2021 г., изменено с Решение № 733 на Министерския съвет от 2018 г., Решение № 520 на Министерския съвет от 2019 г. и Решение № 485 на Министерския съвет от 2020 г.;
- Решение № 413 на Министерския съвет от 07.05.2021 г. за одобряване на Конвергентната програма на Република България (2021-2023 г.);
- Решение № 33 на Министерския съвет от 20.01.2020 г. за одобряване на Визия, цели и приоритети на Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 и Протоколно решение № 67.25 от 02.12.2020 г. за одобряване на Доклад за одобряване на Национална програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 – детайлизирана стратегия;
- Настъпили и предстоящи към момента промени в нормативната уредба.

Политиките и програмите, залегнали в проектобюджета за 2022 г. на МТСП и

актуализираната прогноза за 2023 и 2024 г. са разработени в съответствие със Закона за държавния бюджет на Република България за 2021 г.; отчета за изпълнението на бюджета за първо полугодие на 2021 г.; фискалните цели, политики и разходни тавани, утвърдени с Решение № 963 на Министерския съвет от 2020 г., в т.ч.:

- **Минимална работна заплата**

За 2022 г. се предвижда увеличаване на размера на минималната работна заплата от 650 лв. за 2021 г. на 710 лв. от 1 април 2022 г., като размерът от 710 лв. ще се запази и през 2023 г. и 2024 г.

- **Размери на социално и здравноосигурителните вноски**

- За периода 2022-2024 г. запазване размерите и съотношенията на осигурителните вноски за фондовете на държавното обществено осигуряване:

Размерът на осигурителната вноса за фонд „Пенсии” – 19,8% за родените преди 01.01.1960 г., при запазено съотношение – 11,02% за сметка на работодателя и 8,78% за сметка на работника и 14,8% за лицата, родени след 31.12.1959 г., съответно при съотношение 8,22% към 6.58%.

Размерите на вноските за останалите фондове на ДОО се запазват на нивото си от 2011 г. за целия тригодишен период: фонд „Общо заболяване и майчинство” – 3,5% (2,1% за осигурителя, 1,4% за осигуреното лице), фонд „Безработица” – 1,0% (0,6% за осигурителя и 0,4% за осигуреното лице), фонд „Трудова злополука и професионална болест” – между 0,4 и 1,1% за сметка на работодателя.

- За периода не се правят вноски за фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите”;

- Размерите на вноските за УПФ и ППФ на ДЗПО остават без промяна, респективно 5% за УПФ (2.8% за осигурителя и 2.2% за осигуреното лице) и 12% (за работещи при първа категория труд) и 7% (за работещи при втора категория труд) за ППФ;

- Увеличава се минималният осигурителен доход за самоосигуряващите се лица от 650 лв. за 2021 г. на 710 лв. от 01.04.2022 г., като размерът от 710 лв. ще се запази и през 2023 г. и 2024 г.;

- Увеличава се минималният осигурителен доход за земеделските стопани и тютюнопроизводители от 420 лв. на 710 лв. от 01.04.2022 г.;

- Увеличава се максималният осигурителен доход от 01.04.2022 г. от 3 000 лв. на 3 400, като размерът от 3 400 лв. се запазва и през 2023 г. и 2024 г.;

- **Минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст** по чл. 68, ал. 1 от КСО за 2022 г. се увеличава от 300 на 370 лв., считано от 25.12.2021 г. За периода 2023-2024 г. размерът ѝ се увеличава, считано от 1 юли, с процентите определени по чл. 100 от КСО;

- **Максималният размер на получаваните една или повече пенсии** е 1 500 лв. съгласно ЗИД на ЗБДОО за 2021 г. от 09.09.2021 г. (в сила от 25.12.2021 г.). Размерът се запазва на това ниво в периода 2023-2024 г.;

- **Запазва се размерът на Гарантирания минимален доход (ГМД)** за периода 2022-2024 г. на нивото от 2019 г. – 75 лв.;

- **Размер на семейните помощи за деца и размер на средномесечния доход за достъп до семейни помощи:**

- Размер на средномесечния доход на член от семейството за достъп до еднократната помощ при бременност и месечните помощи за отглеждане на дете до навършване на една година – 610 лв.;

- Размер на средномесечния доход на член от семейството за достъп до месечните помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст:

- 510 лв. – за получаване на пълен размер на помощта;

- от 510,01 лв. до 610 лв. включително – за получаване на помощта в размер 80 на сто от пълния ѝ размер;

➤ Размери на месечните помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст:

- 50 лв. за семейство с едно дете;
- 110 лв. за семейство с две деца;
- 165 лв. за семейство с три деца;
- 175 лв. за семейство с четири деца, като за всяко следващо дете в

семейството помощта за семейството расте с 20 лв.;

- размер на месечните помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, за децата близнаци – 75 лв. за дете;

- размер на месечните помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, за деца, настанени в семейства на роднини, близки и приемни семейства по реда на ЗЗДет. – 50 лв.;

- размер на месечните помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, за дете с един жив родител – пълен размер на помощта.

➤ Размер на еднократната помощ при бременност – 150 лв.

➤ Размер на еднократната помощ при раждане – 250 лв. (първо дете), 600 лв. (второ дете), 300 лв. (трето дете) и 200 лв. (четвърто и всяко следващо дете).

➤ Размер на еднократната помощ при осиновяване на дете – 250 лв.

➤ Размер на допълнителната еднократна помощ за дете с установени трайни увреждания 50 и над 50 на сто до навършване на двегодишна възраст – 100 лв.

➤ Размер на месечните помощи за отглеждане на дете до навършване на една година – 200 лв.

➤ Размер на еднократната помощ за отглеждане на близнаци – 1 200 лв. на дете.

➤ Размер на еднократната помощ за отглеждане на дете от майка (осиновителка) студентка, учаща в редовна форма на обучение – 2 880 лв.

➤ Размер на месечната помощ за отглеждане на дете с трайно увреждане по чл. 8д от Закона за семейни помощи за деца за родители (осиновители), семейства на роднини или близки и доброволни приемни семейства, при които са настанени деца с трайни увреждания по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето, в т.ч.:

- за дете с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 930 лв.,

- за дете с определени от 70 до 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 450 лв.,

- за дете с определени от 50 до 70 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 350 лв.

➤ Размер на месечната помощ за отглеждане на дете с трайно увреждане по чл. 8д от Закона за семейни помощи за деца за професионални приемни семейства, при които са настанени деца с трайни увреждания по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето, в т.ч.:

- за дете с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 490 лв.,

- за дете с определени от 70 до 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 420 лв.,

- за дете с определени от 50 до 70 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 350 лв.

➤ Размер на месечните помощи за дете без право на наследствена пенсия от починал родител – 150 лв.

➤ Размер на еднократната помощ за ученици, записани в първи клас – 300 лв.;

➤ Размер на еднократната помощ за ученици, записани в осми клас – 300 лв.



- **Размерът на месечното парично обезщетение за отглеждане на малко дете от една до две години е 650 лв. от 01.10.2021 г., съгл. ЗИД на ЗБДОО за 2021 г. от 09.09.2021 г.**

С РМС № 891 от 04.12.2020 г. за изменение на РМС № 502 от 2017 г. за утвърждаване на класификация на областите на политики/функционалните области и бюджетните програми от компетентността и отговорността на съответния първостепенен разпоредител с бюджет, чийто бюджет се включва в държавния бюджет, с изключение на първостепенните разпоредители с бюджет по бюджетите на Народното събрание и на съдебната власт, за периода 2018 - 2021 г., изменено с РМС № 733 от 2018 г., РМС № 520 от 2019 г. и РМС № 485 от 2020 г., приложими за бюджет 2022 г. и бюджетната прогноза за 2023 и 2024 г., програмният бюджет на МТСП е структуриран в 6 политики и 10 програми, вкл. и програма „Администрация”.

**Политика № 1: Политика в областта на пазара на труда, свободното движение на работници и трудовата миграция**

- **Бюджетна Програма:** Активна политика на пазара на труда
- **Бюджетна Програма:** Свободно движение на работници и трудова миграция

**Политика № 2: Политика в областта на трудовите отношения**

- **Бюджетна Програма:** Осигуряване на подходящи условия на труд

**Политика № 3: Политика в областта на социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете**

- **Бюджетна Програма:** Социални помощи
- **Бюджетна Програма:** Равнопоставеност на жените и мъжете

**Политика № 4: Политика в областта на хората с увреждания**

- **Бюджетна Програма:** Подкрепа на и за хората с увреждания

**Политика № 5: Политика в областта на социалното включване**

- **Бюджетна Програма:** Подкрепа за децата и семействата

**Политика № 6: Политика в областта на жизненото равнище, демографското развитие и социалните инвестиции**

- **Бюджетна Програма:** Насърчаване, координация и мониторинг на демографското развитие, жизненото равнище и доходите от труд
- **Бюджетна Програма:** Насърчаване, развитие и мониторинг на социалната икономика и корпоративната социална отговорност

**Бюджетна Програма: Администрация**

Съгласно БЮ № 5 от 04.10.2021 г. Указания за подготовката и представянето на проектобюджетите на ПРБ за 2022 г. и актуализираните им бюджетните прогнози за 2023 и 2024 г., настоящият доклад е структуриран в шест основни части.

След въведението, във втората и третата части е описана мисията на МТСП и визията за организационното развитие и капацитет, както и настъпилите и предвижданите структурни и/или функционални промени.

В четвъртата част е направено описание на политиките, в т.ч. стратегическите и оперативните цели, както и на очакваните ползи за обществото. Въздействието от провежданите политики на МТСП е представено чрез индикатори, измерващи основни резултати за периода 2022-2024 г.

Петата част представя основните параметри на проекта на бюджет за 2022 г. и на актуализираните бюджетни прогнози за 2023 и 2024 г. с обобщени показатели за приходите и консолидираните разходи, в т.ч. по бюджета и по други бюджети и сметки за средства от ЕС. За разходите е представена и отчетна информация за 2019 и 2020 г., както и информация за Държавния бюджет за 2021 г. (изм. и доп. ДВ. бр.77/2021г., в сила от 16.09.2021 г.).

Шестата част описва бюджетните програми и прогнозата за всяка една от тях. За всяка от бюджетните програми е представена информация за целите на програмата; целевите стойности за всеки един от показателите за изпълнение; външните фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмите; информация за наличността и качеството на данните; представяните по програмата продукти/услуги. Посочени са и организационните структури, участващи в нея, както и отговорността за изпълнението на програмата.

**ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА БЮДЖЕТА НА МТСП МОЖЕ ДА БЪДЕ НАМЕРЕНА НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦАТА НА МИНИСТЕРСТВОТО: <http://www.mlsp.government.bg>, КАТЕГОРИИ: ДОКУМЕНТИ/ПРОГРАМЕН БЮДЖЕТ НА МТСП И ОТЧЕТИ.**

## II. МИСИЯ

Министерството на труда и социалната политика, като държавна институция, основавайки се на принципите на Европейския социален модел, стратегическите цели на МОТ и в частност на социалната солидарност, е призвана да гарантира правото на достоен труд, пълноценна социална реализация и развитие, както и на адекватна социална закрила от обществото на всички български граждани и за всеки гражданин на друга държава, намиращ се на територията на Република България.

Министерството на труда и социалната политика за периода 2022-2024 г. ще продължава да работи за преодоляване на последиците от COVID-19 кризата, повишаване на качеството на работната сила и намаляването на безработицата, особено сред младежите; активиране и повишаване на заетостта на неравнопоставените групи на пазара на труда, приоритетно от най-слабо развитите райони и загубили работа вследствие COVID-19 кризата; качеството на работните места и условията на труд, трудовите доходи, както и за подобряване на адекватността и устойчивостта на системите за социална закрила и социално включване.

## III. ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ И КАПАЦИТЕТ

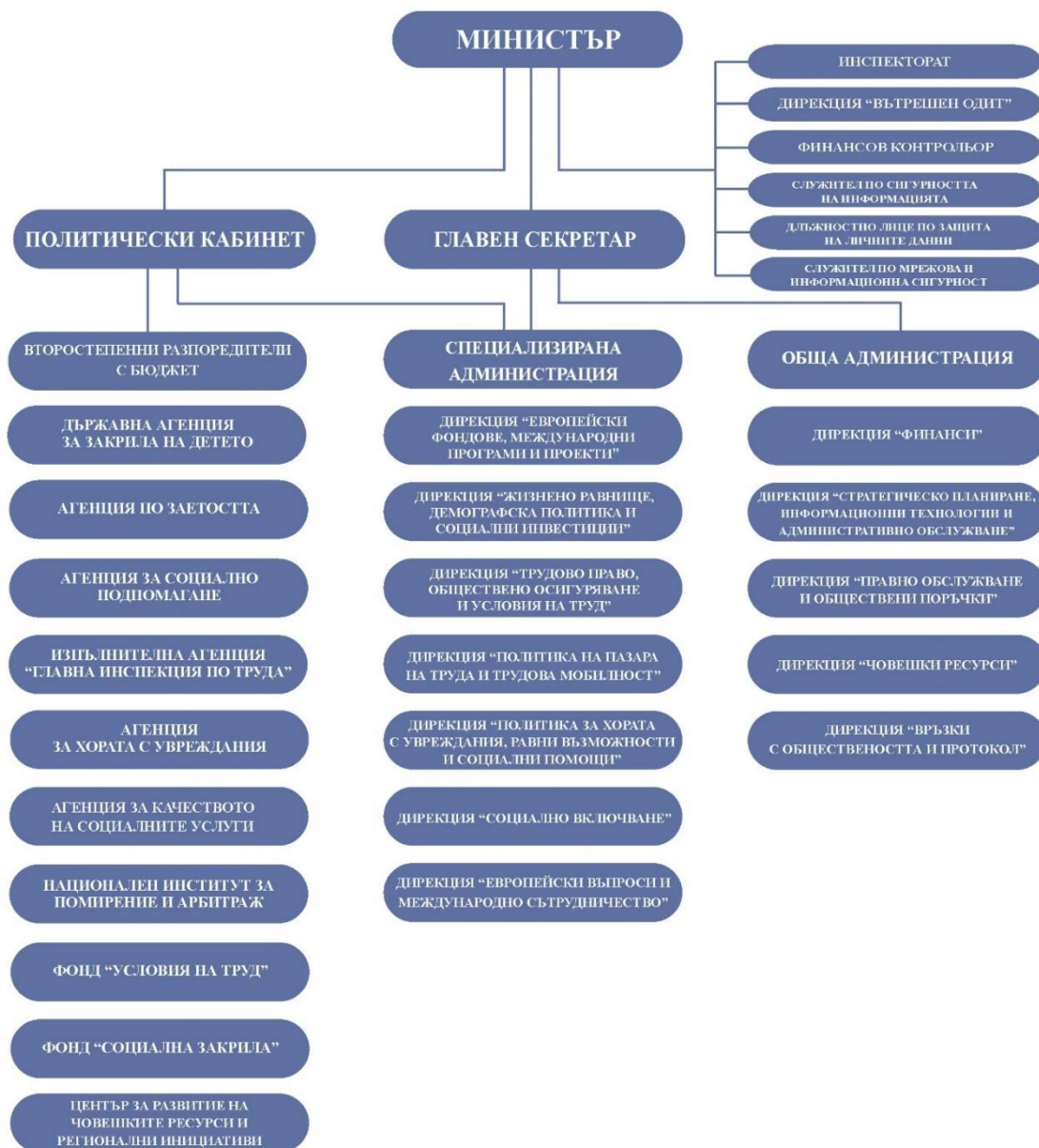
Настоящата организационна структура на МТСП е уредена съобразно изискванията на Закона за администрацията и утвърдена в Устройствения правилник на МТСП. С ПМС № 70/02.03.2021 г. е намалена числеността на администрацията на МТСП и някои второстепенни разпоредители с бюджет към министъра във връзка със създаване на Държавна агенция за научни изследвания и иновации. С ПМС № 159/15.04.2021 г. е извършена промяна в числеността на системата на МТСП.

Щатната численост на персонала от администрацията на Министерството на труда и социалната политика е разпределена по административни звена/длъжности, както следва:

| АДМИНИСТРАТИВНИ ЗВЕНА/ДЛЪЖНОСТИ               | Щатни<br>бройки |
|-----------------------------------------------|-----------------|
| Политически кабинет                           | 9               |
| Главен секретар                               | 1               |
| Инспекторат                                   | 10              |
| Финансов контролър                            | 1               |
| Длъжностно лице по защита на личните данни    | 1               |
| Служител по сигурността на информацията       | 1               |
| Служител по мрежова и информационна сигурност | 1               |
| Дирекция „Вътрешен одит“                      | 10              |

|                                                                                           |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>ОБЩА АДМИНИСТРАЦИЯ – общо:</b>                                                         | <b>57</b>  |
| Дирекция „Правно обслужване и обществени поръчки“                                         | 11         |
| Дирекция „Стратегическо планиране, информационни технологии и административно обслужване“ | 18         |
| Дирекция „Човешки ресурси“                                                                | 7          |
| Дирекция „Финанси“                                                                        | 17         |
| Дирекция „Връзки с обществеността и протокол“                                             | 4          |
| <b>СПЕЦИАЛИЗИРАНА АДМИНИСТРАЦИЯ – общо:</b>                                               | <b>293</b> |
| Главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти“                     | 182        |
| Дирекция „Жизнено равнище, демографска политика и социални инвестиции“                    | 14         |
| Дирекция „Трудово право, обществено осигуряване и условия на труд“                        | 20         |
| Дирекция „Политика на пазара на труда и трудова мобилност“                                | 19         |
| Дирекция „Политика за хората с увреждания, равни възможности и социални помощи“           | 16         |
| Дирекция „Социално включване“                                                             | 19         |
| Дирекция „Европейски въпроси и международно сътрудничество“                               | 23         |
| <b>ОБЩО:</b>                                                                              | <b>384</b> |

Организационната структура на МТСП е представена в следната форма:



Към министъра на труда и социалната политика, в качеството му на първостепенен разпоредител с бюджет, функционират *общо 10 второстепенни разпоредители с бюджет* с численост 7 625 щатни бройки, както следва:

- **АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА** – отговаря за изпълнение на държавната политика за насърчаване на заетостта, защитата на пазара на труда, професионалното ориентиране и обучението на възрастни и извършване на посредническа дейност по информиране и наемане на работа. Утвърдената численост на персонала е **2 279 щатни бройки**.
- **АГЕНЦИЯ ЗА СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ** – отговаря за изпълнение на държавната политика в областта на социалното подпомагане. Утвърдената численост на персонала е **4 647 щатни бройки**.
- **АГЕНЦИЯ ЗА КАЧЕСТВОТО НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ** – отговаря за осъществяване на контрол и мониторинг на предоставянето на социалните услуги и лицензиране на доставчиците на социални услуги. Утвърдената численост на персонала е **81 щатни бройки**.
- **ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА“** – упражнява цялостен контрол за спазване на трудовото законодателство във всички отрасли и дейности. Утвърдената численост на персонала е **492 щатни бройки**.

- **ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО** – специализиран орган на Министерския съвет за ръководство, координиране и контрол на дейностите по закриване на детето. Утвърдената численост на персонала е **54 щатни бройки**.

- **АГЕНЦИЯ ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ** – отговаря за изпълнение на държавната политика за интеграция на хората с увреждания. Утвърдената численост на персонала е **26 щатни бройки**.

- **НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ЗА ПОМИРЕНИЕ И АРБИТРАЖ** – административна структура с ранг на изпълнителна агенция към министъра на труда и социалната политика, с основна дейност посредничество и арбитраж за доброволно уреждане на колективни трудови спорове между работници и работодатели по смисъла на Закона за уреждане на колективните трудови спорове. Утвърдената численост на персонала е **12 щатни бройки**.

- **ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ И РЕГИОНАЛНИ ИНИЦИАТИВИ** – административна структура по чл. 60 от ЗА към министъра на труда и социалната политика, с основен предмет на дейност обучения на служители от системата на министерството, администрацията на централната и местна власт, социални партньори и неправителствени организации, по теми от компетентността на министъра на труда и социалната политика. Утвърдената численост на персонала е **16 щатни бройки**.

- **ФОНД „СОЦИАЛНА ЗАКРИЛА“** – административна структура към министъра на труда и социалната политика, с основен предмет на дейност финансиране на дейности и мероприятия, свързан и с провежданите политики в областта на социалното подпомагане. Утвърдената численост на персонала е **12 щатни бройки**.

- **ФОНД „УСЛОВИЯ НА ТРУД“** – административна структура към министъра на труда и социалната политика, с основен предмет на дейност финансиране на дейности и мероприятия за подобряване на условията на труд. Утвърдената численост на персонала е **6 щатни бройки**.

#### **IV. ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ, ИЗПЪЛНЯВАНИ ОТ МТСП**

##### **1. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, СВОБОДНОТО ДВИЖЕНИЕ НА РАБОТНИЦИ И ТРУДОВАТА МИГРАЦИЯ**

###### ***Визия за развитието на политиката***

В проектобюджета за 2022 г. и прогнозата за 2023 и 2024 г. се включват дейности за възстановяването на икономиката и достигането на заетост на нива от 2019 г., съчетано с реализиране на мерки за повишаване качеството на работната сила с фокус върху придобиването на дигитални умения и пригодността ѝ за заемане на нови работни места, в случаите на реструктуриране на засегнатите от пандемията сектори. Действията са съобразени с изискванията на ЗНЗ, ЗТМТМ, правилниците за тяхното прилагане и свързаните с тях нормативни актове. Предвидените действия способстват за реализиране на целите и поетите ангажименти на страната в изпълнение на специфичните препоръки на Съвета на ЕС към България; Европейската програма за уменията в Европа; мерките, включени в Националната програма за реформа; Националната програма за развитие България 2030 г.; новата Национална стратегия по миграция; Европейската гаранцията за младежта; Препоръката на Съвета на ЕС за интегриране на дългосрочно безработните лица на пазара на труда и др.

Анализът на пазарната среда, в която се реализират мерките на политиките по заетостта, показва силна зависимост от появата на COVID-19 пандемията и въведените ограничения и социална дистанция. От месец март 2020 г. ограничителни мерки срещу COVID-19 бяха въведени във всички държави от ЕС. Те се отразиха значително върху икономическото развитие. В България извънредното положение е в сила от 13 март до 13 май 2020 г., след което

отделни противоепидемични мерки останаха в действие. Ефектите от мерките се проявяват в различни икономически показатели. Една от мерките, която допринесе за по-умерения ръст на безработица и запазването на съществуващия брой работни места в страната, е т. нар. мярка 60/40. Субсидират се част от работните заплати и осигуровките във фирми, засегнати от COVID-19 кризата.

Сред основните приоритети на националната политика по заетостта през периода 2022-2024 г., които се реализират чрез ежегодните Национални планове за действие по заетостта, е преодоляване на последиците от COVID-19 кризата; повишаване квалификацията и уменията на работната сила според потребностите на икономиката и активиране и повишаване на заетостта на неравнопоставените групи на пазара на труда, приоритетно от най-слабо развитите райони и загубили работа вследствие COVID-19 кризата. На второ място, но също от съществено значение, е повишаването по количество на предлагането на работна сила. Това предполага активиране на неактивните лица, намаляване на престоя без работа на безработните и поддържане на трудовите навици на най-уязвимите групи на пазара на труда. Специално за продължително безработните лица се предвижда предоставяне както на комплексни услуги за активиране, информиране, консултиране, така и на възможности за включване в обучение и заетост. Като цяло ниското образование, квалификацията, недостига на умения и неравенствата, свързани със социално-икономическото положение, представляват основни пречки пред развитието на човешкия капитал с потенциални последици върху икономическия растеж.

Дейностите по активната политика целят решаване на основни проблеми и предизвикателства на пазара на труда:

- Преодоляване на последиците от COVID-19 кризата;
- Закриване на работни места вследствие COVID-19 кризата;
- Значителни неравновесия в търсенето и предлагането на работна сила по отношение на знанията и уменията на търсещите работа лица и по райони. Необходимост от придобиване на нови умения с цел по-бърза адаптация на работната сила към променящия се пазар на труда;
- В по-слабо развитите райони остава недостатъчен броят на новоразкриваните работни места;
- Висок брой на безработните от неравнопоставените групи и на икономически неактивните лица, в т.ч. обезкуражените.

Активната политика на пазара на труда ще бъде насочена към следните основни целеви групи:

- Безработни лица, съкратени вследствие COVID-19 кризата;
- Продължително безработни лица;
- Младежи, които нито се обучават, нито са заети (т.нар. NEETs) – до 29 години с подгрупа до 25 години, в т.ч. безработни младежи;
- Безработни над 50-годишна възраст;
- Безработни без квалификация или с нетърсена на пазара на труда професионална квалификация;
- Безработни с трайни увреждания;
- Неактивни лица, в т.ч. обезкуражени лица, учещи и пенсионери, желаещи да работят;
- Заети лица, желаещи да сменят работата си.

Активната политика обхваща и други групи безработни, според прилаганите програми, схеми и мерки от ЗНЗ, а именно: стартиращи предприемачи, безработни лица – самотни родители (осиновители) и/или майки (осиновителки) с деца до 5-годишна възраст; лица, изтърпели наказание лишаване от свобода; лица, получили международна закрила; неактивни лица, които желаят да работят и др. Лицата от неравнопоставените групи ще бъдат включвани в обучения, програми и мерки съобразно индивидуалните им планове, в които действията ще се определят според профила на лицето и неговите шансове за устройване на работа. Активната политика ще се реализира при спазване на принципите за регионализация,

съфинансиране от работодателите, развитие на интегрираните услуги, повишаване ефективността на програмите и мерките на база резултатите от периодичните оценки на ефектите от тяхното приложение, обвързване на обученията с краткосрочните и средносрочните прогнози за търсенето на работна сила, по-добър контрол върху качеството на обученията.

Дейностите за преодоляване на тези предизвикателства целят по-конкретно:

- Подобряване на услугите за активиране на безработните, за бързо устройване на нова работа и намаляване на продължителността на безработицата; активиране на неактивни, в т.ч. обезкуражени лица;

- Инвестиции за повишаване на квалификацията и уменията на заети и безработни лица чрез разнообразни обучения, основани на резултатите от прогнозите и информацията от областните комисии по заетостта, с акцент върху придобиването и развитието на „дигиталните“ и „зелените“ умения във връзка с цифровия и зеления преход;

- Осигуряване на бърз преход от безработица към заетост на лица, освободени вследствие COVID-19 кризата;

- Продължаване на работата по предложените етапи за прилагане на засилената Гаранция за младежта. Работата с младежите ще включва също придобиването на основни, социални и меки умения, както и интензивно предоставяне на наставничество и консултиране. За постигане на индивидуална подкрепа ще се развива партньорството на местно ниво с оглед ранна намеса и предоставяне на гъвкав пакет от услуги.

Във връзка с прилагането на принципите и правата от Европейския стълб за социални права, България трябва да предоставя активна подкрепа за заетост, да разшири възможностите за участие на заети и безработни в различни форми на учене през целия живот с цел повишаване на професионалната мобилност.

Политиката на България в областта на свободното движение на работници и трудовата миграция е обвързана с националния интерес на страната и е съобразена с произтичащите от членството ѝ в ЕС ангажименти, както и с новите тенденции в глобален и регионален план. Специализираните дейности на МТСП за осъществяване на европейската координация в тази област по своя характер са хоризонтални политики, взаимосвързани с редица други политики и програми.

През периода дейността ще бъде насочена към осигуряване на работна сила за сектори и икономически дейности, където е идентифициран недостиг на кадри, като се използват възможностите за насърчаване на свободното движение на работници в ЕС и механизмите на трудовата миграция, включително чрез спогодби за регулирането ѝ.

Кризата с COVID-19 повлия и на свободното движение на работници и трудовата миграция. Въведените ограничения от редица държави ще продължават да се отразяват върху свободното движение на работници, включително на сезонните работници (сред които не малък брой български граждани). Също така и трудовата миграция се влияе от кризата, тъй като придвижването на хора в глобален план продължава да е затруднено от непрекъснато променящите се изисквания за различни тестове, карантини, ваксинации и в отделни случаи дори затваряне на граници за определени категории хора. По тази причина процесите остават трудни за прогнозиране и планиране. Очаква се с напредването на темповете по преодоляване на кризата с COVID-19 завръщане към предишните нива на търсене на чуждестранна работна сила, дори към увеличаване в средносрочен план с оглед възстановяването и последващото развитие на икономиката. Допълнително се запазва като предизвикателство работата за справяне с последствията от оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз (Брекзит).

### ***Стратегическа и оперативни цели***

За повишаване на заетостта и ограничаване на безработицата през периода 2022 - 2024 г. *Стратегическата цел* е възстановяването на икономиката и достигането на заетост на нива от 2019 г., съчетано с реализиране на мерки за повишаване качеството на работната сила с фокус върху придобиването на дигитални умения и пригодността ѝ за заемане на нови работни

места, в случаите на реструктуриране на засегнатите от пандемията сектори, както и осигуряване на повече и по-квалифицирана работна сила и интегриране на пазара на труда на безработните и неактивните лица в трудоспособна възраст и преодоляване на последиците от COVID-19 кризата.

За подпомагане осигуряването на чуждестранна работна сила за българската икономика и реализирането на трудовата мобилност в ЕС *Стратегическата цел в областта на свободното движение на работници и трудовата миграция* е ограничаване на недостига на кадри за пазара на труда в страната, чрез регулиране на трудовата миграция, както и гарантиране правата за реализация на българските работници, упражняващи правото си на свободно движение и заетост в ЕС/ЕИП.

Достигането на поставените цели ще се осъществява чрез изпълнение на комплексни действия в програма „Активна политика на пазара на труда“ и програма „Свободно движение на работници и трудова миграция“. В рамките на програма „Активна политика на пазара на труда“ ще се развива нормативната база за насърчаване на заетостта, ще се реализират проекти, програми за заетост и обучение и мерки по Закона за насърчаване на заетостта, които се финансират не само от държавния бюджет, но и със средства от Европейския социален фонд и други източници. В рамките на програма „Свободно движение на работници и трудова миграция“ ще се работи за усъвършенстване на нормативната база в областта на свободното движение на работници и трудовата миграция, чрез активен социален диалог в рамките на Националния съвет по трудова миграция и трудова мобилност, чрез осъществяване на дейностите и мерките по EURES, чрез активно участие в процесите на вземане на решения в ЕС и защита на националния интерес.

Удовлетворяването на потребностите на пазара на труда от допълнителна работна сила през периода ще продължи да се осъществява и чрез изпълнение на двустранните спогодби за регулиране на трудовата миграция с Молдова, Армения и Грузия, продължаване на преговорите за спогодба с Украйна и започване на преговорен процес с Албания, Азербайджан, Киргизстан, Монголия, Северна Македония, Таджикистан, Узбекистан, Туркменистан и идентифициране на други потенциални партньори.

#### ***Полза/ефект за обществото от провежданата политика***

Резултатността в изпълнението на програмите и дейностите на активната политика по заетостта съдейства за:

- Преодоляване на последиците от COVID-19 кризата.
- Повишаване на качеството на работната сила и удовлетворяване търсенето от работодателите на квалифицирани кадри;
- Намаляване на безработицата сред неравнопоставените групи на пазара на труда, социална сигурност в краткосрочен и дългосрочен план и активиране на неактивните лица;
- Запазване и увеличаване на заетостта и работните места и спестяване на разходи за персонал на работодателите;
- Увеличаване на приходите на данъчната система и системата за социално осигуряване и спестяване на средства от държавния бюджет за социално подпомагане.

В областта на свободното движение на работници и трудовата миграция, политиката ще съдейства за постигане на:

- Гарантирана възможност за българските граждани, в качеството им на граждани на ЕС, да упражняват в пълнота правото си на свободно движение в ЕС и ЕИП и съответно на гражданите на ЕС и ЕИП – в България;
- Повишена ефективност и ефикасност на управлението на икономическата имиграция чрез балансиран прием на граждани от трети държави за решаване на проблеми в областта на пазара на труда и демографската политика, вкл. осъществена превенция срещу нелегална заетост на чужденци в България.



## **Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката**

Прилагането на интегриран подход между отделните политики – икономическа, социална и политика на пазара на труда, свободното движение на работници и трудовата миграция, е в основата на постигането на заложените цели. От значение за изпълнението на поставените високи цели в областта на политиката е конструктивният и ефективен социален диалог. Разкриването на работни места е в пряка зависимост от провежданата икономическа, финансова и данъчна политика. Осигуряването на качествена работна сила е свързано с провежданата политика от МОН. Намаляване на регионалните различия в страната по отношение на заетостта и безработицата е в тясна връзка с изпълняваните политики от МРРБ, както и с политиката за развитие на селските региони.

По въпросите в областта на свободното движение съдействие оказват и структурите към министъра на труда и социалната политика – АЗ, ИА ГИТ, АСП, както и ДАЗД, а така също и други министерства и ведомства с компетенции в специфични аспекти в областта на миграцията (МВР, МВнР, МОН, МЗд, ДАБ, ДАБЧ, НАП, НСИ, НОИ, НЗОК и др.).

### **Показатели за полза/ефект и целеви стойности**

| <b>ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ</b>                                                                                       |                      |                        |                         |                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|------------------------|-------------------------|-------------------------|
| <i>Ползи/ефекти:</i>                                                                                                                     |                      | <b>Целева стойност</b> |                         |                         |
| <b>Показатели за изпълнение</b>                                                                                                          | <b>Мерна единица</b> | <b>Проект 2022 г.</b>  | <b>Прогноза 2023 г.</b> | <b>Прогноза 2024 г.</b> |
| 1. Равнище на регистрираната безработица                                                                                                 | %                    | 5,8                    | 6,2                     | 5,9                     |
| 2. Регистрирани безработни лица                                                                                                          | ср. мес. бр.         | 191 000                | 182 000                 | 173 000                 |
| 3. Регистрирани продължително безработни лица                                                                                            | ср. мес. бр.         | 42 000                 | 40 000                  | 40 000                  |
| 4. Регистрирани безработни младежи (15-29 години)                                                                                        | ср. мес. бр.         | 24 000                 | 23 550                  | 23 000                  |
| 5. Брой заети и безработни, включени в курсове за обучение на възрастни със средства от ДБ                                               | брой                 | 11 000                 | 11 000                  | 11 000                  |
| 6. Брой наети на работа лица по програми и мерки <sup>1</sup>                                                                            | брой                 | 8 900                  | 8 900                   | 8 900                   |
| 7. Предоставен достъп до пазара на труда на имигранти, вкл. по двустранни спогодби за регулиране на трудовата миграция и при регистрация | брой                 | 9 000                  | 10 000                  | 11 000                  |

### **Информация за наличността и качеството на данните**

Мониторингът и оценката на активната политика по заетостта, както и контролът върху приложението на програмите и мерките на пазара на труда са от съществено значение за подобряване ефективността и ефикасността на политиката. Данните се събират по методики, осигуряващи сравнимост с данните, събирани от ЕВРОСТАТ, МОТ и ОИСР. Административната статистика на АЗ е източник на подробна информация, която позволява да се извършва текущия мониторинг на политиката по заетостта и професионалната квалификация. Периодичността на събиране на информацията е месечна, като данните се отнасят за програмите и мерките, действали през последния отчетен месец. Данни за въздействие на политиката се осигуряват от НСИ, чрез провеждане на регулярни статистически изследвания и основно от Наблюдението на работната сила, което се провежда на тримесечие. През 2019 г. се проведе оценка на brutния и нетния ефекти, ефекта на мъртвото тегло и ефектите на заместването и изместването по проект „Повишаване на ефективността на политиката по заетостта“ с финансиране по ОП РЧР. Резултатите се използват при разработване на ежегодните национални планове за действие по заетостта.

Основен източник на информация в областта на свободното движение на работници и трудовата миграция е административната статистика на МТСП, МВР, АЗ (включително по

<sup>1</sup> Бюджетната прогноза е разработена при МРЗ от 710 лв. от 01 април 2022 г. и запазването ѝ през следващите 2023 г. и 2024 г.. Средствата за активна политика на пазара на труда са 73 млн. лв. за 2022г., 2023 г. и 2024 г.

ЕURES<sup>2</sup>), АСП, ИА ГИТ, НАП, НСИ и др. Данни за въздействието на провежданата политика в областта на свободното движение на работници и трудовата миграция по държави се получават от СТСВ на МТСП към българските посолства в съответните държави по акредитация, където има такива.

## 2. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ТРУДОВИТЕ ОТНОШЕНИЯ

### *Визия за развитието на политиката*

Визията за развитието на политиката в областта на трудовите отношения е успешно функциониращ пазар на труда, основан на адекватна регулация на трудовите отношения, балансирана социалноосигурителна система и ефективен социален диалог.

### *Стратегическа и оперативни цели*

Стратегическата цел на политиката в областта на трудовите отношения на МТСП съчетава три основни стратегически направления: повишаване на качеството и сигурността на труда; гарантиране на адекватността и устойчивостта на пенсионната система и защита на правата на българите зад граница в областта на социалната сигурност.

За изпълнението на заложената стратегическа цел се поставят пет *оперативни цели*:

- *Оперативна цел № 1:* Защита на трудовите и осигурителните права на работниците и служителите чрез развитие на законодателството в съответствие с принципите за по-доброто регулиране;
- *Оперативна цел № 2:* Подобряване на условията на труд в предприятията и на мотивацията и производителността на работната сила;
- *Оперативна цел № 3:* Повишаване на ефективността и ефикасността на контрола по спазване на трудовото законодателство;
- *Оперативна цел № 4:* Защита на правата на българите зад граница в областта на социалната сигурност;
- *Оперативна цел № 5:* Усъвършенстване и развитие на социалния диалог и съдействие за уреждане на колективни трудови спорове.

Изпълнението на оперативните цели се осъществява чрез Програма 1500.02.01 „Осигуряване на подходящи условия на труд”.

Стратегическата и оперативните цели на политиката в областта на трудовите отношения са в съответствие с насоките за осигуряване и гарантиране на стабилно развитие и създаване на условия за устойчив, интелигентен и приобщаващ икономически растеж, подчинен на приоритетите и принципите заложи в Европейския стълб на социалните права и в изпълнение на националните стратегически документи като: нови и актуализирани мерки в изпълнение на Конвергентната програма на България за 2020–2023 г. и цел № 8 „Насърчаване на приобщаващ и устойчив икономически растеж, пълна и продуктивна заетост и достойни условия на труд за всички“ от Националната програма за развитие на България 2030 г., приета с Протокол № 67 на Министерския съвет от 02.12.2020 г. и Плана за действие за изпълнение на споразумение за съвместно управление на Република България в периода 2021 г. – 2025 г. Те се реализират в съответствие с принципите на социалното партньорство, пазарната икономика, устойчивото развитие и гарантирането на достоен труд.

Страната е изправена пред някои предизвикателства, които определят средата, в която се реализира политиката в областта на трудовите отношения. Най-сериозните предизвикателства са: икономическото състояние и достъпността на финансова подкрепа, в частност и във връзка с преодоляването на последствията от разпространението на пандемията

<sup>2</sup> Агенцията по заетостта осигурява проследимост на данните чрез деловодната система „АРХИМЕД”, специализиран софтуерен продукт „Разрешения за работа” за издадените и предоставени решения за достъп до пазара на труда на работници – граждани на трети държави. По насърчаване на свободното движение в ЕС на българската електронна страница eures.bg се предоставя информация за консултиране и посредничество на търсещи работа лица и работодатели от България и другите страни от ЕС/ЕИП и Швейцария

от COVID-19 и предприетите противоепидемични мерки; атипичните форми на заетост и организация на работата, включително работа от разстояние и работа през интернет платформи, както и повишаващата се заетост в микро-, малките и средни предприятия (МСП); промените на работното място и нарастващото значение на редица професионални рискове; защитата на работещите при експозиция на канцерогени, мутагени и химични агенти и на биологични агенти; тенденцията към увеличаване на работното време и интензивността на труда; демографските промени и застаряването на работещото население. Не на последно място стоят въпросите, свързани с наблюдението на здравното състояние на работниците и служителите качеството на услугите, които предоставят звената за оказване на помощ на работодателите при изпълнение на законовите им задължения в областта на безопасните и здравословни условия на труд..

В контекста на постигане на максимално ниво на защита на работещите, през програмния период с приоритет ще се изпълняват ангажиментите за гарантиране на трудовите и осигурителните права на работещите чрез усъвършенстване на законодателството, в това число и за осигуряване на сигурна и гъвкава заетост, включително и чрез повишаване на нивото на информираност на работниците за условията на работа; подобряване на възможностите за баланс между професионалния и личния живот; и координиране на политиките за осигуряване на безопасност и здраве при работа и общественото здраве.

За противодействие на негативните тенденции, породени от социално-икономическата среда като: масови уволнения, работа без трудови договори, неизплащане на трудови възнаграждения и обезщетения, нарушения на законовите изисквания, отнасящи се до работното време, почивките и отпуските и др. Специфичните условия на труд и заетостта на уязвими групи, в т.ч. хора с увреждания, също са във фокуса на контролната дейност на ИА ГИТ чрез контрол по изпълнение на квотите за назначаване на хора с трайни увреждания в предприятия с 50 и над 50 заети лица. Дейността на Агенцията ще акцентира и върху съществените рискове и социално значими проблеми в труда, в т.ч. рискови производства и дейности, проверки на строителни обекти, предприятия със значително влияние върху нивото на трудовия травматизъм и др.

Ще продължи подобряването на качеството на дейността на ИА ГИТ за гарантиране пълно прилагане на трудовото законодателство и подпомагане и насърчаване на всички действия, водещи до благополучие в труда и осъществяване на ефективен контрол относно спазване на законодателството в областта на труда, държавната служба и трудовата мобилност и трудовата миграция. Инспекцията ще продължи да изпълнява всички свои задължения като специализиран контролен орган, създаден и функциониращ в съответствие с Конвенция 81 на Международната организация на труда (МОТ), при запазване на относително постоянен числен състав.

Подобряването на условията на труд е друг акцент на политиката в областта на трудовите отношения. Въпреки, че е постигнат напредък, все още определени категории работници и икономически сектори са сериозно засегнати от опасност от злополуки и заболявания, свързани с работата. Поради това мерките, свързани с превенция на трудовия травматизъм и промоция на здравето на работното място са без алтернатива при провеждане на политиката в областта на трудовите отношения. Акцент в дейността на ФУТ през периода 2022-2024 г. ще бъде изпълнението на цели, свързани с: повишаване качеството на работните места чрез финансиране на проекти и програми, свързани с безопасността и здравето при работа, подобряване условията на труд в предприятията, превенция и намаляване на професионалните и здравните рискове на работното място.

В областта на социалното осигуряване, усилията са насочени към намиране на балансирани и трайни решения по широк кръг въпроси с цел гарантиране на адекватността и устойчивостта на осигурителната система. Важна задача е устойчивото нарастване на доходите от пенсии, съобразено с темповете на икономически растеж.

В международен аспект усилията ще бъдат насочени към подпомагане на българските граждани да упражняват правата си на достъп до социалната сигурност, както при свободно движение в ЕС, ЕИП и Швейцария, така и при работа/живеене в трети страни (държави, за

които не се прилагат координационните регламенти на ЕС). Необходимо е да продължи работата за осигуряване правилното прилагане на европейското законодателство за координация на системите за социална сигурност, по-специално ефективно прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004, Регламент (ЕО) № 987/2009, установяващ процедура за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004.

Ще продължи и процесът на разработване и сключване на двустранни спогодби за социална сигурност, като с приоритет ще се работи за подписването на спогодби със страните с най-бързо развиващите се икономики, както и с държавите, в които традиционно живеят или работят български граждани.

Друг основен приоритет е развитието на индустриалните отношения. В областта на уреждането на колективни трудови спорове НИПА има за цел да съдейства за предотвратяване и ограничаване на колективните трудови конфликти, разрешаване на колективните трудови спорове и усъвършенстване на колективното трудово договаряне. Сред най-важните задачи, които изпълнява НИПА са събирането, съхраняването и анализът на данни за колективното трудово договаряне и възникналите колективни трудови спорове на ниво предприятие.

В съответствие със законово-определените компетенции на МТСП и целите на националните стратегически документи, в програмния период до 2024 г. ще бъдат реализирани мерки в областта на общественото осигуряване, трудовото право и безопасните и здравословни условия на труд, включващи:

- защита на трудовите и осигурителните права на работниците и служителите, чрез усъвършенстване на трудовото и осигурителното законодателство и контрола върху прилагането им;
- подобряване условията на труд в предприятията;
- повишаване на адекватността на пенсиите чрез увеличаване на техния размер;
- подпомагане на българските граждани да ползват правата на социална сигурност при работа/живеене извън България – в ЕС или в трета страна, чрез осигуряване правилното прилагане на европейското законодателство за координация на социалната сигурност и разработването на двустранни спогодби за социална сигурност;
- укрепване на социалния диалог.

#### ***Полза/ефект за обществото от провежданата политика***

• осигуряване на нормалното функциониране на бюджетните системи и осъществяване на приоритетните цели в областта на общественото осигуряване преди възникването на кризата, свързана с пандемията от COVID-19, както и гарантиране устойчивото нарастване на доходите от пенсии;

- гарантиране на трудовите и социалноосигурителните права на гражданите;
- осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;
- намаляване на трудовия травматизъм, професионалните болести и свързаните с тях разходи;
- повишаване качеството на цялостната дейност на ИА ГИТ, което да гарантира правото на достоен труд на всички работещи.

#### ***Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката***

Разработването и провеждането на политиката в областта на трудовите отношения се осъществява в сътрудничество с признатите за представителни на национално равнище организации на работодателите и на работниците и служителите. За постигане целите на политиката допринасят всички участници в процеса на труда. В областта на осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд, политиката се реализира в тясно взаимодействие с МЗД, във връзка със законово определените компетенции на министъра на здравеопазването в ЗЗБУТ, както и с други заинтересовани министерства и ведомства.

При реализиране на своите правомощия ИА ГИТ осъществява тясно взаимодействие с други администрации (НАП, НОИ, МВР и др.), което се изразява в обмен на информация и предприемане на съвместни действия

### ***Показатели за полза/ефект и целеви стойности***

| <b>ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ</b>                                                                                                                  |                                                        |                        |                         |                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------|-------------------------|
| <i>Ползи/ефекти:</i>                                                                                                                                                |                                                        | <b>Целева стойност</b> |                         |                         |
| <b>Показатели за изпълнение</b>                                                                                                                                     | <b>Мерна единица</b>                                   | <b>Проект 2022 г.</b>  | <b>Прогноза 2023 г.</b> | <b>Прогноза 2024 г.</b> |
| 1. Утвърдени нови и актуализирани нормативни актове в областта на трудовите и осигурителните отношения                                                              | брой                                                   | 15                     | 15                      | 15                      |
| 2. Среден размер на пенсиите                                                                                                                                        | лева                                                   | 580,58                 | 619,33                  | 659,92                  |
| 3. Сключени спогодби за социална сигурност и административни споразумения за тяхното прилагане                                                                      | брой                                                   | 1                      | 2                       | 1                       |
| 4. Запазване под 12% на работещите при неспазени хигиенни норми в проверените предприятия с данни за условия на труд спрямо общия брой работещи в тези предприятия. | % спрямо общия брой работещи в проверените предприятия | под 12%                | под 12%                 | под 12%                 |
| 5. Задържане/намаляване честотата на трудовите злоупотреки                                                                                                          | коэффициент на честота средно за страната              | под 1,00               | под 1,00                | под 1,00                |
| 6. Намаляване/задържане броя на трудовите злоупотреки довели до трайна неработоспособност или смърт                                                                 | брой                                                   | под 120                | под 120                 | под 120                 |

### ***Информация за наличността и качеството на данните***

Информацията за целевите стойности на показателите за изпълнение се набира от информационните системи на НОИ, НСИ и ИА ГИТ.

## **3. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА СОЦИАЛНОТО ПОДПОМАГАНЕ И РАВНОПОСТАВЕНОСТТА НА ЖЕНИТЕ И МЪЖЕТЕ**

### ***Визия за развитието на политиката***

Визията за развитието на политиката в областта на социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете за периода е гарантиране на социална подкрепа на най-уязвимите групи от населението и утвърждаване на равнопоставеността на жените и мъжете.

Политиката в областта на социалното подпомагане е насочена към гарантиране на задоволяването на основните жизненоважни потребности на хората, изпаднали в критична ситуация, като се прилага ясен, точен и обективно обоснован механизъм, доказал във времето своята ефективност за идентифициране на рисковите групи.

Гарантирането на адекватни социални плащания е важен елемент на подкрепата за уязвимите групи в обществото. Осигуряването на такава материална подкрепа се осъществява чрез по-добра целенасоченост на социалните помощи, като се прилага диференциран подход в зависимост от конкретните потребности на подпомаганите лица и семейства.

Целта на политиката в областта на социалното подпомагане е да решава по възможно най-добрия начин проблемите на рисковите групи, свързани със задоволяването на основните им жизнени потребности, в рамките на финансовите възможности на държавата, като не допуска установяването и поддържането на трайна зависимост от системата за социално подпомагане.

За периода 2022 – 2024 г. освен оптимизирането на социалното подпомагане на уязвимите групи от населението, гарантиране на тяхната социална защита чрез по-добра целенасоченост на социалните помощи, повишаване ефективността на програмите, което е основната цел на програмата се залага като приоритети усъвършенстването на нормативната уредба на социалните помощи, насочено към започване трансформирането на системата чрез обвързването на социалното подпомагане с линията на бедност и поэтапното премахване на

връзката му с административно определяния гарантиран минимален доход. Това е в изпълнение и на специфичните препоръки на ЕК за схемите за минимален доход.

Продължава реализацията и на програмата за целево енергийно подпомагане при спазване на заложените приоритети – осигуряване на подкрепа на най-нуждаещите се през зимата при компенсиране на динамиката на цената на електроенергията за битови потребители и недопускане отпадането от програмата на пенсионери, получаващи помощта само поради регулярната актуализация на пенсиите от 1 юли всяка година.

Важно е да се отбележи, че ежегодното увеличение на пенсиите от 1 юли не се отразява на правото на достъп до този вид помощ. Със заповед на министъра на труда и социалната политика за отоплителен сезон 1 ноември 2021 г. – 31 март 2022 г. е определен месечен размер на целевата помощ за отопление – 104,71 лв. или общо за 5-те месеца – 523,55 лв. и корекционен коефициент по чл. 2, ал. 3 от Наредбата на стойност 1,639. Освен това Наредбата беше приведена в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС)2016/679 на ЕП и Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) във връзка с влизането му в сила на 25 май 2018 г. Създадоха се нормативни предпоставки за минимизиране на риска за замърсяване на въздуха от битовото отопление с твърдо гориво на лицата и семействата, които са обект на социално подпомагане.

През отоплителен сезон 2020/2021 г. броят на отпуснатите помощи по Наредба № РД-07-5 от 16.05.2008 г. е 283 680, с 12,3% повече спрямо предходния сезон 2019/2020 г., а отпуснатите средства бележат увеличение с над 19%, като достигат 140,2 млн. лв. За сравнение, за отоплителен сезон 2019/2020 г. изразходваните средства бяха в размер на 117,4 млн. лв. за 252 616 лица и семейства при месечен размер на помощта в размер 93,18 лв.

Утвърдените със ЗДБРБ за 2021 г. разходи за целеви помощи за отопление по Наредба №07-5/2008 г. на министъра на труда и социалната политика за условията и реда за отпускане на целева помощ за отопление са в размер на 131,2 млн. лв.

През 2021 г. се очаква да продължат негативните последици, предизвикани от кризата с COVID-19, вследствие на което предвиждаме запазване или увеличение на лицата и семействата, които ще имат право да получават целева помощ за отопление.

През м. август 2020 г. бяха извършени промени в Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане (ППЗСП), с които беше въведена нов вид месечна целева помощ, насочена към родители на деца до 14-годишна възраст, които имат принос към осигурителната система, и които в условията на обявено извънредно положение или извънредна епидемична обстановка, при затваряне на учебно/детско заведение трябва да останат вкъщи за да се грижат за децата си, тъй като не могат да извършват дистанционна работа от вкъщи и нямат възможност да ползват платен отпуск. Право на новата помощ имат и семействата, в които двамата или единият от родителите са останали без работа, но нямат право на обезщетение за безработица; които се самоосигуряват, но не могат да работят поради въведените ограничения във връзка с извънредното положение или извънредната епидемична обстановка; както и семейства на роднини и/или близки и приемни семейства, в които има настанени деца, спрямо които е предприета временна мярка за закрила по Закона за закрила на детето, ако семействата отговарят и на другите условия за отпускане на помощта.

През м. ноември 2020 г. бяха направени нови промени в ППЗСП, целящи да се разшири обхвата на програмата. Според измененията, семейства с деца до 14 години, които се обучават дистанционно в училище или детско заведение, също ще могат да получават целева помощ от държавата заради въведените ограничителни мерки срещу COVID-19. Приетите промени разширяват кръга на родителите, които ще имат право да получат такава помощ от държавата. Сред правоимащите се включват всички семейства с деца до 14 години, които учат дистанционно, независимо дали това се случва в електронна среда.

За да може подкрепата да стигне до повече семейства, беше повишена и доходната граница за достъп до помощта. С новите промени доходната граница ще е равна до 150% от минималната работна заплата на член от семейството.

Със ЗДБРБ за 2021 г. по централния бюджет бяха планирани 73 000 000 лв. С ПМС №102 от 24.03.2021 г. и ПМС №250 от 28.07.2021 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на МТСП за 2021 г. се одобриха 73 000 000 лв. за изплащане на месечна целева помощ при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка на семейства с деца до 14-годишна възраст. Общо извършените разходи към 17.09.2021 г. на база отчетните данни на Агенцията за социално подпомагане са в размер 57 100 000 лв. за над 16 000 средномесечен брой семейства. В условията на обявена извънредна епидемична обстановка до края на 2021 г., очакваното изпълнение на разходите за 2021 г. ще бъде в общ размер до 103 000 000 лв. за над 20 000 средномесечен брой семейства.

С Постановление № 257 от 28 юли 2021 г. на Министерския съвет за изменение и допълнение на ППЗСП, обнародвано в брой 64 на Държавен вестник от 03.08.2021 г., в ППЗСП бяха направени следните промени:

- Променят се процентите при определяне на Диференцирания минимален доход за различните категории лица или семейства, кандидатстващи за отпускане на месечна помощ по реда на чл. 9 от ППЗСП. Промените влизат в сила от 01.01.2022 г., като за 2023 г. и 2024 г. е регламентирано последващо повишаване на процентите.

- Съгласно § 2 еднократната помощ за ученици, записани в осми клас на държавно или общинско училище по реда на чл. 10б от Закона за семейни помощи за деца не се счита за доход при определяне размера на социалните помощи. Тази разпоредба влиза в сила от деня на обнародване на Постановлението в Държавен вестник, което следва да бъде съобразено при преценка на правото на отпускане на помощи по реда на ППЗСП и Наредба № РД-07-5 от 16.05.2008 г. при заявления-декларации, които са в процес на обработка и по които към 03.08.2021 г. не е издаден индивидуален административен акт.

- Поради промяна на задължителната предучилищна възраст за децата от 5 на 4 години, регламентирана в чл. 8, ал. 1 от Закона за училищното и предучилищното образование (ЗПУО), е реализирана промяна и в разпоредбите на чл. 9, ал. 3, т. 8, букви „г“ и „д“ (за децата) и т. 10, буква „д“ (за родителя) от ППЗСП, като цифрата „5-“, е заменена с „4-“.

- Съгласно изменението в чл. 8, ал. 1 от ЗПУО, предучилищното образование е задължително от учебната година, която е с начало в годината на навършване на 4-годишна възраст на детето, като родителите избират една от формите на педагогическо взаимодействие, а държавата и общините се задължават да осигурят условия за обхват на децата в детските градини и групите за предучилищно образование.

Промяната в ППЗСП е във връзка с осигуряването на все по-добра социална защита на рисковите групи, което е в пълно съответствие с приоритета на Европейската комисия (ЕК) за намаляване на бедността и в изпълнение на принципите, заложи в Европейския стълб за социални права. Препоръките на ЕК от 2020 г. са по отношение на обхвата, адекватността и регулярната актуализация на месечните социални помощи, като към България е поставено изискване да отстрани недостатъците по отношение на адекватността на схемата за минимален доход. С тази промяна започва процеса на трансформация на социалното подпомагане, като ще се гарантира възможност да се обхванат много по-голям брой лица и семейства, а получаваната от тях помощ ще се увеличи. Предвижда се плавна промяна на индивидуалните проценти по чл. 9, ал. 3 от ППЗСП за периода 2022-2024 г. чрез корекция в посока на тяхното увеличение. Чрез корекция в посока на увеличаване на индивидуалните проценти, които определят диференцирания минимален доход (ДМД), се постига съответно разширяване на границата за достъп и на размера на получаваната помощ.

В изпълнение на политиката по социално подпомагане участва и Фонд „Социална закрила“ (ФСЗ). Фондът е второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на труда и социалната политика и е създаден на основание чл. 25 от Закона за социално подпомагане. Управлява се от Управителен съвет, който се състои от петима членове, и изпълнителен директор. Управителният съвет и изпълнителният директор на фонда се назначават от министъра на труда и социалната политика.

ФСЗ реализира своята дейност по финансиране на целеви социални програми и проекти в областта на социалното включване, проекти в подкрепа за осъществяването на социалната

дейност и/или за постигане на социалните цели на социални предприятия, вписани в регистъра на социалните предприятия, проекти за изграждане на нова, реконструкция и модернизация на съществуващата материална база за предоставяне на социални услуги и придобиване на дълготрайни активи и поддържане на материалната база. На отделни лица и семейства при определени условия се отпускат социални помощи за подобряване качеството на живот и на уязвими социални групи.

Съгласно приетата и утвърдена Методика за разпределение на средствата ФСЗ финансира проекти, свързани със социалното включване и подобряване качеството на живот на посочените в проекта целеви групи, подобряване условията на живот в специализираните институции, в т.ч. и материалната база, подобряване условията на живот на лица в риск, деинституционализация на социалните услуги и подкрепа в кризисни, извънредни ситуации и положения.

Реализирането на основните функции на ФСЗ дава възможност на доставчиците на социални услуги да получат подкрепа и да осъществят инициативи, които не могат да бъдат подкрепени по друг начин.

ФСЗ предоставя гъвкави възможности за финансиране на иновативни подходи и целеви програми в областта на социалното подпомагане. Фондът подпомага лица и семейства в затруднено положение, когато са изчерпани всички други нормативно определени възможности.

Процедурата за кандидатстване, разглеждане, оценяване и финансиране е опростена и е съобразена със спецификата на всеки проект. Реализирането на дейностите по проектите допринася за разширяване обхвата на предоставяните социални услуги и мероприятия в социалната сфера, за подобряване на материалната база за предоставяне на социални услуги на територията на цялата страна, предимно в по-малки и отдалечени населени места

*Политиката в областта на равнопоставеността на жените и мъжете* има хоризонтален, междусекторен характер. Провеждането ѝ се основава на Закона за равнопоставеност на жените и мъжете (Обн. ДВ. бр. 33 от 2016 г.) чрез интегриране на въпросите за равнопоставеността на жените и мъжете в отделните секторни политики. Това изисква наличие на ефективен национален институционален механизъм, който да действа на различни нива в управлението и вземането на решения. Функционирането на институционалния механизъм се осъществява съгласно Закона за равнопоставеност на жените и мъжете (ЗРЖМ) и Правилника за устройството, организацията и дейността на Националния съвет по равнопоставеността на жените и мъжете към Министерския съвет (приет с ПМС № 302 от 15.11.2016 г.).

Съгласно разпоредбите на ЗРЖМ, основен програмен документ за прилагане на политиката е Националната стратегия по равнопоставеност на жените и мъжете. В изпълнение на разпоредбите на ЗРЖМ и ПМС № 368 от 25 юни 2019 г. е изготвена Национална стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете 2021-2030 г., приета с ПМС 969/30.12.2020 г. Основната цел на Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете 2021-2030 г., е постигането на фактическа равнопоставеност на жените и мъжете в България, чрез прилагане на единна, последователна и устойчива държавна политика, което означава равни права и задължения, равни възможности за достъп, участие и реализация във всички области на обществения живот.

Националната стратегия се изпълнява чрез планове, които включват дейности, отговорни органи, финансови средства и индикатори за изпълнението на дейностите. След приемането на Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете 2021-2030 г. е изработен Национален план за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете 2021-2022 г., приет с ПМС 454/17.06.2021 г. Изпълнението на мерките от компетентните органи се отчита в доклади. Стратегията, плановете и докладите се приемат от Министерския съвет.

В периода 2022-2024 г. ще продължи изпълнението на Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете 2021-2030 г., Националните планове



за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за периода, както и тяхното отчитане.

Предстоящо е също изпълнението на европейски и международни ангажменти на Република България, участие в международни и европейски инициативи и др.

### ***Стратегически и оперативни цели***

*Стратегическа цел* на политиката в областта на социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете е:

- оптимизиране на системата за социална подкрепа на най-уязвимите групи от населението чрез по-добра целенасоченост и контрол върху отпускането на социалните помощи;
- повишаване на ефективността на програмите и дейностите за социално подпомагане и усъвършенстване на нормативната уредба;
- насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете в различни сфери на обществения живот.

За постигането на тези стратегически цели, МТСП идентифицира следните две *оперативни цели*:

- подобряване целенасочеността на социалните помощи;
- подпомагане функционирането на националния институционален механизъм, координиране работата по основни документи и изпълнение на национални и международни ангажменти в областта на равнопоставеността на жените и мъжете.

Първата оперативна цел се изпълнява чрез програма „Социални помощи“.

Втората оперативна цел се реализира от програма „Равнопоставеност на жените и мъжете“.

### ***Полза/ефект за обществото от провежданата политика***

Очакваните ползи за обществото при изпълнение на политиката са:

- подобряване на условията на живот на най-нуждаещите се лица и семейства;
- финансова подкрепа на хора, изпаднали във критична ситуация;
- осъществяване на социалната дейност и/или постигане на социалните цели на социални предприятия, вписани в регистъра на социалните предприятия;
- подкрепа на неправителствения сектор при реализиране на иновативни дейности;
- повишаване на възможностите (финансови, организационни, експертни) на организациите, кандидатстващи с проекти.

В областта на равнопоставеността на жените и мъжете ползата/ефектът от провежданата политика е създаване на условия за равнопоставено участие на жените и мъжете във всички сфери на обществения живот, за недопускане на дискриминация и по-добро функциониране на националния институционален механизъм по равнопоставеност на жените и мъжете.

### ***Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката***

За изпълнението на политиката в областта на социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете МТСП си сътрудничи и координира своите действия с различни институции – МС, МФ, МОН, МРРБ, МП, МЗД, МИИ, МЕ, МТ, МК, ММС, МОСВ, МЗм, МО, МТС, МВР, МВнР, НОИ, НСИ, ДАБ, ДАЗД, Националната комисия за борба с трафика на хора, АСП, АХУ, АЗ, КЗД, ФСЗ, териториални органи на изпълнителната власт, социални партньори, НСОРБ, НПО и др.

### ***Показатели за полза/ефект и целеви стойности***

| ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ |  |                 |
|---------------------------------------------|--|-----------------|
| Ползи/ефекти:                               |  | Целева стойност |

| Показатели за изпълнение                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Мерна единица                                       | Проект 2022 г.                                                        | Прогноза 2023 г.                                                      | Прогноза 2024 г.                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| 1. Месечни помощи                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ср. месечен брой лица и семейства                   | 34 802                                                                | 43 503                                                                | 52 203                                                                |
| 2. Еднократни помощи                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | брой случаи                                         | 7 000                                                                 | 7 000                                                                 | 7 000                                                                 |
| 3. Целеви помощи за наеми по ЗСП                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | ср. месечен брой случаи                             | 265                                                                   | 265                                                                   | 265                                                                   |
| 4. Целеви средства за болнична медицинска помощ за диагностика и лечение (ПМС № 17/2007 г.)                                                                                                                                                                                                                                              | брой лица                                           | 5 500                                                                 | 5 500                                                                 | 5 500                                                                 |
| 5. Целеви помощи за отопление                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | брой лица и семейства                               | 300 000                                                               | 300 000                                                               | 300 000                                                               |
| 6. Целеви помощи за ветерани от войните, военноинвалиди и военнопострадали                                                                                                                                                                                                                                                               | ср. месечен брой лица                               | 3 500                                                                 | 3 500                                                                 | 3 500                                                                 |
| 7. Лица получаващи еднократни социални помощи по чл. 27, ал. 1, т. 1 от ЗСП                                                                                                                                                                                                                                                              | брой лица                                           | 360                                                                   | 360                                                                   | 360                                                                   |
| 8. Целеви социални програми и проекти в областта на социалното включване и социалната подкрепа,                                                                                                                                                                                                                                          | брой проекти                                        | 98                                                                    | 98                                                                    | 98                                                                    |
| 9. Лица, бенефициенти на целеви социални програми и проекти в областта на социалното включване и социалната подкрепа, вкл. лица, бенефициенти по проект                                                                                                                                                                                  | брой лица                                           | 14 535                                                                | 14 535                                                                | 14 535                                                                |
| 10. Проведени заседания на Националния съвет по равнопоставеността на жените и мъжете към МС (НСРЖМ), организационно и техническо обезпечени от Секретариата на Съвета                                                                                                                                                                   | брой проведени заседания на НСРЖМ                   | 4 заседания                                                           | 4 заседания                                                           | 4 заседания                                                           |
| 11. Координация на разработването и наблюдение на изпълнението на Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете, планове, доклади и други документи                                                                                                                                                     | брой проведени дейности (изготвени документи и др.) | 1 документ                                                            | 2 документа<br>2 работни срещи                                        | 1 документ                                                            |
| 12. Изпълнение на национални и международни ангажменти в областта на равнопоставеността на жените и мъжете и антидискриминацията<br>(участия в национални и международни инициативи – съвети, работни групи, комисии, комитети, форуми, обучения и други; изготвени документ – доклади, становища, попълнени въпросници, указания и др.) | брой изпълнени ангажменти                           | 10 участия на ниво ЕС, Съвет на Европа, др.;<br>10 доклада от участия | 10 участия на ниво ЕС, Съвет на Европа, др.;<br>10 доклада от участия | 10 участия на ниво ЕС, Съвет на Европа, др.;<br>10 доклада от участия |

### **Информация за наличността и качеството на данните**

Данните се събират и обработват от АСП на база на подадени заявления-декларации за отпускане на месечни, еднократни и целеви помощи по различните нормативни актове – ЗВВ, ЗСП, ППЗСП, ПМС № 17/31.01.2017 г. и Наредба № РД-07-5/16.05.2008 г., както и въз основа на отчетено изпълнение на бюджета от предходни години. Прогнозните натурални показатели за периода 2022-2024 г. са на база извършен анализ на външните фактори, оказващи влияние върху политиката.

Данни се събират и обработват и от ФСЗ на база подадени заявления за отпускане на помощи, внесени проекти в областта на социалното подпомагане и сключени договори.

За областта на равнопоставеността на жените и мъжете данните за изпълнение на посочените по-горе в таблицата показатели са на МТСП.

## **4. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ**

### **Визия за развитието на политиката**

Визията за развитието на политиката в областта на социалното приобщаване на хората с увреждания за периода е осигуряване на социална подкрепа на хората с увреждания. Хората с увреждания се ползват от особената грижа на държавата и обществото, като се отдава голямо значение на цялостното изпълнение на задълженията, произтичащи от Конвенцията за правата на хората с увреждания, чрез последователна политика за пълноценно и равноправно упражняване на права от хората с увреждания.

Политиката в областта на правата на хората с увреждания е многосекторна политика, реализирана не само чрез инструментите на социалната политика, но и от другите секторни политики, включително и от местните и регионални власти, обществени социални инициативи на неправителствения сектор и развитието на корпоративната социална отговорност.

Основен фокус е поставен върху създаване на условия и възможности за социално приобщаване и предоставяне на целенасочени подкрепящи и насърчителни мерки на уязвимите групи от хора с увреждания, имащи благоприятно въздействие върху качеството на живот и превенция от социалното изключване.

В тази връзка стратегически приоритет на МТСП в областта на политиката за правата на хората с увреждания е гарантирането на правата на хората с увреждания. Политиката се развива в съответствие с изпълнението на националните ангажименти по прилагане на изискванията на ратифицираната Конвенция за правата на хората с увреждания на ООН, както и при спазване на приоритетите на релевантните стратегически документи.

Усилията за напредък в областта на политиката за правата на хората с увреждания ще продължат още по-динамично, чрез изпълнението на планираните мерки и дейности през периода 2021-2024 г., с цел постигане на ефективно участие на хората с увреждания във всички сфери на обществения живот и посредством координирани действия на база приетата Националната стратегия за хората с увреждания 2021-2030 г. Предвиждат се по-целенасочени, последователни, координирани и рационални действия и подходи от страна на всички заинтересовани страни, с оглед не само постигане на целите, заложи в Националната стратегия, но и във връзка с прилагане на изискванията на Конвенцията за правата на хората с увреждания в Република България. Отчитайки комплексния и многостранен характер на мерките за гарантиране на правата на хората с увреждания, политиката в тази област е насочена към прилагане в дългосрочен план на интегриран подход, основаващ се на принципа за хоризонтално въздействие, който обединява ресурсите от различни политики. Изпълнението на мерките ще бъде конкретизирано в двугодишни планове за действие и доклади за изпълнението им, които в застъпват периода на настоящата бюджетна процедура. Необходимите средства за изпълнение на Стратегията ще се осигуряват в рамките на разчетените разходи за реализация на съответните секторни политики, заложи чрез бюджетите за съответната година на отговорните институции и организации за изпълнение на дейности по Стратегията, включително чрез национални програми, проекти, финансирани от европейски фондове, международни програми и проекти, както и чрез спонсорство, дарения и други източници.

По отношение на специалната нормативна уредба в областта, със ЗХУ (в сила от 01.01.2019 г.) се въведе нова цялостна правна рамка за уреждане на обществените отношения, свързани с упражняване на правата на хората с увреждания в Република България. Този закон има за цел да насърчава, защитава и гарантира пълноценното и равноправно упражняване на правата и свободите на хората с увреждания, да създаде условия за социално приобщаване на хората с увреждания, да способства за зачитане на вътрешно присъщото човешко достойнство на хората с увреждания, да предоставя подкрепа за хората с увреждания и техните семейства. Законът регламентира правото на хората с увреждания на комплексна индивидуална оценка, съобразно потребностите. Оценката се изготвя от органите за социално подпомагане по настоящ адрес. Въз основа на заключенията от оценката се определят видовете финансова подкрепа по реда на закона и потребността от предоставянето на конкретни подкрепящи мерки/услуги (чрез издаване на направления със задължителен характер за компетентните органи и организации за реализиране на съответните права). С нормативният акт бе променен моделът за определяне на финансовото подпомагане за хората с увреждания. Осъществена е регламентация на видовете финансова подкрепа за хората с увреждания, като новата база за изчисляване на размера на подкрепата е линията на бедност – динамичен монетарен показател с ежегодна индексация, което предпоставя по-благоприятно икономическо положение. Чрез въвеждането на този показател се гарантира усещане за справедливост и създаването на предпоставки за ежегодна актуализация на размера на финансовата подкрепа, съобразена с динамично променящата се макроикономическа среда, което да допринесе за осигуряването на достоен и пълноценен живот на хората с увреждания в страната. Финансовата подкрепа за хората с увреждания е предназначена за компенсирание на разходите, свързани с преодоляване на затрудненията, предизвикани от вида и степента на увреждане, посредством заявена и

установена необходимост при индивидуално оценяване и при спазване на нормативните изисквания и условия.

Съгласно разпоредбите на ЗХУ се разшири кръга от лица, обект на новите форми на подкрепа. Увеличен е размерът на получаваните месечни финансови средства от хората с увреждания. Новият подход е с насоченост към оказване на адекватна подкрепа за нуждаещите се. На законово ниво е регламентирано осигуряването на финансова подкрепа от държавата под формата на субсидия за национално представителните организации на и за хората с увреждания за изпълнение на дейности в областта на хората с увреждания, с цел тяхното социално приобщаване. Въздействието в сферата на заетостта, жизненият стандарт и социалната закрила е сред основните акценти в новото законодателство и сред приоритетите през разглеждания период.

Законът за личната помощ (ЗЛП) в сила от 1 януари 2019 г. има за предмет да уреди условията и реда за предоставянето и ползването на лична помощ в Република България. Законът цели чрез осигуряване на лична помощ да подпомогне ползвателите на лична помощ да упражняват основните си права, да имат възможности за избор, независим живот, активно включване и участие в обществото и достъп до услуги и дейности. Механизмът лична помощ се основава на гарантирана от държавата финансова подкрепа, индивидуалните потребности и личния избор на ползвателя на лична помощ. Ще продължи осъществяването на държавната политика за предоставяне на лична помощ, което е сред ангажиментите на МТСП.

Законът за българския жестов език (ЗБЖЕ) е в сила от 6.02.2021 г. и има за предмет да уреди обществените отношения, свързани с признаването на българския жестов език за естествен самостоятелен език и със зачитането на правото на глухите и на сляпо-глухите лица на изразяване и на информация чрез българския жестов език. По този начин се създават условия за премахването на ограничения при общуването на глухите и сляпо-глухите лица и при използването и достъпа до информация чрез българския жестов език, като за целта ще се осигурява безвъзмездна преводаческа услуга от и на български жестов език за глухите и сляпо-глухите лица. Приетият нов закон е съобразен с основния принцип за предоставяне на достъпност на информацията и комуникационните канали и в изпълнение на регламентите на Конвенцията за правата на хората с увреждания, съгласно която достъпът до информация следва да бъде осъществяван чрез идентифициране и премахване на всякакви пречки и прегради пред достъпността, чрез предоставяне на информация в достъпни формати за хора с различни видове увреждания.

Ще продължат усилията за подобряване на законодателството в областта на политиката за правата на хората с увреждания с цел постигане на по-добра целенасоченост, устойчивост, ефективно управление и контрол на финансовите средства и намаляване на административната тежест.

### ***Стратегически и оперативни цели***

*Стратегическата цел* на МТСП в областта на политиката за правата на хората с увреждания е насочена към социалното приобщаване на хората с увреждания във всички области чрез създаване на условия и гаранции за равнопоставеност и упражняване на права, при стриктното придържане към индивидуалния подход на определяне на потребностите от адекватна подкрепа за пълноценно и ефективно участие на хората с увреждания и техните семейства в обществения живот, както и изпълнение на националните ангажименти по прилагане на изискванията на Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН. В тази връзка стратегическите цели в областта са „Създаване на условия за социално приобщаване на хора с увреждания“, „Подкрепа на неправителствения сектор за активно участие в процеса по социално приобщаване на хората с увреждания“, „Обезпечаване на законодателството в областта на политиката за правата на хората с увреждания“ и „Изпълнение на националните ангажименти по прилагане на изискванията на Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН“.

За постигане на посочените стратегически цели за периода са заложили конкретни оперативни цели, както следва:

- Осигуряване на финансова подкрепа за хората с увреждания;
- Осигуряване на асистентска подкрепа за хората с увреждания;
- Осигуряване на безвъзмездна преводаческа услуга от и на български жестов език за глухите и сляпо-глухите лица;
- Осигуряване на възможности за заетост на хората с увреждания в обичайна, специализирана и защитена работна среда;
- Предоставяне на възможности за изграждане на достъпна среда за хората с увреждания;
- Подпомагане на мобилността и условията на живот;
- Изпълнение на финансовия ангажимент в подкрепа на неправителствения сектор в процеса по социално приобщаване на хората с увреждания;
- Изпълнение на ангажимента по администриране на консултативния процес при формиране на политиката за правата на хората с увреждания между представителите на държавата и представители на неправителствения сектор, ангажирани в процеса по социално приобщаване на хората с увреждания;
- Обеспечаване на законодателството в областта на правата на хората с увреждания;
- Изпълнение на националните ангажименти по прилагане на изискванията на Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН.

Тези цели са пряко обвързани с ангажиментите на държавата за подкрепа както на хората с увреждания под формата на финансова подкрепа, така и с останалите видове подкрепа за работодателите на хора с увреждания и за неправителствения сектор – организациите на и за хората с увреждания с призната национална представителност.

#### ***Полза/ефект за обществото от провежданата политика***

В периода 2022-2024 г. ще продължи воденето на последователна и системна политика в областта на хората с увреждания, както и комплексен подход при изпълнението на тази хоризонтална политика.

През следващите години се предвижда да продължи работата по един от основните приоритети на Министерството на труда и социалната политика, а именно „Гарантиране на правата на хората с увреждания“, с оглед тяхното пълноценно участие в живота на обществото.

Адаптирането на българското законодателство в неговата пълнота с изискванията на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания е продължителен процес и неговото успешно протичане предполага активното включване и сътрудничество с неправителствени организации и хора с увреждания на всеки един етап на планиране на мерки, тяхното обсъждане, приемане, прилагане и мониторинг. Това е заложено като принцип на Конвенцията и е отчетено в рамките на предвидения международен механизъм към ООН за мониторинг на нейното прилагане. Ще продължи разработването и изпълнението на планове за действие, приети от Министерския съвет за реализиране на изискванията и приоритетите, произтичащи както от стратегическата рамка, така и от в международни договори в областта на хората с увреждания, в т.ч. на Плана за действие за изпълнение на заключителните препоръки към Република България, отправени от Комитета на ООН за правата на хората с увреждания (2021-2026).

Изпълнението на тази политика ще допринесе за социално приобщаване на хората с увреждания чрез предоставяне на финансова подкрепа, в т.ч. месечна финансова подкрепа и целеви помощи, както и предоставяне и финансиране на насърчителни и подкрепящи мерки, свързани с трудовата заетост, достъпността, мобилността и пр., като:

- Осигуряване на финансова подкрепа за хората с увреждания, определена и актуализирана спрямо динамичен монетарен показател като линията на бедност, целящо подобряване на финансовото им положение;
- Прилагане на механизма лична помощ с оглед повишаване автономността на ползвателите му чрез гарантирана от държавата финансова подкрепа, на основата на индивидуалните им потребности и личния избор;

- Осигуряване на безвъзмездна преводаческа услуга от и на български жестов език за глухите и сляпо-глухите лица;
- Откриване, оборудване и приспособяване на нови работни места за хора с увреждания;
- Работни места с осигурени здравословни и безопасни условия на труд;
- Внедряване на нови технологии;
- Приобщаване на хора с увреждания в обществото, чрез участието им в мероприятия, организирани от НПО;
- Насърчаване реализирането на трудова дейност от хора с увреждания, вкл. чрез стартиране и развиване на самостоятелна стопанска дейност;
- Включване на хора с множество трайни увреждания, с психични разстройства и/или интелектуални затруднения в заетост чрез създаване на Центрове за защитена заетост с цел осигуряване на условия за извършване на продуктивна дейност, платена работа и предоставяне на персонални подкрепящи услуги;
- Осигурени стимули и преференции на работодатели в интерес на стопанската инициатива за хората с увреждания, включително за рехабилитация и социална интеграция на наетите хора с увреждания;
- Осигуряване на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания на културни, исторически и спортни обекти;
- Осигуряване на достъпна жилищна среда и лична мобилност за хора с увреждания;
- Осигуряване на законосъобразно разходване на бюджетни средства по субсидирани програми/проекти.

#### ***Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнението на политиката***

Държавните и местните органи в сътрудничество с национално представителните организации на и за хората с увреждания, национално представителните организации на работодателите и национално представителните организации на работниците и служителите създават условия и съдействат за реализирането на програми и проекти в областта на държавната политика за правата на хората с увреждания. Държавните и местните органи съгласно своите правомощия приемат, съответно издават нормативни актове, стратегии, програми, стандарти и други документи, свързани с правата на хората с увреждания. Политиката в тази област се основава на конкретна стратегическа рамка и многообразна нормативна уредба, която ангажира редица заинтересовани страни, в т.ч. публичен и частен сектор, неправителствени организации, национални граждански инициативи и др. В своята дейност МТСП си взаимодейства с различни институции: второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на труда и социалната политика, МФ, МОН, МРРБ, МП, МЗд, МИИ, МЕ, МТ, МК, ММС, МОСВ, МЗм, МО, МТС, МВР, МВнР, НОИ, НСИ, ТЕЛК/НЕЛК и др.

#### ***Показатели за полза/ефект и целеви стойности***

| ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ                                                                                           |                       |                 |                  |                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------|------------------|------------------|
| <i>Ползи/ефекти:</i>                                                                                                                  |                       | Целева стойност |                  |                  |
| Показатели за изпълнение                                                                                                              | Мерна единица         | Проект 2022 г.  | Прогноза 2023 г. | Прогноза 2024 г. |
| 1. Месечна финансова подкрепа за хора с трайни увреждания                                                                             | ср. месечен брой лица | 670 000         | 670 000          | 670 000          |
| 2. Финансова подкрепа под формата на целеви помощи за хора с трайни увреждания                                                        | ср. месечен брой лица | 2 000           | 2 000            | 2 000            |
| 3. Механизъм лична помощ                                                                                                              | ср. месечен брой лица | 44 400          | 44 400           | 44 400           |
| 4. Целева помощ за безвъзмездна преводаческа услуга по Закона за българския жестов език                                               | ср. месечен брой лица | 5 000           | 5 000            | 5 000            |
| 5. Подкрепени работни места за хора с трайни увреждания по реда на Национална програма за заетост на хората с увреждания (чл. 44 ЗХУ) | брой                  | 500             | 500              | 500              |
| 6. Разкрити нови работни места за хора с увреждания по чл. 49 ЗХУ                                                                     | брой                  | 30              | 30               | 30               |

|                                                                                                                                               |         |       |       |       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------|-------|-------|
| 7. Работни места с осигурени и/или подобрени здравословни и безопасни условия на труд                                                         | брой    | 360   | 360   | 360   |
| 8. Технологично обновени специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания                                                         | брой    | 10    | 10    | 10    |
| 9. Хора с увреждания, включени в мероприятия за рехабилитация и социална интеграция                                                           | брой    | 3 600 | 3 600 | 3 600 |
| 10. Хора с увреждания, стартирали самостоятелна стопанска дейност                                                                             | брой    | 27    | 27    | 27    |
| 11. Културни, исторически и спортни обекти, адаптирани за хора с увреждания                                                                   | брой    | 9     | 9     | 9     |
| 12. Преференция за възстановяване на внесени осигурителни вноски от работодатели                                                              | брой    | 72    | 72    | 72    |
| 13. Организации/работодатели, на които е извършен мониторинг, спрямо общия брой, подлежащи на такъв                                           | процент | 100   | 100   | 100   |
| 14. Създадени центрове за защитена заетост                                                                                                    | брой    | 2     | 2     | 2     |
| 15. Финансиране на дейности за изграждане на достъпна жилищна среда за хора с увреждания и осигуряване на лична мобилност (чл. 56, ал. 1 ЗХУ) | брой    | 70    | 70    | 70    |
| 16. Организации на и за хора с увреждания с призната национална представителност и с осигурена финансова подкрепа под формата на субсидия     | брой    | 21    | 21    | 21    |

### ***Информация за наличността и качеството на данните***

Информацията се събира и обработва предимно от собствени източници, което до голяма степен гарантира качеството на данните по целевите стойности на показателите за изпълнение.

## **5. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА СОЦИАЛНОТО ВКЛЮЧВАНЕ**

### ***Визия за развитието на политиката***

Визията за развитие на политиката в областта на социалното включване за периода 2022-2024 г. е свързана с подобряване на целенасочеността на мерките и прилагане на интегриран подход, тъй като е многосекторна политика, реализирана не само от Министерство на труда и социалната политика (МТСП), но и от други министерства и институции, включително и от местните и регионални власти. За постигане на целите на политиката за социално включване се прилагат редица законодателни мерки и се изпълняват стратегически документи и планове, приети на национално ниво, сред които Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2030, приета с Решение № 976 от 31.12.2020 г. на Министерския съвет (МС). Стратегията посочва визията, целите, приоритетните направления и мерките за развитие на политиката в областта на бедността и социалното изключване в България до 2030 г. Ключовите приоритети на политиката за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване са: устойчива интеграция на пазара на труда на неактивни и безработни лица, в т.ч. продължително безработни; равен достъп до качествено предучилищно и училищно образование; равен и ефективен достъп до качествено здравеопазване; достъпни и качествени социални и интегрирани услуги и интегрирана подкрепа; ефективна и целенасочена финансова и материална подкрепа на нуждаещите се; осигурена достъпност на средата – физическа, архитектурна, институционална, информационна и достъпност на транспорта и транспортните услуги; подобрени жилищни условия на уязвими групи и подкрепа на бездомните; работа в партньорство и прилагане на иновативни подходи при провеждане на интегрирани политики за социално включване и социални иновации. Планирането и изпълнението на конкретните мерки по отделните приоритети се реализира от различни ведомства и институции, в рамките на различни бюджетни програми, включително и с подкрепата на Европейските структурни фондове. За изпълнение на приоритетите и мерките на Стратегията на 28.07.2021 г. МС прие първият двугодишен План за действие за периода 2021-2022 г., както и Отчет за изпълнението на Плана за действие за периода 2019-2020 г. за изпълнение на Националната стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020 (НСНБНСВ 2020). Политиката в областта на пазара на труда, свободното движение на работници и трудовата миграция, политиката в областта на трудовите отношения, политиката в областта на



социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете, политиката в областта на хората с увреждания, политиката в областта на жизненото равнище, демографското развитие и социалните инвестиции и съответните бюджетни програми също имат принос към изпълнението на общите цели и приоритети на политиката по социално включване.

Един от основните инструменти на политиката за социално включване ще продължат да бъдат социалните услуги. Финансирането на социалните услуги от държавния бюджет се урежда със Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за съответната година, постановлението за изпълнението му и Закона за публичните финанси. Средствата за социални услуги, делегирани от държавата дейности, се изплащат от държавния бюджет чрез бюджетите на общините по определени ежегодно с решение на МС стандарти с натурални и стойностни показатели за съответната година.

Продължава изпълнението на мерките, насочени към деинституционализация на грижата за деца в съответствие с Актуализирания план за действие за изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“, приет от Министерския съвет през м. октомври 2016 г. В изпълнение на реформата са закрити всички специализирани институции за деца, с изключение на домовете за медико-социални грижи за деца във Варна, Кърджали, Плевен и Стара Загора. Ще продължи да се развива мрежата от подкрепящи социални, здравни и интегрирани здравно-социални услуги за превенция, ранна интервенция, подкрепа и предотвратяване на нуждата от ползване на резидентна грижа на деца до тригодишна възраст, като тази форма на грижа ще бъде насочена само към децата с тежки увреждания, нуждаещи се от постоянна медицинска грижа. Усилията на всички ангажирани участници са насочени към интегриран подход при предоставяне на услуги за ранно детско развитие, подкрепа на децата и семействата с цел превенция на рисковете, включително на риска от изоставяне или разделяне на детето от семейството, подобряване на процеса по реинтеграция на децата в семейна среда, профилиране на приемната грижа и други. Сериозни усилия ще се положат и за укрепване и подобряване на капацитета на системата и професионалистите, подобряване на координацията и интегрирания подход.

По отношение на Центровете за обществена подкрепа (ЦОП), мерките са насочени главно към реализиране на специализирани програми за превенция на изоставянето на деца и раздялата им с техните биологични родители и семейства, надграждане на дейностите в ЦОП чрез прилагане на програма за ранно детско развитие, реинтеграция в биологичното семейство на деца, настанени в резидентни услуги и в приемни семейства, работа по осиновяване, подкрепа на приемната грижа на местно ниво, индивидуална и груповата работа с деца и младежи, настанени в резидентни услуги.

Предвижда се повишаване на ефективността на предоставяните услуги в Дневните центрове за деца с увреждания (ДЦДУ) и Центровете за социална рехабилитация и интеграция за деца с увреждания (ЦСРИДУ) чрез тяхното реструктуриране (единно управление и обединяване на дейностите в ДЦДУ и ЦСРИДУ чрез прилагане на обособени програми и надграждане на съществуващите дейности в тези услуги). Тези услуги ще бъдат надградени чрез прилагане и на програма, включваща ранна интервенция на уврежданията и индивидуална педагогическа подкрепа за деца с увреждания. Предвидено е и създаване на нови Дневни центрове за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства по описания модел за реструктуриране на съществуващите ДЦДУ и ЦСРИДУ. За 2021 г. са утвърдени натурални и стойностни показатели, които да осигурят финансиране на реформираните социални услуги. От 2022 г. ще са необходими средства от държавния бюджет за осигуряване на устойчивост на новите социални и интегрирани здравно-социални услуги (за близо 5 500 потребители), които е предвидено да бъдат създадени в изпълнение на мерките и дейностите по Актуализирания план.

През м. януари 2018 г. беше приет и Плана за действие за периода 2018-2021 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа, въз основа на който се реализира процесът на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания. В ход е изпълнението на мерките и дейностите по Плана. В процес на подготовка



е следващият План за действие за периода до 2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа, чрез който ще продължи процесът на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания. От 2023 г. ще са необходими средства за финансиране от държавния бюджет на новите социални услуги (Дневни центрове, Центрове за социална рехабилитация и интеграция и Центрове за грижа за хора с увреждания и възрастни хора) за 2 140 потребители.

През м. март 2019 г. беше приет Закона за социалните услуги (ЗСУ) (обн., ДВ, бр. 24 от 2019 г.), който влезе в сила от 01.07.2020 г. Чрез ЗСУ се цели да се подобрят механизмите за планиране, финансиране, контрол и мониторинг на услугите, както и да се повиши тяхното качество, ефективност и устойчивост. През 2020 г. към ЗСУ са разработени и приети следните подзаконови нормативни актове: Правилник за прилагане на Закона за социалните услуги (с ПМС № 306/09.11.2020 г.), Наредба за стандартите за заплащане на труда на служителите, осъществяващи дейности по предоставяне на социални услуги, които се финансират от държавния бюджет (с ПМС № 343/07.12.2020 г.), Наредба за планирането на социалните услуги (с ПМС № 133/06.04.2021 г.), Устройствен правилник на Агенцията за качеството на социалните услуги (с ПМС № 220/18.08.2020 г.), Тарифа за таксите за издаване и подновяване на лиценз за предоставяне на социални услуги (с ПМС № 267/25.09.2020 г.), изменения и допълнения в Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето (с ПМС № 419/31.12.2020 г.). В процес на финализиране е и Наредбата за качеството на социалните услуги, която също е част от подзаконовата уредба към ЗСУ.

Съгласно ЗСУ, считано от 01.07.2020 г. се създаде Агенцията за качеството на социалните услуги (АКСУ) като изпълнителна агенция към министъра на труда и социалната политика. Устройственият правилник на АКСУ е приет с ПМС № 220 от 18.08.2020 г., обн., ДВ, бр. 75 от 2020 г., в сила от 01.09.2020 г. Агенцията е създадена в рамките на щатната численост на системата на Министерството на труда и социалната политика, която включва и второстепенните разпоредители с бюджет към министъра. АКСУ е с функции, свързани с осъществяването на контрол и мониторинг на системата на социалните услуги с цел постигане на качество и ефективност на услугите, както и с лицензирането на частните доставчици на социални услуги.

Посочените мерки са в изпълнение на приоритетите за гарантиране на правата на всички деца и за осигуряване на равен достъп до качествени социални услуги и деинституционализация.

Съществена част от политиката за социално включване е предоставянето на материална подкрепа за семействата с деца и семействата, които полагат грижи за деца в риск. За тази цел политиката за социално включване ще бъде подкрепена с изпълнението на Бюджетна програма „Подкрепа за децата и семействата”.

Визията за развитие на Програма „Подкрепа за децата и семействата” е свързана, както със замяната на институционалната грижа за деца с грижа в семейна или близка до семейната среда в общността, така и с осигуряване на подкрепа на децата и семействата чрез предоставяне на финансова подкрепа по реда на Закона за закрила на детето (ЗЗДет.) и ЗСПД. Целта е не само извеждане на децата от институциите, а и предотвратяване настаняванията на деца извън семейството и създаване на нови възможности за децата и семействата да получат подкрепа в общността. Работата по случаи на превенция на изоставянето, реинтеграция, при настаняване на деца в семейства на роднини или близки или в приемни семейства, е финансово подкрепена и чрез предоставяне на помощи и средства по ЗЗДет. През месец юли 2020 г. ЗЗДет. беше изменен (обн., ДВ, бр. 71 от 2020 г.) във връзка с производството по оспорване на заповедта за временно настаняване на дете извън семейството по административен ред, участниците в съдебното производство по настаняване на дете извън семейството и други. Последните промени в Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето (ППЗЗДет.) (ПМС № 419 от 31.12.2020 г., обн., ДВ, бр. 2 от 2021 г.) са свързани с прецизиране на разпоредбите относно контролната дейност на Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД); регламентиране на реда за ползване на заместваща грижа по чл. 92 от ЗСУ от семейства на роднини или близки и приемни семейства, както и заявяването на желание за

ползване на заместваща грижа, която се осигурява от приемни семейства; прецизиране на разпоредбите относно финансовите помощи, като се актуализираха и техните размери; намаляване на административната тежест за семействата, които кандидатстват за получаване на финансова помощ. С промените е увеличен общият максимален годишен размер на еднократната помощ за превенция и реинтеграция от 5-кратния размер на гарантирания минимален доход (ГМД) на 10-кратния размер на ГМД. Променена е диференциацията на размера на получаваната месечна помощ за деца, настанени за отглеждане при роднини или близки, съобразно възрастта на децата, като е увеличен размерът на помощта за децата до 3 години до 4-кратния размер на ГМД. Също така се промени диференциацията на размера на средствата, които се предоставят за деца, настанени за отглеждане в приемно семейство, съобразно тяхната възраст, като техният размер за деца до 3 години също е увеличен на 4-кратния размер на ГМД. Увеличена е и добавката към месечните помощи и средства за децата с трайни увреждания от 75 на сто от ГМД на 120 на сто от ГМД. Регламентира се, че финансовата подкрепа по чл. 69 от Закона за хората с увреждания няма да се счита за доход при отпускането на финансови помощи по ППЗЗДет. Тези промени са в сила от 01.01.2021 г.

Важна част при реализиране на програмата „Подкрепа за децата и семействата” е финансовата подкрепа на семействата със семейни помощи за деца, чиято основна цел е отглеждането на децата в семейна среда, включително и чрез интегриране на семейните помощи с останалите мерки за подкрепа на семейството. По този начин пряко се защитават едни от основните права на детето, гарантирани от Конвенцията на ООН за правата на детето. В тази връзка, визията на МТСП е по-добра целенасоченост и ефективност на семейните помощи и същевременно – осигуряване на подкрепа за повече семейства.

Продължават да се прилагат промените в ЗСПД (обн., ДВ, бр. 35 от 30.04.2019 г.), в сила от 1.08.2019 г., с които месечната помощ за дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, се прекратява преди изтичане на срока, за който е отпусната, когато в рамките на един месец от учебната година са допуснати отсъствия повече от три дни от дете, посещаващо група за задължително предучилищно образование, и от 5 учебни часа от ученик, за които няма уважителни причини. В тези случаи месечната помощ може да бъде отпусната отново не по-рано от една година от датата на прекратяването. С промените в закона се въведе и изплащане на два пъти на еднократната помощ за ученици, записани в първи клас – 50 на сто от нейния размер се изплаща след влизане в сила на заповедта за отпускането ѝ, а остатъкът се изплаща в началото на втория учебен срок, ако детето продължава да посещава училище. Прецизирани са и условията за възстановяване на помощта.

Със ЗДБРБ за 2020 г. (обн., ДВ, бр. 100 от 2019 г.), в сила от 01.01.2020 г., са увеличени размерите на двойния доходен критерий за отпускане на месечните семейни помощи по чл. 7 от ЗСПД за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, с които са обвързани размерите на помощите. Средномесечният доход, при който семействата получават пълен размер на помощта е 410 лв., а при средномесечен доход от 410,01 лв. до 510 лв. включително, семействата получават 80 на сто от пълния размер на помощта. За 2021 г. тези размери, както и размерите на помощта, остават непроменени. За периода 2022-2024 г. размерите на този доходен критерий се увеличават със 100 лв., съответно: 510 лв. – за получаване на пълния размер на помощта и от 510,01 лв. до 610 лв., включително – за получаване на 80 на сто от пълния размер на помощта. Увеличават се и пълните размери на помощта, а именно: за семейства с едно дете – 50 лв., за семейство с две деца – 110 лв., за семейства с три деца – 165 лв., за семейства с четири деца – 175 лв. и с нарастване на броя на децата в семейството – увеличение с 20 лв.

Със ЗДБРБ за 2021 г. (обн., ДВ, бр. 104 от 2020 г.) са направени промени в ЗСПД, свързани с отпадане на доходния критерий за отпускане на еднократната помощ за ученици, записани в първи клас, по чл. 10а от ЗСПД, и предоставянето на тези помощи на всички семейства, независимо от доходите им. Тези условия са приложими от учебната 2021/2022 година.

Друга промяна от 2021 г. е въвеждането като нова помощ по чл. 10б от ЗСПД на еднократната помощ за ученици, записани в осми клас, която се предоставяше с доходен критерий на член от семейството и само за учебната 2020/2021 г. по чл. 12а от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците (ЗМДВИППП). По новия ред на ЗСПД от учебната 2021/2022 г. тази помощ се предоставя независимо от доходите на семействата, чиито деца са записани в осми клас на държавно или общинско училище, за покриване част от разходите в началото на учебната година, като останалите условия за нейното получаване се запазват както до момента и по аналогия на еднократната помощ за ученици, записани в първи клас. За тези две еднократни помощи се въведе нов начин за определяне на техните размери, който е както и за останалите семейни помощи – със ЗДБРБ за съответната година. Преди това техните размери се определяха с акт на МС по предложение на министъра на труда и социалната политика. Размерите на тези две помощи са осъвременени и увеличени от 2021 г. с по 50 лв. – от 250 лв. на 300 лв. Отпадането на доходния критерий за отпускане на тези помощи е с оглед осигуряване на целева подкрепа за равен достъп на всички деца от тези две категории в прехода им към следващ етап на образование. За периода 2022-2024 г. размерите на тези помощи ще се запазят.

За еднократната помощ при бременност по чл. 5а от ЗСПД и месечните помощи за отглеждане на дете до навършване на една година по чл. 8 от ЗСПД се запазва условието да се отпускат с доходен тест на член от семейството, който от 2021 г. е увеличен с 60 лв. – от 450 лв. на 510 лв. Размерът на месечните помощи за отглеждане на дете до навършване на една година също е увеличен от 2021 г. – от 100 на 200 лв. и ще се запази за периода 2022-2024 г. През 2022 г. се увеличава размерът на доходния критерий за получаване на посочените две семейни помощи със 100 лв., съответно на 610 лв.

През 2022 г. се увеличава и размерът на месечната помощ за дете без право на наследствена пенсия от починал родител. Увеличението е с 35 лв. (от 115 на 150 лв.).

Продължава и диференцираната финансова подкрепа за семействата с деца с трайни увреждания. С цел равнопоставеност на подкрепата за семействата, отглеждащи деца с трайни увреждания, чрез Преходни и Заклучителни разпоредби към ЗМДВИППП (обн., ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) се въведоха промени в ЗСПД, свързани с изравняване на размерите на месечните помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане по чл. 8д от ЗСПД, отпускани на семействата на роднини или близки и на доброволните приемни семейства, с тези на родителите (осиновителите). За осигуряване на грижа и подкрепа в семейна среда тази месечна помощ вече се предоставя както за родителите (осиновителите) за децата с определени 90 и над 90 на сто трайни увреждания, така и за семействата на роднини или близки и доброволните приемни семейства, при които такива деца са настанени по чл. 26 от ЗЗДет. С тези промени се регламентира от размера на помощта за семействата на роднини или близки и доброволните приемни семейства, когато настаненото дете е с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност, да се приспада размерът на месечните финансови помощи (за издръжка и добавката за дете с трайно увреждане) съгласно ЗЗДет., ако семействата получават такива. Промените не касаят професионалните приемни семейства и те продължават да получават месечните помощи по чл. 8д от ЗСПД в досегашните размери, определени в чл. 63, ал. 16 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2021 г. Професионалните приемни семейства получават освен финансовата подкрепа по реда на ППЗЗДет. и ЗСПД, и възнаграждения за предоставяната грижа. За разлика от тях, семействата на роднини или близки и доброволните приемни семейства не получават възнаграждения.

### ***Стратегически и оперативни цели***

*Стратегическата цел* е насърчаване на социалното включване. Тази стратегическа цел се постига чрез прилагане на комплексни цели и мерки по политиките в сферата на образованието, здравеопазването, доходите, заетостта, социалните услуги и др. За постигането на стратегическите приоритети, свързани с гарантиране на правата на всички деца и

осигуряване на равен достъп до качествени социални услуги и деинституционализация са предвидени стратегически под-цели, насочени към осигуряване на повече възможности за подкрепа на децата и семействата и продължаване на процеса на деинституционализация.

Сред *оперативните цели* на политиката е и осигуряване на подкрепа за децата и семействата чрез предоставяне на помощи по реда на ЗЗДет. и ЗСПД. Тази оперативна цел се изпълнява чрез Програма „Подкрепа за децата и семействата”.

### ***Полза/ефект за обществото от провежданата политика***

- Деинституционализация на грижата за деца и предоставяне на качествени социални услуги и грижа в семейна или близка до семейната среда;
- Комплексна подкрепа за семействата с деца.

### ***Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката***

За изпълнението на политиката в областта на социалното включване МТСП си сътрудничи с различни институции – МФ, МОН, МРРБ, МП, МЗд, МИИ, МВР, МВнР, НОИ, НСИ, ДАЗД, социалните партньори, общините и неправителствените организации, областни управи.

### ***Показатели за полза/ефект и целеви стойности***

| <b>ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ</b>                                                                               |                                      |                        |                         |                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------|-------------------------|-------------------------|
| <i>Ползи/ефекти:</i>                                                                                                             |                                      | <b>Целева стойност</b> |                         |                         |
| <b>Показатели за изпълнение</b>                                                                                                  | <b>Мерна единица</b>                 | <b>Проект 2022 г.</b>  | <b>Прогноза 2023 г.</b> | <b>Прогноза 2024 г.</b> |
| 1. Еднократна помощ при бременност                                                                                               | брой случаи                          | 11 000                 | 11 000                  | 11 000                  |
| 2. Еднократна помощ при раждане на дете                                                                                          | брой деца                            | 64 000                 | 64 000                  | 64 000                  |
| 3. Еднократна помощ при осиновяване на дете                                                                                      | брой деца                            | 700                    | 700                     | 700                     |
| 4. Еднократна помощ за отглеждане на близнаци                                                                                    | брой деца                            | 2 100                  | 2 100                   | 2 100                   |
| 5. Еднократна помощ за отглеждане на дете от майка (осиновителка) студентка, учаща в редовна форма на обучение                   | брой случаи                          | 500                    | 500                     | 500                     |
| 6. Еднократна помощ за ученици, записани в първи клас                                                                            | брой деца                            | 56 000                 | 56 000                  | 56 000                  |
| 7. Еднократна помощ за ученици, записани в осми клас                                                                             | брой деца                            | 62 500                 | 62 500                  | 62 500                  |
| 8. Еднократна помощ за безплатно пътуване веднъж в годината с железопътния и автобусния транспорт в страната за многодетни майки | брой лица                            | 10 000                 | 10 000                  | 10 000                  |
| 9. Месечни помощи за отглеждане на дете до навършване на една година                                                             | ср. мес. бр. случаи                  | 14 200                 | 14 200                  | 14 200                  |
| 10. Месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст                 | ср. мес. бр. деца                    | 600 000                | 600 000                 | 600 000                 |
| 11. Месечни помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане                                                                      | ср. мес. бр. случаи                  | 27 000                 | 27 000                  | 27 000                  |
| 12. Месечни помощи за дете без право на наследствена пенсия от починал родител                                                   | ср. мес. бр. случаи                  | 3 900                  | 3 900                   | 3 900                   |
| 13. Превенция на изоставянето                                                                                                    | ср. мес. бр. случаи                  | 200                    | 200                     | 200                     |
| 14. Реинтеграция                                                                                                                 | ср. мес. бр. случаи                  | 200                    | 200                     | 200                     |
| 15. Настанени деца при роднини и близки                                                                                          | ср. мес. бр. случаи                  | 3 500                  | 3 500                   | 3 500                   |
| 16. Настанени деца в приемни семейства                                                                                           | ср. мес. бр. случаи                  | 2 300                  | 2 300                   | 2 300                   |
| 17. Брой професионални приемни семейства –възнаграждения                                                                         | Брой професионални приемни семейства | 2 250                  | 2 250                   | 2 250                   |

### ***Информация за наличността и качеството на данните***

Данните се събират и обработват от АСП на база на подадени заявления-декларации и отпуснати помощи в подкрепа на мерките за закрила на детето, регламентирани в ЗЗДет. и

семејни помощи, регламентирани в ЗСПД. База за определяне на данните е прогнозата за 2021-2023 г., бюджета за 2021 г. и отчетните данни за изплатените помощи за 2020 г. и първото полугодие на 2021 г.

## **6. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ЖИЗНЕНОТО РАВНИЩЕ, ДЕМОГРАФСКОТО РАЗВИТИЕ И СОЦИАЛНИТЕ ИНВЕСТИЦИИ**

### ***Визия за развитието на политиката***

Политиката в областта на жизненото равнище, демографското развитие и социалните инвестиции се разработва в съответствие с Конвергентната програма, целите и приоритетите на Националната програма за развитие България 2030 и целите, заложи в свързаните с политиката национални стратегически документи.

*Визията на демографската политика е постигане на високообразовано, креативно, солидарно и здраво общество с високо качество на човешкия капитал.* Хората са най-важният и ценен ресурс с тяхното здравословно състояние, образование, квалификация, способности и умения. Жизненото равнище и доходите на българските граждани се формират прозрачно, справедливо, насърчаващо и в съответствие с икономическото развитие. Доходите се доближават до средните за страните-членки на ЕС.

Социалната и солидарна икономика е обособен и икономически устойчив сектор, с нарастващ обем на социалните инвестиции, който има положителното социално въздействие по отношение на достъпа до заетост, социалното включване, самостоятелния начин на живот и жизненото равнище на уязвимите групи от лица. Развива се в рамките на многообразие от форми на сътрудничество между субектите на социалната и солидарна икономика, конвенционалния бизнес, гражданите и органите на централната и местна власт. Работодателите, органите на административните структури и гражданските организации въвеждат и прилагат принципите на корпоративната социална отговорност. Потребителите подкрепят социално-отговорния бизнес, който интегрира иновативни модели на управление.

Политиката е свързана с аналитичното изграждане, консултиране и приложение на целенасочен инструментариум за провеждане на интегриран подход със заинтересованите страни, който да гарантира в оптимална степен взаимовръзката между подходящите тенденции и обективни социално-икономически показатели. Оказва значително и положително въздействие по отношение на планиране, координация и мониторинг при изпълнението на приоритетите на стратегическите документи за демографско развитие от ангажирания институционален състав. Отразява съвременните тенденции за трансформация на икономиката в посока на мултиплициране на социалното ѝ въздействие чрез насърчено въвеждане на иновативни управленски и предприемачески модели.

Политиката в *областта на жизненото равнище* е част от социалната политика на правителството и нейното изпълнение в средносрочен план е сред ключовите приоритети. Създаването на съвременни мерки, които са хармонизирани с прилаганите политики на Европейския съюз води до намаляване на неравенството и бедността сред работещите, постигането на социална кохезия и създаването на равни възможности за пълноценен социален и продуктивен живот за всички социални групи от населението, както и за прилагането на минимални стандарти за гарантиране на приемливо жизнено равнище. Ще се провежда прозрачна политика, изградена на база на обективни принципи и механизми, с цел намаляване на неравенствата в доходите и отчитане на регионалните различия.

Политиката в *областта на демографското развитие* се разработва и изпълнява в съответствие с приоритетите, направленията и мерките от Актуализираната национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България 2012-2030 г., Националната стратегия за активен живот на възрастните хора в България 2019-2030 г., Конвергентната програма и Националната програма за развитие България 2030.

Приоритетните направления и задачи в областта на демографската политика са формулирани в Актуализираната национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България 2012-2030 г. и са насочени към реализиране на следната

*стратегическа цел* – забавяне темповете на намаляване на броя на населението с тенденция за стабилизирането му в дългосрочен план и осигуряване на високо качество на човешкия капитал, включващ хората с тяхното здравословно състояние, образование, квалификация, способности и умения. Повишаването на качествените параметри на възпроизводството на населението се превръща в основно предизвикателство пред демографската политика на страната в контекста на Концепцията за устойчиво развитие в процеса на пълноправно европейско членство на България и изграждане на икономика, основана на знанията. Другият стратегически документ, който дефинира направленията и задачите в областта на демографското развитие на населението е Националната стратегия за активен живот на възрастните хора в България 2019-2030 г., с основна стратегическа цел – създаване на условия за активен и достоен живот на възрастните хора чрез осигуряване на равни възможности за пълноценното им участие в икономическия и социален живот на обществото.

Политиката за демографско развитие е насочена към цялото население на Република България и обхваща трите основни фази на човешкия жизнен цикъл (младост, трудоспособна възраст и пенсионна възраст). С изготвянето на Националната стратегия за активен живот на възрастните хора в България 2019-2030 г. МТСП се стреми да отговори на предизвикателствата пред застаряващото население и да подпомогне формирането на политики и предприемането на мерки в областта на активния живот на възрастните хора.

МТСП е отговорно за разработването и провеждането на мониторинга, както и на отчитането на напредъка в сферата на демографската политика. МТСП ръководи и поддържа Национален механизъм за координация, изпълнение и отчитане на националните действия в сферата на демографското развитие на населението, вкл.: чрез ръководство на работата на Междуведомствена работна група по демографските въпроси, доходите и жизненото равнище; осъществяване на мониторинг по система от показатели за мониторинг, анализ и оценка на изпълнението на Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България 2012-2030 г.; координиране, подпомагане и оказване на техническа подкрепа за функционирането и изпълняване на дейностите на Национален съвет по демографска политика към Министерския съвет, създаден с ПМС № 138/02.06.2014 г. и др.

*Социалната икономика и социалното предприемачество* като израз на социалната ангажираност на държавата за стимулиране на предприемаческата активност, предимно на лица от уязвими групи се осъществява в подкрепа на икономическата устойчивост на страната и социалната приобщеност на гражданите. Реализирането на дейности в областта на корпоративната социална отговорност, съвместно със заинтересованите страни от бизнеса, публичния и гражданския сектор осигурява важни ползи за предприятията по отношение на управлението на риска, спестяване на разходи, достъп до капитал, връзки с клиентите, управление на човешките ресурси, способност за иновации и се основава на ценности, върху които може да се изгради по-сплотено и социално ангажирано общество.

Приоритетите в областта на социалната икономика и корпоративната социална отговорност се реализират в изпълнение на Националната концепция за социална икономика, Закона за предприятията на социалната и солидарна икономика, както и в изпълнение на разработената Стратегия за корпоративна социална отговорност 2019-2023 г.

### ***Стратегически и оперативни цели***

В областта на *жизненото равнище и демографското развитие* стратегическите цели на политиката са:

- Усъвършенстване на инструментариума в съответствие с актуалните изисквания при формирането на минималните подходни показатели и изграждане на политика в областта на жизненото равнище и доходите, основана на партньорство между гражданите, бизнеса, нестопанските организации, социалните партньори и държавата;
- Задаване и поддържане на стратегическа рамка и осигуряване на условия за ефективна и ефикасна координация за изпълнението на демографската политика и задаване и поддържане на стратегическа рамка и осигуряване на условия за ефективна и ефикасна

координация за изпълнението на политиката за насърчаване на активния живот на възрастните хора.

В областта на *социалната и солидарна икономика* стратегическата цел е:

- Повишаване приноса на предприятията от социалната и солидарна икономика и социалните инвестиции към БВП.

В областта на *корпоративната социална отговорност* стратегическата цел е:

- Създаване на условия, водещи до повишаване броя на социално отговорните предприятия и управленски практики.

За изпълнението на стратегическите цели се поставят следните *оперативни цели*:

- *Оперативна цел № 1*: Постигане на икономическа и социална кохезия чрез нарастване на доходите на най-нискодоходните групи на пазара на труд и намаляване на бедността и поддържане на Механизъм за координация и партньорство между гражданското общество и всички звена на публичната администрация за ефективно реализиране на публичните политики;

- *Оперативна цел № 2*: Актуализиране на минималните доходни показатели отразявайки икономическата и социална реалност с цел запазване и подобряване на жизненото равнище на населението;

- *Оперативна цел № 3*: Адаптиране на проекта на механизъм за определяне на минималната заплата за страната в съответствие с основните насоки по предложението на Европейския парламент и на Съвета относно адекватните минимални работни заплати в Европейския съюз;

- *Оперативна цел № 4*: Координиране на действията на администрацията по изпълнение на хоризонталната политика за балансирано демографско развитие на населението за постигане на следните резултати:

- ✓ Забавяне на негативните демографски процеси и намаляването на броя на населението;

- ✓ Преодоляване на негативните последици от остаряването на населението и подобряване на качествените характеристики на човешкия капитал;

- ✓ Постигане на социална кохезия и създаване на равни възможности за пълноценен социален и продуктивен живот за всички социални групи;

- ✓ Ограничаване на диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването в някои региони и селата;

- ✓ Адаптиране и синхронизиране на нормативната база с обществените потребности за балансирано демографско развитие на населението и развитието на качеството на човешкия капитал;

- ✓ Насърчаване на активния живот на възрастните хора в сферата на заетостта; в сферата на участието в обществото; в сферата на самостоятелния живот;

- ✓ Създаване на капацитет и благоприятна среда за активен живот на възрастните хора на национално и на регионално ниво.

- *Оперативна цел № 5*: Степен на изпълнение не по-малко от 90% от заложените дейности в плановете за действие по социална икономика.

- ✓ Принос на предприятията от социалната и солидарна икономика от близо 2% към БВП и повишаване заетостта на лицата от уязвими групи.

- *Оперативна цел № 6*: Степен на изпълнение не по-малко от 90% от заложените дейности в плановете за изпълнение на Стратегията за корпоративна социална отговорност.

- ✓ Реализиране на 10% ръст на броя на организациите, които устойчиво прилагат прозрачни, социално отговорни управленски и бизнес практики.

Политиката в областта на жизненото равнище, демографското развитие и социалните инвестиции е подкрепена с изпълнението на две бюджетни програми:

- Програма „Насърчаване, координация и мониторинг на демографското развитие, жизненото равнище и доходите от труд“;

- Програма „Насърчаване, развитие и мониторинг на социалната икономика и корпоративната социална отговорност“.

### ***Полза/ефект за обществото от провежданата политика***

- В областта на *жизненото равнище*: подпомага информационно и аналитично провеждането на икономически и социално обоснована политика на базата на трипартитно договорени принципи, критерии и механизми при отчитане на утвърдените практики в страните членки на ЕС за защита на доходите и жизненото равнище и задоволяване на основните жизнени потребности на нископлатените работници и на „работещите бедни“. Повишава информираността на обществото, чрез провеждане на срещи и дискусии на регионално ниво в областта на жизненото равнище с цел ограничаване на регионалните различия и намаляване на бедността, в райони с висока безработица и ниско заплащане.

- В областта на *социалните инвестиции*: развитие и разширяващо прилагане на политиката по социалната и солидарна икономика чрез разработване и изпълнение на конкретни практически мерки, в т.ч. планове за действие за утвърждаване на социалната и солидарна икономика в страната; подпомагане и повишаване на информираността и заинтересоваността от прилагане на добри практики по въпросите на корпоративната социална отговорност, разработването на механизми за улесняване взаимодействието между заинтересованите страни по прилагане на корпоративната социална отговорност.

- В областта на *демографското развитие* на населението: ограничаване/намаляване на финансовата тежест на последиците от демографските промени чрез създаване на условия за раждане и отглеждане на деца, намаляване на смъртността и увеличаване на средната продължителност на живота в добро здраве, намаляване на детската и преждевременна смъртност, балансиране на вътрешно и външно-миграционните потоци, намаляване на броя на емигриращите млади хора в репродуктивна възраст, повишаване на трудовата мобилност и трудовата активност на населението, ограничаване на диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването в някои региони и селата, усъвършенстване и синхронизиране на нормативната база, свързана с демографското развитие чрез оценка на въздействието на всеки нормативен акт върху демографския баланс на населението (раждаемост, смъртност и миграции), както и върху качеството на развитие на човешките ресурси – образование, здраве, качество на живот, поддържане на национален механизъм и административен капацитет за провеждане на хоризонталната интегрирана междусекторна и междуинституционална политика, укрепване на институционалния и гражданския капацитет за работа в областта на демографското развитие и активния живот на възрастните хора в България.

### ***Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката***

Поддържат се редовни активни информационни и работни отношения с НОИ, НСИ, други заинтересовани министерства и организации, в т.ч. социални партньори, неправителствени организации, комисиите към Народното събрание, международни организации. За изпълнение на целите на демографската политика, МТСП си сътрудничи и координира своите действия с всички министерства, НОИ, НСИ, НСОБ, ДАБЧ, ДАЗД, БЧК, БАН, социалните партньори, неправителствените организации, комисиите към Народното събрание, европейски и международни организации и структури. Представители от страна на МТСП участват в работата на междуведомствени работни групи с различен предмет на дейност, в т.ч. изготвяне на предложения за нови и изменение на съществуващи нормативни актове в областта на политиката на доходите и други секторни политики, които имат отношение към жизненото равнище.

### ***Показатели за полза/ефект и целеви стойности***



| ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ                                                                                                                                                                       |                                                |                |                  |                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|----------------|------------------|------------------|
| Показатели за изпълнение                                                                                                                                                                                          | Мерна единица                                  | Проект 2022 г. | Прогноза 2023 г. | Прогноза 2024 г. |
| 1. Поддържане на механизъм за координация и партньорство между гражданското общество и всички звена на публичната администрация за ефективно реализиране на политиките в областта на доходите и жизненото равнище | брой                                           | 1              | 1                | 1                |
| 2. Коефициент на Джини                                                                                                                                                                                            | нормиран в границите от 0 до 100               | 39,2           | 39,0             | 39,0             |
| 3. Изготвяне на информационни материали, презентации, анализи в областта на демографското развитие и застаряването на населението                                                                                 | брой                                           | 5              | 5                | 5                |
| 4. Изготвяне на Годишен план и на Годишен отчет за изпълнението на Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението на Република България (2012-2030 г.)                               | брой                                           | 2              | 2                | 2                |
| 5. Изготвяне на Двугодишен план за мониторинг и Двугодишен мониторингов доклад за изпълнение на Националната стратегия за активен живот на възрастните хора в България (2019-2030 г.)                             | брой                                           | 0              | 2                | 0                |
| 6. Координиране и синхронизиране на усилията и плановите ресурси на ведомствата за изпълнение на демографската политика и за адаптиране на социалните системи и секторни политики към демографската промяна       | брой консултации, обучения, дискусии, указания | 5              | 5                | 5                |
| 7. Популяризиране на политиката за демографско развитие чрез участие в публични мероприятия                                                                                                                       | брой публични мероприятия                      | 3              | 3                | 3                |
| 8. Разработен набор от практически мерки на базата на инструментариум за оценка и последващи анализи за съответствие – в областта на социалната и солидарна икономика                                             | брой                                           | 1              | 1                | 1                |
| 9. Последващи анализи, съобразно методиката за оценка на социалната добавена стойност произвеждана от дейността на социалните предприятия                                                                         | брой                                           | -              | 1                | -                |
| 10. Анализи, презентации и инициативи за добри практики в областта на социалната икономика                                                                                                                        | брой документи                                 | 3              | 4                | 3                |
| 11. Поддържане на Регистър на социалните предприятия и извършване на мониторинг и анализи по показатели                                                                                                           | брой анализи                                   | 2              | 1                | 1                |
| 12. Анализи на степента на изпълнение на плановите за изпълнение на Стратегията за корпоративна социална отговорност                                                                                              | брой                                           | 1              | 1                | 1                |
| 13. Доклад за мониторинг на политиката по доходите                                                                                                                                                                | брой                                           | 1              | 1                | 1                |
| 14. Разработване на дългосрочна стратегия по доходите                                                                                                                                                             | брой                                           | 0              | 1                | 0                |
| 15. Създаване на прозрачен законово определен автоматичен механизъм за определяне на МРЗ, базиран на европейската директива                                                                                       | брой                                           | 0              | 1                | 0                |

### **Информация за наличността и качеството на данните**

Основен източник на данни са текущите изследвания на бюджетите на домакинствата, на пазара на труда и работната заплата, провеждани от НСИ. Те се осъществяват периодично, като данните са налични на тримесечие и годишно. Водеща отговорност за събиране и разпространение на данните има НСИ, което гарантира високо качество и представителност на информацията.

В областта на политиката за демографско развитие освен данните на НСИ се използват налични данни и от административната статистика по сектори и отговорни ведомства, както и данни от социологически, други специализирани или интердисциплинарни проучвания, Евростат, МОТ, ООН, Световната банка.

## V. ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА ПРОЕКТОБЮДЖЕТА ЗА 2022 Г. И АКТУАЛИЗИРАНАТА ПРОГНОЗА ЗА 2023 И 2024 Г.

### 1. ПРИХОДИ

#### Описание на приходите

| ПРИХОДИ<br>(в хил. лв.)            | Проект 2022<br>г. | Прогноза<br>2023 г. | Прогноза<br>2024 г. |
|------------------------------------|-------------------|---------------------|---------------------|
|                                    |                   |                     |                     |
| <b>Общо приходи:</b>               | <b>26 400,0</b>   | <b>26 400,0</b>     | <b>26 400,0</b>     |
|                                    |                   |                     |                     |
| Данъчни приходи                    |                   |                     |                     |
| Неданъчни приходи                  | 26 400,0          | 26 400,0            | 26 400,0            |
| Приходи и доходи от собственост    | 50,0              | 50,0                | 50,0                |
| Приходи от държавни такси          | 23 550,0          | 23 550,0            | 23 550,0            |
| Глоби, санкции и наказателни лихви | 6 000,0           | 6 000,0             | 6 000,0             |
| Други                              | -3 200,0          | -3 200,0            | -3 200,0            |

#### Приходи и доходи от собственост:

Планирани за периода 2022 -2024 г. - 50 000 лв., в т. ч.:

- приходи от продажба на услуги, стоки и продукция 20 700 лв., формирани основно от стопанската дейност на ЦРЧРРИ, предоставени нощувки, храна и транспорт при провеждане на обучения, семинари, конференции и други инициативи, намалени с разходите за закупуване на хранителни продукти, съгласно т.7.24 от ДДС 20/2004 г.;

- приходи от наеми на имущество 28 800 лв.;

- приходи от лихви 500 лв., формирани основно от възстановени суми от лихви по изпълнителни дела.

#### Приходи от държавни такси:

Планирани за периода 2022 -2024 г. - 23 550 000 лв., в т. ч.:

- приходи по Закона за социалните услуги, в т.ч. от такси за административни и други услуги и дейности и такси от лицензи за предоставяне на социални услуги по ЗСУ.

- приходи от държавни такси за разрешения за работа на чужденци в Р България и такси, събирани за регистрация при извършване на посредническа дейност по наемане на работа по Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ).

#### Глоби, санкции и наказателни лихви

Планирани за периода 2022 -2024 г. - 6 000 000 лв., основно за събрани суми от издадени и влезли в сила наказателни постановления (ИА ГИТ) и приходи от констатирани нарушения по изпълнението на договори по ЗНЗ, администрирани от АЗ, санкции поради неизпълнение на договори по активните политики на АХУ, както и събрани лихви за надвзети помощи и обезщетения.

#### Други приходи

Планирани за периода 2022 -2024 г. ( - ) 3 200 000 лв.

Съгласно указание на министъра на финансите ДДС № 12/10.12.2009 г., събраните суми от НАП от издадени и влезли в сила НП от ИА ГИТ, се отчитат като други приходи със знак минус.

Планирани са други приходи от реализирани курсови разлики от валутни операции, приходи от застрахователни обезщетения, приходи от такси по Закона за достъп на обществена информация, приходи от продажби на тръжна и конкурсна документация, приходи от предаване на вторични суровини.

## 2. РАЗХОДИ

| Код*              | ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ<br>И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ<br><br>(Отчет 2019 г.)<br><br>(в хил. лв.)                                           | Консолидирани разходи |                      |                                                         | Ведомствени разходи |                         |                                                         | Администрирани разходи |                         |                                                         |
|-------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|----------------------|---------------------------------------------------------|---------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------|
|                   |                                                                                                                                 | Общо<br>разходи       | По бюджета<br>на ПРБ | По други<br>бюджети и<br>сметки за<br>средства от<br>ЕС | Общо<br>ведомствени | По<br>бюджета<br>на ПРБ | По други<br>бюджети и<br>сметки за<br>средства<br>от ЕС | Общо<br>администрирани | По<br>бюджета<br>на ПРБ | По други<br>бюджети и<br>сметки за<br>средства<br>от ЕС |
| <b>1500.00.00</b> | <b>Общо разходи</b>                                                                                                             | <b>1 875 636,4</b>    | <b>1 332 456,3</b>   | <b>543 180,1</b>                                        | <b>138 335,2</b>    | <b>138 335,2</b>        | <b>0,0</b>                                              | <b>1 737 301,2</b>     | <b>1 194 121,1</b>      | <b>543 180,1</b>                                        |
| <b>1500.01.00</b> | <b>Политика в областта на пазара на труда,<br/>свободното движение на работници и трудовата<br/>миграция</b>                    | <b>363 168,7</b>      | <b>85 513,3</b>      | <b>277 655,4</b>                                        | <b>33 292,2</b>     | <b>33 292,2</b>         | <b>0,0</b>                                              | <b>329 876,5</b>       | <b>52 221,1</b>         | <b>277 655,4</b>                                        |
| 1500.01.01        | Бюджетна програма „Активна политика на пазара<br>на труда”                                                                      | 361 833,7             | 85 368,3             | 276 465,4                                               | 33 147,2            | 33 147,2                |                                                         | 328 686,5              | 52 221,1                | 276 465,4                                               |
| 1500.01.02        | Бюджетна програма „Свободно движение на<br>работници и трудова миграция”                                                        | 1 335,0               | 145,0                | 1 190,0                                                 | 145,0               | 145,0                   |                                                         | 1 190,0                | 0,0                     | 1 190,0                                                 |
| <b>1500.02.00</b> | <b>Политика в областта на трудовите отношения</b>                                                                               | <b>41 960,6</b>       | <b>15 553,0</b>      | <b>26 407,6</b>                                         | <b>11 952,2</b>     | <b>11 952,2</b>         | <b>0,0</b>                                              | <b>30 008,4</b>        | <b>3 600,8</b>          | <b>26 407,6</b>                                         |
| 1500.02.01        | Бюджетна програма "Осигуряване на подходящи<br>условия на труд"                                                                 | 41 960,6              | 15 553,0             | 26 407,6                                                | 11 952,2            | 11 952,2                |                                                         | 30 008,4               | 3 600,8                 | 26 407,6                                                |
| <b>1500.03.00</b> | <b>Политика в областта на социалното<br/>подпомагане и равнопоставеността на жените и<br/>мъжете</b>                            | <b>231 134,3</b>      | <b>189 076,0</b>     | <b>42 058,3</b>                                         | <b>31 432,2</b>     | <b>31 432,2</b>         | <b>0,0</b>                                              | <b>199 702,1</b>       | <b>157 643,8</b>        | <b>42 058,3</b>                                         |
| 1500.03.01        | Бюджетна програма „Социални помощи“                                                                                             | 230 813,0             | 188 955,0            | 41 858,0                                                | 31 311,2            | 31 311,2                |                                                         | 199 501,8              | 157 643,8               | 41 858,0                                                |
| 1500.03.02        | Бюджетна програма „Равнопоставеност на<br>жените и мъжете“                                                                      | 321,3                 | 121,0                | 200,3                                                   | 121,0               | 121,0                   |                                                         | 200,3                  | 0,0                     | 200,3                                                   |
| <b>1500.04.00</b> | <b>Политика в областта на хората с увреждания</b>                                                                               | <b>578 174,5</b>      | <b>467 381,6</b>     | <b>110 792,9</b>                                        | <b>12 744,3</b>     | <b>12 744,3</b>         | <b>0,0</b>                                              | <b>565 430,2</b>       | <b>454 637,3</b>        | <b>110 792,9</b>                                        |
| 1500.04.01        | Бюджетна програма „Подкрепа на и за хората с<br>увреждания“                                                                     | 578 174,5             | 467 381,6            | 110 792,9                                               | 12 744,3            | 12 744,3                |                                                         | 565 430,2              | 454 637,3               | 110 792,9                                               |
| <b>1500.05.00</b> | <b>Политика в областта на социалното включване</b>                                                                              | <b>613 221,5</b>      | <b>565 227,0</b>     | <b>47 994,5</b>                                         | <b>39 418,1</b>     | <b>39 418,1</b>         | <b>0,0</b>                                              | <b>573 803,4</b>       | <b>525 808,9</b>        | <b>47 994,5</b>                                         |
| 1500.05.01        | Бюджетна програма „Подкрепа за децата и<br>семействата“                                                                         | 613 221,5             | 565 227,0            | 47 994,5                                                | 39 418,1            | 39 418,1                |                                                         | 573 803,4              | 525 808,9               | 47 994,5                                                |
| <b>1500.06.00</b> | <b>Политика в областта на жизненото равнище,<br/>демографското развитие и социалните<br/>инвестиции</b>                         | <b>26 049,5</b>       | <b>583,7</b>         | <b>25 465,8</b>                                         | <b>412,3</b>        | <b>412,3</b>            | <b>0,0</b>                                              | <b>25 637,2</b>        | <b>171,4</b>            | <b>25 465,8</b>                                         |
| 1500.06.01        | Бюджетна програма „Насърчаване, координация<br>и мониторинг на демографското развитие,<br>жизненото равнище и доходите от труд“ | 356,2                 | 356,2                | 0,0                                                     | 333,3               | 333,3                   |                                                         | 22,9                   | 22,9                    | 0,0                                                     |
| 1500.06.02        | Бюджетна програма „Насърчаване, развитие и<br>мониторинг на социалната икономика и<br>корпоративната социална отговорност“      | 25 693,3              | 227,5                | 25 465,8                                                | 79,0                | 79,0                    |                                                         | 25 614,3               | 148,5                   | 25 465,8                                                |
| <b>1500.07.00</b> | <b>Бюджетна програма "Администрация"</b>                                                                                        | <b>21 927,3</b>       | <b>9 121,7</b>       | <b>12 805,6</b>                                         | <b>9 083,9</b>      | <b>9 083,9</b>          |                                                         | <b>12 843,4</b>        | <b>37,8</b>             | <b>12 805,6</b>                                         |

\* Класификационен код съгласно РМС № 891 от 2020 г.

\*\* Забележка: Отчетните данни за 2019 г. следва да са съотнесени към действащата класификация съгласно РМС № 891 от 2020 г. с оглед проследяване на промените и тенденциите при изпълнението на съответната бюджетна програма. Само в случай, че за отчетния период са извършвани разходи по области на политики/функционални области/бюджетни програми, които не могат да бъдат съотнесени към областите на политики/функционални области и бюджетни програми съгласно РМС № 891 от 2020 г. (например при структурни и функционални промени, засягащи бюджетните организации, когато нейни функции и дейности са излезли от системата на ПРБ), то тогава се посочват и области на политики/функционални области/бюджетни програми, утвърдени с действащата класификация за отчетния период.

| Код*              | ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ<br>И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ<br><br>(Отчет 2020 г.)<br><br>(в хил. лв.)                                              | Консолидирани разходи |                      |                                                         | Ведомствени разходи |                         |                                                         | Администрирани разходи |                         |                                                         |
|-------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|----------------------|---------------------------------------------------------|---------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------|
|                   |                                                                                                                                    | Общо<br>разходи       | По бюджета<br>на ПРБ | По други<br>бюджети и<br>сметки за<br>средства от<br>ЕС | Общо<br>ведомствени | По<br>бюджета<br>на ПРБ | По други<br>бюджети и<br>сметки за<br>средства<br>от ЕС | Общо<br>администрирани | По<br>бюджета<br>на ПРБ | По други<br>бюджети и<br>сметки за<br>средства<br>от ЕС |
| <b>1500.00.00</b> | <b>Общо разходи</b>                                                                                                                | <b>2 103 925,7</b>    | <b>1 398 310,8</b>   | <b>705 614,9</b>                                        | <b>165 342,4</b>    | <b>165 342,4</b>        | <b>0,0</b>                                              | <b>1 938 583,3</b>     | <b>1 232 968,4</b>      | <b>705 614,9</b>                                        |
| <b>1500.01.00</b> | <b>Политика в областта на пазара на труда,<br/>свободното движение на работници и<br/>трудова миграция</b>                         | <b>326 289,3</b>      | <b>81 041,3</b>      | <b>245 248,0</b>                                        | <b>40 826,4</b>     | <b>40 826,4</b>         | <b>0,0</b>                                              | <b>285 462,9</b>       | <b>40 214,9</b>         | <b>245 248,0</b>                                        |
| 1500.01.01        | Бюджетна програма „Активна политика на<br>пазара на труда”                                                                         | 323 771,8             | 80 803,0             | 242 968,8                                               | 40 588,1            | 40 588,1                |                                                         | 283 183,7              | 40 214,9                | 242 968,8                                               |
| 1500.01.02        | Бюджетна програма „Свободно движение на<br>работници и трудова миграция”                                                           | 2 517,5               | 238,3                | 2 279,2                                                 | 238,3               | 238,3                   |                                                         | 2 279,2                | 0,0                     | 2 279,2                                                 |
| <b>1500.02.00</b> | <b>Политика в областта на трудовите отношения</b>                                                                                  | <b>95 079,6</b>       | <b>17 681,1</b>      | <b>77 398,5</b>                                         | <b>13 998,9</b>     | <b>13 998,9</b>         | <b>0,0</b>                                              | <b>81 080,7</b>        | <b>3 682,2</b>          | <b>77 398,5</b>                                         |
| 1500.02.01        | Бюджетна програма "Осигуряване на<br>подходящи условия на труд"                                                                    | 95 079,6              | 17 681,1             | 77 398,5                                                | 13 998,9            | 13 998,9                |                                                         | 81 080,7               | 3 682,2                 | 77 398,5                                                |
| <b>1500.03.00</b> | <b>Политика в областта на социалното<br/>подпомагане и равнопоставеността на жените<br/>и мъжете</b>                               | <b>288 066,5</b>      | <b>238 626,3</b>     | <b>49 440,2</b>                                         | <b>35 792,0</b>     | <b>35 792,0</b>         | <b>0,0</b>                                              | <b>252 274,5</b>       | <b>202 834,3</b>        | <b>49 440,2</b>                                         |
| 1500.03.01        | Бюджетна програма „Социални помощи“                                                                                                | 287 411,8             | 238 497,2            | 48 914,6                                                | 35 662,9            | 35 662,9                |                                                         | 251 748,9              | 202 834,3               | 48 914,6                                                |
| 1500.03.02        | Бюджетна програма „Равнопоставеност на<br>жените и мъжете“                                                                         | 654,7                 | 129,1                | 525,6                                                   | 129,1               | 129,1                   |                                                         | 525,6                  | 0,0                     | 525,6                                                   |
| <b>1500.04.00</b> | <b>Политика в областта на хората с увреждания</b>                                                                                  | <b>726 528,6</b>      | <b>485 502,9</b>     | <b>241 025,7</b>                                        | <b>13 355,1</b>     | <b>13 355,1</b>         | <b>0,0</b>                                              | <b>713 173,5</b>       | <b>472 147,8</b>        | <b>241 025,7</b>                                        |
| 1500.04.01        | Бюджетна програма „Подкрепа на и за хората с<br>увреждания“                                                                        | 726 528,6             | 485 502,9            | 241 025,7                                               | 13 355,1            | 13 355,1                |                                                         | 713 173,5              | 472 147,8               | 241 025,7                                               |
| <b>1500.05.00</b> | <b>Политика в областта на социалното включване</b>                                                                                 | <b>635 434,9</b>      | <b>566 180,6</b>     | <b>69 254,3</b>                                         | <b>52 290,6</b>     | <b>52 290,6</b>         | <b>0,0</b>                                              | <b>583 144,3</b>       | <b>513 890,0</b>        | <b>69 254,3</b>                                         |
| 1500.05.01        | Бюджетна програма „Подкрепа за децата и<br>семействата“                                                                            | 635 434,9             | 566 180,6            | 69 254,3                                                | 52 290,6            | 52 290,6                |                                                         | 583 144,3              | 513 890,0               | 69 254,3                                                |
| <b>1500.06.00</b> | <b>Политика в областта на жизненото равнище,<br/>демографското развитие и социалните<br/>инвестиции</b>                            | <b>11 600,4</b>       | <b>765,5</b>         | <b>10 834,9</b>                                         | <b>602,4</b>        | <b>602,4</b>            | <b>0,0</b>                                              | <b>10 998,0</b>        | <b>163,1</b>            | <b>10 834,9</b>                                         |
| 1500.06.01        | Бюджетна програма „Насърчаване,<br>координация и мониторинг на демографското<br>развитие, жизненото равнище и доходите от<br>труд“ | 301,4                 | 301,4                | 0,0                                                     | 301,2               | 301,2                   |                                                         | 0,2                    | 0,2                     | 0,0                                                     |
| 1500.06.02        | Бюджетна програма „Насърчаване, развитие и<br>мониторинг на социалната икономика и<br>корпоративната социална отговорност“         | 11 299,0              | 464,1                | 10 834,9                                                | 301,2               | 301,2                   |                                                         | 10 997,8               | 162,9                   | 10 834,9                                                |
| <b>1500.07.00</b> | <b>Бюджетна програма "Администрация"</b>                                                                                           | <b>20 926,4</b>       | <b>8 513,1</b>       | <b>12 413,3</b>                                         | <b>8 477,0</b>      | <b>8 477,0</b>          |                                                         | <b>12 449,4</b>        | <b>36,1</b>             | <b>12 413,3</b>                                         |

Класификационен код съгласно РМС № 891/ 2020 г.

| Код*       | ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ<br>И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ<br><br>(Закон 2021 г.)<br><br>(в хил. лв.)                                              | Консолидирани разходи |                      |                                                         | Ведомствени разходи |                         |                                                         | Администрирани разходи |                         |                                                         |
|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|----------------------|---------------------------------------------------------|---------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------|
|            |                                                                                                                                    | Общо<br>разходи       | По бюджета<br>на ПРБ | По други<br>бюджети и<br>сметки за<br>средства от<br>ЕС | Общо<br>ведомствени | По<br>бюджета<br>на ПРБ | По други<br>бюджети и<br>сметки за<br>средства<br>от ЕС | Общо<br>администрирани | По<br>бюджета<br>на ПРБ | По други<br>бюджети и<br>сметки за<br>средства<br>от ЕС |
| 1500.00.00 | Общо разходи                                                                                                                       | 2 420 510,4           | 1 838 147,4          | 582 363,0                                               | 208 182,9           | 208 182,9               | 0,0                                                     | 2 212 327,5            | 1 629 964,5             | 582 363,0                                               |
| 1500.01.00 | Политика в областта на пазара на труда,<br>свободното движение на работници и<br>трудова миграция                                  | 443 342,4             | 137 642,4            | 305 700,0                                               | 54 642,4            | 54 642,4                | 0,0                                                     | 388 700,0              | 83 000,0                | 305 700,0                                               |
| 1500.01.01 | Бюджетна програма „Активна политика на<br>пазара на труда”                                                                         | 440 068,9             | 137 368,9            | 302 700,0                                               | 54 368,9            | 54 368,9                |                                                         | 385 700,0              | 83 000,0                | 302 700,0                                               |
| 1500.01.02 | Бюджетна програма „Свободно движение на<br>работници и трудова миграция”                                                           | 3 273,5               | 273,5                | 3 000,0                                                 | 273,5               | 273,5                   |                                                         | 3 000,0                | 0,0                     | 3 000,0                                                 |
| 1500.02.00 | Политика в областта на трудовите отношения                                                                                         | 85 286,5              | 20 286,5             | 65 000,0                                                | 16 286,5            | 16 286,5                | 0,0                                                     | 69 000,0               | 4 000,0                 | 65 000,0                                                |
| 1500.02.01 | Бюджетна програма "Осигуряване на<br>подходящи условия на труд"                                                                    | 85 286,5              | 20 286,5             | 65 000,0                                                | 16 286,5            | 16 286,5                |                                                         | 69 000,0               | 4 000,0                 | 65 000,0                                                |
| 1500.03.00 | Политика в областта на социалното<br>подпомагане и равнопоставеността на жените<br>и мъжете                                        | 310 741,6             | 269 897,6            | 40 844,0                                                | 45 377,6            | 45 377,6                | 0,0                                                     | 265 364,0              | 224 520,0               | 40 844,0                                                |
| 1500.03.01 | Бюджетна програма „Социални помощи“                                                                                                | 310 304,8             | 269 760,8            | 40 544,0                                                | 45 240,8            | 45 240,8                |                                                         | 265 064,0              | 224 520,0               | 40 544,0                                                |
| 1500.03.02 | Бюджетна програма „Равнопоставеност на<br>жените и мъжете“                                                                         | 436,8                 | 136,8                | 300,0                                                   | 136,8               | 136,8                   |                                                         | 300,0                  | 0,0                     | 300,0                                                   |
| 1500.04.00 | Политика в областта на хората с увреждания                                                                                         | 778 971,4             | 721 971,4            | 57 000,0                                                | 18 857,4            | 18 857,4                | 0,0                                                     | 760 114,0              | 703 114,0               | 57 000,0                                                |
| 1500.04.01 | Бюджетна програма „Подкрепа на и за хората с<br>увреждания“                                                                        | 778 971,4             | 721 971,4            | 57 000,0                                                | 18 857,4            | 18 857,4                |                                                         | 760 114,0              | 703 114,0               | 57 000,0                                                |
| 1500.05.00 | Политика в областта на социалното включване                                                                                        | 765 060,4             | 673 060,4            | 92 000,0                                                | 58 169,9            | 58 169,9                | 0,0                                                     | 706 890,5              | 614 890,5               | 92 000,0                                                |
| 1500.05.01 | Бюджетна програма „Подкрепа за децата и<br>семействата“                                                                            | 765 060,4             | 673 060,4            | 92 000,0                                                | 58 169,9            | 58 169,9                |                                                         | 706 890,5              | 614 890,5               | 92 000,0                                                |
| 1500.06.00 | Политика в областта на жизненото равнище,<br>демографското развитие и социалните<br>инвестиции                                     | 5 078,2               | 1 078,2              | 4 000,0                                                 | 638,2               | 638,2                   | 0,0                                                     | 4 440,0                | 440,0                   | 4 000,0                                                 |
| 1500.06.01 | Бюджетна програма „Насърчаване,<br>координация и мониторинг на демографското<br>развитие, жизненото равнище и доходите от<br>труд“ | 479,1                 | 479,1                | 0,0                                                     | 319,1               | 319,1                   |                                                         | 160,0                  | 160,0                   | 0,0                                                     |
| 1500.06.02 | Бюджетна програма „Насърчаване, развитие и<br>мониторинг на социалната икономика и<br>корпоративната социална отговорност“         | 4 599,1               | 599,1                | 4 000,0                                                 | 319,1               | 319,1                   |                                                         | 4 280,0                | 280,0                   | 4 000,0                                                 |
| 1500.07.00 | Бюджетна програма "Администрация"                                                                                                  | 32 029,9              | 14 210,9             | 17 819,0                                                | 14 210,9            | 14 210,9                |                                                         | 17 819,0               | 0,0                     | 17 819,0                                                |

Класификационен код съгласно РМС № 891/ 2020 г.

| Код*       | ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ<br>И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ<br><br>(Проект за 2022 г.)<br><br>(в хил. лв.)                                          | Консолидирани разходи |                      |                                                         | Ведомствени разходи |                         |                                                         | Администрирани разходи |                         |                                                         |
|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|----------------------|---------------------------------------------------------|---------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------|
|            |                                                                                                                                    | Общо<br>разходи       | По бюджета<br>на ПРБ | По други<br>бюджети и<br>сметки за<br>средства от<br>ЕС | Общо<br>ведомствени | По<br>бюджета<br>на ПРБ | По други<br>бюджети и<br>сметки за<br>средства<br>от ЕС | Общо<br>администрирани | По<br>бюджета<br>на ПРБ | По други<br>бюджети и<br>сметки за<br>средства<br>от ЕС |
| 1500.00.00 | Общо разходи                                                                                                                       | 3 023 395,8           | 2 186 996,8          | 836 399,0                                               | 225 897,8           | 225 897,8               | 0,0                                                     | 2 797 498,0            | 1 961 099,0             | 836 399,0                                               |
| 1500.01.00 | Политика в областта на пазара на труда,<br>свободното движение на работници и<br>трудова миграция                                  | 602 825,7             | 133 425,7            | 469 400,0                                               | 60 425,7            | 60 425,7                | 0,0                                                     | 542 400,0              | 73 000,0                | 469 400,0                                               |
| 1500.01.01 | Бюджетна програма „Активна политика на<br>пазара на труда”                                                                         | 601 033,3             | 133 133,3            | 467 900,0                                               | 60 133,3            | 60 133,3                |                                                         | 540 900,0              | 73 000,0                | 467 900,0                                               |
| 1500.01.02 | Бюджетна програма „Свободно движение на<br>работници и трудова миграция”                                                           | 1 792,4               | 292,4                | 1 500,0                                                 | 292,4               | 292,4                   |                                                         | 1 500,0                | 0,0                     | 1 500,0                                                 |
| 1500.02.00 | Политика в областта на трудовите отношения                                                                                         | 25 682,5              | 22 182,5             | 3 500,0                                                 | 18 182,5            | 18 182,5                | 0,0                                                     | 7 500,0                | 4 000,0                 | 3 500,0                                                 |
| 1500.02.01 | Бюджетна програма "Осигуряване на<br>подходящи условия на труд"                                                                    | 25 682,5              | 22 182,5             | 3 500,0                                                 | 18 182,5            | 18 182,5                |                                                         | 7 500,0                | 4 000,0                 | 3 500,0                                                 |
| 1500.03.00 | Политика в областта на социалното<br>подпомагане и равнопоставеността на жените<br>и мъжете                                        | 296 897,7             | 281 778,7            | 15 119,0                                                | 47 531,7            | 47 531,7                | 0,0                                                     | 249 366,0              | 234 247,0               | 15 119,0                                                |
| 1500.03.01 | Бюджетна програма „Социални помощи“                                                                                                | 296 751,5             | 281 632,5            | 15 119,0                                                | 47 385,5            | 47 385,5                |                                                         | 249 366,0              | 234 247,0               | 15 119,0                                                |
| 1500.03.02 | Бюджетна програма „Равнопоставеност на<br>жените и мъжете“                                                                         | 146,2                 | 146,2                | 0,0                                                     | 146,2               | 146,2                   |                                                         | 0,0                    | 0,0                     | 0,0                                                     |
| 1500.04.00 | Политика в областта на хората с увреждания                                                                                         | 1 160 518,7           | 1 003 918,7          | 156 600,0                                               | 20 594,7            | 20 594,7                | 0,0                                                     | 1 139 924,0            | 983 324,0               | 156 600,0                                               |
| 1500.04.01 | Бюджетна програма „Подкрепа на и за хората с<br>увреждания“                                                                        | 1 160 518,7           | 1 003 918,7          | 156 600,0                                               | 20 594,7            | 20 594,7                |                                                         | 1 139 924,0            | 983 324,0               | 156 600,0                                               |
| 1500.05.00 | Политика в областта на социалното включване                                                                                        | 895 020,7             | 729 820,7            | 165 200,0                                               | 63 742,7            | 63 742,7                | 0,0                                                     | 831 278,0              | 666 078,0               | 165 200,0                                               |
| 1500.05.01 | Бюджетна програма „Подкрепа за децата и<br>семействата“                                                                            | 895 020,7             | 729 820,7            | 165 200,0                                               | 63 742,7            | 63 742,7                |                                                         | 831 278,0              | 666 078,0               | 165 200,0                                               |
| 1500.06.00 | Политика в областта на жизненото равнище,<br>демографското развитие и социалните<br>инвестиции                                     | 7 632,6               | 1 132,6              | 6 500,0                                                 | 682,6               | 682,6                   | 0,0                                                     | 6 950,0                | 450,0                   | 6 500,0                                                 |
| 1500.06.01 | Бюджетна програма „Насърчаване,<br>координация и мониторинг на демографското<br>развитие, жизненото равнище и доходите от<br>труд“ | 501,3                 | 501,3                | 0,0                                                     | 341,3               | 341,3                   |                                                         | 160,0                  | 160,0                   | 0,0                                                     |
| 1500.06.02 | Бюджетна програма „Насърчаване, развитие и<br>мониторинг на социалната икономика и<br>корпоративната социална отговорност“         | 7 131,3               | 631,3                | 6 500,0                                                 | 341,3               | 341,3                   |                                                         | 6 790,0                | 290,0                   | 6 500,0                                                 |
| 1500.07.00 | Бюджетна програма "Администрация"                                                                                                  | 34 817,9              | 14 737,9             | 20 080,0                                                | 14 737,9            | 14 737,9                |                                                         | 20 080,0               | 0,0                     | 20 080,0                                                |

Класификационен код съгласно РМС № 891 от 2020 г.

| Код*       | ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ<br>И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ<br><br>(Прогноза за 2023 г.)<br><br>(в хил. лв.)                                        | Консолидирани разходи |                      |                                                         | Ведомствени разходи |                         |                                                         | Администрирани разходи |                         |                                                         |
|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|----------------------|---------------------------------------------------------|---------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------|
|            |                                                                                                                                    | Общо<br>разходи       | По бюджета<br>на ПРБ | По други<br>бюджети и<br>сметки за<br>средства от<br>ЕС | Общо<br>ведомствени | По<br>бюджета<br>на ПРБ | По други<br>бюджети и<br>сметки за<br>средства от<br>ЕС | Общо<br>администрирани | По<br>бюджета<br>на ПРБ | По други<br>бюджети и<br>сметки за<br>средства от<br>ЕС |
| 1500.00.00 | Общо разходи                                                                                                                       | 3 315 299,2           | 2 305 277,2          | 1 010 022,0                                             | 223 604,2           | 223 604,2               | 0,0                                                     | 3 091 695,0            | 2 081 673,0             | 1 010 022,0                                             |
| 1500.01.00 | Политика в областта на пазара на труда,<br>свободното движение на работници и<br>трудова миграция                                  | 653 347,7             | 131 847,7            | 521 500,0                                               | 58 847,7            | 58 847,7                | 0,0                                                     | 594 500,0              | 73 000,0                | 521 500,0                                               |
| 1500.01.01 | Бюджетна програма „Активна политика на<br>пазара на труда“                                                                         | 651 755,3             | 131 555,3            | 520 200,0                                               | 58 555,3            | 58 555,3                |                                                         | 593 200,0              | 73 000,0                | 520 200,0                                               |
| 1500.01.02 | Бюджетна програма „Свободно движение на<br>работници и трудова миграция“                                                           | 1 592,4               | 292,4                | 1 300,0                                                 | 292,4               | 292,4                   |                                                         | 1 300,0                | 0,0                     | 1 300,0                                                 |
| 1500.02.00 | Политика в областта на трудовите отношения                                                                                         | 23 784,2              | 22 184,2             | 1 600,0                                                 | 18 184,2            | 18 184,2                | 0,0                                                     | 5 600,0                | 4 000,0                 | 1 600,0                                                 |
| 1500.02.01 | Бюджетна програма "Осигуряване на<br>подходящи условия на труд"                                                                    | 23 784,2              | 22 184,2             | 1 600,0                                                 | 18 184,2            | 18 184,2                |                                                         | 5 600,0                | 4 000,0                 | 1 600,0                                                 |
| 1500.03.00 | Политика в областта на социалното<br>подпомагане и равнопоставеността на жените<br>и мъжете                                        | 398 981,7             | 314 852,7            | 84 129,0                                                | 48 031,7            | 48 031,7                | 0,0                                                     | 350 950,0              | 266 821,0               | 84 129,0                                                |
| 1500.03.01 | Бюджетна програма „Социални помощи“                                                                                                | 398 835,5             | 314 706,5            | 84 129,0                                                | 47 885,5            | 47 885,5                |                                                         | 350 950,0              | 266 821,0               | 84 129,0                                                |
| 1500.03.02 | Бюджетна програма „Равнопоставеност на<br>жените и мъжете“                                                                         | 146,2                 | 146,2                | 0,0                                                     | 146,2               | 146,2                   |                                                         | 0,0                    | 0,0                     | 0,0                                                     |
| 1500.04.00 | Политика в областта на хората с увреждания                                                                                         | 1 247 918,7           | 1 061 918,7          | 186 000,0                                               | 20 594,7            | 20 594,7                | 0,0                                                     | 1 227 324,0            | 1 041 324,0             | 186 000,0                                               |
| 1500.04.01 | Бюджетна програма „Подкрепа на и за хората с<br>увреждания“                                                                        | 1 247 918,7           | 1 061 918,7          | 186 000,0                                               | 20 594,7            | 20 594,7                |                                                         | 1 227 324,0            | 1 041 324,0             | 186 000,0                                               |
| 1500.05.00 | Политика в областта на социалното включване                                                                                        | 939 320,7             | 759 820,7            | 179 500,0                                               | 63 742,7            | 63 742,7                | 0,0                                                     | 875 578,0              | 696 078,0               | 179 500,0                                               |
| 1500.05.01 | Бюджетна програма „Подкрепа за децата и<br>семействата“                                                                            | 939 320,7             | 759 820,7            | 179 500,0                                               | 63 742,7            | 63 742,7                |                                                         | 875 578,0              | 696 078,0               | 179 500,0                                               |
| 1500.06.00 | Политика в областта на жизненото равнище,<br>демографското развитие и социалните<br>инвестиции                                     | 5 432,6               | 1 132,6              | 4 300,0                                                 | 682,6               | 682,6                   | 0,0                                                     | 4 750,0                | 450,0                   | 4 300,0                                                 |
| 1500.06.01 | Бюджетна програма „Насърчаване,<br>координация и мониторинг на демографското<br>развитие, жизненото равнище и доходите от<br>труд“ | 501,3                 | 501,3                | 0,0                                                     | 341,3               | 341,3                   |                                                         | 160,0                  | 160,0                   | 0,0                                                     |
| 1500.06.02 | Бюджетна програма „Насърчаване, развитие и<br>мониторинг на социалната икономика и<br>корпоративната социална отговорност“         | 4 931,3               | 631,3                | 4 300,0                                                 | 341,3               | 341,3                   |                                                         | 4 590,0                | 290,0                   | 4 300,0                                                 |
| 1500.07.00 | Бюджетна програма "Администрация"                                                                                                  | 46 513,6              | 13 520,6             | 32 993,0                                                | 13 520,6            | 13 520,6                |                                                         | 32 993,0               | 0,0                     | 32 993,0                                                |

Класификационен код съгласно РМС № 891 от 2020 г.



| Код*       | ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ<br>И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ<br><br>(Прогноза за 2024 г.)<br><br>(в хил. лв.)                                        | Консолидирани разходи |                      |                                                         | Ведомствени разходи |                         |                                                         | Администрирани разходи |                         |                                                         |
|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|----------------------|---------------------------------------------------------|---------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------|
|            |                                                                                                                                    | Общо<br>разходи       | По бюджета<br>на ПРБ | По други<br>бюджети и<br>сметки за<br>средства от<br>ЕС | Общо<br>ведомствени | По<br>бюджета<br>на ПРБ | По други<br>бюджети и<br>сметки за<br>средства от<br>ЕС | Общо<br>администрирани | По<br>бюджета<br>на ПРБ | По други<br>бюджети и<br>сметки за<br>средства от<br>ЕС |
| 1500.00.00 | Общо разходи                                                                                                                       | 3 356 209,2           | 2 351 709,2          | 1 004 500,0                                             | 223 604,2           | 223 604,2               | 0,0                                                     | 3 132 605,0            | 2 128 105,0             | 1 004 500,0                                             |
| 1500.01.00 | Политика в областта на пазара на труда,<br>свободното движение на работници и<br>трудова миграция                                  | 671 847,7             | 131 847,7            | 540 000,0                                               | 58 847,7            | 58 847,7                | 0,0                                                     | 613 000,0              | 73 000,0                | 540 000,0                                               |
| 1500.01.01 | Бюджетна програма „Активна политика на<br>пазара на труда”                                                                         | 671 555,3             | 131 555,3            | 540 000,0                                               | 58 555,3            | 58 555,3                |                                                         | 613 000,0              | 73 000,0                | 540 000,0                                               |
| 1500.01.02 | Бюджетна програма „Свободно движение на<br>работници и трудова миграция”                                                           | 292,4                 | 292,4                | 0,0                                                     | 292,4               | 292,4                   |                                                         | 0,0                    | 0,0                     | 0,0                                                     |
| 1500.02.00 | Политика в областта на трудовите отношения                                                                                         | 22 184,2              | 22 184,2             | 0,0                                                     | 18 184,2            | 18 184,2                | 0,0                                                     | 4 000,0                | 4 000,0                 | 0,0                                                     |
| 1500.02.01 | Бюджетна програма "Осигуряване на<br>подходящи условия на труд"                                                                    | 22 184,2              | 22 184,2             | 0,0                                                     | 18 184,2            | 18 184,2                |                                                         | 4 000,0                | 4 000,0                 | 0,0                                                     |
| 1500.03.00 | Политика в областта на социалното<br>подпомагане и равнопоставеността на жените<br>и мъжете                                        | 450 884,7             | 349 884,7            | 101 000,0                                               | 48 031,7            | 48 031,7                | 0,0                                                     | 402 853,0              | 301 853,0               | 101 000,0                                               |
| 1500.03.01 | Бюджетна програма „Социални помощи“                                                                                                | 450 738,5             | 349 738,5            | 101 000,0                                               | 47 885,5            | 47 885,5                |                                                         | 402 853,0              | 301 853,0               | 101 000,0                                               |
| 1500.03.02 | Бюджетна програма „Равнопоставеност на<br>жените и мъжете“                                                                         | 146,2                 | 146,2                | 0,0                                                     | 146,2               | 146,2                   |                                                         | 0,0                    | 0,0                     | 0,0                                                     |
| 1500.04.00 | Политика в областта на хората с увреждания                                                                                         | 1 243 318,7           | 1 073 318,7          | 170 000,0                                               | 20 594,7            | 20 594,7                | 0,0                                                     | 1 222 724,0            | 1 052 724,0             | 170 000,0                                               |
| 1500.04.01 | Бюджетна програма „Подкрепа на и за хората с<br>увреждания“                                                                        | 1 243 318,7           | 1 073 318,7          | 170 000,0                                               | 20 594,7            | 20 594,7                |                                                         | 1 222 724,0            | 1 052 724,0             | 170 000,0                                               |
| 1500.05.00 | Политика в областта на социалното включване                                                                                        | 929 820,7             | 759 820,7            | 170 000,0                                               | 63 742,7            | 63 742,7                | 0,0                                                     | 866 078,0              | 696 078,0               | 170 000,0                                               |
| 1500.05.01 | Бюджетна програма „Подкрепа за децата и<br>семействата“                                                                            | 929 820,7             | 759 820,7            | 170 000,0                                               | 63 742,7            | 63 742,7                |                                                         | 866 078,0              | 696 078,0               | 170 000,0                                               |
| 1500.06.00 | Политика в областта на жизненото равнище,<br>демографското развитие и социалните<br>инвестиции                                     | 1 132,6               | 1 132,6              | 0,0                                                     | 682,6               | 682,6                   | 0,0                                                     | 450,0                  | 450,0                   | 0,0                                                     |
| 1500.06.01 | Бюджетна програма „Насърчаване,<br>координация и мониторинг на демографското<br>развитие, жизненото равнище и доходите от<br>труд“ | 501,3                 | 501,3                | 0,0                                                     | 341,3               | 341,3                   |                                                         | 160,0                  | 160,0                   | 0,0                                                     |
| 1500.06.02 | Бюджетна програма „Насърчаване, развитие и<br>мониторинг на социалната икономика и<br>корпоративната социална отговорност“         | 631,3                 | 631,3                | 0,0                                                     | 341,3               | 341,3                   |                                                         | 290,0                  | 290,0                   | 0,0                                                     |
| 1500.07.00 | Бюджетна програма "Администрация"                                                                                                  | 37 020,6              | 13 520,6             | 23 500,0                                                | 13 520,6            | 13 520,6                |                                                         | 23 500,0               | 0,0                     | 23 500,0                                                |

Класификационен код съгласно РМС № 891 от 2020 г.



### 3. ФИНАНСИРАНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИТЕ РАЗХОДИ

#### Описание на финансирането на консолидираните разходи

## VI. ОПИСАНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГРАМИ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВЕДОМСТВЕНИ И АДМИНИСТРИРАНИ РАЗХОДИ

| Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в хил. лв.)                                                                    | Проект 2022 г. | Прогноза 2023 г. | Прогноза 2024 г. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|------------------|------------------|
| Общо консолидирани разходи:                                                                                                                           | 3 023 395,8    | 3 315 299,2      | 3 356 209,2      |
| Общо разчетено финансиране:                                                                                                                           | 3 023 395,8    | 3 315 299,2      | 3 356 209,2      |
| От бюджета на ПРБ                                                                                                                                     | 2 182 996,8    | 2 301 277,2      | 2 347 709,2      |
| От други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:                                                                                               | 840 399,0      | 1 014 022,0      | 1 008 500,0      |
| • Централен бюджет, в т.ч.:                                                                                                                           |                |                  |                  |
| Държавни инвестиционни заеми                                                                                                                          |                |                  |                  |
| • Сметки за средства от Европейския съюз (СЧЕС на НФ и на ДФЗ)                                                                                        | 836 399,0      | 1 010 022,0      | 1 004 500,0      |
| • Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор, за които се прилага режимът на сметките за средства от Европейския съюз |                |                  |                  |
| • Други програми и други донори по бюджета на ПРБ                                                                                                     |                |                  |                  |
| • Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма                                                                            | 4 000,0        | 4 000,0          | 4 000,0          |
| • Други (в т.ч. и предоставените трансфери с положителен знак)                                                                                        |                |                  |                  |

### 1500.01.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Активна политика на пазара на труда”

#### Цели на бюджетната програма

Основна цел на програмата „Активна политика на пазара на труда” е създаване на възможности за повишаване на предлагането на квалифицирана работна сила и по-бърз преход от безработица и неактивност към заетост чрез изпълнение на програми и мерки за обучение и заетост и преодоляване на последиците от COVID-19 кризата. Промените на пазара на труда, породени от кризата с COVID-19, временно изместиха приоритетите към краткосрочни мерки за запазване на заетостта, връщане към заетост и за активиране на безработните, включително тези, които са загубили работата си или трябва да сменят работата си или професията поради пандемията. Основен фактор за успех е бързият отговор на нуждите на работодателите и работниците от най-засегнатите сектори, гъвкавост и персонализирана подкрепа за определени целеви групи работодатели и работници.

Активната политика на пазара на труда приоритетно се насочва към активиране и повишаване пригодността за заетост на безработните лица, включително от неравнопоставените групи и освободени вследствие на COVID-19 кризата лица. Лицата от тези групи се включват в обучения, програми и мерки след разработване на индивидуални планове за действие, в които се отчита натрупването на негативни признаци, ограничаващи достъпа им до заетост.

Основно предизвикателство пред активната политика на пазара на труда е управлението на нейното изпълнение в рамките на COVID-19 кризата. Трудно е да се прогнозира продължителността на периода, през който ще се разпространява заразата от COVID-19. В зависимост от пандемичната обстановка, е възможно да продължи изпълнението на следващи етапи на някои от сега действащите мерки за борба с кризата, предизвикана от COVID-19. Дори да отзвучи скоро, ще е необходим известен период за възстановяване на

пряко и непряко засегнатите сектори от икономиката и съответно, да се балансира пазарът на труда. Следващите три години, които са обект на планиране/прогнозиране, ще са под знака на възстановяването.

Действията на политиката по заетостта са в следните основни направления:

- Подобряване на услугите за активиране на безработните, за бързо устройване на нова работа и намаляване на продължителността на безработицата; активиране на неактивни, в т.ч. обезкуражени лица; активиране на младежи от групата на неучещите и неработещите;
- Повишаване на качеството на работната сила като предпоставка за икономически растеж, за повишаване на производителността на труда и заетостта, чрез осигуряване на качествено, практически ориентирано обучение, осигуряващо знания и умения в съответствие с потребностите на бизнеса;
- Осигуряване на заетост за неравнопоставените групи на пазара на труда и на лицата, освободени вследствие COVID-19 в програми, проекти и мерки от ЗНЗ, включително осигуряване на услуги за заетост, образование и обучение на продължително безработните лица;
- Изпълнение на Европейската гаранцията за младежта;
- Изпълнение на Препоръката на ЕС за интегриране на продължително безработните лица на пазара на труда;
- Подобряване на контрола на реализираните програми, мерки и обучения на пазара на труда;
- Подобряване на качеството и ефективността на изпълняваната активна политика на пазара на труда.

За активирането на групите в неравностойно положение, включително икономически неактивни лица и лицата освободени вследствие COVID-19 кризата, ще продължи да се прилага широк набор от услуги по заетостта. В зависимост от индивидуалните потребности на лицата, ще се предоставят услуги по информиране, консултиране, психологическо подпомагане, мотивиране за активно поведение на пазара на труда, насочване към подходящи програми и мерки за заетост, насочване към свободни работни места на първичния пазар на труда, включване в обучение за възрастни. Акцентът ще бъде върху предоставянето на индивидуализирани, комплексни услуги, включително:

- „Консултация и менторство след започване на работа”, насочена към уязвимите групи на пазара на труда, при които най-рискови са първите няколко месеца след започване на работа, като се консултират освен лицата и работодателите за осигуряване на устойчива заетост;
- „Мобилно бюро по труда”, насочена към безработни и икономически неактивни лица и работодатели от малки населени места, за повишаване възможностите за среща на търсенето и предлагането на пазара на труда и за намаляване делът на неактивните лица чрез качествена и комплексна услуга на място;
- „Семеен трудов консултант”, насочена към безработни лица от уязвимите групи и техните семейства, за които има риск от изпадане в бедност, като в рамките на услугата членовете на семейството се информират и консултират за възможностите, предоставяни от бюрата по труда.

Ще продължи развитието и усъвършенстването на предлаганите от АЗ електронни услуги за търсещите работа лица и за работодателите, които играят основна роля при обслужването на безработни лица и работодатели в COVID-19 кризата. Цифровизацията и модернизацията на посредническите услуги е един от приоритетите в работата на АЗ през следващите години. Целта е разширяване предоставянето на електронни услуги, осигуряване на интерактивна он-лайн среда за систематизиране и намиране на обяви за свободни работни места и заявки на търсещи работа лица чрез двупосочна интерактивна връзка с основната информационна система на АЗ – „Национална база от данни за пазара на труда и Европейския

социален фонд” (НБДПТЕСФ), както и възможност за интеграция с други външни системи и програмни продукти, използвани от АЗ чрез електронна трудова борса.

И през периода 2022-2024 г., безработните младежи до 29 години, както и подгрупите: младежи до 25 години, в т.ч. рано отпадналите от системата на образованието, продължават да бъдат приоритетна целева група на активната политика на пазара на труда. Това се обуславя както от спецификата на групата, така и от доказаната ефективност от програмите и мерките за обучение и заетост на младежите. По-конкретно младите хора се нуждаят от подкрепа при намирането на първа работа, при прехода от образование към заетост, а също и за връщане в образователната система за повишаване шансовете за качествена заетост или включване в обучения за придобиване на професионална квалификация и ключови компетентности, търсени на пазара на труда. Ето защо продължава изпълнението на мерките по ЗНЗ, както и на програмите и проектите за младежи (вкл. и тези, в които младите хора не са единствена целева група) насочени към младежите предвид факта, че подпомагането на трудовата реализация на младежите е оценена с най-висок нетен ефект – налице е бърза последваща реализация на младежите. Едновременно с предложенията за трудова реализация младежите ще получават пълния пакет услуги, предоставяни в бюрата по труда – както за мотивиране за активно поведение и придобиване на умения за търсене, намиране и започване на работа в Ателиета за търсене на работа, така и за задържане на работното място (консултации и менторство след започване на работа), а също и за цялостна подкрепа на семейството на младежа (семеен трудов консултант). Основната насока на работа с младите хора ще се определя от техния профил и съобразно ситуацията и търсенето на пазара на труда. С най-неравнопоставените групи младежи ще работят и ромските и младежките медиатори към общините, психолозите и мениджърите на случай.

В регионален аспект ще продължи предоставянето на услуги в отдалечени от бюрата по труда населени места (посредством работата на изнесените работни места и мобилните екипи). През 2022-2024 г. приоритетно ще се работи за осигуряване на работна сила с квалификация и умения, съответстващи на търсенето на бизнеса и с оглед на бъдещите потребности съгласно краткосрочните и средносрочните прогнози на пазара на труда. Специално внимание ще бъде отделено на безработните лица в неравностойно положение на пазара на труда за повишаване на пригодността им за заетост. За да се гарантира по-висока ефективност, обученията ще отчитат характеристиките и специфичните потребности на отделните целеви групи, както и краткосрочните и дългосрочните потребности на пазара на труда, особено в ключовите за икономиката сектори. Ще продължи да се прилага комплексния подход, включващ предлагане на широк спектър от обучения и последващо включване в стажуване и заетост след успешно завършване на професионално обучение. Ще се насърчава обучението на безработни лица за придобиване на професионална квалификация, необходима за заемане на конкретни работни места, заявени от работодатели. С оглед удовлетворяване на потребностите на работодателите от работна сила с определена квалификация и в периода 2022-2024 г. ще се финансира изпълнението на проекти, предложени от национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите за обучения за придобиване на ключови компетентности и на степен на професионална квалификация по голям брой професии в тясна връзка със заявени от работодателите работни места. След успешно завършване на обучението на най-малко 40% от лицата ще се осигури субсидирана или несубсидирана заетост, съобразно придобитата квалификация, за период не по-малък от 3 месеца.

Развитието на уменията е един от основните приоритети на политиката по заетостта и ключов елемент от дебата относно бъдещето на труда. За да се отговори на предизвикателствата, произтичащи от дигиталната трансформация на икономиката и обществото, глобализацията и демографските промени, е необходимо да се реализират ефективни политики, осигуряващи възможности за придобиване и развитие на знанията, уменията и компетентностите през целия жизнен цикъл. В тази връзка като държава-членка на ЕС, България ще участва в изпълнението на действията, включени в Европейската програма за умения, които имат за цел развитие и адаптиране на уменията на работната сила.

Възстановяването от кризата, свързана с COVID-19, ускорява цифровия преход и превръща цифровите умения в ключов фактор за пригодността за заетост и оползотворяване на възможностите, произтичащи от този преход. За да се удовлетвори нарастващото търсене, са необходими целенасочени инвестиции в обучения за повишаване на цифровите умения на работната сила, в това число и за включването на младите хора, които не са в заетост, образование или обучение, в обучения за придобиване на умения, необходими за зеления и цифровия преход, в изпълнение на инициативата на ЕС „Подкрепа за младежката заетост: мост към работните места за следващото поколение“. Със средства за активна политика на пазара на труда ще продължат да се финансират дейности по изпълнение на Препоръката на Съвета за повишаване уменията на възрастните, приета през м. декември 2016 г. Дейностите се осъществяват в три стъпки: оценка на притежаваните от лицата знания, умения и компетентности и изготвяне на план за действие, включване в обучение и валидиране на резултатите от обучението (полагане на изпит и издаване на документ). За осигуряване на практически ориентирано професионално обучение, ще се насърчава участието в дуално обучение за безработни лица без квалификация. Ще се предоставят суми на работодатели за всяко разкрито работно място за обучение чрез работа (дуална система на обучение), организирано по реда на Закона за професионалното образование и обучение и на което е наето безработно лице, насочено от поделенията на АЗ. Обучението ще се организира и провежда в съответствие с Препоръката на Съвета за Европейска рамка за качество и ефективност на обучението чрез работа (дуална система на обучение), която определя ключови критерии, гарантиращи качество и ефективност на дуалното обучение. Посредством финансиране на обучения на работното място, в т.ч. чиракуване и стажуване, ще се осигурят възможности за безработни млади хора без професионален опит и на безработни без квалификация да придобият знания и умения под наставничеството на опитни специалисти. В отговор на очакванията за увеличаване на безработицата сред нискоквалифицираните работници ще продължи реализацията на мерките по ЗНЗ, допринасящи за преодоляване на несъответствията между търсените и предлаганите знания и умения чрез подготовка на кадри, отговарящи в най-голяма степен на специфичните изисквания на работодателя. Ще се развиват обучения на заети лица. Работодателите могат да заявят в АЗ организиране на обучение за придобиване на професионална квалификация на безработни лица по търсени от тях професии и специалности, като след успешно завършване на обучението осигуряват заетост на обучените лица за период не по-малък от 6 месеца на работно място, съответстващо на придобитата квалификация. Работодателите извършват подбор на безработните лица, които да бъдат включени в обучение, и избират обучаващата институция.

Доскоро в центъра на вниманието беше предоставянето на услугите за безработни. Постепенно повече внимание ще се обръща на превенцията на безработицата. Заетите ще трябва да адаптират квалификацията си в среда, характеризираща се с все по-чести преходи и където съдържанието на работата се променя. Служителите ще търсят сигурен преход, който ще се случва по-често, ако са с подходяща квалификация и с необходимите умения и компетенции. Това налага устойчиво управление на кариерата на заетите лица. Работодателите имат важна роля като партньори в ефективна стратегия за управление на кариерата с отговорност да помагат на служителите да останат заети. Те трябва да се стремят да бъдат повишавани уменията на заетите, а не да ги заместват с други, като част от адаптацията към технологичните промени. Пандемията от COVID-19 ускори зеления и цифровия преход и постави пред нови предизвикателства професионалното развитие на много хора. Те ще трябва да усвоят нови умения или да усъвършенстват притежаваните, за да се приспособят към променения пазар на труда. Развитието на умения ще е важна задача, за да се подпомогне подготовката на работната сила за следкризисния пазар на труда. Новите структурни тенденции ще изискват повишаване на квалификацията, преквалификация и подобряване на уменията, вкл. цифровите, както на безработните, така и на заетите. Ще се прилага проактивен подход, включително прогнозиране на потребностите от умения, повишаване на квалификацията в тясно сътрудничество със заинтересованите страни на пазара на труда. Проактивният подход ще включва и идентифициране на разрастващите се

сектори, търсените професии и осигуряване на подходящо професионално ориентиране на работната сила, вкл. чрез кариерните центрове.

Във връзка с изпълнението на Препоръката на Съвета за интеграция на дългосрочно безработните на пазара на труда ще се интензифицират услугите и действията за активиране и мотивиране на продължително безработните лица за обучение и заетост, повишаване на тяхната конкурентоспособност и устойчивото им интегриране на пазара на труда и оказване на подкрепа за определен период след наемането им на работа за превенция на ранното им отпадане поради липсата на трудови навици. Всички дългосрочно безработни ще сключват и изпълняват Споразумение за интеграция в заетост най-късно при достигане на 18 месеца от тяхната регистрация. Споразумението включва цели, задължения, които регистрираното дълготрайно безработно лице трябва да изпълни и предложените услуги в съответствие с индивидуалните обстоятелства и потребности. Ще продължи изпълнението на Програмата за обучение и заетост на продължително безработни лица и на основание чл. 55в от ЗНЗ. Субсидираната заетост остава за най-уязвимите групи (продължително безработни, хора с увреждания) или от региони с недостиг на работни места, както и за лица освободени вследствие COVID-19 кризата. При регионалните програми за заетост и обучение ще продължи да се прилага подхода за разработване, одобряване и финансиране, при който всяка област представя само една регионална програма, като средствата за нейното финансиране се определят съобразно средномесечното равнище на безработица и средномесечния брой на регистрираните безработни в областта за деветте месеца на предходната година. Целта е децентрализация, активно включване на всички заинтересовани страни, с цел осигуряване устойчивост на заетостта, активност на регионалните комисии по заетостта по отношение на дейностите, целевите групи, продължителността и др. на отделната регионална програма. На безработните, които желаят да развиват собствен бизнес, ще се предоставя комплекс от обучения и услуги, които да ги подпомогнат в разработването и преценката на предприемаческите им идеи, придобиването на нужни за управлението и развитието на бизнеса знания и умения и разработването на бизнес идеите в реални планове за реализация. Обученията ще бъдат свързани с развитието на предприемачески, управленски и бизнес знания и умения и разработване на бизнес идеи и бизнес планове за управление на самостоятелна стопанска дейност. В допълнение, лицата ще бъдат подкрепени и чрез консултантски услуги, помощ при кандидатстване за финансиране на дейността, създаване на бизнес контакти и договаряне, счетоводни, юридически и др. услуги. По мерките от ЗНЗ ще продължи да се изисква съфинансиране на субсидираната заетост от работодателите, което дава възможност да се наемат повече безработни при даден финансов ресурс и да се премине по-плавно към постоянна заетост. Ще се разширява обхватът на мерките, по които средствата се предоставят под формата на схема за държавна помощ, която попада в обхвата на груповото освобождаване, при спазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 651 на Комисията от 17 юни 2014 г. Ще продължи изпълнението на проект „Красива България“ за заетост в строителството. Ще се прилага и национална програма за заетост и обучение на бежанци. Безработните лица ще се подпомагат в избора на професия и подходящо обучение чрез услуги по професионално ориентиране и консултиране, които ще се предоставят от експерти в бюрата по труда, лицензирани центрове за информация и професионално ориентиране, избрани по реда на ЗОП, и в рамките на пакети за обучение по проекти. Пред периода 2022-2024 г. ще се насърчава трудовата мобилност с осигуряване на средства за безработните за покриване на разходи, свързани с такси за детски ясли и градини, наем на жилище, такси за ползване на интернет, транспортни разходи. Кариерните центрове към дирекции „Регионална служба по заетостта“ и Централна администрация на АЗ ще предоставят информация и консултация на заети лица, учащи и търсещи работа лица за кариерно и професионално развитие. АЗ ще развива своя капацитет за предоставяне на индивидуализирани услуги, повече електронни услуги, възможности за самоинформиране на безработните, разширяване на пазарната си ниша на първичния пазар на труда. Средствата за активна политика ще се изразходват законосъобразно и ефикасно, като се прилагат механизмите за контрол върху резултатите и качеството на обучението, стажуването и заетостта чрез обратна връзка, обмен на информация

с НАП и МОН, провеждане на анкетни проучвания с цел проследяване устойчивостта на резултатите не само по отношение на заетостта в частния сектор, но и в публичната администрация.

### ***Целеви стойности по показателите за изпълнение***

| <b>ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ</b><br>1500.01.01 Бюджетна програма „Активна политика на пазара на труда“ |  | <b>Целева стойности</b> |                       |                         |                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------------|-----------------------|-------------------------|-------------------------|
| <b>Показатели за изпълнение</b>                                                                       |  | <b>Мерна единица</b>    | <b>Проект 2022 г.</b> | <b>Прогноза 2023 г.</b> | <b>Прогноза 2024 г.</b> |
| 1. Устроени на работа на първичен пазар                                                               |  | бр.                     | 165 000               | 158 000                 | 150 000                 |
| 2. Брой заети и безработни, включени в курсове за обучение на възрастни със средства от ДБ            |  | бр.                     | 11 000                | 10 200                  | 10 200                  |
| 3. Брой наети на работа лица по програми и мерки                                                      |  | бр.                     | 8 900                 | 8 900                   | 8 900                   |
| 4. Лица, включени в индивидуално професионално ориентиране                                            |  | бр.                     | 129 000               | 129 500                 | 130 000                 |
| 5. Лица, включени в групово професионално ориентиране                                                 |  | бр.                     | 20 600                | 20 800                  | 21 000                  |

### ***Външни фактори, които могат да оказват въздействие върху постигането на целите на програмата***

Като основни заплахи за развитието на пазара на труда в дългосрочен план ще се явят:

- Основната заплаха пред изпълнението на показателите е свързана с COVID-19. На този етап не е възможно да се предвиди колко време и с какъв интензитет ще се разпространява заразата. След отминаване на заразата ще е необходимо време за възстановяване на засегнатите икономически сектори;

- Неблагоприятните демографски тенденции – чрез намаляването на броя и застаряването на работната сила, което ограничава предлагането на труд. Влошаване на качеството на работната сила поради излизане от пазара на труда на висококвалифицирана работна сила и навлизане на нискоквалифицирана с ниско образование. Влияние могат да оказват и външно миграционните процеси и нагласи, както и изоставането в качеството и адекватността на образованието, ниското участие на населението в учене през целия живот; регионалните различия и диспропорции, ограничената мобилност на пазара на труда и др.;

- Новите технологии, дигитализацията и появата на нови професии на пазара на труда ще доведат до отпадане на професии и увеличаване на несъответствията между предлаганите от работната сила и търсените от работодателите знания и умения на пазара на труда, което може да породви недостиг на работна сила в някои сектори на икономиката;

- Поляризация на пазара на труда – увеличава се разликата в равнището на знания и умения между най-висококвалифицираните и нискоквалифицираните кадри. Прехвърлянето на задачи от хората към машините се ускорява и дълбоко засяга пазара на труда, тъй като все по-голям брой дейности ще могат да бъдат автоматизирани. Въздействието е двойно: повишаване на търсенето на висококвалифицирани работници и други работници с подходящите умения, съчетано с обзримо намаляване на възможностите за работа за работниците, които не притежават съответните умения. Необходимо е да се анализират процесите и разработват мерки, по примера на страните с вече натрупан опит в прилагането на новите технологии. Да се набележат секторите, в които работните места са изложени на риск поради автоматизацията и цифровизацията, както и областите и професиите, в които ще се създадат повече работни места;

- Глобализацията и отвореният характер на икономиката със силна зависимост от международната конюнктура крие рискове за намаляване на износа и закриване на работни места, за изнасяне на икономически дейности и загуба на доходи за наетите в определени професии, региони и отрасли.

В тази връзка при нереализиране на програмата в пълен обем – безработицата сред неравнопоставените групи (младежи, възрастни, лица с увреждания и др.), както и сред лицата,

освободени вследствие COVID-19 кризата, ще стане продължителна и неравновесията на пазара на труда между търсенето и предлагането на труд ще се задълбочат.

### ***Информация за наличността и качеството на данните***

Мониторингът и оценката на активната политика по заетостта, както и контролът върху приложението на програмите и мерките на пазара на труда са от съществено значение за подобряване ефективността и ефикасността на политиката. Данните се събират по методики, осигуряващи сравнимост с данните, събирани от ЕВРОСТАТ, МОТ и ОИСР. Данни за изпълнението на програмата в областта на свободното движение и трудовата миграция се осигуряват от МЗд, МВР, НАП, НОИ, НСИ, НЗОК, АЗ, АСП, ИА ГИТ и от СТСВ на МТСП.

Административната статистика на АЗ е източник на подробна информация, която позволява да се извършва текущия мониторинг на политиката по заетостта и професионалната квалификация. Периодичността на събиране на информацията е месечна, като данните се отнасят за програмите и мерките, действали през последния месец.

Данни за въздействие на политиката се осигуряват от НСИ, чрез провеждане на регулярни статистически изследвания и основно от Наблюдение на работната сила, което се провежда на тримесечие.

Ще се прилагат механизмите за контрол върху резултатите и качеството на обучението, стажуването и заетостта чрез обратна връзка, обмен на информация с НАП и МОН, провеждане на анкетни проучвания с цел проследяване устойчивостта на резултатите не само по отношение на заетостта в частния сектор, но и в публичната администрация.

Ще се използва информацията, събрана по Проект BG05M9OP001-1.007-0001 „Повишаване ефективността на провежданата политика по заетостта“. Информацията представлява оценка на брутния и нетния ефект от активните програми и мерки на пазара на труда и актуални прогнози за развитието на пазара на труда.

### ***Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)***

**Продукт/Услуга:** Организиране изпълнението на активната политика на пазара на труда, чрез следните дейности:

- Предоставяне на информация на обществеността по политиката по заетостта и предоставяните услуги от дирекциите „Бюро по труда“ на търсещите работа лица и на работодателите;
- Разработване и актуализиране на програми за обучение и заетост;
- Организиране на обучения на заети и безработни лица;
- Организиране изпълнението на програми и проекти за заетост и обучение на безработни лица;
- Организиране на професионално ориентиране на безработни лица;
- Разработване на методики, указания, процедури и критерии;
- Консултиране по прилагане на Националната класификация на професиите и длъжностите, по други въпроси в областта на пазара на труда на портала на министерството;
- Администриране на дейността на Националния съвет за насърчване на заетостта, включително в качеството му на комисия към Националния съвет за тристранно сътрудничество към МС;
- Контролиране реализацията на активната политика на пазара на труда.

### ***Организационни структури, участващи в програмата***

Организационните структури, участващи в програмата са дирекция „Политика на пазара на труда и трудова мобилност“ в МТСП, АЗ, АСП, ДП БГЦПО, ЦРЧРРИ, НАПОО, общини и областни управи.

Оперативното изпълнение на програмата се осъществява от АЗ, звеното за управление на проект „Красива България“, ЦРЧРРИ на МТСП и ДП БГЦПО, АСП. Дирекция „Политика на пазара на труда и трудова мобилност“, чрез отдел „Активна политика на пазара на труда“ и

отдел „Професионална квалификация“, осъществява координация и предоставя методическа подкрепа при реализиране на държавната политика на пазара на труда.

Активната политика на пазара на труда се реализира след съгласуването ѝ в рамките на социалния диалог, осъществяван от Националния съвет по насърчаване на заетостта, включително и в качеството му на комисия към Националния съвет за тристранно сътрудничество към МС.

### ***Отговорност за изпълнението на програмата***

Отговорността за изпълнението на програмата носят директорът на дирекцията и ресорният заместник-министър на труда и социалната политика по въпросите на политиката на пазара на труда, свободното движение на работници и трудовата миграция.

МТСП е в напреднала фаза на разработване на новата Програма за развитие на човешките ресурси (ПРЧР), която ще се изпълнява в периода 2021-2027 г. Към настоящия момент, в проекта на програмата са предвидени мерки, които ще бъдат насочени към нуждите от подкрепа и инвестиции в областта на обученията на работната сила за повишаване на квалификацията и компетентностите, включването на представители на уязвими групи на пазара на труда в заетост, стажове за младежи и обучения на работното място, трудово консултиране и професионално ориентиране, мерки за стимулиране на предприемачеството на желаещи да стартират своя икономическа дейност като самонаети и др. За реализацията на по-успешните интервенции за уязвимите групи на пазара на труда и повишаване качеството на услугите за тях, ПРЧР ще продължи подкрепата за модернизиране на институциите и службите на пазара на труда, както и модернизиране на институциите в социалната сфера.

### ***Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата***

(хил. лв.)

| №           | Бюджетна програма<br>1500.01.01 – „Активна политика на пазара на<br>труда“<br>(класификационен код и наименование на<br>бюджетната програма) | Отчет<br>2019 г. | Отчет<br>2020 г. | Закон<br>2021 г. | Проект<br>2022 г. | Прогноза<br>2023 г. | Прогноза<br>2024 г. |
|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|-------------------|---------------------|---------------------|
|             | 1                                                                                                                                            | 2                |                  | 3                | 4                 | 5                   | 6                   |
| <b>I.</b>   | <b>Общо ведомствени разходи:</b>                                                                                                             | <b>33 147,2</b>  | <b>40 588,1</b>  | <b>54 368,9</b>  | <b>60 133,3</b>   | <b>58 555,3</b>     | <b>58 555,3</b>     |
|             | Персонал                                                                                                                                     | 26 950,9         | 32 470,5         | 44 858,9         | 47 226,3          | 47 226,3            | 47 226,3            |
|             | Издръжка                                                                                                                                     | 6 016,4          | 7 147,0          | 5 850,0          | 9 895,0           | 9 895,0             | 9 895,0             |
|             | Капиталови разходи                                                                                                                           | 179,9            | 970,6            | 3 660,0          | 3 012,0           | 1 434,0             | 1 434,0             |
| <b>1</b>    | <b>Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:</b>                                                                                                | <b>33 147,2</b>  | <b>40 588,1</b>  | <b>54 368,9</b>  | <b>60 133,3</b>   | <b>58 555,3</b>     | <b>58 555,3</b>     |
|             | Персонал                                                                                                                                     | 26 950,9         | 32 470,5         | 44 858,9         | 47 226,3          | 47 226,3            | 47 226,3            |
|             | Издръжка                                                                                                                                     | 6 016,4          | 7 147,0          | 5 850,0          | 9 895,0           | 9 895,0             | 9 895,0             |
|             | Капиталови разходи                                                                                                                           | 179,9            | 970,6            | 3 660,0          | 3 012,0           | 1 434,0             | 1 434,0             |
| <b>2</b>    | <b>Ведомствени разходи по други бюджети и<br/>сметки за средства от ЕС</b>                                                                   | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>        | <b>0,0</b>          | <b>0,0</b>          |
|             |                                                                                                                                              |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
| <b>II.</b>  | <b>Администрирани разходни параграфи по бюджета<br/>на ПРБ **</b>                                                                            | <b>52 221,1</b>  | <b>40 214,9</b>  | <b>83 000,0</b>  | <b>73 000,0</b>   | <b>73 000,0</b>     | <b>73 000,0</b>     |
|             | 1.Разходи за квалификация и програми за<br>безработни (НПДЗ)                                                                                 | 52 221,1         | 40 214,9         | 83 000,0         | 73 000,0          | 73 000,0            | 73 000,0            |
| <b>III.</b> | <b>Администрирани разходни параграфи по други<br/>бюджети и сметки за средства от ЕС**</b>                                                   | <b>276 465,4</b> | <b>242 968,8</b> | <b>302 700,0</b> | <b>467 900,0</b>  | <b>520 200,0</b>    | <b>540 000,0</b>    |
|             | 1.Структурни фондове и Кохезионен фонд на<br>ЕС-ЕСФ                                                                                          | 212 727,0        | 177 803,5        | 257 295,0        | 368 173,0         | 371 670,0           | 378 000,0           |
|             | 2.Финансиране от националния бюджет - ЕСФ                                                                                                    | 35 851,3         | 28 474,4         | 45 405,0         | 99 727,0          | 148 530,0           | 162 000,0           |
|             | 3.Разходи за квалификация и програми за<br>безработни - предоставени трансфери на<br>министерства и ведомства                                | 4 857,3          | 4 951,3          |                  |                   |                     |                     |
|             | 4.Разходи за квалификация и програми за<br>безработни - предоставени трансфери на общини                                                     | 23 029,8         | 31 733,5         |                  |                   |                     |                     |
|             | 5.Предоставени трансфери на Министерство на<br>здравеопазването за дейности по превенция и лечение<br>на заразата Covid-19                   |                  | 6,1              |                  |                   |                     |                     |



|  |                                                |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|--|------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
|  | <b>Общо администрирани разходи (II.+III.):</b> | <b>328 686,5</b> | <b>283 183,7</b> | <b>385 700,0</b> | <b>540 900,0</b> | <b>593 200,0</b> | <b>613 000,0</b> |
|  |                                                |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|  | <b>Общо разходи по бюджета (I.I+II.):</b>      | <b>85 368,3</b>  | <b>80 803,0</b>  | <b>137 368,9</b> | <b>133 133,3</b> | <b>131 555,3</b> | <b>131 555,3</b> |
|  |                                                |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|  | <b>Общо разходи (I.+II.+III.):</b>             | <b>361 833,7</b> | <b>323 771,8</b> | <b>440 068,9</b> | <b>601 033,3</b> | <b>651 755,3</b> | <b>671 555,3</b> |
|  | Численост на щатния персонал                   | 1 844            | 1 853            | 2 319            | 2 308            | 2 308            | 2 308            |
|  | Численост на извънщатния персонал              | 96               | 82               |                  | 185              | 185              | 185              |

\* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране

\*\* Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите. При изписването на наименованието на администрираните разходни параграфи не следва да се посочва наименованието от ЕБК. За отчетните 2019 г. и 2020 г., както и за текущата 2021 г., наименованията на администрирани разходни параграфи следва да са еднозначни с утвърдените администрирани разходни параграфи постановлението за изпълнението на държавния бюджет на Република България за съответната година и създадените такива на основание разпоредбите от ЗДБРБ за съответната година. За проектобюджета за 2022 г. и прогнозите за 2023 г. и 2024 г. предложенията за нови администрирани разходни параграфи следва да се основават на изискванията на нормативни и административни актове.

Принос за изпълнение на целите на програмата ще имат операции, които се реализират по линия на Приоритетна ос 1 „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г.:

➤ BG05M9OP001-1.001 „Младежка заетост” – операцията цели повишаване конкурентоспособността на младежите до 29-годишна възраст чрез осигуряване на възможност за стажуване или обучение по време на работа, което ще улесни прехода от образование към заетост, а и едновременно с това ще доведе до натрупване на ценен професионален опит, необходим за заемане на свободни работни места, заявени от работодатели. Очакванията са в дейности по операцията да бъдат включени общо най-малко 32 640 безработни участници до 29 г.;

➤ BG05M9OP001-1.005 „Обучения и заетост за младите хора” – интеграция на безработни младежи до 29-годишна възраст вкл., регистрирани в ДБТ в заетост при работодател чрез осигуряване на подходящо за работното място обучение и субсидия за заетост. Очакванията са в дейности по операцията да бъдат включени 22 434 безработни участници, вкл. и хора с увреждания, от 15 до 29 г., като 16 785 от тях при напускане на операцията следва да бъдат ангажирани с образование/ обучение, или да получават квалификация или имат работа, включително като самостоятелно заети лица;

➤ BG05M9OP001-1.010 „Обучения и заетост” – интеграция на безработни младежи до 29-годишна възраст вкл., регистрирани в ДБТ в заетост при работодател чрез осигуряване на подходящо за работното място обучение и субсидия за заетост. Очакванията са в дейности по операцията да бъдат включени 22 434 безработни участници, вкл. и хора с увреждания, от 15 до 29 г., като 16 785 от тях при напускане на операцията следва да бъдат ангажирани с образование/ обучение, или да получават квалификация или имат работа, включително като самостоятелно заети лица;

➤ BG05M9OP001-1.015 „Специализация в здравеопазването” – операцията дава възможност на лица, започнали обучението си за придобиване на специалност -специализанти да продължат и завършат своето обучение по специалността. Това ще разшири възможностите за модернизиране на знанията и уменията на здравните специалисти в страната и ще бъде предпоставка за осигуряването на повече специалисти в системата на здравеопазването. По операцията се очаква да бъдат включени 350 заети участници, вкл. самостоятелно заети в приоритетни сектори на икономиката и 500 лекари-специализанти, като 500 от тях ще имат придобита квалификация (специалност) (специалност) при напускане на операцията;

➤ BG05M9OP001-1.017 „Готови за работа” – стимулиране на активността на младежи до 29-годишна възраст вкл., които не са нито в образование или обучение, нито в заетост, вкл. не са регистрирани като безработни лица в АЗ и да подобри възможностите им за намиране на работа и трудовата им реализация. По операцията се очаква да бъдат включени 18 810 неактивни участници на възраст 15- 29 г. вкл., извън обучение или образование, като 6 230 от

тях при напускане на операцията са ангажирани с образование/обучение, получават квалификация или имат работа, включително като самостоятелно заети лица;

➤ BG05M9OP001-1.024 „Родители в заетост“ – осигуряване на по-доброто съвместяване на професионалния с личния живот на родителите с малки деца и предоставяне на заетост на безработни лица, чрез осигуряване на възможности за полагане на грижи за отглеждане на деца. Операцията също цели създаване на условия и предпоставки за включване в заетост на безработни родители, които са възпрепятствани при намиране на подходяща работа, поради отглеждането на детето/деца си. По процедурата са обхванати 7 667 родители с деца, както и 8 615 безработни и активни лица;

➤ BG05M9OP001-1.028 „Работа“ – преодоляване на регионалните диспропорции на пазара на труда и повишаване на заетостта и трудовите умения на безработни лица (вкл. от неравностойно положение на пазара на труда), от райони с високо равнище на безработица. Операцията ще спомогне за справяне с дисбаланса в разпределението на работната сила и безработицата в малките населени места, в които е налице неблагоприятна демографска ситуация. Очаква се участие в операцията да вземат 10 875 неактивни или безработни участници, като 8 150 от тях ще са придобили квалификация или имат работа при напускане на операцията;

➤ BG05M9OP001-4.001 „Транснационални партньорства“ – подобряване на междурегионалното и транснационалното сътрудничество между партньори от страни-членки на ЕС чрез трансфер и въвеждане на социални иновации, добри практики, партньорски подходи към намиране на решения за общи проблеми, изграждане на специфични умения за партньорство и др. Обменът между партньорите трябва да е в областта на пазара на труда и качеството на работните места, социалното включване и борбата с бедността, здравеопазването, равните възможности и недискриминацията, условията на труд или изграждането на административен капацитет в тези области;

➤ BG05M9OP001-3.008 „Специализирани обучения за служителите от МТСП“ – операцията ще предостави подкрепа за повишаване на квалификацията на служителите от МТСП, ангажирани в специализираните сфери на компетентност на МТСП – пазара на труда, социалното включване, равните възможности, недискриминацията, условията на труд, демографското развитие и др.;

➤ BG05M9OP001-1.057 „Умения“ – процедурата е насочена към повишаване квалификацията на работната сила, насърчавайки професионалното и кариерно развитие, едновременно с което се стимулира участието в различни форми на заетост и учене през целия живот. С изпълнението на процедурата се цели и повишаване на икономическата активност и подобряване достъпа до заетост за търсещите работа безработни и неактивни лица, посредством предоставяне на възможности за включване в различни по вид обучения;

➤ BG05M9OP001-3.002 „Центрове за заетост и социално подпомагане“ – апробира се модел на административно обслужване по интегриран начин чрез обезпечаване и подкрепа за дейността на ЦЗСП, които ще предоставят консултиране, ориентиране и информизиране с цел улесняване достъпа на безработни лица и хора, получаващи социални помощи, до заетост и възможности за социално включване чрез по-активни услуги за намаляване периода на социално подпомагане;

➤ BG05M9OP001-3.019 „Разработване и внедряване на стандарти за качество при предоставянето на младежки услуги в България“ – основната цел на операцията е подобряването на достъпността, ефективността и качеството на младежките услуги чрез разработването, внедряването и утвърждаването на стандарти за качество им и разработване на обективни показатели за ефективността им, отчитайки крайният резултат за младия човек от ползването им;

➤ BG05M9OP001-3.020 „Подобряване качеството и ефективността на услугите за професионално обучение“ – модернизиране дейността на НАПОО с цел предоставянето на по-качествени услуги по професионално обучение. Целите на операцията се обвързват с изграждането на по-ефективна система за мониторинг и прилагането на законодателството в областта на професионалното образование и обучение;

➤ Операция „Подкрепа за водено от общностите местно развитие/подходът ВОМР“ – ще подпомогне повишаването на заетостта и мобилизиране на наличния, но все още неразработен напълно местен потенциал за растеж, което да допринесе за подобряване качеството на живот на населението в обхванатите територии. Операцията ще подпомогне нуждаещите се от социална подкрепа и от подкрепа за заетост и ще предостави нови възможности за подобряване на доходите и стандарта на живот на местните общности;

➤ BG05M9OP001-1.096 „Детски кътове“ – ще предостави възможности за по-доброто съвместяване на професионалния с личния живот на работниците и служителите, осигурявайки кътове за деца на работното място. Това от своя страна ще спомогне за превенция от отсъстване на работа, допринасяйки за улесняване достъпа до заетост за работещите родители. Очаква се по процедурата да бъдат обхванати най-малко 2 000 родители, както и 400 безработни лица;

➤ BG05M9OP001-3.021 „Гарантиране на качеството и ефективността на социалните услуги“ – ще укрепи и подобри капацитета на системата за социални услуги чрез подкрепа за създаване на АКСУ като изпълнителна агенция към министъра на труда и социалната политика. По този начин ще се гарантира качество и ефективност на социалните услуги чрез създаване на ефективно функционираща система за мониторинг и контрол върху качеството и ефективността на предоставяните социални услуги;

➤ BG05M9OP001-1.106 „Заетост за теб“ – да се предостави подкрепа за реинтеграция в заетост на безработните лица, останали без работа вследствие от възникналата пандемия и разпространението на COVID-19. В отговор на предизвикателствата, свързани с наблюдавания бърз темп на растяща безработица в страната, операцията ще окаже навременна подкрепа и на работодатели чрез осигуряване на субсидия за заетост за наемането на безработните лица;

➤ BG05M9OP001-1.104 „Краткосрочна подкрепа за заетост в отговор на пандемията от COVID-19“ – ще осигури подкрепа за работодатели и самоосигуряващи се лица в сектори Транспорт, Хотелиерство, Ресторантьорство и Туристически и туроператорски услуги чрез компенсация на възнаграждения с цел избягване на уволнения;

➤ Процедури BG05M9OP001-1.127 и BG05M9OP001-1.128 „Развитие на дигиталните умения“ – Компонент 1 и Компонент 2. В рамките на К1 ще бъде разработена Методология за установяване състоянието и потребностите от развитие на дигитални умения на работната сила в България. Разработената методология ще бъде основата за реализиране на Компонент 2 на операцията, в рамките на който ще бъдат анализирани потребностите от дигитални умения по икономически сектори, ще се разработят, тестват и валидират унифицирани профили за дигитални умения по ключови професии. Основната цел на операция „Развитие на дигиталните умения“ е да спомогне за преодоляване на дисбалансите между работната сила и непрекъснато развиващия се пазар на труда.

➤ Процедура BG05M9OP001-1.054 „Подкрепа за устойчив бизнес“ е насочена към предоставяне на бизнес услуги за развитие на предприятия. Целта е първоначално укрепване на дейността им, по-добро управление и създаване на предпоставки за успешно и устойчиво бизнес развитие. Одобрените кандидати ще получат достъп до разнообразни управленски и организационни бизнес услуги. С използването на различни източници на информация и контакти ще се гарантира по-благоприятна среда за успешен старт и развитие на неукрепналите предприятия

МТСП е в напреднала фаза на разработване на новата Програма за развитие на човешките ресурси (ПРЧР), която ще се изпълнява в периода 2021-2027 г. Към настоящия момент, в проекта на програмата са предвидени мерки, които ще бъдат насочени към нуждите от подкрепа и инвестиции в областта на обучението на работната сила за повишаване на квалификацията и компетентностите, включването на представители на уязвими групи на пазара на труда в заетост, стажове за младежи и обучения на работното място, трудово консултиране и професионално ориентиране, мерки за стимулиране на предприемачеството на желаещи да стартират своя икономическа дейност като самонаети и др. За реализацията на по-успешните интервенции за уязвимите групи на пазара на труда и повишаване качеството

на услугите за тях, ПРЧР ще продължи подкрепата за модернизиране на институциите и службите на пазара на труда, както и модернизиране на институциите в социалната сфера.

## **1500.01.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Свободно движение на работници и трудова миграция”**

### ***Цели на бюджетната програма***

*Основната цел в областта на свободното движение на работници* е предоставяне на продукти и услуги, които да улеснят българските граждани за упражняване на правото им на свободно движение в ЕС и ЕИП и осигуряване свободно движение на гражданите на ЕС в България чрез:

- Гарантиране на възможности на българските граждани да упражняват правото си на достъп до трудовите пазари на държавите-членки на ЕС, ЕИП и Швейцария при пребиваване на тяхна територия;
- Осигуряване на възможности за свободно движение на гражданите на ЕС, ЕИП и Швейцария при пребиваването им в България;
- Администриране работата на Работна група № 2 „Свободно движение на хора” към Съвета по европейските въпроси на Министерския съвет.

*Основна цел в областта на трудовата миграция* е реализацията на приоритетите на държавната политика в съответствие с Националната стратегия по миграция на Република България 2021-2025 г. и ЗТМТМ чрез:

- Привеждане на законодателството на Република България в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на трудовата миграция и неговото усъвършенстване;
- Провеждане на преговори и сключване на двустранни спогодби с трети държави за регулиране на трудовата миграция;
- Администриране работата на Националния съвет по трудова миграция и трудова мобилност (НСТМТМ).

### ***Целеви стойности по показателите за изпълнение***

| ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ                                                                                                                                                                                                              | Целева стойност |                |                  |                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------------|------------------|------------------|
| 1500.01.02 Бюджетна програма „Свободно движение на работници и трудова миграция”                                                                                                                                                      |                 |                |                  |                  |
| Показатели за изпълнение                                                                                                                                                                                                              | Мерна единица   | Проект 2022 г. | Прогноза 2023 г. | Прогноза 2024 г. |
| 1. Представени Рамкови позиции, позиции и указания в областта на свободното движение на работници и трудовата миграция на ниво ЕС (минимален брой)                                                                                    | брой            | 20             | 20               | 20               |
| 2. Изготвен ежегодно до м. май и приет от МС годишен отчетен доклад за изпълнението на годишния План за действие по Националната стратегия по миграция 2021 – 2025 г. за предходната година и следващ План за действие (брой годишно) | брой            | 2              | 2                | 2                |
| 3. Предоставен достъп до пазара на труда на граждани на трети държави, вкл. при регистрация и по двустранни спогодби за регулиране на трудовата миграция                                                                              | брой            | 9 000          | 10 000           | 11 000           |
| 4. Изготвен ежегодно до м. юли Доклад относно извършените през предходната година проверки за контролиране на наемането на работа на незаконно пребиващи граждани на трети държави                                                    | брой            | 1              | 1                | 1                |
| 5. Изготвен ежемесечно отчет по изпълнението на ангажиментите на България относно мрежата „Европейски услуги за заетост - EURES” и въвеждане на информацията в системата Инфрасолв.                                                   | брой            | 12             | 12               | 12               |

***Външни фактори, които могат да оказват въздействие върху постигането на целите на програмата***

Върху изпълнението на Програмата влияние ще окаже развитието на политиката на ЕС в тези области и политическите и макроикономическите процеси в държавите по произход, респективно, държавите на транзит и дестинация. Дългосрочно влияние ще окаже и кризата с COVID-19 и бъдещото развитие на икономиката. Средносрочно влияние ще оказват и последствията от оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз (Брекзит).

### ***Информация за наличността и качеството на данните***

Данни за изпълнението на програмата се осигуряват от МВР, МВнР, МОН, НАП, НСИ, АЗ, АСП, ИА ГИТ и от СТСВ на МТСП.

### ***Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)***

- ***Продукт/услуга № 1:*** Осъществени дейности за гарантиране правата на българските граждани при упражняване правото им на свободно движение в ЕС/ЕИП.
- ***Продукт/услуга № 2:*** Осъществени дейности по прилагане на двустранните спогодби за регулиране на трудовата миграция.
- ***Продукт/услуга № 3:*** Осъществени дейности за осигуряване на балансиран прием на чужденци в България.

Дейности в изпълнение на стратегическите и оперативните цели *в областта на свободното движение на работници и на трудовата миграция* за предоставяне на продуктите/услугите:

- Администриране дейността на РГ 2 „Свободно движение на хора“ към Съвета по европейски въпроси на МС и привлечената към нея Междуведомствена работна група по трудова миграция и трудова мобилност;
- Координиране дейността на българските институции по прилагане на регламентите и директивите в областта на свободно движение на работници, както и изпълнението на директивите в областта на трудовата мобилност и законната трудова миграция;
- Представява България в Консултативния и в Техническия комитет по свободно движение на работници и като Национално звено на Европейската мрежа по интеграция на имигранти към ЕК и като Национално звено за контакт по Глобалния форум по миграция и развитие;
- Разработва проекти на спогодби за регулиране на трудовата миграция, подготвя необходимите документи за вземане на мандат от Министерския съвет, провежда преговорите и осъществява необходимите дейности за одобряване от правителството на подписаните спогодби и последващото им обнародване в Държавен вестник;
- Администриране дейността на Националния съвет по трудова миграция и трудова мобилност към министъра на труда и социалната политика и представлява МТСП в работните формати на Националния съвет по миграция, граници, убежище и интеграция, в Съвета по гражданството и др.;
- Координира и участва в изпълнението на годишните Планове за действие в изпълнение на Националната стратегия по миграция на Република България 2021 – 2025 г.;
- Участие в усъвършенстване на нормативната база в областта на свободното движение на работници и трудовата миграция;
- Представява България в Консултативния и в Техническия комитет по свободно движение на работници;
- Представява България в работните формати към Съвета и към Европейската комисия по компетентност, в частност в работата на: Работната група „Интеграция, миграция и експулсиране“ и в инициативите към Глобалния подход към миграцията и мобилността към ЕК като „Партньорства за мобилност с трети държави“, в Националното звено на Европейската мрежа по миграция към ЕК, в Националното звено на Европейската мрежа по интеграция към ЕК и др.

### ***Организационни структури, участващи в програмата***

Програмата се изпълнява от дирекция „Политика на пазара на труда и трудова мобилност“ със съдействието на ръководителите на структурите към министъра на труда и социалната политика (АЗ, ИА ГИТ, АСП и ДАЗД), други министерства (МВнР, МВР и др.), институции (НАП, НСИ, НОИ и др.) и социалните партньори.

Оперативното изпълнение на програмата се осъществява и от АЗ, ИА ГИТ и Службите по трудови и социални въпроси на МТСП, като дирекция „Политика на пазара на труда и

трудова мобилност“, чрез отдел „Свободно движение на работници, миграция и интеграция“, осъществява координация и предоставя съдействие при реализиране на държавната политика за свободно движение на работници и трудова миграция.

Дирекция ППТТМ чрез РГ 2 „Свободно движение на хора“ към СЕВ, координира дейността по изпълнението на всички мерки, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз във връзка с провежданата от МТСП държавна политика в областта на свободното движение на работници и трудовата миграция. Мерките се разработват и прилагат в страната след съгласуването им в РГ 2, Националният съвет по трудова миграция и трудова мобилност и Националният съвет за тристранно сътрудничество към МС.

### **Отговорност за изпълнението на програмата**

Отговорност за изпълнението на програмата носят директорът на дирекцията и ресорният заместник-министър на труда и социалната политика по въпросите на политиката на пазара на труда, свободното движение на работници и трудовата миграция.

### **Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (хил. лв.)**

| №           | Бюджетна програма<br>1500.01.02 – „Свободно движение на работници и<br>трудова миграция“<br>(класификационен код и наименование на<br>бюджетната програма) | Отчет<br>2019 г. | Отчет<br>2020 г. | Закон<br>2021 г. | Проект<br>2022 г. | Прогноза<br>2023 г. | Прогноза<br>2024 г. |
|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|-------------------|---------------------|---------------------|
|             | <b>1</b>                                                                                                                                                   | <b>2</b>         |                  | <b>3</b>         | <b>4</b>          | <b>5</b>            | <b>6</b>            |
| <b>I.</b>   | <b>Общо ведомствени разходи:</b>                                                                                                                           | <b>145,0</b>     | <b>238,3</b>     | <b>273,5</b>     | <b>292,4</b>      | <b>292,4</b>        | <b>292,4</b>        |
|             | Персонал                                                                                                                                                   | 145,0            | 238,3            | 273,5            | 292,4             | 292,4               | 292,4               |
|             | Издръжка                                                                                                                                                   |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
|             | Капиталови разходи                                                                                                                                         |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
| <b>1</b>    | <b>Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:</b>                                                                                                              | <b>145,0</b>     | <b>238,3</b>     | <b>273,5</b>     | <b>292,4</b>      | <b>292,4</b>        | <b>292,4</b>        |
|             | Персонал                                                                                                                                                   | 145,0            | 238,3            | 273,5            | 292,4             | 292,4               | 292,4               |
|             | Издръжка                                                                                                                                                   |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
|             | Капиталови разходи                                                                                                                                         |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
| <b>2</b>    | <b>Ведомствени разходи по други бюджети и<br/>сметки за средства от ЕС</b>                                                                                 | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>        | <b>0,0</b>          | <b>0,0</b>          |
| <b>II.</b>  | <b>Администрирани разходни параграфи по бюджета<br/>на ПРБ **</b>                                                                                          | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>        | <b>0,0</b>          | <b>0,0</b>          |
|             |                                                                                                                                                            |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
| <b>III.</b> | <b>Администрирани разходни параграфи по други<br/>бюджети и сметки за средства от ЕС**</b>                                                                 | <b>1 190,0</b>   | <b>2 279,2</b>   | <b>3 000,0</b>   | <b>1 500,0</b>    | <b>1 300,0</b>      | <b>0,0</b>          |
|             | 1. Структурни фондове и Кохезионен фонд на ЕС<br>- ЕСФ                                                                                                     | 1 011,5          | 1 937,3          | 2 550,0          | 1 275,0           | 1 105,0             |                     |
|             | 2. Финансиране от националния бюджет - ЕСФ                                                                                                                 | 178,5            | 341,9            | 450,0            | 225,0             | 195,0               |                     |
|             | <b>Общо администрирани разходи (II.+III.):</b>                                                                                                             | <b>1 190,0</b>   | <b>2 279,2</b>   | <b>3 000,0</b>   | <b>1 500,0</b>    | <b>1 300,0</b>      | <b>0,0</b>          |
|             |                                                                                                                                                            |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
|             | <b>Общо разходи по бюджета (I.+II.):</b>                                                                                                                   | <b>145,0</b>     | <b>238,3</b>     | <b>273,5</b>     | <b>292,4</b>      | <b>292,4</b>        | <b>292,4</b>        |
|             |                                                                                                                                                            |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
|             | <b>Общо разходи (I.+II.+III.):</b>                                                                                                                         | <b>1 335,0</b>   | <b>2 517,5</b>   | <b>3 273,5</b>   | <b>1 792,4</b>    | <b>1 592,4</b>      | <b>292,4</b>        |
|             | Численост на щатния персонал                                                                                                                               | 4                | 6                | 6                | 6                 | 6                   | 6                   |
|             | Численост на извънщатния персонал                                                                                                                          |                  |                  |                  |                   |                     |                     |

\* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране

\*\* Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите. При изписването на наименованието на администрираните разходни параграфи не следва да се посочва наименованието от ЕБК. За отчетните 2019 г. и 2020 г., както и за текущата 2021 г., наименованията на администрирани разходни параграфи следва да са еднозначни с утвърдените администрирани разходни параграфи по постановлението за изпълнението на държавния бюджет на Република България за съответната година и създадените такива на основание разпоредбите от ЗДБРБ за съответната година. За проектобюджета за 2022 г. и прогнозите за 2023 г. и 2024 г. предложенията за нови администрирани разходни параграфи следва да се основават на изискванията на нормативни и административни актове.

Принос за изпълнение на целите на програмата ще имат операции, които се реализират по линия на Приоритетна ос 1 „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020:

➤ BG05M9OP001-1.009 „Национална EURES мрежа“ – увеличаване обхвата и подобряване достъпа и качеството на предоставяните услуги за транснационална мобилност чрез изграждане на нова структура на националната EURES мрежа – разширяване на партньорството между институциите/организациите на пазара на труда; създаване на технически инфраструктури за обмен на данни между EURES партньорите и европейския портал; създаване и поддържане на системи на планиране, мониторинг и оценка на дейностите при предоставянето на EURES услугите. По операцията се очаква над 120 000 търсещи работа лица и 860 работодатели да им бъдат предоставени подпомагащи услуги EURES, вкл. информиране и консултиране.

## **1500.02.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Осигуряване на подходящи условия на труд“**

### ***Цели на бюджетната програма***

Основна цел на програмата е гарантиране на трудовите и осигурителните права; запазване здравето, работоспособността и живота на работещите и укрепване на социалния диалог, която се реализира чрез:

- усъвършенстване на законодателството в областта на трудовите и осигурителните отношения и безопасността и здравето при работа;
- осъществяване на ефективен и ефикасен контрол по спазването на трудовото законодателство;
- подкрепа на предприятията, институциите и организациите на социалните партньори за реализиране на мерки за подобряване на условията на труд;
- превенция на професионалните болести;
- провеждане на информационни кампании за превенция на професионалните рискове и обмяна на опит в областта на здравословните и безопасни условия на труд.

По програмата се изпълняват мерки за усъвършенстване на националното законодателство, намаляване на административната тежест и постигане на пълно съответствие с правото и практиката на Европейския съюз и за гарантиране на трудовите и осигурителни права на работещите. Разработват се проекти на нормативни актове, чрез които в националното законодателство се въвеждат стандартите на МОТ и на законодателството на ЕС в областта на безопасността и здравето при работа, трудовото и осигурителното право.

Усъвършенстването на трудовото законодателство ще е свързано с гарантиране на по-голяма предвидимост и прозрачност на условията на труд при наемане на работници и служители. Предвижда се предприемане на мерки, които да позволят по-добро съчетаване на личния и професионалния живот на работещите, чрез които да се осигури възможност за споделяне на грижите при отглеждане на деца, в случаите когато родителите работят по трудово правоотношение.

В контекста на опазването на здравето и работоспособността на работещите за следващия програмен период се предвиждат мерки за подобряване на качеството на дейността по превенция и контрол на здравните рискове в предприятията. В съответствие с препоръките и заключенията на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси, приети на 10.12.2019 г., и в изпълнение на новата Стратегическа рамка на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2021-2027 г. и в съответствие с приоритетите на Европейския стълб за социални права ще бъде разработена актуализирана Национална програма за безопасност и здраве при работа 2022-2024 г.. В нея ще залегнат 2 стратегически цели, съответстващи на от общоевропейските приоритети, залегнали в Стратегията: 1. Управление на промените в новия свят на труда, предизвикани от зелените, цифрови и демографски преходи и 2. Подобряване на превенцията на свързаните с работата заболявания и злополуки. В изпълнение на стратегическите и оперативните цели, ще бъдат

провеждани дейности и мерки, насочени към решаване на основни предизвикателства като дигитализация, нови форми на заетост и ЗБУТ; превенция на раковите заболявания, свързани с работното място, защита на работещите при работа с химични агенти и превенция на мускулно-скелетните увреждания, свързани с работата.

В областта на общественото осигуряване ще бъдат извършени промени в подзаконовата нормативна уредба с оглед осигуряване на съответствието им с разпоредбите на други нормативни актове. Ще бъдат приети и нормативните актове, с които ежегодно се определят размерите на пенсиите и другите осигурителни плащания (законите за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната календарна година и постановленията на Министерския съвет за определяне на нов размер на социалната пенсия за старост).

Чрез изпълнение на дейности по проект „Бъдещето на труда“ по ОП РЧР са анализирани идентифицираните нови „форми на труд“, факторите, които ги предизвикват и ще ги пораждат и в бъдеще. Анализите ще послужат като основа за разработване на нови механизми за организация на труда, които да осигурят в бъдеще успешно преодоляване на най-значимите очаквани дефицити от гледна точка на защитата на фундаменталните права на работниците, в т.ч. за безопасни и здравословни условия на труд.

По програмата се осъществява цялостен контрол по спазване на законодателството в областта на труда, заетостта и държавната служба. Повишаването на ефикасността и ефективността на контролната дейност на ИА ГИТ се реализира чрез: повишаване на административния капацитет на агенцията и професионалния капацитет на инспекторите по труда; повишаване и укрепване на институционалния имидж на инспекцията; развитие на международната дейност, в съответствие с ангажиментите на страната като пълноправен член на ЕС. С оглед въведеното в ИА ГИТ интегрирано инспектиране и широкия кръг от правомощия, които осъществява Агенцията, в инспекционната дейност е важен балансът между двете основни и обществено значими направления – контрол в областта на здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ) и в областта на осъществяване на трудовите правоотношения (ТПО). За постигане на този баланс в контролната дейност ИА ГИТ залага показател за изпълнение насочен към съотношението между разкриваемостта на нарушенията в областта на ЗБУТ и осъществяване на ТПО. Стремещт на Агенцията и през 2022 г. ще бъде да обхване с инспекционната дейност през годината най-малко половината от заетите в страната лица. Запазването броя на обхванатите по време на контрола заети лица е показател за изпълнение, насочен към гарантиране на достойни условия на труд на работещите.

Акцент ще бъде поставен и върху последващия контрол на не по-малко от 50% от влезлите в сила през съответната година принудителни административни мерки.

С оглед въведеното в ИА ГИТ интегрирано инспектиране и широкия кръг от правомощия, които осъществява Агенцията в инспекционната дейност е важен балансът между двете основни и обществено значими направления – контрол в областта на здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ) и в областта на осъществяване на трудовите правоотношения (ТПО). За постигане на този баланс в контролната дейност ИА ГИТ залага показател за изпълнение насочен към съотношението между разкриваемостта на нарушенията в областта на ЗБУТ и осъществяване на ТПО.

Специален акцент при контролната дейност ще бъде поставен върху сектори с повишен риск от травматизъм или данни за нарушаване на трудови и осигурителни права на работещите. Икономически сектор „Строителство“ традиционно генерира най-високото ниво на травматизъм в страната, обусловено най-вече от рисковия характер на изпълняваните строителни дейности: работа на височина, използване на тежка строителна механизация и т.н. Това е една от причините ИА ГИТ да отделя ресурс за засилен контрол при извършване на строителни и монтажни работи с цел дисциплиниране на участниците, ангажирани с изграждането и прилагането на системата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, а от там и със спазване на изискванията на трудовото законодателство, в т.ч. законосъобразното възникване и изпълнение на трудовите правоотношения в предприятията от бранша. Поради тази причина е заложен целеви показател за изпълнение, обхващащ проверките на строителните обекти.



Фонд „Условия на труд“ подпомага министъра на труда и социалната политика при провеждане на държавната политика в областта на здравословните и безопасни условия на труд. Фондът осигурява средства за обучение на работодатели, членове на синдикални организации, представители на работодатели и работещи в комитети и групи по условия на труд и специалисти по безопасност и здраве при работа в предприятията. Съфинансира проекти, насочени към решаване на конкретни проблеми за подобряване условията на труд и финансира проекти за диагностика на професионалните болести, спазвайки принципите на законност, откритост, достъпност, ефективност, отговорност и отчетност. Финансира изготвянето, отпечатването и разпространението на информационни материали, свързани с осигуряването на здравословните и безопасни условия на труд. С финансовата подкрепа на ФУТ се провеждат национални конференции, семинари, проучвания и други мероприятия в областта на безопасността и здравето при работа.

По бюджетната програма се реализира и дейността на МТСП като фокусна точка към Европейската агенция по безопасност и здраве при работа (ЕАБЗР), чрез която се разпространяват информация, доклади, проучвания и добри практики в областта на здравословните и безопасни условия на труд и се организират информационни кампании в рамките на Европейските кампании за здравословни работни места по определена за съответния период тематика. Темата на общеевропейската кампания за 2020-2022 г. е „Превенция на мускулно-скелетните заболявания, свързани с работата“, а през 2023-2024 г. – „ИКТ и цифровизацията и предизвикателствата пред безопасността и здравето при работа“.

#### **Целеви стойности по показателите за изпълнение**

| <b>ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ</b>                                                                                                                                                                                                                |  | <b>Целева стойност</b> |                       |                         |                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------|-----------------------|-------------------------|-------------------------|
| <b>1500.02.01 Бюджетна програма „Осигуряване на подходящи условия на труд“<br/>(класификационен код и наименование на бюджетната програма)</b>                                                                                                 |  |                        |                       |                         |                         |
| <b>Показатели за изпълнение</b>                                                                                                                                                                                                                |  | <b>Мерна единица</b>   | <b>Проект 2022 г.</b> | <b>Прогноза 2023 г.</b> | <b>Прогноза 2024 г.</b> |
| 1. Запазване броя на обхванатите по време на контрола заети лица                                                                                                                                                                               |  | брой                   | 1 200 000             | 1 200 000               | 1 200 000               |
| 2. Извършване на контрол по изпълнение най-малко на 50% от влезлите в сила през съответната година ПАМ                                                                                                                                         |  | %                      | 50                    | 50                      | 50                      |
| 3. Поддържане на балансирано съотношение между разкриваемостта на нарушенията в областта на здравословни и безопасни условия на труд и осъществяване на трудовите правоотношения с отклонение не повече от 10%                                 |  | %                      | не повече от 10       | не повече от 10         | не повече от 10         |
| 4. Осъществяване на системен контрол по изпълнение на задълженията за осигуряване на здраве и безопасност при работа и законосъобразното възникване и осъществяване на трудовите правоотношения при извършване на строителни и монтажни работи |  | брой проверки          | 5000                  | 5000                    | 5000                    |
| 5. Предприятия, обхванати от проекти и програми за подобряване условията на труд                                                                                                                                                               |  | брой                   | 35                    | 35                      | 35                      |
| 6. Увеличаване на работещите с подобрени условия на труд                                                                                                                                                                                       |  | брой                   | 1 900                 | 2 000                   | 2 100                   |
| 7. Работещи, обхванати от прегледи за диагностика на професионални болести                                                                                                                                                                     |  | брой                   | 2100                  | 2200                    | 2300                    |
| 8. Обучени лица в програми за здраве и безопасност при работа.                                                                                                                                                                                 |  | брой                   | 3500                  | 3600                    | 3700                    |
| 9. Изготвени анализи с информация за колективни трудови спорове                                                                                                                                                                                |  | брой                   | 7                     | 7                       | 7                       |

#### **Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата**

Изпълнението на целите и дейностите по Програмата е в пряка зависимост от макроикономическата среда в страната. В тази връзка външните фактори, които могат да окажат въздействие са:

- негативни последици от макроикономическата ситуация;
- влошаване на икономическата ситуация на определени предприятия и сектори, във връзка с възможни негативни сценарии на развитието на епидемичната обстановка;
- недостатъчен финансов ресурс на предприятията за подобряване условията на труд на работещите.

#### **Информация за наличността и качеството на данните**

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се набира от информационните системи на НОИ, НСИ, ИА ГИТ, НИПА и регистрите на ФУТ.

### ***Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)***

- ***Продукт/услуга № 1:*** Разработване на нормативни актове и методики, провеждане на изследвания.
- ***Продукт/услуга № 2:*** Контрол по спазване на трудовото законодателство.
- ***Продукт/услуга № 3:*** Консултации на граждани, работодатели и синдикални организации в областта на трудовото и осигурителното законодателство.
- ***Продукт/услуга № 4:*** Разработване и участие в осъществяването на проекти в областта на безопасността и здравето при работа.
- ***Продукт/услуга № 5:*** Провеждане на обучения, семинари, конференции и издаване на информационни материали.
- ***Продукт/услуга № 6:*** Анализи на сключените КТД – доклад за състоянието на базата данни за колективното трудово договаряне, поддържана от НИПА.

### ***Организационни структури, участващи в програмата***

- Дирекция „Трудово право, общественно осигуряване и условия на труд” – дирекция от специализираната администрация на МТСП;
- ИА ГИТ – второстепенен разпоредител с бюджет към МТСП;
- ФУТ – второстепенен разпоредител с бюджет към МТСП;
- НИПА – второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към МТСП, посредниците и арбитрите към НИПА.

### ***Отговорност за изпълнението на програмата***

Отговорността за изпълнение на програмата е на ресорен заместник-министър на труда и социалната политика. Програмата се изпълнява от дирекция „Трудово право, общественно осигуряване и условия на труд” в МТСП, ИА ГИТ и ФУТ.

В областта на дейността по помирение и арбитраж, отговорността за изпълнението на програмата е на директора и Надзорния съвет на НИПА и на ресорен заместник-министър на труда и социалната политика.

### ***Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (хил. лв.)***

| №   | Бюджетна програма 1500.02.01 – „Осигуряване на подходящи условия на труд” (класификационен код и наименование на бюджетната програма) | Отчет 2019 г. | Отчет 2020 г. | Закон 2021 г. | Проект 2022 г. | Прогноза 2023 г. | Прогноза 2024 г. |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|----------------|------------------|------------------|
|     | 1                                                                                                                                     | 2             |               | 3             | 4              | 5                | 6                |
| I.  | Общо ведомствени разходи:                                                                                                             | 11 952,2      | 13 998,9      | 16 286,5      | 18 182,5       | 18 184,2         | 18 184,2         |
|     | Персонал                                                                                                                              | 9 731,6       | 11 852,1      | 13 776,5      | 15 315,5       | 15 517,2         | 15 517,2         |
|     | Издръжка                                                                                                                              | 1 927,1       | 2 064,9       | 1 700,0       | 2 307,0        | 2 307,0          | 2 307,0          |
|     | Капиталови разходи                                                                                                                    | 293,5         | 81,9          | 810,0         | 560,0          | 360,0            | 360,0            |
| 1   | Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:                                                                                                | 11 952,2      | 13 998,9      | 16 286,5      | 18 182,5       | 18 184,2         | 18 184,2         |
|     | Персонал                                                                                                                              | 9 731,6       | 11 852,1      | 13 776,5      | 15 315,5       | 15 517,2         | 15 517,2         |
|     | Издръжка                                                                                                                              | 1 927,1       | 2 064,9       | 1 700,0       | 2 307,0        | 2 307,0          | 2 307,0          |
|     | Капиталови разходи                                                                                                                    | 293,5         | 81,9          | 810,0         | 560,0          | 360,0            | 360,0            |
| 2   | Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС                                                                       | 0,0           | 0,0           | 0,0           | 0,0            | 0,0              | 0,0              |
|     |                                                                                                                                       |               |               |               |                |                  |                  |
| II. | Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ **                                                                                | 3 600,8       | 3 682,2       | 4 000,0       | 4 000,0        | 4 000,0          | 4 000,0          |
|     | 1.Проекти и програми за подобряване условията на труд по КСО                                                                          | 2 736,1       | 3 057,4       | 3 000,0       | 3 000,0        | 3 000,0          | 3 000,0          |

|             |                                                                                                                      |                 |                 |                 |                 |                 |                 |
|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
|             | 2.Диагностика на професионалните болести по КСО                                                                      | 839,5           | 624,8           | 1 000,0         | 1 000,0         | 1 000,0         | 1 000,0         |
|             | 3. Разходи за комисии                                                                                                | 25,2            |                 |                 |                 |                 |                 |
| <b>III.</b> | <b>Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**</b>                               | <b>26 407,6</b> | <b>77 398,5</b> | <b>65 000,0</b> | <b>3 500,0</b>  | <b>1 600,0</b>  | <b>0,0</b>      |
|             | 1.Структурни фондове и Кохезионен фонд на ЕС - ЕСФ                                                                   | 22 375,8        | 67 478,0        | 55 250,0        | 2 975,0         | 1 360,0         |                 |
|             | 2.Финансиране от националния бюджет - ЕСФ                                                                            | 3 948,6         | 9 790,2         | 9 750,0         | 525,0           | 240,0           |                 |
|             | 3.Проекти и програми за подобряване условията на труд по КСО - предоставени трансфери на ведомства                   | 83,2            | 116,9           |                 |                 |                 |                 |
|             | 4.Предоставени трансфери на Министерство на здравеопазването за дейности по превенция и лечение на заразата Covid-19 |                 | 13,4            |                 |                 |                 |                 |
|             | <b>Общо администрирани разходи (II.+III.):</b>                                                                       | <b>30 008,4</b> | <b>81 080,7</b> | <b>69 000,0</b> | <b>7 500,0</b>  | <b>5 600,0</b>  | <b>4 000,0</b>  |
|             |                                                                                                                      |                 |                 |                 |                 |                 |                 |
|             | <b>Общо разходи по бюджета (I.+II.):</b>                                                                             | <b>15 553,0</b> | <b>17 681,1</b> | <b>20 286,5</b> | <b>22 182,5</b> | <b>22 184,2</b> | <b>22 184,2</b> |
|             |                                                                                                                      |                 |                 |                 |                 |                 |                 |
|             | <b>Общо разходи (I.+II.+III.):</b>                                                                                   | <b>41 960,6</b> | <b>95 079,6</b> | <b>85 286,5</b> | <b>25 682,5</b> | <b>23 784,2</b> | <b>22 184,2</b> |
|             | Численост на щатния персонал                                                                                         | 467             | 471             | 531             | 530             | 530             | 530             |
|             | Численост на извънщатния персонал                                                                                    | 17              | 16              |                 | 42              | 42              | 42              |

\* Разшифрова на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране

\*\* Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите. При изписването на наименованието на администрираните разходни параграфи не следва да се посочва наименованието от ЕБК. За отчетните 2019 г. и 2020 г., както и за текущата 2021 г., наименованията на администрирани разходни параграфи следва да са еднозначни с утвърдените администрирани разходни параграфи по постановлението за изпълнението на държавния бюджет на Република България за съответната година и създадените такива на основание разпоредбите от ЗДБРБ за съответната година. За проектобюджета за 2022 г. и прогнозите за 2023 г. и 2024 г. предложените за нови администрирани разходни параграфи следва да се основават на изискванията на нормативни и административни актове

Принос за изпълнение на целите на програмата имат следните операции, които ще се реализират по линия на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020:

➤ BG05M9OP001-1.051 „Съвместни дейности на социалните партньори“ – целите на процедурата за безвъзмездна финансова помощ са да окаже подкрепа за съвместни действия на социалните партньори в процеса на разработването и въвеждането на нови практики и инструменти за адаптиране на предприятията в избрани сфери на действие, както и във връзка с разширяването на приложното поле на добре функциониращ социален диалог;

➤ Процедура „Бъдещето на труда“ адресира необходимостта от комплексна промяна в сферата на организацията на трудовата заетост заради нововъзникващите нови форми на препитание, навлизането на иновативни комуникации и технологии, както и демографските промени. Целта на схемата е да се формират адекватни към новата реалност политики, като се разработи и приложи комплекс от аналитични инструменти за целта. Смисълът е институциите на пазара на труда да бъдат адекватни на съвременната обстановка;

➤ BG05M9OP001-3.004 „Оптимизация и иновации в ИА ГИТ“ – операцията цели да оптимизира работните процеси в ИА ГИТ като акцентира върху подобряване на процеса на планиране на инспекционната дейност и въвеждането на иновации в обучението на служителите. По операцията се очаква да бъдат включени 450 заети лица, като 405 от тях ще имат придобита квалификация при напускане на операцията;

➤ BG05M9OP001-1.099 „Защита на населението от заплахы за общественото здраве, причинени от пандемични кризи” – основната цел на операцията е превенция и подкрепа за медицинския и немедицинския персонал, който посреща първи предизвикателствата на глобалната пандемична криза, свързана с разпространението на COVID-19.

## 1500.03.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Социални помощи”

### Цели на бюджетната програма

Основните цели на програмата са:

- Подпомагане на гражданите, които без помощта на другото не могат да задоволяват своите основни жизнени потребности, чрез предоставяне на месечни, целеви и еднократни помощи;
- Намаляване на зависимостта от социални помощи чрез осигуряване на по-добра целенасоченост и финансиране при реализацията на програми и проекти в областта на социалното подпомагане;
- Осигуряване на целева социална защита за отопление и подпомагане на уязвими групи от населението;
- Подобряване качеството и условията на живот на групите в неравностойно положение и осигуряване на условия за адекватна социална подкрепа;
- Развитие и модернизиране на социалните предприятия;
- Преструктуриране и модернизиране на специализираните институции.

### ***Целеви стойности по показателите за изпълнение***

| ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ<br>1500.03.01 Бюджетна програма „Социални помощи“                                           | Целева стойност                   |                |                  |                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|----------------|------------------|------------------|
|                                                                                                                      | Мерна единица                     | Проект 2022 г. | Прогноза 2023 г. | Прогноза 2024 г. |
| 1. Месечни помощи                                                                                                    | ср. месечен брой лица и семейства | 34 802         | 43 503           | 52 203           |
| 2. Еднократни помощи                                                                                                 | брой случаи                       | 7 000          | 7 000            | 7 000            |
| 3. Целеви помощи за наеми по ЗСП                                                                                     | ср. месечен брой случаи           | 265            | 265              | 265              |
| 4. Целеви средства за болнична медицинска помощ за диагностика и лечение (ПМС № 17/2007г.)                           | брой лица                         | 5 500          | 5 500            | 5 500            |
| 5. Целеви помощи за отопление                                                                                        | брой лица и семейства             | 300 000        | 300 000          | 300 000          |
| 6. Целеви помощи за ветерани от войните, военнопострадали и военнопострадали                                         | ср. месечен брой лица             | 3 500          | 3 500            | 3 500            |
| 7. Лица, получаващи еднократни социални помощи по чл. 27, ал. 1, т. 1 от ЗСП                                         | брой лица                         | 360            | 360              | 360              |
| 8. Целеви социални програми и проекти в областта на социалното включване и социалната подкрепа                       | брой проекти                      | 98             | 98               | 98               |
| 9. Лица, бенефициенти на целеви социални програми и проекти в областта на социалното включване и социалната подкрепа | брой лица                         | 14 535         | 14 535           | 14 535           |

### ***Външни фактори, които могат да оказат въздействие върху постигането на целите на програмата***

Фактори, които могат да оказат въздействие върху реализацията и обхвата на програмата са свързани с:

- Икономическо развитие;
- Равнище на безработицата;
- Законодателни промени;
- Динамика и структура на бедността;
- Регионални различия и развитие на пазара на труда;

Реализирането на частта от програмата, изпълнявана от ФСЗ, е в зависимост от активността на неправителствения сектор, общините и техните финансови и експертни възможности.

### ***Информация за наличността и качеството на данните***

Данните се събират и обработват от АСП на база на подадени заявление-декларации за месечни, еднократни и целеви помощи. Данните са на база отчета от предходни години, които АСП ежесечно събира и анализира. Прогнозните натурални показатели за периода 2022-2024 г. са на база анализ на факторите, оказващи влияние върху програмата.

Данните се събират и обработват също така и от ФСЗ на база подадени заявления за отпускане на помощи, внесени проекти за предоставяне на социални услуги и проекти в областта на социалното подпомагане и сключени договори.

***Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)***

• ***Продукт/услуга № 1:*** Месечни социални помощи

Показатели на разходите по години:

2022 г. – средномесечен брой лица и семейства – 34 802

- необходимите средства – 37 739 000 лв.

2023 г. – средномесечен брой лица и семейства – 43 503

- необходимите средства – 70 313 000 лв.

2024 г. – средномесечен брой лица и семейства – 52 203

- необходимите средства – 105 345 000 лв.

• ***Продукт/услуга № 2:*** Еднократни помощи

Показатели на разходите по години:

2022 г. – брой лица и семейства – 7 000

- необходимите средства – 2 600 000 лв.

2023 г. – брой лица и семейства – 7 000

- необходимите средства – 2 600 000 лв.

2024 г. – брой лица и семейства – 7 000

- необходимите средства – 2 600 000 лв.

• ***Продукт/услуга № 3:*** Целеви помощи за наем

Показатели на разходите по години:

2022 г. – средномесечен брой случаи – 265

- необходимите средства – 100 000 лв.

2023 г. – средномесечен брой случаи – 265

- необходимите средства – 100 000 лв.

2024 г. – средномесечен брой случаи – 265

- необходимите средства – 100 000 лв.

• ***Продукт/услуга № 4:*** Целеви средства за диагностика и лечение в лечебни заведения за болнична помощ на лица, които нямат доход и/или лично имущество, което да им осигурява лично участие в здравноосигурителния процес (ПМС № 17/2007 г.)

Показатели на разходите по години:

2022 г. – брой лица – 5 500

- необходимите средства – 3 500 000 лв.

2023 г. – брой лица – 5 500

- необходимите средства – 3 500 000 лв.

2024 г. – брой лица – 5 500

- необходимите средства – 3 500 000 лв.

• ***Продукт/услуга № 5:*** Целеви помощи за отопление

Показатели на разходите по години:

2022 г. – брой лица и семейства – 300 000

- необходимите средства – 181 300 000 лв.

2023 г. – брой лица и семейства – 300 000

- необходимите средства – 181 300 000 лв.

2024 г. – брой лица и семейства – 300 000

- необходимите средства – 181 300 000 лв.

• ***Продукт/услуга № 6:*** Целеви помощи за ветерани от войните, военноинвалиди и военнопострадали

Показатели на разходите по години:

2022 г. – брой лица – 3 500

- необходимите средства – 3 648 000 лв.

2023 г. – брой лица – 3 500

- необходимите средства – 3 648 000 лв.

2024 г. – брой лица – 3 500

- необходимите средства – 3 648 000 лв.

• Продукт/Услуга № 7: Еднократни помощи по чл. 27, т. 1 от ЗСП

Показатели на разходите по години:

2022 г. – брой лица – 360

- необходимите средства – 860 000 лв.

2023 г. – брой лица – 360

- необходимите средства – 860 000 лв.

2024 г. – брой лица – 360

- необходимите средства – 860 000 лв.

• Продукт/Услуга № 8: Проекти за социално подпомагане

Показатели на разходите по години:

2022 г. – брой проекти – 98

- необходимите средства – 4 500 000 лв.

2023 г. – брой проекти – 98

- необходимите средства – 4 500 000 лв.

2024 г. – брой проекти – 98

- необходимите средства – 4 500 000 лв.

• Продукт/Услуга № 9: Лица, бенефициенти на целеви социални програми и проекти в областта на социалното включване и социалната подкрепа

Показатели на разходите по години:

2022 г. – брой лица – 14 535

2023 г. – брой лица – 14 535

2024 г. – брой лица – 14 535

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи) от ФСЗ:

- Финансиране на проекти на социални предприятия, вписани в регистъра на социални предприятия;
- Финансиране на целеви социални програми и проекти в областта на социалното включване;
- Предоставяне на социални помощи;
- Финансиране на проекти за изграждане на нова, реконструкция и модернизация на съществуващата материална база за предоставяне на социални услуги и придобиване на дълготрайни активи и поддържане на материалната база.

***Организационни структури, участващи в програмата***

Организационните структури, участващи в програмата, са МТСП, АСП и ФСЗ. Програмата се реализира от АСП чрез нейните териториални структури – дирекциите „Социално подпомагане” и Регионалните дирекции за социално подпомагане. Оперативното и методологическото ръководство на програмата, както и контрола, са възложени на АСП. Програмата се реализира и от ФСЗ в частта еднократни помощи по чл. 27, т. 1 от ЗСП и другите дейности и проекти за социално подпомагане.

Дирекция „Политика за хората с увреждания, равни възможности и социални помощи“ в МТСП извършва общ мониторинг по програмата и предоставя методологическа подкрепа по изпълнението на политиката.

***Отговорност за изпълнението на програмата***

За изпълнение на програмата е отговорен ресорният заместник-министър на труда и социалната политика.

Отговорност за изпълнение на програмата, в частта, отнасяща се до АСП, носи изпълнителния директор на агенцията.

Отговорност за изпълнение на програмата, в частта, отнасяща се до ФСЗ, носи изпълнителния директор на Фонда.

**Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата**

(в хил. лв.)

| №           | Бюджетна програма<br>1500.03.01 – „Социални помощи“<br>(класификационен код и наименование на<br>бюджетната програма)                                                                                                           | Отчет<br>2019 г. | Отчет<br>2020 г. | Закон<br>2021 г. | Проект<br>2022 г. | Прогноза<br>2023 г. | Прогноза<br>2024 г. |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|-------------------|---------------------|---------------------|
|             | 1                                                                                                                                                                                                                               | 2                |                  | 3                | 4                 | 5                   | 6                   |
| <b>I.</b>   | <b>Общо ведомствени разходи:</b>                                                                                                                                                                                                | <b>31 311,2</b>  | <b>35 662,9</b>  | <b>45 240,8</b>  | <b>47 385,5</b>   | <b>47 885,5</b>     | <b>47 885,5</b>     |
|             | Персонал                                                                                                                                                                                                                        | 23 590,6         | 34 301,1         | 39 250,8         | 41 334,5          | 41 334,5            | 41 334,5            |
|             | Издръжка                                                                                                                                                                                                                        | 4 214,8          | 710,4            | 2 900,0          | 4 491,0           | 4 491,0             | 4 491,0             |
|             | Капиталови разходи                                                                                                                                                                                                              | 3 505,8          | 651,4            | 3 090,0          | 1 560,0           | 2 060,0             | 2 060,0             |
| <b>1</b>    | <b>Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:</b>                                                                                                                                                                                   | <b>31 311,2</b>  | <b>35 662,9</b>  | <b>45 240,8</b>  | <b>47 385,5</b>   | <b>47 885,5</b>     | <b>47 885,5</b>     |
|             | Персонал                                                                                                                                                                                                                        | 23 590,6         | 34 301,1         | 39 250,8         | 41 334,5          | 41 334,5            | 41 334,5            |
|             | Издръжка                                                                                                                                                                                                                        | 4 214,8          | 710,4            | 2 900,0          | 4 491,0           | 4 491,0             | 4 491,0             |
|             | Капиталови разходи                                                                                                                                                                                                              | 3 505,8          | 651,4            | 3 090,0          | 1 560,0           | 2 060,0             | 2 060,0             |
| <b>2</b>    | <b>Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>                                                                                                                                                          | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>        | <b>0,0</b>          | <b>0,0</b>          |
|             |                                                                                                                                                                                                                                 |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
| <b>II.</b>  | <b>Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ **</b>                                                                                                                                                                   | <b>157 643,8</b> | <b>202 834,3</b> | <b>224 520,0</b> | <b>234 247,0</b>  | <b>266 821,0</b>    | <b>301 853,0</b>    |
|             | 1.Месечни помощи по Закона за социалното подпомагане                                                                                                                                                                            | 28 248,4         | 28 429,8         | 31 112,0         | 37 739,0          | 70 313,0            | 105 345,0           |
|             | 2.Еднократни помощи по Закона за социалното подпомагане                                                                                                                                                                         | 2 391,0          | 6 486,4          | 2 600,0          | 2 600,0           | 2 600,0             | 2 600,0             |
|             | 3.Целеви помощи за наеми по Закона за социалното подпомагане                                                                                                                                                                    | 95,6             | 68,6             | 100,0            | 100,0             | 100,0               | 100,0               |
|             | 4.Помощи за диагностика и лечение - ПИМС № 17 от 2007 г.                                                                                                                                                                        | 3 305,7          | 3 613,0          | 3 500,0          | 3 500,0           | 3 500,0             | 3 500,0             |
|             | 5.Други помощи по Закона за социално подпомагане                                                                                                                                                                                | 919,8            | 692,0            | 860,0            | 860,0             | 860,0               | 860,0               |
|             | 6.Проект обществени трапезарии                                                                                                                                                                                                  | 1 726,0          | 1 853,3          | 3 000,0          |                   |                     |                     |
|             | 7.Целеви социални програми и проекти в областта на социалното включване и социалната подкрепа                                                                                                                                   | 2 038,5          | 1 699,9          | 1 500,0          | 4 500,0           | 4 500,0             | 4 500,0             |
|             | 8.Целеви помощи за отопление - Наредба №07-5/2008 г. на министъра на труда и социалната политика за условията и реда за отпускане на целева помощ за отопление                                                                  | 117 442,4        | 140 195,8        | 131 200,0        | 181 300,0         | 181 300,0           | 181 300,0           |
|             | 9.Целеви средства за лекарства, дентална помощ и еднократна помощ при смърт на военнопострадалите и военноинвалидите по Закона за ветераните от войните на Република България и Закона за военноинвалидите и военнопострадалите | 1 476,4          | 1 163,5          | 3 648,0          | 3 648,0           | 3 648,0             | 3 648,0             |
|             | 10.Месечни целеви помощи при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка за семейства с деца до 14-годишна възраст                                                                                |                  | 18 597,0         |                  |                   |                     |                     |
|             | 11.Еднократна финансова подкрепа под формата на ваучери за храна за пенсионери с размер на месечна пенсия от 300,01 до 369 лв. включително                                                                                      |                  |                  | 47 000,0         |                   |                     |                     |
|             | 12.Издръжка и други текущи разходи - Договор за дарение №ДДар-65/07.05.2020 г. - БАН                                                                                                                                            |                  | 35,0             |                  |                   |                     |                     |
| <b>III.</b> | <b>Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**</b>                                                                                                                                          | <b>41 858,0</b>  | <b>48 914,6</b>  | <b>40 544,0</b>  | <b>15 119,0</b>   | <b>84 129,0</b>     | <b>101 000,0</b>    |
|             | 1.Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане за периода 2014-2020 и 2021-2027 г., и инструмента REACT-EU                                                                                                 | 34 466,4         | 28 829,9         | 38 044,4         | 15 119,0          | 58 890,3            | 70 700,0            |
|             | 2.Финансиране от националния бюджет - ЕСФ                                                                                                                                                                                       | 6 082,3          | 5 087,7          | 2 499,6          |                   | 25 238,7            | 30 300,0            |
|             | 3.Други помощи - Проект обществени трапезарии - предоставени трансфери на общини                                                                                                                                                | 1 147,4          | 14 122,9         |                  |                   |                     |                     |



|                                                                                                                                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| 4.Помощи за диагностика и лечение ПМС № 17 от 2007 г. - предоставени трансфери на Министерство на отбраната                      | 45,2             | 77,9             |                  |                  |                  |                  |
| 5.Целеви социални програми и проекти в областта на социалното включване и социалната подкрепа - предоставени трансфери на общини | 116,7            | 791,0            |                  |                  |                  |                  |
| 6.Предоставени трансфери на Министерство на здравеопазването за дейности по превенция и лечение на заразата Covid-19             |                  | 5,2              |                  |                  |                  |                  |
| <b>Общо администрирани разходи (II.+III.):</b>                                                                                   | <b>199 501,8</b> | <b>251 748,9</b> | <b>265 064,0</b> | <b>249 366,0</b> | <b>350 950,0</b> | <b>402 853,0</b> |
|                                                                                                                                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
| <b>Общо разходи по бюджета (I.1+II.):</b>                                                                                        | <b>188 955,0</b> | <b>238 497,2</b> | <b>269 760,8</b> | <b>281 632,5</b> | <b>314 706,5</b> | <b>349 738,5</b> |
|                                                                                                                                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
| <b>Общо разходи (I.+II.+III.):</b>                                                                                               | <b>230 813,0</b> | <b>287 411,8</b> | <b>310 304,8</b> | <b>296 751,5</b> | <b>398 835,5</b> | <b>450 738,5</b> |
| Численост на щатния персонал                                                                                                     | 1 655            | 1 701            | 1 701            | 1 694            | 1 694            | 1 694            |
| Численост на извънщатния персонал                                                                                                | 90               | 107              |                  | 135              | 135              | 135              |

\* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране

\*\* Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите. При изписването на наименованието на администрираните разходни параграфи не следва да се посочва наименованието от ЕБК. За отчетните 2019 г. и 2020 г., както и за текущата 2021 г., наименованията на администрирани разходни параграфи следва да са еднозначни с утвърдените администрирани разходни параграфи постановлението за изпълнението на държавния бюджет на Република България за съответната година и създадените такива на основание разпоредбите от ЗДБРБ за съответната година. За проектобюджета за 2022 г. и прогнозите за 2023 г. и 2024 г. предложенията за нови администрирани разходни параграфи следва да се основават на изискванията на нормативни и административни актове

По програмата се предоставят месечни, целеви и еднократни помощи по Закона за социално подпомагане и правилника за неговото прилагане, целеви средства за диагностика и лечение в лечебни заведения за болнична помощ на лица, които нямат доход и/или лично имущество (ПМС № 17/2007 г.), целеви средства за лекарства на ветераните, военнопострадалите и военноинвалидите, дентална помощ и еднократна помощ при смърт на ветеран по Закона за ветераните от войните на Република България и Закона за военноинвалидите и военнопострадалите.

С РМС № 712/06.10.2020 г., АСП чрез дирекция „Международно сътрудничество, проекти и европейска интеграция“ е определена за Управляващ орган на Програма за храни и основно материално подпомагане, съфинансирана от Европейски социален фонд + за периода 2021-2027 г. Към края на 2020 г. проекта на Програмата е изпратена на службите на Европейската комисия и се очаква нейното одобрение.

Програмата за храни и основно материално подпомагане 2021-2027 г. ще допринесе активно за изпълнението на специфичната цел на Съюза, насочена към справяне с проблема на материалните лишения чрез подпомагане с храни и основна материална помощ. Стратегическата цел на програмата е да добави принос към цялостната национална политика за смекчаване и намаляване на бедността и за преодоляване на социалното изключване. Тази цел ще се постигне чрез осигуряване на подкрепа за преодоляване на основните идентифицирани лишения от храна и основни материали за осигуряване на нормални условия за живот на хора, които живеят в крайна бедност, изпитват тежки материални лишения и живеят в социална изолация. На база на идентифицираните нужди, програмата е планирано да фокусира своите усилия върху следните основни направления, всяко от които е допълнено със съпътстващи мерки:

- Подпомагане с пакети хранителни продукти и хигиенни материали;
- Топъл обяд;
- Пакети за новородени деца;
- Детска кухня.

Очаква се с предвидените мерки да бъдат подкрепени повече от 600 000 нуждаещи се лица.

## 1500.03.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Равнопоставеност на жените и мъжете”

### Цели на бюджетната програма



Целите на бюджетната програма са в изпълнение на стратегическата и оперативни цели на политиката в областта на равнопоставеността на жените и мъжете и насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете в различни сфери на обществения живот:

- Подпомагане изпълнението на ангажиментите на министъра на труда и социалната политика по Закона за равнопоставеност на жените и мъжете (обн. ДВ, бр. 3/26.04. 2019 г.);
- Укрепване функционирането на националния институционален механизъм в областта на равнопоставеността на жените и мъжете чрез организиране и провеждане на заседания на Националния съвет по равнопоставеността на жените и мъжете към Министерския съвет и координиране на разработването, отчитането и наблюдение на прилагането на държавната политика по равнопоставеност на жените и мъжете, включително национална стратегия, планове и доклади за равнопоставеността на жените и мъжете;
- Участие в изпълнение на национални и международни ангажименти по равнопоставеност на жените и мъжете и антидискриминация, в съответствие със стандартите на относими документи, по които България е страна – пактове и конвенции на ООН за спазване на човешките права, правото и практиката на Европейския съюз в областта на равнопоставеността на жените и мъжете, документи на Съвета на Европа, МОТ и други.

### **Целеви стойности по показателите за изпълнение**

| ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ<br>1500.03.02 Бюджетна програма „Равнопоставеност на жените и мъжете”                                                                                                                                                                                                                                           | Целева стойност                   |                                                                            |                                                                            |                                                                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Мерна единица                     | Проект 2022 г.                                                             | Прогноза 2023 г.                                                           | Прогноза 2024 г.                                                           |
| 1. Проведени заседания на Националния съвет по равнопоставеността на жените и мъжете към МС (НСРЖМ), организационно и техническо обезпечени от Секретариата на Съвета                                                                                                                                                                    | брой проведени заседания на НСРЖМ | 4 заседания                                                                | 4 заседания                                                                | 4 заседания                                                                |
| 2. Координация на разработването и наблюдение на изпълнението на Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете, планове, доклади и други документи (изготвени документи и други)                                                                                                                        | брой проведени дейности           | 1 документ                                                                 | 2 документа<br>2 работни срещи                                             | 1 документ                                                                 |
| 3. Изпълнение на национални и международни ангажименти в областта на равнопоставеността на жените и мъжете и антидискриминацията (участия в национални и международни инициативи – съвети, работни групи, комисии, комитети, форуми, обучения и други; изготвени документи – доклади, становища, попълнени въпросници, указания и други) | брой изпълнени ангажименти        | 10 участия на ниво ЕС, Съвет на Европа, др.;<br>10 доклада от участия; др. | 10 участия на ниво ЕС, Съвет на Европа, др.;<br>10 доклада от участия; др. | 10 участия на ниво ЕС, Съвет на Европа, др.;<br>10 доклада от участия; др. |

### **Външни фактори, които могат да оказат въздействие върху постигането на целите на програмата**

Външни фактори, които могат да оказат въздействие върху постигането на целите на програмата са свързани с:

- неангажираност на отговорните национални и териториални органи на изпълнителната власт да изпълняват възложените им функции в областта на равнопоставеността на жените и мъжете;
- ограничени финансови средства за изпълнение на политиката;
- залагане на временни насърчителни мерки, произтичащи от ЗРЖМ и др.
- непредвидени външни обстоятелства.

### **Информация за качеството на данните**

Данните са на МТСП.

### **Предоставяни по програмата продукти/услуги**

- Продукт/услуга № 1: Функциониращ национален институционален механизъм по равнопоставеността на жените и мъжете, чрез:
  - Подпомагане изпълнението на функциите на НСРЖМ, съгласно ЗРЖМ и ПМС № 302 от 15.11.2016 г. за приемане на Правилник за устройството, организацията и дейността на НСРЖМ към МС, като осигурява организационното и техническото обслужване на дейността на НСРЖМ, в качеството на негов Секретариат;

- Поддържане информацията за НСРЖМ на Портала на МС за консултативни съвети <https://saveti.government.bg/> и на интернет страницата на МТСП в рубриката „Равни възможности“;
- Извършване и на други дейности, съгласно Правилника за устройството, организацията и дейността на НСРЖМ и ЗРЖМ.
- **Продукт/услуга № 2:** Координиране работата по основни документи в областта на равнопоставеността на жените и мъжете, чрез:
  - Координиране разработването, отчитането и наблюдението на изпълнението на Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете, планове, доклади и др. документи;
  - Изпълнение на мерки по компетентност в областта на равнопоставеността на жените и мъжете и антидискриминацията;
  - Участие в разработването, изпълнението и отчитането на програми, финансирани от национални, европейски и международни източници в частта им относно равнопоставеността на жените и мъжете и антидискриминацията
  - Разработване на програми и провеждане на обучения в областта на равнопоставеността на жените и мъжете и антидискриминацията;
  - Поддържане информацията относно политиката по равнопоставеност на жените и мъжете на интернет страницата на МТСП в рубриката „Равни възможности“.
- **Продукт/услуга № 3:** Изпълнение на национални и международни ангажменти в областта на равнопоставеността на жените и мъжете и антидискриминацията, чрез:
  - Участие в съвети, комитети, комисии и други в областта на равнопоставеността на жените и мъжете и антидискриминацията към Европейската комисия, Европейския институт за равенство между половете, Съвета на Европа и др.;
  - Участие във форуми, обучения, работни групи, работни срещи и други на национално и международно равнище;
  - Участие в подготовката и защитата на национални доклади по въпросите на равнопоставеността на жените и мъжете и антидискриминацията;
  - Разработване на документи в изпълнение на национални и международни ангажменти в областта на равнопоставеността на жените и мъжете и недискриминацията – указания, становища, доклади, попълва въпросници и др.

#### **Организационни структури, участващи в програмата**

Организационните структури, участващи в програмата са МТСП, членове на НСРЖМ, институции, организации и областни администрации, които са определили координатори по равнопоставеност на жените и мъжете, общини, неправителствени организации.

#### **Отговорност за изпълнението на програмата**

Отговорността за изпълнението на програмата е на ресорен заместник-министър на труда и социалната политика. Програмата се изпълнява от дирекция „Политика за хората с увреждания, равни възможности и социални помощи“.

#### **Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (хил. лв.)**

| №         | Бюджетна програма<br>1500.03.02 – „Равнопоставеност на жените и мъжете“<br>(класификационен код и наименование на бюджетната програма) | Отчет<br>2019 г. | Отчет<br>2020 г. | Закон<br>2021 г. | Проект<br>2022 г. | Прогноза<br>2023 г. | Прогноза<br>2024 г. |
|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|-------------------|---------------------|---------------------|
|           | <b>1</b>                                                                                                                               | <b>2</b>         |                  | <b>3</b>         | <b>4</b>          | <b>5</b>            | <b>6</b>            |
| <b>I.</b> | <b>Общо ведомствени разходи:</b>                                                                                                       | <b>121,0</b>     | <b>129,1</b>     | <b>136,8</b>     | <b>146,2</b>      | <b>146,2</b>        | <b>146,2</b>        |
|           | Персонал                                                                                                                               | 121,0            | 129,1            | 136,8            | 146,2             | 146,2               | 146,2               |
|           | Издръжка                                                                                                                               |                  |                  |                  |                   |                     |                     |

|             |                                                                                        |              |              |              |              |              |              |
|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
|             | Капиталови разходи                                                                     |              |              |              |              |              |              |
| <b>1</b>    | <b>Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:</b>                                          | <b>121,0</b> | <b>129,1</b> | <b>136,8</b> | <b>146,2</b> | <b>146,2</b> | <b>146,2</b> |
|             | Персонал                                                                               | 121,0        | 129,1        | 136,8        | 146,2        | 146,2        | 146,2        |
|             | Издръжка                                                                               |              |              |              |              |              |              |
|             | Капиталови разходи                                                                     |              |              |              |              |              |              |
| <b>2</b>    | <b>Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>                 | <b>0,0</b>   | <b>0,0</b>   | <b>0,0</b>   | <b>0,0</b>   | <b>0,0</b>   | <b>0,0</b>   |
|             |                                                                                        |              |              |              |              |              |              |
| <b>II.</b>  | <b>Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ **</b>                          | <b>0,0</b>   | <b>0,0</b>   | <b>0,0</b>   | <b>0,0</b>   | <b>0,0</b>   | <b>0,0</b>   |
|             |                                                                                        |              |              |              |              |              |              |
| <b>III.</b> | <b>Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**</b> | <b>200,3</b> | <b>525,6</b> | <b>300,0</b> | <b>0,0</b>   | <b>0,0</b>   | <b>0,0</b>   |
|             | 1. Структурни фондове и Кохезионен фонд на ЕС - ЕСФ                                    | 170,3        | 446,8        | 255,0        |              |              |              |
|             | 2. Финансиране от националния бюджет - ЕСФ                                             | 30,0         | 78,8         | 45,0         |              |              |              |
|             | <b>Общо администрирани разходи (II.+III.):</b>                                         | <b>200,3</b> | <b>525,6</b> | <b>300,0</b> | <b>0,0</b>   | <b>0,0</b>   | <b>0,0</b>   |
|             |                                                                                        |              |              |              |              |              |              |
|             | <b>Общо разходи по бюджета (I.+II.):</b>                                               | <b>121,0</b> | <b>129,1</b> | <b>136,8</b> | <b>146,2</b> | <b>146,2</b> | <b>146,2</b> |
|             |                                                                                        |              |              |              |              |              |              |
|             | <b>Общо разходи (I.+II.+III.):</b>                                                     | <b>321,3</b> | <b>654,7</b> | <b>436,8</b> | <b>146,2</b> | <b>146,2</b> | <b>146,2</b> |
|             | Численост на щатния персонал                                                           | 3            | 3            | 3            | 3            | 3            | 3            |
|             | Численост на извънщатния персонал                                                      |              |              |              |              |              |              |

\* Разшифрова на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране

\*\* Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите. При изписването на наименованието на администрираните разходни параграфи не следва да се посочва наименованието от ЕБК. За отчетните 2019 г. и 2020 г., както и за текущата 2021 г., наименованията на администрирани разходни параграфи следва да са еднозначни с утвърдените администрирани разходни параграфи по постановлението за изпълнението на държавния бюджет на Република България за съответната година и създадените такива на основание разпоредбите от ЗДБРБ за съответната година. За проектобюджета за 2022 г. и прогнозите за 2023 г. и 2024 г. предложенията за нови администрирани разходни параграфи следва да се основават на изискванията на нормативни и административни актове.

Принос за изпълнение на целите на програмата допринесе следната операция, реализираща се по линия на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020:

➤ BG05M9OP001-3.011 "Заедно срещу насилието" – осигуряване на специализирани услуги за жертвите на насилие на територията на цялата страна, така че всички жертви на насилие да имат постоянен и незабавен достъп не само до услуги за кризисно настаняване, но и специфични консултативни услуги и услуги за психологическа подкрепа и кризисна интервенция.

## 1500.04.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Подкрепа на и за хората с увреждания”

### Цели на бюджетната програма

- Гарантиране на финансовото подпомагане на хората с увреждания;
- Постигане на пълноценно участие на хората с увреждания в общността чрез осигуряване на възможности за достъп до информация, подкрепа при извършване на дейности в ежедневието, за осигуряване на достъпност на жилищната среда и личната мобилност, трудова и професионална рехабилитация и финансова подкрепа на неправителствения сектор в процеса по реализиране на дейности за социално приобщаване на хората с увреждания;
- Повишаване степента на информираност на хората с увреждания относно упражняване на регламентирани права и формиране на обществено съзнание за проблемите и потенциала им. Осигуряване на условия за подобряване на достъпната среда и личната мобилност;
- Ефективно планиране на дейностите, свързани със социалната интеграция и рехабилитация на бенефициентите, чрез анализ, отчитащ социално-икономическия им статус;

- Оптимизиране на системата за контрол по реализирането на дейностите, свързани с предоставянето на подкрепящите мерки за хората с увреждания, обезпечени с публичен ресурс. Отчитане на устойчивостта;
- Гарантиране на правата на хората с увреждания, чрез реализиране на дейности в подкрепа на социалното им приобщаване от страна на организациите на и за хората с увреждания с призната национална представителност.

### ***Целеви стойности по показателите за изпълнение***

| <b>ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ</b><br><b>1500.04.01 Бюджетна програма „Подкрепа на и за хората с увреждания”</b>                                    | <b>Целева стойност</b> |                       |                         |                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-----------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                                                                                                                                  | <b>Мерна единица</b>   | <b>Проект 2022 г.</b> | <b>Прогноза 2023 г.</b> | <b>Прогноза 2024 г.</b> |
| Показатели за изпълнение                                                                                                                         |                        |                       |                         |                         |
| 1. Финансова подкрепа за хора с трайни увреждания                                                                                                | ср. месечен брой       | 670 000               | 670 000                 | 670 000                 |
| 2. Финансова подкрепа под формата на целеви помощи за хора с трайни увреждания                                                                   | ср. месечен брой лица  | 2 000                 | 2 000                   | 2 000                   |
| 3. Механизъм лична помощ                                                                                                                         | ср. месечен бр. лица   | 44 400                | 44 400                  | 44 400                  |
| 4. Целева помощ за безвъзмездна преводаческа услуга по Закона за българския жестов език                                                          | ср. месечен бр. лица   | 5 000                 | 5 000                   | 5 000                   |
| 5. Подкрепени работни места за хора с трайни увреждания по реда на Национална програма за заетост на хората с увреждания                         | брой                   | 500                   | 500                     | 500                     |
| 6. Разкрити нови работни места за хора с увреждания по чл. 49 от ЗХУ                                                                             | брой                   | 30                    | 30                      | 30                      |
| 7. Работни места с осигурени и/или подобрени здравословни и безопасни условия на труд                                                            | брой                   | 360                   | 360                     | 360                     |
| 8. Технологично обновени специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания                                                            | брой                   | 10                    | 10                      | 10                      |
| 9. Хора с увреждания, включени в мероприятия за рехабилитация и социална интеграция                                                              | брой                   | 3 600                 | 3 600                   | 3 600                   |
| 10. Хора с увреждания, стартирали самостоятелна стопанска дейност                                                                                | брой                   | 27                    | 27                      | 27                      |
| 11. Културни, исторически и спортни обекти, адаптирани за хора с увреждания                                                                      | брой                   | 9                     | 9                       | 9                       |
| 12. Преференция за възстановяване на внесени осигурителни вноски от работодатели                                                                 | брой                   | 72                    | 72                      | 72                      |
| 13. Организации/работодатели, на които е извършен мониторинг, спрямо общия брой, подлежащи на такъв                                              | процент                | 100                   | 100                     | 100                     |
| 14. Създадени центрове за защитена заетост                                                                                                       | брой                   | 2                     | 2                       | 2                       |
| 15. Финансиране на дейности за изграждане на достъпна жилищна среда за хора с увреждания и осигуряване на лична мобилност (чл. 56, ал. 1 от ЗХУ) | брой                   | 70                    | 70                      | 70                      |
| 17. Организации на и за хора с увреждания с призната национална представителност с осигурена финансова подкрепа под формата на субсидия          | брой                   | 21                    | 21                      | 21                      |

### ***Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата***

Факторите, които могат да окажат въздействие върху реализацията на програмата, основно са свързани с достъпа до здравеопазването и качеството на живот. Дейностите по отпускане и предоставяне на месечна финансова подкрепа на хората с трайни увреждания над 18-годишна възраст и на целеви помощи, по включването в механизма лична помощ, по осигуряване на безвъзмездна преводаческа услуга от и на български жестов език за глухите и сляпо-глухите лица, както и по изпълнението на мерките, свързани с трудова и професионална рехабилитация и включването на хората с увреждания на пазара на труда са в пряка зависимост от наличието на нормативни промени. Други външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигане целите на програмата са: невъзможност да бъде обезпечен необходимия публичен ресурс; промяна в макроикономическата конюнктура, липсата на достатъчно бенефициенти, кандидатстващи по съответните програми/проекти, които

притежават необходимия капацитет и други. Влиянието на всички тези фактори до голяма степен би могло да затрудни или да доведе до неизпълнение на заложените в програмата цели.

### ***Информация за наличността и качеството на данните***

Данните се събират и обработват от АСП на база на подадени заявления-декларации и реализираната подкрепа за хората с увреждания по ЗХУ, ЗЛП, ЗБЖЕ и други, както и от собствени източници на АХУ, което до голяма степен гарантира качеството на данните по целевите стойности на показателите за изпълнение. Изграждането на информационната база данни, попълването и текущото ѝ актуализиране е най-ефикасното средство за представяне на още по-качествена и съдържателна от гледна точка аналитичност на информацията. За целта в АХУ функционира единна система за управление на цялостния процес по реализация на държавната политика за хората с увреждания.

### ***Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)***

#### ***Предоставяни продукти/услуги през АСП:***

Финансовата подкрепа за хората с увреждания е предназначена за компенсиране на разходите, свързани с преодоляване на затрудненията, предизвикани от степента и вида на увреждане и се определя и актуализира спрямо линията на бедност в България, определена с постановление на МС за съответната година (с изключение на целевата помощ за наем на общинско жилище). Този монетарен показател (линията на бедност) е с ежегодно индексирание, което рефлектира върху размера на получаваните от лицата суми на месечна база и върху необходимите публични средства за тяхното обезпечаване. Обвързването на финансовото подпомагане на хората с увреждания с линията на бедност поставя същите в по-благоприятно икономическо положение, предвид по-високия разполагаем ресурс. Съгласно законовите разпоредби от началото на 2019 г. се наблюдава тенденция към трайно нарастване на бенефициентите, обект на новите форми на финансова подкрепа. Видно от изпълнението на мярката в последните месеци броя на ново постъпилите бенефициенти намалява, което дава основание да се предположи, че през следващите години броя на хората с увреждания, получаващи месечна финансова подкрепа ще е в рамките на направената прогноза.

Финансовата подкрепа за хората с увреждания се състои от два компонента:

- ***Продукт/услуга № 1:*** – Месечна финансова подкрепа за хора с трайни увреждания, съобразно степента на увреждането

Съгласно чл. 70 от ЗХУ право на месечна финансова подкрепа имат хората с трайни увреждания над 18-годишна възраст, както следва:

- от 50 до 70,99 на сто степен на увреждане – в размер 7 на сто от линията на бедност;
- от 71 до 90 на сто степен на увреждане – в размер 15 на сто от линията на бедност;
- над 90 на сто степен на увреждане – в размер 25 на сто от линията на бедност;
- над 90 на сто степен на увреждане с определена чужда помощ, които получават пенсия за инвалидност поради общо заболяване или поради трудова злополука или професионална болест – в размер 30 на сто от линията на бедност;
- над 90 на сто степен на увреждане с определена чужда помощ, които получават социална пенсия за инвалидност – в размер 57 на сто от линията на бедност.

Хората с трайни увреждания от 18 до 20-годишна възраст имат право на месечна финансова подкрепа, ако не получават месечна помощ по чл. 8д от Закона за семейни помощи за деца.

#### ***Показатели на разходите по години:***

2022 г. – средномесечен брой лица с трайни увреждания – 670 000

- необходими средства – 519 550 000 лв.

2023 г. – средномесечен брой лица с трайни увреждания – 670 000

- необходими средства – 567 300 000 лв.

2024 г. – средномесечен брой лица с трайни увреждания – 670 000

- необходими средства – 578 700 000 лв.

- Продукт/услуга № 2: Финансова подкрепа под формата на целеви помощи за хора с трайни увреждания

Финансовата подкрепа за хората с трайни увреждания под формата на целеви помощи се предоставя за покупка на лично моторно превозно средство; за приспособяване на жилище; за балнеолечение и/или рехабилитационни услуги; за наем на общинско жилище (регламентирани в чл. 72, т. 2-6 от ЗХУ) при съобразяване с нормативните изисквания.

*Показатели на разходите по години:*

2022 г. – средномесечен брой лица с трайни увреждания – 2 000

- необходими средства – 2 750 000 лв.

2023 г. – средномесечен брой лица с трайни увреждания – 2 000

- необходими средства – 3 000 000 лв.

2024 г. – средномесечен брой лица с трайни увреждания – 2 000

- необходими средства – 3 000 000 лв.

През 2022 г. общият размер на средствата за финансова подкрепа за хората с трайни увреждания ще нарасне спрямо 2021 г., съобразно определения размер на линията на бедност от 413 лв., при 670 000 средномесечен брой подпомогнати лица. При тенденция на повишаване на линията за бедност в следващите години средствата за обезпечаване на финансова подкрепа ще нарастват.

- Продукт/услуга № 3: Предоставяне на лична помощ за хората увреждания, съгласно Закона за личната помощ

Личната помощ е регламентирана в ЗЛП като механизъм за подкрепа за пълноценно участие в обществото, за извършване на дейности, отговарящи на индивидуалните потребности от личен, домашен или социален характер, и за преодоляване на бариерите на функционалните ограничения. Този механизъм се основава на гарантирана от държавата финансова подкрепа, индивидуалните потребности и личния избор на ползвателите на лична помощ. В ЗЛП бяха осъществени нормативни промени за постигане на устойчивост и по-добро качество на предоставяната лична помощ, с цел подобряване на автономността на ползвателите и повишаване на възможностите за водене на независим начин на живот.

*Показатели на разходите по години:*

2022 г. – средномесечен брой лица – 44 400

- прогнозни средства – 438 100 000 лв.

2023 г. – средномесечен брой лица – 44 400

- прогнозни средства – 448 100 000 лв.

2024 г. – средномесечен брой лица – 44 400

- прогнозни средства – 448 100 000 лв.

- Продукт/услуга № 4: Предоставяне на безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език за глухите и сляпо-глухите лица до 120 часа годишен лимит и допълнително ползване на преводачески услуги на български жестов език до 60 часа на семестър за глухите и сляпо-глухите студенти и докторанти в процеса на обучението за придобиване на висше образование.

*Показатели на разходите по години:*

2022 г. – средномесечен брой лица с трайни увреждания – 5 000

- прогнозни средства – 6 000 000 лв.

2023 г. – средномесечен брой лица с трайни увреждания – 5 000

- прогнозни средства – 6 000 000 лв.

2024 г. – средномесечен брой лица с трайни увреждания – 5 000

- прогнозни средства – 6 000 000 лв.

Средствата за финансирането на безвъзмездната преводаческа услуга на български жестов език за глухи и сляпо-глухи, в това число глухи и сляпо-глухи студенти и докторанти, са предвидени да се осигурят от държавния бюджет, чрез бюджета на МТСП. Разчетите са направени при съобразяване с одобрената от министъра на финансите финансова обосновка

към Проекта на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за българския жестов език.

По данни на Агенцията за хората с увреждания, към края на 2018 г. до 5 000 глухи лица са ползвали целева помощ за преводачески услуги в рамките на 10 часа годишно, съответно до 8 лв. на час за преводачи на лица с увреден слух и по 5 лв. на час за интерпретатори-придружители на лица със сляпо-глухота, съгласно нормата по чл. 44, ал. 1, т. 4 от отменения Закон за интеграция на хората с увреждания. Динамиката в броя на лицата, ползвали упоменатата целева помощ, за последните три години от нейното прилагане, показва, че през 2016 г. са подпомогнати 4 517 лица, през 2017 г. броят им е 4 418, а през 2018 г. - 4 516.

Предвид на промяната в начина, по който ще се предоставя безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език за периода е заложен средномесечен брой на получателите на помощта около 5 000 лица.

С РМС № 641/01.09.2021 г. максималният размер на средствата за заплащане на един час безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език, предоставена на глухи и сляпо-глухи лица е определен на 10 лв.

При хипотезата, че средномесечен брой лица, ползвали безвъзмездна преводаческа услуга, достигне 5 000 лица, на които са осигурени максималния брой 120 часа, както и допълнителен брой за студенти и докторанти 60 часа на семестър - очакваното изпълнение на разходите за обезпечаване на безвъзмездната преводаческа услуга на български жестов език на годишна база ще достигне 6 000 000 лв.

#### *Предоставяни по Програмата продукти/услуги през АХУ*

- Продукт/услуга № 5: – подкрепени работни места за хора с трайни увреждания по реда на Национална програма за заетост на хората с увреждания

Националната програма за заетост на хората с увреждания по реда на чл. 44 от ЗХУ има за цел създаване на условия за заетост на хората с трайни увреждания, насърчаване и подпомагане на работодателите да ги наемат на работа и за повишаване на тяхната пригодност за заетост.

Показатели на разходите по години:

2022 г. – брой лица с трайни увреждания – 500

- прогнозни средства – 3 014 600 лв.

2023 г. – брой лица с трайни увреждания – 500

- прогнозни средства – 3 014 600 лв.

2024 г. – брой лица с трайни увреждания – 500

- прогнозни средства – 3 014 600 лв.

- Продукт/услуга № 6: – разкрити нови работни места за хора с увреждания по чл. 49 от ЗХУ

АХУ финансира специализираните предприятия и кооперации на хора с увреждания по целеви проекти и програми с оглед повишаване на тяхната производителност и конкурентоспособност и в посока насърчаване за осигуряването на работни места за хората с увреждания.

2022 г. – разкрити нови работни места за хора с увреждания – 30;

2023 г. – разкрити нови работни места за хора с увреждания – 30;

2024 г. – разкрити нови работни места за хора с увреждания – 30.

- Продукт/услуга № 7: – работни места с осигурени и/или подобрени здравословни и безопасни условия на труд

АХУ реализира програма за финансиране на проекти на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания със социална насоченост, чрез които се постига осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, подобряване квалификацията на заетите в тях хора с увреждания и др. Това води до намаляване на риска от трудови злоупотреки и се постига превенция по отношение здравния статус на работещите. Тази дейност отговаря

на една от целите на Европейската политика на пазара на труда, а именно подобряване качеството на работните места.

2022 г. – работни места с осигурени и/или подобрени здравословни и безопасни условия на труд – 360;

2023 г. – работни места с осигурени и/или подобрени здравословни и безопасни условия на труд – 360;

2024 г. – работни места с осигурени и/или подобрени здравословни и безопасни условия на труд – 360.

- Продукт/услуга № 8: – технологично обновени специализирани предприятия и кооперации на хората с увреждания

Важен показател за степента, в която се модернизират и осъвременяват специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания е технологичното им обновление. Технологичното обновление на тези предприятия и кооперации е жизнено важно за тяхното оцеляване, особено в ситуация на икономическа криза. Постига се повишаване производителността на труда, вкл. на хората с увреждания, което допринася за увеличаване на получаваните доходи и подобряване на качеството на живот.

2022 г. – брой финансирани проекти за технологично обновление – 10;

2023 г. – брой финансирани проекти за технологично обновление – 10;

2024 г. – брой финансирани проекти за технологично обновление – 10.

*Показатели на разходите по години за Продукт/услуга № 6, № 7 и № 8:*

2022 г. – прогнозни средства – 1 500 000 лв.;

2023 г. – прогнозни средства – 1 500 000 лв.;

2024 г. – прогнозни средства – 1 500 000 лв.

- Продукт/услуга № 9: – хора с увреждания, включени в мероприятия за рехабилитация и социална интеграция

Осигурява се финансиране на проекти на неправителствени организации в областта на рехабилитацията и социалната интеграция на целевата група. С тази програма се постига партньорство на държавата с неправителствения сектор за реализиране на мероприятия като – обучения, различни видове арт терапии, придобиване на умения за самостоятелен живот, посещения на културни и други мероприятия, провеждане на фестивали, концерти и др. с активното участие на целевата група, както и разработване на помагала, наръчници и др., насочени към промяна на обществените възприятия за хората с увреждания, включени в мероприятия за рехабилитация и социална интеграция.

*Показатели на разходите по години:*

2022 г. – брой лица – 3 600

- прогнозни средства – 270 000 лв.

2023 г. – средномесечен брой лица – 3 600

- прогнозни средства – 270 000 лв.

2024 г. – средномесечен брой лица – 3 600

- прогнозни средства – 270 000 лв.

- Продукт/услуга № 10: – хора с увреждания, стартирали самостоятелна стопанска дейност

Осигурява се стимулиране на самостоятелната стопанска дейност на хората с трайни увреждания. Същата е форма на заетост, която много често е единствената алтернатива на хората с трайни увреждания за трудова реализация. Чрез стартиране на самостоятелна стопанска дейност, хората с увреждания се реинтегрират в обществото, подобряват социалния и финансовия си статус, стават пълноценни граждани, които могат да водят достоен живот, какъвто всеки заслужава.

*Показатели на разходите по години:*

2022 г. – брой финансирани проекти на лица с трайни увреждания – 27

- прогнозни средства – 600 000 лв.



2023 г. – брой финансирани проекти на лица с трайни увреждания – 27

- прогнозни средства – 600 000 лв.

2024 г. – брой финансирани проекти на лица с трайни увреждания – 27

- прогнозни средства – 600 000 лв.

- Продукт/услуга № 11: – културни, исторически и спортни обекти, адаптирани за хора с увреждания

Финансирането на проекти за осигуряване на архитектурен достъп и адаптиране на културни, спортни и исторически обекти осигурява предпоставки за активно социално включване на хората с увреждания, имащи специфични потребности при пространственото им придвижване за участието им в културния, обществен и спортен живот в страната. Така се повишава тяхната обществена значимост и самочувствие и се постига приобщаването им към националното културно, историческо богатство на страната.

*Показатели на разходите по години:*

2022 г. – брой адаптирани обекти – 9

- прогнозни средства – 500 000 лв.

2023 г. – брой адаптирани обекти – 9

- прогнозни средства – 500 000 лв.

2024 г. – брой адаптирани обекти – 9

- прогнозни средства – 500 000 лв.

- Продукт/услуга № 12: – преференция за възстановяване на внесени осигурителни вноски от работодатели

Тази услуга отчита броя на възползвалите се работодатели, упражняващи дейност в специализирана и обичайна работна среда от преференцията за възстановяване на конкретен процент от внесените осигурителни вноски. Възстановените средства се ползват от работодателите за рехабилитация и социална интеграция на хората с увреждания, както и за инвестиции. Чрез тази преференция се цели осигуряването на по-добри условия на труд на работещите хора с увреждания в специализираните предприятия, кооперации и трудово – лечебни бази и стимулиране на работодателите от обичайна работна среда да наемат хора с трайни увреждания в трудоспособна възраст, като по този начин ги интегрират в обществото.

*Показатели на разходите по години:*

2022 г. – брой работодатели – 72

- прогнозни средства – 2 840 000 лв.

2023 г. – брой работодатели – 72

- прогнозни средства – 2 840 000 лв.

2024 г. – брой работодатели – 72

- прогнозни средства – 2 840 000 лв.

- Продукт/услуга № 13: – създаване на Центрове за защитена заетост – за осигуряване на заетост за хора с множество и трайни увреждания, с психични разстройства и/или интелектуални затруднения

Със ЗХУ се регламентира форма на заетост – защитена заетост за хора с множество трайни увреждания, осъществявана в Центрове за защитена заетост, които могат да се създават към специализирани предприятия и кооперации на хората с увреждания и към трудово-лечебни бази, като механизъм в подкрепа на трудовата интеграция на хора с множество трайни увреждания с цел осигуряване на условия за извършване на продуктивна дейност, платена работа и предоставяне на персонални подкрепящи услуги.

*Показатели на разходите по години:*

2022 г. – брой центрове – 2

- прогнозни средства – 600 000 лв.

2023 г. – брой центрове – 2

- прогнозни средства – 600 000 лв.

2024 г. – брой центрове – 2

- прогнозни средства – 600 000 лв.

- Продукт/услуга № 14: – организации/работодатели, на които е извършен мониторинг, спрямо общия брой, подлежащи на такъв. Разглеждане и анализ на отчетите по ефекта/резултата от изпълнението.

Тази услуга дава количествена информация за брой и процент на действително извършените проверки, съпоставимо към броя и процент на подлежащите на мониторинг организации. Регулярният контрол по изпълнение на поетите задължения от бенефициентите води до ефективно използване на предоставения финансов ресурс и до постигане на устойчивост по отношение на изпълнение на заложените в проектите/програмите дейности, както и спазване изискванията на нормативната уредба.

#### *Предоставяни по Програмата продукти/услуги през МТСП*

- Продукт/услуга № 15: – осигуряване на финансова подкрепа под формата на субсидия от държавния бюджет за организациите на и за хора с увреждания с призната национална представителност

Разпоредбата по чл. 95, ал. 1 от ЗХУ предвижда държавата да осигурява финансова подкрепа на организациите на и за хората с увреждания с призната национална представителност за дейности в областта на правата на хората с увреждания с цел тяхното социално приобщаване, под формата на субсидия от държавния бюджет. Национално представителните организации на и за хората с увреждания, съгласно чл. 104, ал. 1 от ППЗХУ правят предложения за субсидии и разпределение на тяхното предназначение, съпроводени с доклад и с разчет, съгласно бюджетни насоки и срокове за преценка на допустимостта на дейностите и разходите за тях, както и за тяхната целесъобразност. Съгласно чл. 104, ал. 2 от ППЗХУ организациите на и за хора с увреждания с призната национална представителност през текущата бюджетна година могат да кандидатстват за финансиране от държавния бюджет за следващата бюджетна година. Оказването на подкрепа от страна на гражданското общество и активното му включване в процеса по гарантиране упражняването на правата на хората с увреждания е ключово за постигане на очакваните резултати, характеризиращи се с ефективност и целенасоченост.

#### *Показатели на разходите по години:*

2022 г. – брой организации – 21  
- необходими средства – 5 099 400 лв.  
2023 г. – брой организации – 21  
- необходими средства – 5 099 400 лв.  
2024 г. – брой организации – 21  
- необходими средства – 5 099 400 лв.

- Продукт/услуга № 16: – национална програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност

Съгласно чл. 56 от ЗХУ физическите и юридически лица, собственици на елементи на достъпната среда, сгради и съоръжения, може да бъдат финансирани за дейности за изграждане на достъпна среда за хора с увреждания по национална програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност. Основната цел на Програмата е изграждане на достъпна среда в съществуващи жилищни сгради и прилежащите им пространства за хора с увреждания (която се използва безвъзмездно и по нестопански начин) и осигуряване на лична мобилност за тяхното социално приобщаване, като се отчитат и специфичните им потребности.

#### *Показатели на разходите по години:*

2022 г. – брой финансирани проекти – 70  
- прогнозни средства – 2 500 000 лв.  
2023 г. – брой финансирани проекти – 70  
- прогнозни средства – 2 500 000 лв.  
2024 г. – брой финансирани проекти – 70  
- прогнозни средства – 2 500 000 лв.

#### *Организационни структури, участващи в програмата*

Организационните структури, участващи в програмата са МТСП, АСП и АХУ.

Програмата се реализира от АСП, чрез нейните териториални структури – дирекции „Социално подпомагане” и Регионални дирекции за социално подпомагане в областните административни центрове, както и от АХУ.

### **Отговорност за изпълнението на програмата**

За изпълнение на Програмата е отговорен заместник-министър на труда и социалната политика, а дирекция „Политика за хората с увреждания, равни възможности и социални помощи“ в МТСП извършва общ мониторинг по програмата и предоставя методологическа подкрепа по изпълнението на политиките.

Отговорни за изпълнението на програмата са и изпълнителните директори на Агенцията за социално подпомагане и АХУ.

### **Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата**

(хил. лв.)

| №          | Бюджетна програма<br>1500.04.01 – „Подкрепа на и за хората с увреждания”<br>(класификационен код и наименование на бюджетната програма)                                                                   | Отчет<br>2019 г. | Отчет<br>2020 г. | Закон<br>2021 г. | Проект<br>2022 г. | Прогноза<br>2023 г. | Прогноза<br>2024 г. |
|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|-------------------|---------------------|---------------------|
|            | 1                                                                                                                                                                                                         | 2                |                  | 3                | 4                 | 5                   | 6                   |
| <b>I.</b>  | <b>Общо ведомствени разходи:</b>                                                                                                                                                                          | <b>12 744,3</b>  | <b>13 355,1</b>  | <b>18 857,4</b>  | <b>20 594,7</b>   | <b>20 594,7</b>     | <b>20 594,7</b>     |
|            | Персонал                                                                                                                                                                                                  | 10 755,5         | 13 066,4         | 17 204,4         | 18 201,7          | 18 201,7            | 18 201,7            |
|            | Издръжка                                                                                                                                                                                                  | 1 940,5          | 227,0            | 1 603,0          | 2 343,0           | 2 343,0             | 2 343,0             |
|            | Капиталови разходи                                                                                                                                                                                        | 48,3             | 61,7             | 50,0             | 50,0              | 50,0                | 50,0                |
| <b>1</b>   | <b>Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ</b>                                                                                                                                                              | <b>12 744,3</b>  | <b>13 355,1</b>  | <b>18 857,4</b>  | <b>20 594,7</b>   | <b>20 594,7</b>     | <b>20 594,7</b>     |
|            | Персонал                                                                                                                                                                                                  | 10 755,5         | 13 066,4         | 17 204,4         | 18 201,7          | 18 201,7            | 18 201,7            |
|            | Издръжка                                                                                                                                                                                                  | 1 940,5          | 227,0            | 1 603,0          | 2 343,0           | 2 343,0             | 2 343,0             |
|            | Капиталови разходи                                                                                                                                                                                        | 48,3             | 61,7             | 50,0             | 50,0              | 50,0                | 50,0                |
| <b>2</b>   | <b>Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>                                                                                                                                    | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>        | <b>0,0</b>          | <b>0,0</b>          |
|            |                                                                                                                                                                                                           |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
| <b>II.</b> | <b>Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ **</b>                                                                                                                                             | <b>454 637,3</b> | <b>472 147,8</b> | <b>703 114,0</b> | <b>983 324,0</b>  | <b>1 041 324,0</b>  | <b>1 052 724,0</b>  |
|            | 1.Помощи на хора с увреждания по Закона за интеграция на хората с увреждания (ЗИХУ)                                                                                                                       | 12 709,6         |                  |                  |                   |                     |                     |
|            | 2.Помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия по ЗИХУ                                                                                                                               | 32 605,1         |                  |                  |                   |                     |                     |
|            | 3.Субсидия за заетост в специализирана работна среда                                                                                                                                                      | 62,3             |                  |                  |                   |                     |                     |
|            | 4.Субсидия за развитие на самостоятелна стопанска дейност                                                                                                                                                 | 17,9             |                  |                  |                   |                     |                     |
|            | 5.Субсидия за работодатели и специализирани предприятия, трудово-лечебни бази и кооперации на хора с увреждания, в размер на 50 на сто от внесените от работодателя осигурителни вноски за ДОО, ЗО и ДЗПО | 441,1            |                  |                  |                   |                     |                     |
|            | 6. Финансова подкрепа за хора с трайни увреждания                                                                                                                                                         | 405 317,6        | 462 077,3        | 469 024,0        | 519 550,0         | 567 300,0           | 578 700,0           |
|            | 7.Финансова подкрепа под формата на целеви помощи за хора с трайни увреждания                                                                                                                             |                  |                  | 2 566,0          | 2 750,0           | 3 000,0             | 3 000,0             |
|            | 8.Субсидия за специализирани предприятия и кооперации на хората с увреждания (чл. 49 от ЗХУ)                                                                                                              | 1 055,4          | 1 236,9          | 1 500,0          |                   |                     |                     |
|            | 9.Субсидия за насърчаване и подпомагане на работодатели по Националната програма за заетост на хората с увреждания (чл. 44 от ЗХУ)                                                                        | 152,4            | 193,9            | 3 514,6          |                   |                     |                     |
|            | 10.Субсидия за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност на хората с увреждания (чл. 46 от ЗХУ)                                                                                             | 153,6            | 337,8            | 600,0            |                   |                     |                     |

|                                                                                                                                                                                                                                   |       |         |           |           |           |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|---------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| 11.Субсидия за изграждане на достъпна среда за хората с увреждания (чл.10. ал.3, т.8 от ЗХУ)                                                                                                                                      | 28,8  | 114,1   | 500,0     |           |           |           |
| 12.Субсидия за възстановяване на работодатели и специализирани предприятия, трудово-лечебни бази и кооперации на хората с увреждания, на 30/50 на сто от внесените осигурителни вноски за ДОО, ЗО и ДЗПО (чл. 45 и чл. 50 от ЗХУ) | 848,9 | 1 074,6 | 2 840,0   |           |           |           |
| 13.Субсидия за създаване на центрове за защитена заетост (чл. 51 от ЗХУ)                                                                                                                                                          | 2,6   | 185,4   | 600,0     |           |           |           |
| 14.Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия                                                                                                                                                                   |       |         |           | 9 054,6   | 9 054,6   | 9 054,6   |
| 15.Субсидия за рехабилитация и интеграция на хората с увреждания (чл. 10, ал. 3, т. 8 от ЗХУ)                                                                                                                                     | 262,6 | 174,6   | 270,0     | 270,0     | 270,0     | 270,0     |
| 16. Национална програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност (чл. 56, ал. 1 от ЗХУ)                                                                                                                                        | 979,4 | 2 342,6 | 2 000,0   | 2 500,0   | 2 500,0   | 2 500,0   |
| 17.Механизъм лична помощ                                                                                                                                                                                                          |       |         | 214 600,0 | 438 100,0 | 448 100,0 | 448 100,0 |
| 18.Целева помощ за безвъзмездна преводаческа услуга по Закона за българския жестов език                                                                                                                                           |       |         |           | 6 000,0   | 6 000,0   | 6 000,0   |
| 19.Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел, в т.ч.:                                                                                                                                                |       | 4 410,6 | 5 099,4   | 5 099,4   | 5 099,4   | 5 099,4   |
| 19.1.Сдружение „Съюз на инвалидите в България“                                                                                                                                                                                    |       | 616,8   | 709,6     | 709,6     | 709,6     | 709,6     |
| 19.2.Сдружение „Съюз на военниинвалидите и военнопострадалите“                                                                                                                                                                    |       | 245,7   | 282,9     | 282,9     | 282,9     | 282,9     |
| 19.3.Сдружение „Съюз на слепите в България“                                                                                                                                                                                       |       | 628,0   | 722,2     | 722,2     | 722,2     | 722,2     |
| 19.4.Сдружение „Българска асоциация за лица с интелектуални затруднения“                                                                                                                                                          |       | 185,0   | 212,8     | 212,8     | 212,8     | 212,8     |
| 19.5.Кооперативен съюз „Национален съюз на трудовопроизводителните кооперации“                                                                                                                                                    |       | 416,0   | 478,4     | 478,4     | 478,4     | 478,4     |
| 19.6.Сдружение „Асоциация на родителите на деца с увреден слух“                                                                                                                                                                   |       | 98,0    | 112,7     | 112,7     | 112,7     | 112,7     |
| 19.7.Сдружение „Съюз на глухите в България“                                                                                                                                                                                       |       | 324,0   | 372,6     | 372,6     | 372,6     | 372,6     |
| 19.8.Сдружение „Българска асоциация „Диабет“                                                                                                                                                                                      |       | 351,6   | 406,0     | 406,0     | 406,0     | 406,0     |
| 19.9.Сдружение „Асоциация на родителите на деца с нарушено зрение“                                                                                                                                                                |       | 58,5    | 92,0      | 92,0      | 92,0      | 92,0      |
| 19.10.Сдружение „Национална асоциация на слепи-глухите в България“                                                                                                                                                                |       | 168,0   | 193,2     | 193,2     | 193,2     | 193,2     |
| 19.11.Национално сдружение на работодателите на хората с увреждания                                                                                                                                                               |       | 272,0   | 312,8     | 312,8     | 312,8     | 312,8     |
| 19.12.Сдружение „Център за психологически изследвания“                                                                                                                                                                            |       | 250,0   | 287,5     | 287,5     | 287,5     | 287,5     |
| 19.13.Сдружение „Българска асоциация за невромускулни заболявания“                                                                                                                                                                |       | 52,0    | 59,8      | 59,8      | 59,8      | 59,8      |
| 19.14.Сдружение „Национална организация „Малки български хора“                                                                                                                                                                    |       | 46,0    | 52,9      | 52,9      | 52,9      | 52,9      |
| 19.15.Сдружение „Асоциация на родители на деца с епилепсия“                                                                                                                                                                       |       | 52,0    | 59,8      | 59,8      | 59,8      | 59,8      |
| 19.16.Сдружение „Национален център за рехабилитация на слепи“                                                                                                                                                                     |       | 206,0   | 236,9     | 236,9     | 236,9     | 236,9     |
| 19.17.Сдружение „Българска асоциация за рекреация, интеграция и спорт“                                                                                                                                                            |       | 45,0    | 51,8      | 51,8      | 51,8      | 51,8      |
| 19.18.Сдружение „Национален алианс за социална отговорност“                                                                                                                                                                       |       | 200,0   | 230,0     | 230,0     | 230,0     | 230,0     |
| 19.19.Кооперация „Национална потребителна кооперация на слепите в България“                                                                                                                                                       |       | 99,0    | 113,9     | 113,9     | 113,9     | 113,9     |
| 19.20.Сдружение „Българска асоциация за рекреация и туризъм“                                                                                                                                                                      |       | 45,0    | 51,8      | 51,8      | 51,8      | 51,8      |
| 19.21.Сдружение „Национална асоциация на хората с придобити увреждания“                                                                                                                                                           |       | 52,0    | 59,8      | 59,8      | 59,8      | 59,8      |

| III. | Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**                                                             | 110 792,9        | 241 025,7        | 57 000,0         | 156 600,0          | 186 000,0          | 170 000,0          |
|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
|      | 1. Структурни фондове и Кохезионен фонд на ЕС-ЕСФ                                                                                           | 13 603,4         | 32 623,8         | 48 450,0         | 126 060,0          | 138 975,0          | 119 000,0          |
|      | 2. Финансиране от националния бюджет - ЕСФ                                                                                                  | 2 400,6          | 5 757,1          | 8 550,0          | 30 540,0           | 47 025,0           | 51 000,0           |
|      | 3. Субсидии по чл. 10, ал. 3, т. 8, чл. 44, чл. 45 и чл. 50 от Закона за хората с увреждания - предоставени трансфери на общини и ведомства | 153,7            | 467,1            |                  |                    |                    |                    |
|      | 4. Личен асистент, социален асистент, домашен помощник - предоставени трансфери на общини                                                   | 75 725,9         |                  |                  |                    |                    |                    |
|      | 5. Механизъм лична помощ - предоставени трансфери на общини                                                                                 | 18 909,3         | 202 172,5        |                  |                    |                    |                    |
|      | 6. Предоставени трансфери на Министерство на здравеопазването за дейности по превенция и лечение на заразата Covid-19                       |                  | 5,2              |                  |                    |                    |                    |
|      | <b>Общо администрирани разходи (II.+III.):</b>                                                                                              | <b>565 430,2</b> | <b>713 173,5</b> | <b>760 114,0</b> | <b>1 139 924,0</b> | <b>1 227 324,0</b> | <b>1 222 724,0</b> |
|      |                                                                                                                                             |                  |                  |                  |                    |                    |                    |
|      | <b>Общо разходи по бюджета (I.+II.):</b>                                                                                                    | <b>467 381,6</b> | <b>485 502,9</b> | <b>721 971,4</b> | <b>1 003 918,7</b> | <b>1 061 918,7</b> | <b>1 073 318,7</b> |
|      |                                                                                                                                             |                  |                  |                  |                    |                    |                    |
|      | <b>Общо разходи (I.+II.+III.):</b>                                                                                                          | <b>578 174,5</b> | <b>726 528,6</b> | <b>778 971,4</b> | <b>1 160 518,7</b> | <b>1 247 918,7</b> | <b>1 243 318,7</b> |
|      | Численост на щатния персонал                                                                                                                | 709              | 728              | 730              | 730                | 730                | 730                |
|      | Численост на извънщатния персонал                                                                                                           | 45               | 43               |                  | 58                 | 58                 | 58                 |

\* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране

\* Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите. При изписването на наименованието на администрираните разходни параграфи не следва да се посочва наименованието от ЕБК. За отчетните 2019 г. и 2020 г., както и за текущата 2021 г., наименованията на администрирани разходни параграфи следва да са еднозначни с утвърдените администрирани разходни параграфи по установяването за изпълнението на държавния бюджет на Република България за съответната година и създадените такива на основание разпоредбите от ЗДБРБ за съответната година. За проектобюджета за 2022 г. и прогнозите за 2023 г. и 2024 г. предложенията за нови администрирани разходни параграфи следва да се основават на изискванията на нормативни и административни актове.

Принос за изпълнение на целите на програмата ще имат следните операции, които се реализират по линия на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г.

➤ BG05M9OP001-2.008 „Подкрепа за лицата с увреждания“ – осигуряване на качествена грижа за лицата с тежки увреждания чрез създаване на дневни центрове за комплексна подкрепа на лица с увреждания, вкл. с тежки множествени увреждания и техните семейства. Част от дейностите по операцията ще бъдат също насочени и към подобряване на достъпа до услуги за кариерно развитие и насърчаване участието на пазара на труда и възстановяване на трудовата активност на семейства с лица с увреждания. Очаква се в операцията да бъдат включени 840 хора с увреждания над 18 години;

➤ BG05M9OP001-2.038 „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания“ – с реализирането на процедурата започва подготовката за пилотно извеждане на възрастни и хора с увреждания от специализирани институции, въз основа на оценка на потребностите им. С операцията се изпълняват мерките в Плана за действие за периода 2018-2021 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа;

➤ BG05M9OP001-2.028, BG05M9OP001-2.040, BG05M9OP001-2.101 „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания“ – целта на операцията е подобряване на качеството на живот и възможностите за социално включване на хората с увреждания и възрастните хора, чрез осигуряване на мрежа от услуги в домашна среда и изграждане на подходящ (материален и кадрови) капацитет за предоставянето им;

➤ BG05M9OP001-2.082 „Личностно развитие на лицата с психични разстройства и интелектуални затруднения“ – операцията е да допринесе за по-пълноценната подкрепа и социалното включване на лицата с психични разстройства и интелектуални затруднения, ползващи резидентна грижа, включително в специализираните институции чрез реализиране на мерки в посока социално включване чрез формиране на умения за самостоятелност, личностно развитие и др.;

➤ BG05M9OP001-2.011 “Равни шансове” – създаване на предпоставки за активно социално включване на хората с увреждания, като една от най-уязвимите групи в нашето общество. Операцията се насочва към повишаване степента на информираност на обществото за проблемите и възможностите на хората с увреждания и промяна в обществените нагласи спрямо тях. Ще бъдат обхванати 250 деца, вкл. с увреждания и 1 200 хора с увреждания над 18 г.

➤ BG05M9OP001-2.032 “Социално включване в общността” – създаване на предпоставки за активно социално включване и включване на пазара на труда на хора с увреждания и на лица, полагащи грижи за зависими членове на семейства, вкл. деца чрез предоставяне на комплексни интегрирани междусекторни услуги. Изпълнението на дейностите ще допринесе и за възстановяване на трудовата активност на семейства с деца /включително с увреждания/. Очаква се по операцията да се включат 900 участници, в т.ч. неактивни или безработни лица, деца, вкл. с увреждания и хора с увреждания над 18 години.

➤ BG05M9OP001-2.038 „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания-ЕТАП 2 – предоставяне на новите услуги“ – целта на операцията е извеждане на хората с увреждания и възрастните хора от специализираните институции, превенция на институционализацията на тези лица чрез предоставяне на социални услуги в общността за дневна и почасова грижа и подкрепа и предоставяне на социални услуги от резидентен тип (Дневни центрове за подкрепа на лица с различни форми на деменция и техните семейства и Центрове за грижа за хора с увреждания и възрастни хора – за лица с психични разстройства, лица с умствена изостаналост, лица с различни форми на деменция и възрастни хора в невъзможност за самообслужване);

➤ С процедура BG05M9OP001-6.002 „Патронажна грижа +“ се дава възможност за предоставяне на почасови социално-здравни услуги в домашна среда на възрастни хора над 65 г. в невъзможност за самообслужване, хора с увреждания или поставени под карантина заради COVID-19. Те могат да разчитат на екипите на „Патронажна грижа +“ за доставка на храни, лекарства и продукти от първа необходимост, закупени със собствени средства, както и за съдействие за неотложни административни услуги;

➤ Операция „Подкрепа за водено от общностите местно развитие / подходът WOMP“ – ще подпомогне повишаването на заетостта и мобилизиране на наличния, но все още неразработен напълно местен потенциал за растеж, което да допринесе за подобряване качеството на живот на населението в обхванатите територии. Операцията ще подпомогне нуждаещите се от социална подкрепа и от подкрепа за заетост и ще предостави нови възможности за подобряване на доходите и стандарта на живот на местните общности.

В рамките на П РЧР 2021-2027 г. ще продължат усилията за насърчаване на социалното включване, повишаване качеството на живот, интегрирани мерки и подходи, насочени към възрастните лица и лицата с увреждания, както и тези със специални потребности и други уязвими групи, вкл. и деца. Пред новия програмен период предмет на целенасочени интервенции ще бъде осигуряването на равен достъп до специализирана дългосрочна грижа (вкл. здравна), и като цяло повишаване на качеството и разширяване на обхвата на предоставяните социални услуги и подкрепа и развитие на интегрирани услуги.

## **1500.05.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Подкрепа за децата и семействата”**

### ***Цели на бюджетната програма***

Целта на програмата „Подкрепа за децата и семействата“ е оказване на финансова подкрепа на семействата с деца, както и на деца в риск, и е в съответствие и изпълнение на принципа за отглеждане на децата в семейна среда. Финансовата подкрепа, осигурявана по реда на ЗЗДет. и Правилника за неговото прилагане, е част от работата по случаи на превенция на изоставянето, реинтеграцията, настаняването на деца в семейства на роднини или близки и средствата за приемна грижа. Осигуряването на семейно подпомагане по реда на ЗСПД и Правилника за неговото прилагане има за цел подкрепа при отглеждането на децата в семейна

среда чрез предоставяне на семейни помощи за деца. Семейните помощи са еднократни и месечни и се предоставят в пари и/или в натура.

Еднократната помощ при раждане на дете, еднократната помощ при осиновяване на дете, еднократната помощ за отглеждане на близнаци, еднократната помощ за отглеждане на дете от майка (осиновителка) студентка, учаща в редовна форма на обучение, еднократната помощ за безплатно пътуване веднъж в годината с железопътния и автобусния транспорт в страната за многодетни майки, месечните помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане и месечните помощи за дете без право на наследствена пенсия от починал родител се предоставят без доходен тест за семейството. От 2021 г. към тях се включват и еднократната помощ за ученици, записани в първи клас, както и еднократната помощ за ученици, записани в осми клас, която през 2020 г. се отпускате с доходен критерий по реда на чл. 12а от ЗМДВИППП.

От 2021 г. само три от видовете семейни помощи се отпускат след проверка на доходите. Това са: еднократната помощ при бременност; месечните помощи за отглеждане на дете до навършване на една година и месечните помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст.

Законът регламентира правна възможност месечните помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, месечните помощи за отглеждане на дете до навършване на една година, еднократната помощ за ученици, записани в първи клас, и еднократната помощ за ученици, записани в осми клас, да се предоставят и в натура, като за първите две помощи при всички случаи на непълнолетни родители това е задължително.

По отношение на семействата, които отглеждат деца с трайни увреждания, семействата на роднини или близки или приемни семейства – за децата, настанени по реда на Закона за закрила на детето и децата, които се отглеждат от един жив родител, семейните помощи се предоставят в облекчен режим, независимо от доходите на семейството.

С последните промени в ЗСПД (обн., ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) се въведе изравняване на размерите на месечните помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане по чл. 8д от ЗСПД, отпускани на семействата на роднини или близки и на доброволните приемни семейства, с тези на родителите (осиновителите). За осигуряване на грижа и подкрепа в семейна среда тази месечна помощ вече се предоставя както за родителите (осиновителите) за децата с определени 90 и над 90 на сто трайни увреждания, така и за семействата на роднини или близки и доброволните приемни семейства, при които такива деца са настанени по чл. 26 от ЗЗДет. С тези промени се регламентира от размера на помощта за семействата на роднини или близки и доброволните приемни семейства, когато настаненото дете е с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност, да се приспада размерът на месечните финансови помощи (за издръжка и добавката за дете с трайно увреждане) съгласно ЗЗДет., ако семействата получават такива.

### **Целеви стойности по показателите за изпълнение**

| <b>ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ</b><br>1500.05.01 Бюджетна програма „Подкрепа за децата и семействата“             |                      | <b>Целева стойност</b> |                         |                         |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|------------------------|-------------------------|-------------------------|--|
| <b>Показатели за изпълнение</b>                                                                                | <b>Мерна единица</b> | <b>Проект 2022 г.</b>  | <b>Прогноза 2023 г.</b> | <b>Прогноза 2024 г.</b> |  |
| 1. Еднократна помощ при бременност                                                                             | брой случаи          | 11 000                 | 11 000                  | 11 000                  |  |
| 2. Еднократна помощ при раждане на дете                                                                        | брой деца            | 64 000                 | 64 000                  | 64 000                  |  |
| 3. Еднократна помощ при осиновяване на дете                                                                    | брой деца            | 700                    | 700                     | 700                     |  |
| 4. Еднократна помощ за отглеждане на близнаци                                                                  | брой деца            | 2 100                  | 2 100                   | 2 100                   |  |
| 5. Еднократна помощ за отглеждане на дете от майка (осиновителка) студентка, учаща в редовна форма на обучение | брой случаи          | 500                    | 500                     | 500                     |  |
| 6. Еднократна помощ за ученици, записани в първи клас                                                          | брой деца            | 56 000                 | 56 000                  | 56 000                  |  |

|                                                                                                                                  |                                      |         |         |         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|---------|---------|---------|
| 7. Еднократна помощ за ученици, записани в осми клас                                                                             | брой деца                            | 62 500  | 62 500  | 62 500  |
| 8. Еднократна помощ за безплатно пътуване веднъж в годината с железопътния и автобусния транспорт в страната за многодетни майки | брой лица                            | 10 000  | 10 000  | 10 000  |
| 9. Месечни помощи за отглеждане на дете до навършване на една година                                                             | ср. мес. бр. случаи                  | 14 200  | 14 200  | 14 200  |
| 10. Месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст                 | ср. мес. бр. деца                    | 600 000 | 600 000 | 600 000 |
| 11. Месечни помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане                                                                      | ср. мес. бр. случаи                  | 27 000  | 27 000  | 27 000  |
| 12. Месечни помощи за дете без право на наследствена пенсия от починал родител                                                   | ср. мес. бр. случаи                  | 3 900   | 3 900   | 3 900   |
| 13. Превенция на изоставянето                                                                                                    | ср. мес. бр. случаи                  | 200     | 200     | 200     |
| 14. Реинтеграция                                                                                                                 | ср. мес. бр. случаи                  | 200     | 200     | 200     |
| 15. Настанени деца при роднини и близки                                                                                          | ср. мес. бр. случаи                  | 3 500   | 3 500   | 3 500   |
| 16. Настанени деца в приемни семейства                                                                                           | ср. мес. бр. случаи                  | 2 300   | 2 300   | 2 300   |
| 17. Брой професионални приемни семейства-възнаграждения                                                                          | Брой професионални приемни семейства | 2 250   | 2 250   | 2 250   |

***Външни фактори, които могат да оказват въздействие върху постигането на целите на програмата***

Отпускането и предоставянето на семейните помощи за деца е в пряка зависимост от равнището на доходите и демографските процеси в страната. В тази връзка факторите, които могат да оказват въздействие върху реализацията и обхвата на програмата за семейни помощи за деца, са свързани с икономическото развитие; равнището на безработица; размера на месечната минимална работна заплата за страната; размера на линията на бедност за страната; равнището на раждаемост; увеличаване или намаляване на броя на децата, обхванати от системата на образованието; осигуряване на необходимата здравна грижа за детето чрез извършване на всички задължителни имунизации и профилактични прегледи от личния лекар на детето; броят на родителите, ненавършили 18-годишна възраст; броят на децата с трайни увреждания; брой на децата с един или двама починали родители.

Считано от 01.01.2020 г. доходният критерий за месечните семейни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст се увеличи съответно от 400 лв. на 410 лв. – за получаване на пълния размер на помощта и от 400,01 лв. до 500 лв. на 410,01 лв. до 510 лв., включително – за получаване на 80 на сто от пълния размер на помощта. През 2022 г. този доходен критерий се увеличава съответно от 410 лв. на 510 лв. – за получаване на пълния размер на помощта и от 410,01 лв. до 510 лв. на 510,01 лв. до 610 лв., включително – за получаване на 80 на сто от пълния размер на помощта. Увеличението на доходния критерий се налага, тъй като сегашният му размер вече е по-нисък от линията на бедност за страната (413 лв. от 01.01.2022 г.). При увеличението на минималната работна заплата и на средната работна заплата за страната много семейства, които имат нужда от тези помощи, губят правото си да ги получават. Също така се увеличат размерите на месечните помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, съответно: за семейства с едно дете - с 10 лв. (от 40 лв. на 50 лв.), за семейства с две деца - с 20 лв. (от 90 лв. на 110 лв.), за семейства с три деца - с 30 лв. (от 135 лв. на 165 лв.) и за семейства с четири деца - с 30 лв. (от 145 лв. на 175 лв.). Запазва се принципът за увеличение на размера на помощта с 20 лв. за всяко следващо след четвърто дете в семейството.



От 2021 г. отпадна доходният критерий за отпускане на еднократната помощ за ученици, записани в първи клас, и за еднократната помощ за ученици, записани в осми клас, като втората посочена еднократна помощ е трайно регламентирана в ЗСПД. Размерът на тези помощи за учебната 2021/2022 г. е увеличен от 250 лв. на 300 лв., като този размер ще бъде запазен за учебните 2022/2023 г. и 2023/2024 г.

От 2021 г. е увеличен и размерът на доходния критерий за еднократната помощ при бременност и за месечните помощи за отглеждане на дете до една година от 450 лв. на 510 лв., като за втората посочена помощ е увеличен и нейният размер от 100 лв. на 200 лв., който ще се запази и за периода 2022-2024 г. През 2022 г. размерът на доходния критерий за получаване на еднократната помощ при бременност и месечните помощи за отглеждане на дете до една година се увеличава със 100 лв., т.е. на 610 лв.

От 2021 г. финансирането на възнагражденията на приемните семейства и издръжката на децата, които са настанени в тях, е само по бюджетна програма „Подкрепа за децата и семействата”.

През 2022 г. се увеличава размерът на месечната помощ за дете без право на наследствена пенсия от починал родител. Увеличението е с 35 лв. (от 115 на 150 лв.).

### ***Информация за наличността и качеството на данните***

Данните се събират и обработват от АСП на база на подадени заявления-декларации и отпуснати семейни помощи по ЗСПД и помощи в подкрепа на мерките за закрила на детето, регламентирани в ЗЗДет. Базата за определяне на данните е бюджетната прогноза за 2021-2023 г. и бюджета за 2021 г. и отчетните данни за изплатените помощи за 2020 г.

### ***Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)***

- ***Продукт/услуга № 1:*** Еднократна помощ при бременност  
Показатели на разходите по години при размер на помощта – 150 лв. и доходен критерий – 610 лв.:
  - 2022 г. - брой бременни жени – 11 000
  - необходими средства – 1 650 000 лв.
  - 2023 г. - брой бременни жени – 11 000
  - необходими средства – 1 650 000 лв.
  - 2024 г. - брой бременни жени – 11 000
  - необходими средства – 1 650 000 лв.
- ***Продукт/услуга № 2:*** Еднократна помощ при раждане на дете  
Показатели на разходите по години при размери на помощите: за първо дете – 250 лв.; за второ дете – 600 лв.; за трето дете – 300 лв.; за четвърто и всяко следващо дете – 200 лв.:
  - 2022 г. - брой деца – 64 000
  - необходими средства – 23 350 000 лв.
  - 2023 г. - брой деца – 64 000
  - необходими средства – 23 350 000 лв.
  - 2024 г. - брой деца – 64 000
  - необходими средства – 23 350 000 лв.
- ***Продукт/услуга № 3:*** Еднократна помощ при осиновяване на дете  
Показатели на разходите по години при размери на помощта – 250 лв.:
  - 2022 г. - брой деца – 700
  - необходими средства – 175 000 лв.
  - 2023 г. - брой деца – 700
  - необходими средства – 175 000 лв.
  - 2024 г. - брой деца – 700
  - необходими средства – 175 000 лв.
- ***Продукт/услуга № 4:*** Еднократна помощ за отглеждане на близнаци  
Показатели на разходите по години при размер на помощта – 1 200 лв. за дете:

- 2022 г. - брой деца – 2 100  
- необходимите средства – 2 520 000 лв.
- 2023 г. - брой деца – 2 100  
- необходимите средства – 2 520 000 лв.
- 2024 г. - брой деца – 2 100  
- необходимите средства – 2 520 000 лв.
- Продукт/услуга № 5: Еднократна помощ за отглеждане на дете от майка (осиновителка) студентка, учаща в редовна форма на обучение  
Показатели на разходите по години при размер на помощта – 2 880 лв.:  
2022 г. - брой деца – 500  
- необходимите средства – 1 440 000 лв.  
2023 г. - брой деца – 500  
- необходимите средства – 1 440 000 лв.  
2024 г. - брой деца – 500  
- необходимите средства – 1 440 000 лв.
  - Продукт/услуга № 6: Еднократна помощ за ученици, записани в първи клас  
Показатели на разходите по години при размер на помощта – 300 лв.:  
2022 г. - брой първокласници – 56 000  
- необходимите средства – 16 800 000 лв.  
2023 г. - брой първокласници – 56 000  
- необходимите средства – 16 800 000 лв.  
2024 г. - брой първокласници – 56 000  
- необходимите средства – 16 800 000 лв.
  - Продукт/Услуга № 7: Еднократна помощ за ученици, записани в осми клас.  
Показатели на разходите по години: при размер на помощта – 300 лв.:  
2022 г. - брой осмокласници – 62 500  
- необходимите средства – 18 750 000 лв.  
2023 г. - брой осмокласници – 62 500  
- необходимите средства – 18 750 000 лв.  
2024 г. - брой осмокласници – 62 500  
- необходимите средства – 18 750 000 лв.
  - Продукт/услуга № 8: Еднократна помощ за безплатно пътуване веднъж в годината с железопътния и автобусния транспорт в страната на многодетни майки  
Показатели на разходите по години:  
2022 г. - брой случаи – 10 000  
- необходимите средства – 667 000 лв.  
2023 г. - брой случаи – 10 000  
- необходимите средства – 667 000 лв.  
2024 г. - брой случаи – 10 000  
- необходимите средства – 667 000 лв.
  - Продукт/услуга № 9: Месечни помощи за отглеждане на дете до навършване на една година  
Показатели на разходите по години, при размер на помощта – 200 лв. и доходен критерий – 610 лв.:  
2022 г. - средномесечен брой случаи – 14 200  
- необходимите средства – 34 080 000 лв.  
2023 г. - средномесечен брой случаи – 14 200  
- необходимите средства – 34 080 000 лв.  
2024 г. - средномесечен брой случаи – 14 200  
- необходимите средства – 34 080 000 лв.

- Продукт/услуга № 10: Месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст:

- пълен размер на помощите при доходен критерий до 510 лв.: 50 лв. за семейство с едно дете; 110 лв. за семейство с две деца; 165 лв. за семейство с три деца; 175 лв. за семейство с четири деца и с нарастване на броя на децата в семейството – увеличение с 20 лв.;

- 80 на сто от пълния размер на помощта при доходен критерий от 510,01 лв. до 610 лв., включително;

- за децата близнаци – 75 лв. за дете;

- за деца, настанени в семейства на роднини близки и приемни семейства по реда на ЗЗДет. – 50 лв.;

Показатели на разходите по години:

2022 г. - средномесечен брой деца – 600 000

- необходимите средства – 342 251 000 лв.

2023 г. - средномесечен брой деца – 600 000

- необходимите средства – 372 251 000 лв.

2024 г. - средномесечен брой деца – 600 000

- необходимите средства – 372 251 000 лв.

- Продукт/услуга № 11: Месечни помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане  
Размер на помощите:

- за родители (осиновители), семейства на роднини или близки и доброволни приемни семейства, при които са настанени деца с трайни увреждания по реда на чл. 26 от ЗЗДет.: за дете с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 930 лв.; за дете с определени от 70 до 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 450 лв.; за дете с определени от 50 до 70 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 350 лв.;

- за професионални приемни семейства, при които са настанени деца с трайни увреждания по реда на чл. 26 от ЗЗДет.: за дете с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 490 лв.; за дете с определени от 70 до 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 420 лв.; за дете с определени от 50 до 70 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност – 350 лв.;

Показатели на разходите по години:

2022 г. - средномесечен брой деца – 27 000

- необходимите средства – 172 000 000 лв.

2023 г. - средномесечен брой деца – 27 000

- необходимите средства – 172 000 000 лв.

2024 г. - средномесечен брой деца – 27 000

- необходимите средства – 172 000 000 лв.

- Продукт/услуга № 12: Месечни помощи за дете без право на наследствена пенсия от починал родител

Показатели на разходите по години при размер на помощите – 150 лв.:

2022 г. - средномесечен брой случаи – 3 900

- необходимите средства – 7 000 000 лв.

2023 г. - средномесечен брой случаи – 3 900

- необходимите средства – 7 000 000 лв.

2024 г. - средномесечен брой случаи – 3 900

- необходимите средства – 7 000 000 лв.

- Продукт/услуга № 13: Помощи за превенция на изоставянето:

2022 г. - средномесечен брой случаи – 200

- необходимите средства – 350 000 лв.

2023 г. - средномесечен брой случаи – 200

- необходимими средства – 350 000 лв.  
2024 г. - средномесечен брой случаи – 200  
- необходимими средства – 350 000 лв.

• Продукт/услуга № 14: Помощи за реинтеграция:

2022 г. - средномесечен брой случаи – 200  
- необходимими средства – 350 000 лв.  
2023 г. - средномесечен брой случаи – 200  
- необходимими средства – 350 000 лв.  
2024 г. - средномесечен брой случаи – 200  
- необходимими средства – 350 000 лв.

• Продукт/услуга № 15: Финансова подкрепа за настанени деца при роднини или близки:

2022 г. - средномесечен брой случаи – 3 500  
- необходимими средства – 6 595 000 лв.  
2023 г. - средномесечен брой случаи – 3 500  
- необходимими средства – 6 595 000 лв.  
2024 г. - средномесечен брой случаи – 3 500  
- необходимими средства – 6 595 000 лв.

• Продукт/услуга № 16: Финансова подкрепа за настанени деца в приемни семейства:

2022 г. - средномесечен брой случаи – 2 300  
- необходимими средства – 6 470 000 лв.  
2023 г. - средномесечен брой случаи – 2 300  
- необходимими средства – 6 470 000 лв.  
2024 г. - средномесечен брой случаи – 2 300  
- необходимими средства – 6 470 000 лв.

• Продукт/услуга № 17: Възнаграждения за професионални приемни семейства:

2022 г. - брой професионални приемни семейства – 2 250  
- необходимими средства – 31 080 000 лв.  
2023 г. - брой професионални приемни семейства – 2 250  
- необходимими средства – 31 080 000 лв.  
2024 г. - брой професионални приемни семейства – 2 250  
- необходимими средства – 31 080 000 лв.

Общият размер на разходите по програмата за 2022 г. ще бъде в размер на 665 528 000 лв., а за 2023 г. и 2024 г. ще бъде в размер на 695 528 000 годишно.

**Организационни структури, участващи в програмата**

Организационните структури, които участват в програмата са МТСП и АСП.

**Отговорност за изпълнението на програмата**

Отговорността за изпълнението на програмата е на ресорен заместник-министър на труда и социалната политика, изпълнителния директор на АСП и дирекция „Социално включване” в МТСП.

**Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (хил. лв.)**

| №  | Бюджетна програма<br>1500.05.01 – „Подкрепа за децата и<br>семействата”<br>(класификационен код и наименование на<br>бюджетната програма) | Отчет<br>2019 г. | Отчет<br>2020 г. | Закон<br>2021 г. | Проект<br>2022 г. | Прогноза<br>2023 г. | Прогноза<br>2024 г. |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|-------------------|---------------------|---------------------|
|    | 1                                                                                                                                         | 2                |                  | 3                | 4                 | 5                   | 6                   |
| I. | Общо ведомствени разходи:                                                                                                                 | 39 418,1         | 52 290,6         | 58 169,9         | 63 742,7          | 63 742,7            | 63 742,7            |

|             |                                                                                                                                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
|             | Персонал                                                                                                                         | 33 093,7         | 39 108,0         | 52 519,9         | 55 482,7         | 55 482,7         | 55 482,7         |
|             | Издръжка                                                                                                                         | 6 280,5          | 13 061,4         | 5 600,0          | 8 200,0          | 8 200,0          | 8 200,0          |
|             | Капиталови разходи                                                                                                               | 43,9             | 121,2            | 50,0             | 60,0             | 60,0             | 60,0             |
| <b>1</b>    | <b>Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:</b>                                                                                    | <b>39 418,1</b>  | <b>52 290,6</b>  | <b>58 169,9</b>  | <b>63 742,7</b>  | <b>63 742,7</b>  | <b>63 742,7</b>  |
|             | Персонал                                                                                                                         | 33 093,7         | 39 108,0         | 52 519,9         | 55 482,7         | 55 482,7         | 55 482,7         |
|             | Издръжка                                                                                                                         | 6 280,5          | 13 061,4         | 5 600,0          | 8 200,0          | 8 200,0          | 8 200,0          |
|             | Капиталови разходи                                                                                                               | 43,9             | 121,2            | 50,0             | 60,0             | 60,0             | 60,0             |
| <b>2</b>    | <b>Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>                                                           | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>       |
|             |                                                                                                                                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
| <b>II.</b>  | <b>Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ **</b>                                                                    | <b>525 808,9</b> | <b>513 890,0</b> | <b>614 890,5</b> | <b>666 078,0</b> | <b>696 078,0</b> | <b>696 078,0</b> |
|             | 1.Национална телефонна линия за деца - 116111                                                                                    | 209,9            | 229,4            | 250,0            | 360,0            | 360,0            | 360,0            |
|             | 2.Съвет на децата и командировки по проверки в страната (планови и по сигнал)                                                    | 91,1             | 46,3             | 300,0            | 190,0            | 190,0            | 190,0            |
|             | 3.Помощи по Закона за закрила на детето (ЗЗД)                                                                                    | 7 215,4          | 6 949,0          | 13 765,0         | 13 765,0         | 13 765,0         | 13 765,0         |
|             | 4.Приемни семейства - по ЗЗД                                                                                                     | 1 421,8          | 1 520,6          | 28 080,0         | 31 080,0         | 31 080,0         | 31 080,0         |
|             | 5.Еднократна помощ при бременност                                                                                                | 1 495,5          | 1 469,3          | 1 650,0          | 1 650,0          | 1 650,0          | 1 650,0          |
|             | 6.Еднократна помощ при раждане на дете                                                                                           | 24 817,0         | 22 874,8         | 23 350,0         | 23 350,0         | 23 350,0         | 23 350,0         |
|             | 7.Еднократна помощ при осиновяване на дете                                                                                       | 108,4            | 82,8             | 175,0            | 175,0            | 175,0            | 175,0            |
|             | 8.Еднократна помощ за отглеждане на близнаци                                                                                     | 2 525,1          | 2 375,2          | 2 520,0          | 2 520,0          | 2 520,0          | 2 520,0          |
|             | 9.Еднократна помощ за отглеждане на дете от майка (осиновителка) студентка, учаща в редовна форма на обучение                    | 767,8            | 655,5            | 1 440,0          | 1 440,0          | 1 440,0          | 1 440,0          |
|             | 10.Еднократна помощ за ученици, записани в първи клас                                                                            | 5 053,0          | 6 475,0          | 16 800,0         | 16 800,0         | 16 800,0         | 16 800,0         |
|             | 11.Еднократна помощ за ученици, записани в осми клас                                                                             | 0,0              | 2 994,2          | 18 750,0         | 18 750,0         | 18 750,0         | 18 750,0         |
|             | 12.Еднократна помощ за безплатно пътуване веднъж в годината с железопътния и автобусния транспорт в страната за многодетни майки | 439,1            | 338,3            | 667,0            | 667,0            | 667,0            | 667,0            |
|             | 13.Месечни помощи за отглеждане на дете до навършване на една година                                                             | 15 130,0         | 14 563,9         | 34 080,0         | 34 080,0         | 34 080,0         | 34 080,0         |
|             | 14.Месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст                  | 295 547,9        | 279 066,3        | 293 991,0        | 342 251,0        | 372 251,0        | 372 251,0        |
|             | 15.Месечни помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане                                                                       | 169 023,9        | 171 202,4        | 172 000,0        | 172 000,0        | 172 000,0        | 172 000,0        |
|             | 16.Месечни помощи за дете без право на наследствена пенсия от починал родител                                                    | 1 890,6          | 2 974,6          | 7 000,0          | 7 000,0          | 7 000,0          | 7 000,0          |
|             | 17. Проект „Иновативни модели за грижи в общността за хора с хронични заболявания и трайни увреждания“ (БЧК, МЗд, МТСП)          | 72,4             | 72,4             | 72,5             |                  |                  |                  |
| <b>III.</b> | <b>Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**</b>                                           | <b>47 994,5</b>  | <b>69 254,3</b>  | <b>92 000,0</b>  | <b>165 200,0</b> | <b>179 500,0</b> | <b>170 000,0</b> |
|             | 1.Структурни фондове и Кохезионен фонд на ЕС - ЕСФ                                                                               | 40 795,3         | 58 857,5         | 78 200,0         | 126 920,0        | 130 075,0        | 119 000,0        |
|             | 2.Финансирани от националния бюджет - ЕСФ                                                                                        | 7 199,2          | 10 386,6         | 13 800,0         | 38 280,0         | 49 425,0         | 51 000,0         |
|             | 3.Предоставени трансфери на Министерство на здравеопазването за дейности по превенция и лечение на заразата Covid-19             |                  | 10,2             |                  |                  |                  |                  |
|             | <b>Общо администрирани разходи (II.+III.):</b>                                                                                   | <b>573 803,4</b> | <b>583 144,3</b> | <b>706 890,5</b> | <b>831 278,0</b> | <b>875 578,0</b> | <b>866 078,0</b> |
|             |                                                                                                                                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|             | <b>Общо разходи по бюджета (I.+II.):</b>                                                                                         | <b>565 227,0</b> | <b>566 180,6</b> | <b>673 060,4</b> | <b>729 820,7</b> | <b>759 820,7</b> | <b>759 820,7</b> |
|             |                                                                                                                                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
|             | <b>Общо разходи (I.+II.+III.):</b>                                                                                               | <b>613 221,5</b> | <b>635 434,9</b> | <b>765 060,4</b> | <b>895 020,7</b> | <b>939 320,7</b> | <b>929 820,7</b> |
|             | Численост на щатния персонал                                                                                                     | 2 319            | 2 309            | 2 426            | 2 428            | 2 428            | 2 428            |
|             | Численост на извънщатния персонал                                                                                                | 95               | 142              |                  | 194              | 194              | 194              |

\* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основание/характера им и източника на финансиране

*\*\* Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите. При изписването на наименованието на администрираните разходни параграфи не следва да се посочва наименованието от ЕБК. За отчетните 2019 г. и 2020 г., както и за текущата 2021 г., наименованията на администрирани разходни параграфи следва да са еднозначни с утвърдените администрирани разходни параграфи по постановлението за изпълнението на държавния бюджет на Република България за съответната година и създадените такива на основание разпоредбите от ЗДБРБ за съответната година. За проектобюджета за 2022 г. и прогнозите за 2023 г. и 2024 г. предложението за нови администрирани разходни параграфи следва да се основават на изискванията на нормативни и административни актове.*

Принос за изпълнение на целите на програмата ще имат следните операции, които ще се реализират по линия на ОП РЧР 2014-2020 г.:

➤ BG05M9OP001-2.003 “Приеми ме 2015” – подкрепа за процеса на деинституционализация на деца чрез продължаване и надграждане на устойчивия модел за развитие на заместваща семейна грижа за деца, настанени в специализирани институции, деца в риск и деца с увреждания. Разширяване на възможностите за развитие на приемната грижа чрез подкрепа за предоставяне на „специализирана приемна грижа“. По операцията ще бъдат обхванати 3 300 деца и младежи, настанени в институции;

➤ BG05M9OP001-2.004 “Услуги за ранно детско развитие” – превенция на социалното изключване, намаляване на бедността сред децата чрез инвестиции в ранното детско развитие и чрез подкрепа за дейността на създадените интегрирани социални услуги за деца от уязвими групи вкл. деца с увреждания и техните семейства, както и бъдещи родители. Очаква 15 000 деца да получат подкрепа чрез услугите, заложи в операцията;

➤ BG05M9OP001-2.009 "Открий ме" – превенция на институционализирането, насърчаване на социалното включване на деца и младежи в неравностойно положение, включително такива с увреждания и в риск, настанени в резидентни услуги, чрез реализиране на мерки в посока формиране на умения за самостоятелност, учене и работа и подкрепа на личностното развитие. В операцията ще бъдат обхванати в интервенции за деинституционализация 600 деца и младежи, настанени в институции (вкл. деца и младежи, настанени в резидентни услуги в общността);

➤ BG05M9OP001-2.086 „Професионална интеграция на младежи от резидентни услуги“ – Операцията е насочена към включване на пазара на труда, професионално ориентиране и предоставяне на посреднически услуги на младежи, настанени в резидентни услуги. Целта е чрез социална и професионална интеграция, наставничество и обучение да се създадат предпоставки за развитието на младежите;

➤ BG05M9OP001-2.018 „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи. Интегрирани мерки за подобряване достъпа до образование – Компонент 1“ – процедурата цели да допринесе за повишаване качеството на живот, социалното включване и намаляване на бедността, както и за трайната интеграция на най-маргинализираните общности, вкл. ромите, чрез реализацията на комплексни мерки и прилагането на интегриран подход;

➤ BG05M9OP001-2.012 „Продължаваща подкрепа за деинституционализация на децата и младежите“ – целта на операцията е да продължи подкрепата на процеса по деинституционализация на грижата за децата, настанени в домовете за деца, лишени от родителска грижа и домовете за медико-социални грижи за деца и закриване на тези институции. Изпълнението на схемата ще обезпечи подготовката за създаването и предоставянето на новите услуги в семейна среда и в общността на територията на цялата страна. По операцията се очаква 1 630 деца и младежи, настанени в институции, да бъдат обхванати в интервенции за деинституционализация, като 670 от тях ще бъдат подготвени/подкрепени за извеждане в общността;

➤ BG05M9OP001-2.019 „Продължаваща подкрепа за деинституционализация на децата и младежите – етап 2 – предоставянето на социални и интегрирани здравно-социални услуги за деца и семейства“ – процедурата е насочена към реализиране на модели за качествена алтернативна грижа за децата и младежите, настанени в ДДЛРГ, ДМСГД, включително и за децата с увреждания и децата с потребност от постоянна медицинска грижа. Изпълнението на процедурата ще обезпечи предоставянето на новите услуги в общността на територията на цялата страна, за които е изградена подходящата инфраструктура със средства от Оперативна програма „Региони в растеж“. По операцията се очаква 1 470 деца и младежи, настанени в институции, да бъдат обхванати в интервенции за деинституционализация;

➤ BG05M9OP001-3.006 „Повишаване на капацитета на служителите в сферата на закрилата на детето, социалните услуги и социалното подпомагане“ – чрез реализацията на процедурата ще се повиши капацитета за планиране, изпълнение, мониторинг, оценка и контрол на политиките в сферата на социалните услуги, социалното подпомагане и закрила на детето. По операцията се очаква да бъдат включени 8 100 заети лица;

➤ BG05M9OP001-2.086 „Професионална интеграция на младежи от резидентни услуги“ – операцията е насочена към включване на пазара на труда, професионално ориентиране и предоставяне на посреднически услуги на младежи, настанени в резидентни услуги. Целта е чрез социална и професионална интеграция, наставничество и обучение да се създадат предпоставки за развитието на младежите;

➤ BG05M9OP001-2.029 „Интегрирани действия за устойчиво градско развитие“ – целта на операцията е да подкрепи реализирането на интегрирани действия за устойчиво градско развитие чрез финансиране на дейности в рамките на интервенциите по Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие (ИПГВР). Мерките целят повишаване качеството на живот, насърчаване на социалното включване и интегриране в обществото на групите в неравностойно положение и със специални потребности, както и на други уязвими групи. По операцията се очаква да бъдат включени 480 деца и лица над 18 години;

В рамките на П РЧР 2021-2027 ще продължи подкрепата на деца и младежи чрез услуги в общността. Ще бъдат осигурени и инвестиции в политиките за децата и тяхното благосъстояние, вкл. в контекста на Детската гаранция и борба с причините за бедността сред децата и социалното изключване, чрез създаване на възможности и разширяване на дейностите на социалните услуги за деца, налични в общността и подкрепа за семействата и за ранното детско развитие.

#### **1500.06.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Насърчаване, координация и мониторинг на демографското развитие, жизненото равнище и доходите от труд“**

##### ***Цели на бюджетната програма***

- Координиране и синхронизиране на усилията и плановите ресурси на ведомствата за изпълнение на демографската политика;
- Извършване на текущ мониторинг на изпълнението на демографската политика и на демографската стратегия;
- Изграждане и поддържане на функциониращ Национален механизъм за хоризонтално планиране, бюджетиране и изпълнение на демографската политика;
- Мониторинг и координация по изпълнението на Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България 2012-2030 г.;
- Мониторинг и координация по изпълнението на Националната стратегия за активен живот на възрастните хора в България 2019-2030 г.;
- Поддържане на база данни от ежегодни проучвания и анализи по основни тенденции на демографското развитие;
- Поддържане на база данни за основните демографски процеси и за подобряване на качеството и развитието на човешкия капитал. Изготвяне на доклади, анализи, задания, презентации, позиции и становища по демографски въпроси и участие в координацията на политиките за демографско развитие на населението на национално ниво и ниво Европейски съюз;
- Повишаване информираността относно жизненото равнище на българските граждани, поддържане на база данни за основните социално-икономически показатели в областта на доходите от труд на национално и регионално ниво;
- Партньорство между гражданите, бизнеса, нестопанските организации, социалните партньори и държавата с цел устойчиво нарастване на доходите и жизнения стандарт;

- Консултиране и подпомагане изпълнението на държавната политика в областта на жизненото равнище и доходите от труд с цел ограничаване на регионалните различия и намаляване на бедността;
- Създаване и прилагане на подходящи инструменти за оценка на ефективността, ефикасността и въздействието на политиките върху доходите от труд и жизненото равнище на населението, определяне и наблюдение на основни минимални жизненни стандарти.

### ***Целеви стойности по показателите за изпълнение***

| <b>ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ</b><br><b>1500.06.01 Бюджетна програма „Насърчаване, координация и мониторинг на демографското развитие, жизненото равнище и доходите от труд”*</b>                                                    |                                                               | <b>Целева стойност</b> |                         |                         |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------|-------------------------|--|
| <b>Показатели за изпълнение</b>                                                                                                                                                                                                    | <b>Мерна единица</b>                                          | <b>Проект 2022 г.</b>  | <b>Прогноза 2023 г.</b> | <b>Прогноза 2024 г.</b> |  |
| 1. Разработени и приети с РМС Годишен план за мониторинг и Годишен административен отчет/доклад за изпълнение на Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030 г.)   | брой документи                                                | 2                      | 2                       | 2                       |  |
| 2. Разработени и приети с РМС Двугодишен план за мониторинг и Двугодишен мониторингов доклад за изпълнение на Националната стратегия за активен живот на възрастните хора в България (2019-2030 г.).                               | брой документи                                                | 0                      | 2                       | 0                       |  |
| 3. Изграден функциониращ Национален механизъм за хоризонтално планиране, бюджетиране и актуализиране на демографската политика – Национален съвет по демографска политика и Междудефективна работна група по демографските въпроси | брой включени представители, ведомства и граждански структури | 80                     | 80                      | 80                      |  |
| 4. Поддържане на база данни за основните демографски процеси и за подобряване на качеството и за развитието на човешкия капитал                                                                                                    | брой променливи в базата данни                                | 540                    | 540                     | 540                     |  |
| 5. Изготвяне на информационни, материали, презентации, анализи и отчети в областта на демографското развитие и застаряването на населението                                                                                        | брой                                                          | 5                      | 5                       | 5                       |  |
| 6. Координиране и синхронизиране на усилията и плановите ресурси на ведомствата за изпълнение на демографската политика и за адаптиране на социалните системи и секторни политики към демографската промяна                        | брой консултации, обучения, дискусии, указания                | 5                      | 5                       | 5                       |  |
| 7. Популяризиране на политиката за демографско развитие чрез участие в публични мероприятия                                                                                                                                        | брой публични мероприятия                                     | 3                      | 3                       | 3                       |  |
| 8. Разработване на Постановление за нов размер на минималната работна заплата за страната                                                                                                                                          | брой                                                          | 1                      | 1                       | 1                       |  |
| 9. Разработване на Постановление за определяне размера на официалната линия на бедност                                                                                                                                             | брой                                                          | 1                      | 1                       | 1                       |  |
| 10. Актуализиране на система за отчитане на жизненото равнище на регионално ниво                                                                                                                                                   | брой                                                          | 1                      | 1                       | 1                       |  |
| 11. Подпомагане развитието на социалния диалог в областта на доходите и жизненото равнище. Организиране и провеждане заседания на КДЖР към НСТС и работни групи                                                                    | брой                                                          | 4                      | 4                       | 4                       |  |
| 12. Изготвяне и публикуване на електронен вариант на информационен бюлетин в областта на доходите и жизненото равнище                                                                                                              | брой                                                          | 4                      | 4                       | 4                       |  |
| 13. Разработване на дългосрочна стратегия по доходите                                                                                                                                                                              | брой                                                          | 0                      | 1                       | 0                       |  |
| 14. Създаване на прозрачен законово определен автоматичен механизъм за определяне на МРЗ, базиран на европейската директива                                                                                                        | брой                                                          | 0                      | 1                       | 0                       |  |

### ***Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата***

За постигане заложените цели на програмата, в частност изпълнението на целевите стойности на показателите е необходимо наличие на информация за доходите на домакинствата, покупателната способност, работните заплати, инфлация, както и макроикономически данни за ръста на БВП, БДС и производителността на труда и др.

Върху изпълнението на програмата влияние оказват ръста на производителността на труда, отчетената инфлация, финансовата устойчивост на пенсионната система, навлизането на чужди инвеститори, възможностите на държавния бюджет, състоянието на пазара на труда, режима и параметрите на пенсионното осигуряване.

### ***Информация за наличността и качеството на данните***

Данните са на НСИ и на ведомството. В областта на политиката за демографско развитие освен данните на НСИ се използват налични данни и от административната статистика по сектори и отговорни ведомства, както и данни от социологически, други



специализирани или интердисциплинарни проучвания, Европейската комисия, Евростат, МОТ, ООН, Световната банка.

### ***Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)***

- Продукт/услуга № 1: Подготовка на Годишен план за мониторинг на изпълнение на Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030 г.);
- Продукт/услуга № 2: Подготовка на Годишен отчет за изпълнението на Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030 г.) на база на Годишния план за мониторинг;
- Продукт/услуга № 3: Подготовка на Двугодишен план за изпълнение на Националната стратегия за насърчаване на активния живот на възрастните хора в България (2019-2030 г.);
- Продукт/услуга № 4: Подготовка на Двугодишен отчет за изпълнението на Националната стратегия за активен живот на възрастните хора (2019-2030 г.)
- Продукт/услуга № 5: Поддържане на Национален механизъм за хоризонтално планиране, бюджетиране и координиране на плановите ресурси на ведомствата за изпълнение на демографската политика;
- Продукт/услуга № 6: Подпомагане на процеса на адаптиране на секторните политики към демографските промени и предизвикателства на базата на проведени проучвания и анализи по основните тенденции на демографското развитие;
- Продукт/услуга № 7: Поддържане на база данни за основните демографски процеси;
- Продукт/услуга № 8: Постановление на МС за определяне на нов размер на МРЗ;
- Продукт/услуга № 9: Постановление на МС за определяне размера на линията на бедност за страната;
- Продукт/услуга № 10: Актуализиране на системата за отчитане на жизненото равнище и доходите на регионално ниво;
- Продукт/услуга № 11: Организиране и координиране дейността на Постоянната комисия по доходи и жизнено равнище към НСТС;
- Продукт/услуга № 12: Публикуване на официалната интернет страница на МТСП на периодичен информационен бюлетин „Доходи и жизнено равнище“;
- Продукт/услуга № 13: Дългосрочна стратегия по доходите, разработена в рамките на работна група с участието на МФ, НОИ, МТСП, социалните партньори и др.;
- Продукт/услуга № 14: Наличие на прозрачен законово определен автоматичен механизъм за определяне на МРЗ, базиран на европейската директива.

### ***Организационните структури, участващи в програмата***

Организационната структура, участваща в програмата е дирекция „Жизнено равнище, демографска политика и социални инвестиции“ в МТСП, с подкрепата на НСИ.

### ***Отговорност за изпълнението на програмата***

Отговорността за изпълнението на програмата е на ресорен заместник-министър на труда и социалната политика. Програмата се изпълнява от дирекция „Жизнено равнище, демографска политика и социални инвестиции“ в МТСП.

### ***Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (хил. лв.)***

| №    | Бюджетна програма<br>1500.06.01 – „Насърчаване, координация и мониторинг на демографското развитие, жизненото равнище и доходите от труд“<br>(класификационен код и наименование на бюджетната програма) | Отчет<br>2019 г. | Отчет<br>2020 г. | Закон<br>2021 г. | Проект<br>2022 г. | Прогноза<br>2023 г. | Прогноза<br>2024 г. |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|-------------------|---------------------|---------------------|
|      | 1                                                                                                                                                                                                        | 2                |                  | 3                | 4                 | 5                   | 6                   |
| I.   | Общо ведомствени разходи:                                                                                                                                                                                | 333,3            | 301,2            | 319,1            | 341,3             | 341,3               | 341,3               |
|      | Персонал                                                                                                                                                                                                 | 333,3            | 301,2            | 319,1            | 341,3             | 341,3               | 341,3               |
|      | Издръжка                                                                                                                                                                                                 |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
|      | Капиталови разходи                                                                                                                                                                                       |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
| 1    | Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:                                                                                                                                                                   | 333,3            | 301,2            | 319,1            | 341,3             | 341,3               | 341,3               |
|      | Персонал                                                                                                                                                                                                 | 333,3            | 301,2            | 319,1            | 341,3             | 341,3               | 341,3               |
|      | Издръжка                                                                                                                                                                                                 |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
|      | Капиталови разходи                                                                                                                                                                                       |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
| 2    | Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС                                                                                                                                          | 0,0              | 0,0              | 0,0              | 0,0               | 0,0                 | 0,0                 |
|      |                                                                                                                                                                                                          |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
| II.  | Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ **                                                                                                                                                   | 22,9             | 0,2              | 160,0            | 160,0             | 160,0               | 160,0               |
|      | 1.Националната програма за реформи в областта на минималната заплата и неравенствата в доходите                                                                                                          | 2,8              |                  | 50,0             | 50,0              | 50,0                | 50,0                |
|      | 2.План за изпълнение на Националната стратегия за активен живот на възрастните хора в България 2019-2030 г.                                                                                              | 20,1             | 0,2              | 110,0            | 110,0             | 110,0               | 110,0               |
| III. | Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**                                                                                                                          | 0,0              | 0,0              | 0,0              | 0,0               | 0,0                 | 0,0                 |
|      | 1.Структурни фондове и Кохезионен фонд на ЕС - ЕСФ                                                                                                                                                       |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
|      | 2.Финансиране от националния бюджет - ЕСФ                                                                                                                                                                |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
|      | Общо администрирани разходи (II.+III.):                                                                                                                                                                  | 22,9             | 0,2              | 160,0            | 160,0             | 160,0               | 160,0               |
|      |                                                                                                                                                                                                          |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
|      | Общо разходи по бюджета (I.I+II.):                                                                                                                                                                       | 356,2            | 301,4            | 479,1            | 501,3             | 501,3               | 501,3               |
|      |                                                                                                                                                                                                          |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
|      | Общо разходи (I.+II.+III.):                                                                                                                                                                              | 356,2            | 301,4            | 479,1            | 501,3             | 501,3               | 501,3               |
|      | Численост на щатния персонал                                                                                                                                                                             | 9                | 7                | 7                | 7                 | 7                   | 7                   |
|      | Численост на извънщатния персонал                                                                                                                                                                        |                  |                  |                  |                   |                     |                     |

\* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране

\*\* Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите. При изписването на наименованието на администрираните разходни параграфи не следва да се посочва наименованието от ЕБК. За отчетните 2019 г. и 2020 г., както и за текущата 2021 г., наименованията на администрирани разходни параграфи следва да са еднозначни с утвърдените администрирани разходни параграфи постановлението за изпълнението на държавния бюджет на Република България за съответната година и създадените такива на основание разпоредбите от ЗДБРБ за съответната година. За проектобюджета за 2022 г. и прогнозите за 2023 г. и 2024 г. предложенията за нови администрирани разходни параграфи следва да се основават на изискванията на нормативни и административни актове.

## 1500.06.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Насърчаване, развитие и мониторинг на социалната икономика и корпоративната социална отговорност”

### Цели на бюджетната програма

- Развитие и подкрепа на социалната икономика и социалното предприемачество;
- Насърчаване развитието на иновативни социално отговорни бизнес модели и практики в областта на корпоративната социална отговорност;
- Информационно обезпечаване на политиката по социална и солидарна икономика.

### Целеви стойности по показателите за изпълнение

| ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ<br>1500.06.02 Бюджетна програма „Насърчаване, развитие и мониторинг на социалната икономика и корпоративната социална отговорност”                                                                                   | Целева стойност |                  |                  |                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------------------|------------------|------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                               | Мерна единица   | Прогноза 2022 г. | Прогноза 2023 г. | Прогноза 2024 г. |
| 1. Анализи на състоянието на сектора на социалната икономика, влиянието му върху заетостта на лицата от уязвимите групи, съобразно ЗПССИ                                                                                                      | брой            | 1                | -                | 1                |
| 2. Популяризиране на социално отговорни бизнес модели и практики                                                                                                                                                                              | брой            | 1                | 1                | 1                |
| 3. Развитие на регионалните аспекти на социалната икономика и социалното предприемачество чрез регионални форуми                                                                                                                              | брой            | 2                | 2                | 2                |
| 4. Организиране на национални и/или международни форуми за добри практики в областта на социалната икономика                                                                                                                                  | брой            | 1                | 1                | 1                |
| 5. Провеждане на информационни кампании, семинари, форуми, кръгли маси за повишаване осведомеността относно корпоративната социална отговорност и социалната и солидарна икономика, и създаване на партньорства между заинтересованите страни | брой            | 8                | 6                | 6                |
| 6. Мониторинг относно приложението на дейностите по Закона за предприятията на социалната и солидарна икономика                                                                                                                               | брой            | -                | -                | 1                |

**Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата**

Върху изпълнението на програмата влияние икономическата среда, възможностите на държавния бюджет, състоянието на пазара на труда и обществените нагласи.

#### **Информация за наличността и качеството на данните**

Данните са на МТСП.

#### **Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)**

- Продукт/услуга № 1: Анализ на заетостта на лицата от уязвими групи, наети в социални предприятия, регистрирани по ЗПССИ;
- Продукт/услуга № 2: Провеждане на ежегодни национални годишни награди в областта на корпоративната социална отговорност
- Продукт/услуга № 3: Развитие на регионалните аспекти на социалната и солидарна икономика и социалното предприемачество чрез организиране и провеждане на регионални форуми в страната;
- Продукт/услуга № 4: Организиране на национални и/или международни форуми за добри практики в областта на социалната и солидарна икономика;
- Продукт/услуга № 5: Организиране и провеждане на кампании с цел популяризиране на марката „Продукт на социално предприятие“;
- Продукт/услуга № 6: Провеждане на ежегодни национални награди за социална иновация (в подкрепа на социалната икономика);
- Продукт/услуга № 7: Медийно отразяване на добри практики в областта на корпоративната социална отговорност;
- Продукт/услуга № 8: Последваща оценка на въздействието относно приложението на дейностите от Закона за предприятията на социалната и солидарна икономика.

#### **Организационни структури, участващи в програмата**

Организационните структури, участващи в програмата са дирекция „Жизнено равнище, демографска политика и социални инвестиции“ към МТСП.

#### **Отговорност за изпълнението на програмата**

Отговорността за изпълнението на програмата е на ресорния заместник-министър на труда и социалната политика. Програмата се изпълнява от дирекция „Жизнено равнище, демографска политика и социални инвестиции“ в МТСП.

**Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата**  
(хил. лв.)

| №           | Бюджетна програма<br>1500.06.02 – „Насърчаване, развитие и мониторинг<br>на социалната икономика и корпоративната<br>социална отговорност“<br>(класификационен код и наименование на<br>бюджетната програма) | Отчет<br>2019 г. | Отчет<br>2020 г. | Закон<br>2021 г. | Проект<br>2022 г. | Прогноза<br>2023 г. | Прогноза<br>2024 г. |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|-------------------|---------------------|---------------------|
|             | 1                                                                                                                                                                                                            | 2                |                  | 3                | 4                 | 5                   | 6                   |
| <b>I.</b>   | <b>Общо ведомствени разходи:</b>                                                                                                                                                                             | <b>79,0</b>      | <b>301,2</b>     | <b>319,1</b>     | <b>341,3</b>      | <b>341,3</b>        | <b>341,3</b>        |
|             | Персонал                                                                                                                                                                                                     | 79,0             | 301,2            | 319,1            | 341,3             | 341,3               | 341,3               |
|             | Издръжка                                                                                                                                                                                                     |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
|             | Капиталови разходи                                                                                                                                                                                           |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
| <b>1</b>    | <b>Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:</b>                                                                                                                                                                | <b>79,0</b>      | <b>301,2</b>     | <b>319,1</b>     | <b>341,3</b>      | <b>341,3</b>        | <b>341,3</b>        |
|             | Персонал                                                                                                                                                                                                     | 79,0             | 301,2            | 319,1            | 341,3             | 341,3               | 341,3               |
|             | Издръжка                                                                                                                                                                                                     |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
|             | Капиталови разходи                                                                                                                                                                                           |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
| <b>2</b>    | <b>Ведомствени разходи по други бюджети и<br/>сметки за средства от ЕС</b>                                                                                                                                   | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>       | <b>0,0</b>        | <b>0,0</b>          | <b>0,0</b>          |
|             |                                                                                                                                                                                                              |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
| <b>II.</b>  | <b>Администрирани разходни параграфи по бюджета<br/>на ПРБ **</b>                                                                                                                                            | <b>148,5</b>     | <b>162,9</b>     | <b>280,0</b>     | <b>290,0</b>      | <b>290,0</b>        | <b>290,0</b>        |
|             | 1.План за социална икономика, други<br>инициативи, проекти и програми                                                                                                                                        | 148,5            | 52,9             | 180,0            | 180,0             | 180,0               | 180,0               |
|             | 2.План за изпълнение на Стратегия за<br>корпоративна социална отговорност 2019-2023 г.                                                                                                                       |                  | 110,0            | 100,0            | 110,0             | 110,0               | 110,0               |
|             |                                                                                                                                                                                                              |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
| <b>III.</b> | <b>Администрирани разходни параграфи по други<br/>бюджети и сметки за средства от ЕС**</b>                                                                                                                   | <b>25 465,8</b>  | <b>10 834,9</b>  | <b>4 000,0</b>   | <b>6 500,0</b>    | <b>4 300,0</b>      | <b>0,0</b>          |
|             | 1.Структурни фондове и Кохезионен фонд на<br>ЕС-ЕСФ                                                                                                                                                          | 21 645,9         | 9 209,6          | 3 400,0          | 5 525,0           | 3 655,0             |                     |
|             | 2.Финансиране от националния бюджет - ЕСФ                                                                                                                                                                    | 3 819,9          | 1 625,3          | 600,0            | 975,0             | 645,0               |                     |
|             |                                                                                                                                                                                                              |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
|             | <b>Общо администрирани разходи (II.+III.):</b>                                                                                                                                                               | <b>25 614,3</b>  | <b>10 997,8</b>  | <b>4 280,0</b>   | <b>6 790,0</b>    | <b>4 590,0</b>      | <b>290,0</b>        |
|             |                                                                                                                                                                                                              |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
|             | <b>Общо разходи по бюджета (I.+II.):</b>                                                                                                                                                                     | <b>227,5</b>     | <b>464,1</b>     | <b>599,1</b>     | <b>631,3</b>      | <b>631,3</b>        | <b>631,3</b>        |
|             |                                                                                                                                                                                                              |                  |                  |                  |                   |                     |                     |
|             | <b>Общо разходи (I.+II.+III.):</b>                                                                                                                                                                           | <b>25 693,3</b>  | <b>11 299,0</b>  | <b>4 599,1</b>   | <b>7 131,3</b>    | <b>4 931,3</b>      | <b>631,3</b>        |
|             | Численост на щатния персонал                                                                                                                                                                                 | 2                | 7                | 7                | 7                 | 7                   | 7                   |
|             | Численост на извънщатния персонал                                                                                                                                                                            |                  |                  |                  |                   |                     |                     |

\* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране

\*\* Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите. При изписването на наименованието на администрираните разходни параграфи не следва да се посочва наименованието от ЕБК. За отчетните 2019 г. и 2020 г., както и за текущата 2021 г., наименованията на администрирани разходни параграфи следва да са еднозначни с утвърдените администрирани разходни параграфи постановлението за изпълнението на държавния бюджет на Република България за съответната година и създадените такива на основание разпоредбите от ЗДБРБ за съответната година. За проектобюджета за 2022 г. и прогнозите за 2023 г. и 2024 г. предложенията за нови администрирани разходни параграфи следва да се основават на изискванията на нормативни и административни актове.

Принос за изпълнение на целите на програмата имат следните операции, които ще се реализират по линия на ОП РЧР 2014-2020:

➤ BG05M9OP001-2.081 „Социални предприятия за лицата с психични разстройства и интелектуални затруднения“ – целта на операцията е да се осигурят ресурси и финансиране за организиране на дейности за създаване на защитена работна среда на принципа на социалните предприятия, насочени към лицата с психични разстройства и интелектуални затруднения, които имат нужда от подкрепа за самостоятелен живот и социално включване;

➤ BG05M9OP001-2.062 „Социално включване на лицата с психични разстройства и с интелектуални затруднения“ – целта на операцията е чрез създаване на центрове за социална рехабилитация и интеграция за лица с психични разстройства и за лица с интелектуални затруднения, да се предоставят подкрепящи социални услуги в общността с цел създаване или

възстановяване на умения за самостоятелен живот и пълноценно включване в общността според възможностите им.

## **1500.07.00 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „Администрация”**

### ***Цели на бюджетната програма***

Основната стратегическа цел на програмата „Администрация“ е поддържане и развитие на взаимосвързаните административни процеси и функции, които позволяват администрацията на МТСП да изпълнява публичната си отговорност, роля и власт да създава и реализира политиките в областта на своята нормативно определена компетентност.

Постигането на основната стратегическа цел се реализира чрез осъществяването на следните цели:

- Предоставяне на административни и вътрешни административни услуги с по-висока ефективност, гарантираща законовите права на гражданите и юридическите лица;
- Прилагане и развитие на електронното управление и информационно-комуникационните технологии в системата на МТСП;
- Осъществяване на дейности за информираност на обществото чрез медиите за осъществяваната от МТСП политика;
- Качествено управление на човешките ресурси за постигане целите на МТСП;
- Даване на разумна увереност относно адекватността на процеса на формулиране и изпълнение на политиките на МТСП;
- Даване на разумна увереност, относно правилното, законосъобразно и ефективно разходване на средства от фондове и програми на ЕС;
- Даване на разумна увереност, че системите за управление и контрол в МТСП допринасят за постигане на заложените цели;
- Осигуряване на законосъобразност на административните актове и процедури, чрез:
  - осигуряване на ефективна защита на интересите на МТСП по съдебни и други производства;
  - законосъобразно прилагане на Закона за достъп до обществена информация при предоставяне на обществена информация.
- Планиране, организиране и координация на всички дейности във връзка с подготовката и провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки в МТСП съгласно утвърдения годишен план-график, чрез:
  - организиране и провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки;
  - поддържане на актуален регистър на обществените поръчки.
- Реализиране на принципите на базираното на резултатите управление в процеса на планиране, мониторинг, оценка и бюджетирането на дейността на МТСП;
- Усъвършенстване на процесите по стратегическо и оперативно планиране, управление на качеството и риска, както и повишаване на знанията и уменията за тяхното прилагане;
- Осъществяване на административен контрол на всички административни структури на МТСП, в това число и на второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на труда и социалната политика;
- Участие в процесите на вземане на решение в ЕС в областта на заетостта и социалната политика чрез РГ 13 „Социална политика и заетост“ към Съвета по европейски въпроси;
- Оказване на съдействие на българските граждани в държави-членки (ДЧ) на ЕС и ЕИП чрез Службите по трудови и социални въпроси (СТСВ) на МТСП към посолства на Р България;
- Активно участие в ръководните и работните органи, комитети, комисии и др. на ООН, МОТ, СЕ, ОИСР и др.;

- Разработване на проекти на международни договори/работни програми за двустранно сътрудничество в социално-трудова сфера със сродни чуждестранни министерства;

Конкретните ангажименти и дейности по вътрешен одит за всяка календарна година, са отразени в годишен план за дейността на дирекция „Вътрешен одит“. Годишните цели на дирекцията, чрез които ще се постигне заложените стратегически цели са:

- Предоставяне на увереност на ръководството на МТСП относно законосъобразно, ефективно, ефикасно и икономично управление на програми и проекти, дейности и процеси в МТСП чрез извършване на одитни ангажименти за увереност (ОАУ);
- Подобряване на процесите по управление на риска и контрола чрез извършване на одитни ангажименти за консултиране (ОАК).

Сред целите на програма „Администрация“ стои и постигането на максимално ефективно и ефикасно използване на средствата по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г. и Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г. МТСП е в напреднала фаза на разработване на новата Програма за развитие на човешките ресурси (ПРЧР), която ще се изпълнява в периода 2021-2027 г. Към настоящия момент Програмата е изпратена за преглед и коментари към службите на ЕК.

Навременната подготовка на пакет с нови процедури в рамките на предстоящия програмен период е от съществено значение за правилното и плавно усвояване на предвидения за страната ресурс. Стартирането на нови операции по ПРЧР 2021-2027 ще бъде възможно след окончателното съгласуване и одобрение от страна на ЕК. От друга страна, късното приемане на европейските регламенти, установяващи правилата за изпълнение на програмите през програмния период 2021 – 2027 г. (м. юни 2021 г.), е ключов фактор, оказващ влияние върху процеса на програмиране. В резултат на това следва да се отбележи, че въпреки наличието на приети Регламенти на ЕК за програмния период 2021-2027 и действащ Закон за управление на средствата от ЕС (ЗУСЕСИФ), под-законовата рамка за предоставянето на безвъзмездна финансова помощ за периода 2021-2027 в България към настоящия момент не е изготвена. Горееописаното са реални фактори, които могат да окажат въздействие върху ПРЧР 2021-2027.

В допълнение, необходимостта от предприемане на мерки с цел ограничаване и преодоляване на негативните социално-икономически последици от пандемията, причинена от COVID-19, е важен момент в процеса на програмиране.

#### **Целеви стойности по показателите за изпълнение**

| ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ<br>1500.07.01 Бюджетна програма „Администрация“                                                                                                                                                                     | Целева стойност |                |                 |                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------------|-----------------|-----------------|
|                                                                                                                                                                                                                                              | Мерна единица   | Проект 2022 г. | Прогноза 2023г. | Прогноза 2024г. |
| Показатели за изпълнение                                                                                                                                                                                                                     |                 |                |                 |                 |
| 1. Ниво на договаряне на средствата по ОП РЧР по ОП РЧР 2014-2020 г.                                                                                                                                                                         | %               | 100            | нп              | нп              |
| 2. Дял на платените средства по ОП РЧР 2014-2020 г.                                                                                                                                                                                          | %               | 95             | 100             | нп              |
| 3. Ниво на програмиране на средствата по П РЧР 2021-2027 г.                                                                                                                                                                                  | %               | 25             | 45              | 60              |
| 4. Ниво на договаряне на средствата по П РЧР 2021-2027 г.                                                                                                                                                                                    | %               | 20             | 40              | 60              |
| 5. Дял на платените средства по П РЧР 2021-2027 г.                                                                                                                                                                                           | %               | 12             | 33              | 56              |
| 6. Максимален дял на договорите с нередности спрямо общия брой на договорите по проекти по ОП РЧР 2014-2020 г.                                                                                                                               | %               | 0              | 2               | 4               |
| 7. Подготвени позиции за участие на министъра или заместник-министрите на труда и социалната политика в заседания на Съвета на министрите по заетостта, социалната политика, здравеопазването и потребителските въпроси и в неформални срещи | Брой            | 6              | 6               | 6               |
| 8. Изготвени указания за участие в заседания на Работната група по социални въпроси и Корефер на представителите в Постоянното представителство към ЕС в Брюксел                                                                             | Брой            | 70             | 70              | 70              |
| 9. Изработени и съгласувани позиции за участия на експерти в работни групи, комитети и комисии към Европейската комисия и Съвета на Европейския съюз в областта на социалната политика и заетостта                                           | Брой            | 20             | 20              | 20              |
| 10. Организиран брфинги за представяне на позиции на България за участие в заседания и форуми по заетост и социална политика                                                                                                                 | Брой            | 4              | 4               | 4               |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |      |                                                                                                                            |                                                                                                                            |                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 11. Участия в заседанията на Съвета по европейски въпроси - подготовка за тези заседания, следене на инициативи на равнище ЕС, съгласуване на рамкови позиции, позиции и указания към основни документи                                                                                                                                                                                                                                                             | Брой | 42-45                                                                                                                      | 42-45                                                                                                                      | 42-45                                                                                                                      |
| 12. Изработени анализи/информации/становища по прилагането на правото на Европейския съюз в социалната политика                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Брой | 1-3                                                                                                                        | 1-3                                                                                                                        | 1-3                                                                                                                        |
| 13. Нотификации на новоприети национални правни актове за въвеждане на актове на ЕС в националното законодателство                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Брой | 2-4                                                                                                                        | 2-4                                                                                                                        | 2-4                                                                                                                        |
| 14. Участия в разработването на проекти на актове, стратегически документи и мерки, необходими за прилагане достиженията на правото на Европейския съюз, относно социалната политика и заетостта                                                                                                                                                                                                                                                                    | Брой | 2-4                                                                                                                        | 2-4                                                                                                                        | 2-4                                                                                                                        |
| 15. Актуализиран сайт на СТСВ в интернет-портала на МТСП (актуализации - брой месечно минимум)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Брой | СТСВ – 8 месечно, по 1 за всяка СТСВ                                                                                       | СТСВ – 8 месечно, по 1 за всяка СТСВ                                                                                       | СТСВ – 8 месечно, по 1 за всяка СТСВ                                                                                       |
| 16. Проведени информационни форуми (срещи, кръгли маси, борси и др.п.) от СТСВ в приемащите държави за информиране на български граждани, местни граждани и фирми за условията за заетост/опериране в България (общ брой за мрежата СТСВ)                                                                                                                                                                                                                           | Брой | 20 <sup>3</sup>                                                                                                            | 20                                                                                                                         | 20                                                                                                                         |
| 17. Брой консултации на физически и юридически лица (общ брой за мрежата СТСВ)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Брой | 2 800                                                                                                                      | 2 800                                                                                                                      | 2 800                                                                                                                      |
| 18. Участие на представители на МТСП в дейността на комитети, комисии и експертни групи към Съвета на Европа                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Брой | 3-6                                                                                                                        | 3-6                                                                                                                        | 3-6                                                                                                                        |
| 19. Участие в дейността на МОТ и в нейния ръководен орган –МКТ (редовни сесии веднъж годишно). (АС на МБТ – само наблюдател)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Брой | 1                                                                                                                          | 1                                                                                                                          | 1                                                                                                                          |
| 20. Участия в дейността на световните международни организации – ООН, ИКЕ, форуми на ООН, работни формати на ОИСР <sup>4</sup> , инициативи на ЦЕИ и ПСЮИЕ                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Брой | 3-5                                                                                                                        | 3-5                                                                                                                        | 3-5                                                                                                                        |
| 21. Подготвени презентации, опорни точки и други материали, свързани с участие на министъра и членове на политическия кабинет в международни форуми на високо равнище в страната и в чужбина                                                                                                                                                                                                                                                                        | Брой | Около 25                                                                                                                   | Около 25                                                                                                                   | Около 25                                                                                                                   |
| 22. Подготвени ратификации с цел привеждане на националното законодателство в съответствие с международните стандарти на ООН, МОТ и СЕ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Брой | Заб. В зависимост от политическо решение за нова ратификация                                                               |                                                                                                                            |                                                                                                                            |
| 23. Изготвяне на национални доклади за приложението на ратифицирани/нератифицирани конвенции на МОТ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Брой | По ратифицирани конвенции- 5 според предварителния списък на МБТ за годината<br><br>+ 1 доклад по нератифицирани конвенции | По ратифицирани конвенции- 9 според предварителния списък на МБТ за годината<br><br>+ 1 доклад по нератифицирани конвенции | По ратифицирани конвенции- 7 според предварителния списък на МБТ за годината<br><br>+ 1 доклад по нератифицирани конвенции |
| 24. Изготвяне на национални доклади по приложение на разпоредби на ЕСХ(р), по последващите действия по колективни жалби или други                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Брой | 1                                                                                                                          | 1                                                                                                                          | 1                                                                                                                          |
| 25. Актуализиране на договорната база на МТСП чрез подписване на нови двустранни/трестранни документи за сътрудничество                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Брой | 0-2                                                                                                                        | 0-2                                                                                                                        | 0-2                                                                                                                        |
| 26. Проведени форуми с международно участие (конференции, симпозиуми, семинари, кръгли маси и др.) в страната, организирани от МТСП                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Брой | 1-2                                                                                                                        | 1-2                                                                                                                        | 1-2                                                                                                                        |
| 27. Участия в двустранни (видео) срещи/семинари при изпълнението на подписани Работни програми за двустранно сътрудничество със сродни министерства                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Брой | 9-10                                                                                                                       | 5-6                                                                                                                        | 5-6                                                                                                                        |
| 28. Разработване / актуализиране на стратегически и оперативни документи                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | брой | 2                                                                                                                          | 1                                                                                                                          | 1                                                                                                                          |
| 29. Поддържане на сертифицираните системи по качество:<br>- Вътрешни одити на системата за управление на качеството информационната сигурност на МТСП за съответствие с БДС EN ISO 9001:2015 и стандарт ISO/IEC 27001:2017<br>- Външни одити на системата за управление на качеството и информационната сигурност на МТСП за съответствие с БДС EN ISO 9001:2015 и стандарт ISO/IEC 27001:2017<br>- Обучени служители за БДС EN ISO 9001:2015 и ISO/IEC 27001:2017“ | Брой | 1<br><br>1 контролен одит<br><br>10                                                                                        | 1<br><br>сертификационен одит<br><br>10                                                                                    | 1<br><br>1 контролен одит<br><br>10                                                                                        |
| 30. Административни услуги - общи, специфични и вътрешни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Брой | 280                                                                                                                        | 280                                                                                                                        | 280                                                                                                                        |
| 31. Съгласуване на материали, постъпили по реда на чл. 32 от УПМСНА и изготвяне на експертни становища по реда на чл. 33 от него                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Брой | 1 500                                                                                                                      | 1 300                                                                                                                      | 1 300                                                                                                                      |
| 32. Обслужени клиенти чрез различните канали за достъп: консултации на „горещ телефон“, консултации „лице в лице“, консултации от звено АО, отдел ИТАО;<br>- месечни доклади на Кол-център                                                                                                                                                                                                                                                                          | Брой | 60 000<br><br>12                                                                                                           | 60 000<br><br>12                                                                                                           | 60 000<br><br>12                                                                                                           |
| 33. Доклад за удовлетвореност на клиента, съгласно НАО                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Брой | 1                                                                                                                          | 1                                                                                                                          | 1                                                                                                                          |

<sup>3</sup> Реализацията изцяло зависи от епидемичната обстановка и наложените вследствие на пандемията COVID-19 ограничения в съответната държава.

<sup>4</sup> Предвид липсата на опит от участие от страна на МТСП в дейностите на Организацията и неналичната релевантна информация следва да се отбележи, че се очаква да има участия в дейностите на различните формати на ОИСР, но към момента не могат да бъдат определени като конкретен брой.

|                                                                                                                                                          |         |        |        |                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|--------|--------|-----------------|
| 34. Нови или актуализирани документи във връзка с административното обслужване и СУКИС                                                                   | Брой    | 4      | 4      | 4               |
| 35. Регистрирани документи в системата за документооборот от тях:<br>- чрез е-обмен;<br>- чрез ССЕВ;<br>- чрез лицензиран пощенски оператор;<br>- е поща | Брой    | 30 000 | 30 000 | 30 000          |
| 36. Обучени служители за работа със системи за документооборот                                                                                           | Брой    | 20     | 20     | 20              |
| 37. Развитие на професионалните качества и умения на служителите от МТСП чрез обучения                                                                   | Брой    | 200    | 190    | 190             |
| 38. Изготвени удостоверения за трудов и/или служебен стаж на осигурявани лица (УП 3)                                                                     | Брой    | 15     | 12     | 12              |
| 39. Предоставени служебни книжки на административните структури на територията на Р България                                                             | Брой    | 1300   | 1200   | 1100            |
| 40. Изготвени заповеди за назначаване, преназначаване, прекратяване на правоотношение, ползване на отпуск и заместване на служители                      | Брой    | 2000   | 2000   | 2000            |
| 41. Разработени вътрешни правила/процедури от дирекция „Човешки ресурси“                                                                                 | Брой    | 1      | 1      | 1               |
| 42. Извършени одитни ангажменти за увереност съгласно утвърдения годишен план на ДВО <sup>5</sup>                                                        | Брой    | 24     | 29     | 29 <sup>6</sup> |
| 43. Извършени одитни ангажменти за консултиране                                                                                                          | Брой    | 15     | 15     | 15              |
| 44. Дял на спечелените съдебни дела от общия брой приключили съдебни дела, по които МТСП е страна                                                        | Процент | 60%    | 60%    | 60%             |
| 45. Изготвени решения за достъп до обществена информация от общия брой насочени заявления                                                                | Процент | 100%   | 100%   | 100%            |
| 46. Сключени договори за обществени поръчки, съгласно утвърдения годишен план-график на МТСП                                                             | Процент | 90%    | 90%    | 90%             |
| 47. Извършени планирани проверки от Инспектората                                                                                                         | Процент | 100 %  | 100 %  | 100 %           |

### **Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата**

Върху постигането на целите на програмата влияние могат да окажат следните външни фактори:

- Влошаване на икономическата обстановка и стабилността на публичните финанси, което:
  - да ограничи възможностите за осигуряване на нужното съфинансиране по изпълнение на процедурите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;
  - да намали интереса към схемите по ОП РЧР 2014-2020 г. и П РЧР 2021-2027 г. поради необходимостта от осигуряване на оборотни средства в хода на изпълнение на проектите.
- Ниски нива на авансово финансиране от страна на Европейската комисия, съгласно разпоредбите на Регламент 1303/2013 г. който ограничава наличието на оборотен ресурс за изпълнение на ОП РЧР 2014-2020 г.
- Чести промени в нормативната уредба, регламентираща управлението на средствата от ЕС, което да наложи честа промяна в правилата и процедурите за управление на ОП РЧР и П РЧР, както и функционирането на системите за управление и контрол;
- Политически решения с пряк ефект върху качеството на административния капацитет на звената, участващи в управлението на ОП РЧР и П РЧР, което да се отрази негативно върху възможностите за повишаването до и поддържането му на необходимите равнища, както и върху тяхното кадрово, материално-техническо, информационно и финансово осигуряване;
- Недостатъчен административен и финансов капацитет на потенциалните бенефициенти по ОП РЧР и П РЧР, в т.ч. административни структури, което да намали тяхната готовност да се включат в изпълнението на процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ или да доведе до непостигане на предварително заложените резултати в рамките на изпълнението на проектите;

<sup>5</sup> Целевите стойности на показателите за изпълнение са посочени съгласно Стратегическия план на ДВО за периода 2021 – 2023 г.

<sup>6</sup> Броят на одитните ангажменти за увереност и за консултиране за 2024 г. е посочен при запазване на допусканията за 2023 г. Точният им брой ще бъде определен след оценка на риска в Стратегическия план на ДВО за периода 2022 – 2024 г.



- Промяна в ръководството на министерството, структурата на МТСП, недостатъчен брой одитори за покриване на одитната вселена, тежест на персонала и др.;
- Възникване на нови нормативни задължения и свързаните с тях вътрешноведомствени промени;
- Недостиг на финансови средства, необходими за прилагането на всички нормативни изисквания за осъществяване на дейностите;
- Промени в нормативната уредба.

### ***Информация за наличността и качеството на данните***

Източници на информация за стойността на индикаторите са:

- Архивът, поддържан от Главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти“, в т.ч. неговата публично достъпна част (<http://www.esf.bg>);
- Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН);
- Резултатите от извършените одитни ангажименти за увереност и консултиране, както и информацията от структурните звена в МТСП във връзка със състоянието на СФУК в МТСП и дейността по вътрешен одит;
- Информация на министерството.

### ***Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)***

*В областта на ОП РЧР/П РЧР:*

- Продукт/услуга: Изпълнение на функциите на Управляващ орган на ОП РЧР 2014-2020;
- Продукт/услуга: Изпълнение на функциите на Управляващ орган на П РЧР 2021-2027 г.

*В областта на въпросите на ЕС:*

- Продукт/услуга: Изготвени позиции и изказвания за участие на министъра на труда и социалната политика или ресорните заместник-министри в заседанията на Съвета на Европейския съюз по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси (формат „Заетост и социална политика“), неформални министерски срещи, конференции и други форуми по линия на ЕС. За участието на министъра във всяко от заседанията на Съвета се провеждат брифинги за представители на дипломатическите мисии на държавите членки в България, или информацията за българската позиция им се изпраща по е-поща.

В зависимост от епидемиологичната обстановка, изготвяне на пакет документи и утвърждаване на позиции за участие във формални заседания и/или неформални видеоконференции на министрите по заетостта и социалната политика на държавите членки съгласно календара на съответното ротационно председателство на ЕС /за 2022 г. под Френско и Чешко председателство;

- Продукт/услуга: Изготвени указания за участие на представителите на министерството в Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз в Брюксел в заседания на Работната група по социални въпроси и Корепер – чрез изготвяне и съгласуване по надлежния ред на указания за заседанията на РГСВ /видеоконферентни или присъствени/ и Корепер съгласно дневния ред на съответното Председателство;

- Продукт/услуга: Изготвени и изпратени в срок нотификации за новоприети актове на българското законодателство за въвеждане на актове на Европейския съюз в сферата на заетостта и социалната политика;

- Продукт/услуга: Проучване на правото на ЕС, съдебната практика и добрите практики на ЕС, информиране относно нови нормативни актове на ЕС, документи и инициативи на ЕС и/или държавите членки в областта на заетостта и социалната политика с оглед правилно транспониране и прилагане на достиженията на правото на ЕС;

- Продукт/услуга: Ръководство и администриране на Работна група 13 „Социална политика и заетост” към СЕВ, във връзка с изпълнение на задължението на България да участва в разработването, да транспонира и прилага правото на ЕС в областите от компетентност на РГ 13;

- Продукт/услуга: Участие в разработването и провеждането на национално ниво на политиките на ЕС в областта на социалната политика и заетостта, в разработването на всички проекти на актове, стратегически документи и мерки, необходими за прилагане на достиженията на правото на ЕС в областта на заетостта и социалната политика – чрез участие в междуведомствени работни групи във връзка с въвеждане на Директиви на ЕС в националното право.

*В областта на двустранното, регионално и многостранно сътрудничество:*

- Продукт/услуга: Разработване и координиране на дейностите, свързани с участието на Република България в МОТ и в нейните ръководни органи – Международната конференция на труда (МКТ) и Административния съвет на Международното бюро на труда (АС на МБТ):

- Подготвяне участието на Национална тристранна делегация в 110-та (2022 г.), 111-та (2023 г.) и 112 (2024 г.) сесии на МКТ, Женева;

- Изготвяне на проект на РМС за одобряване на позицията на правителствената част и състава на Националната тристранна делегация за участие в работата на цитираните по-горе сесии/срещи. Изготвяне на изказвания и опорни точки.

- Изготвяне на проект на РМС за одобряване на резултатите от участието на правителствената част от Националната тристранна делегация в работата на цитираните по-горе сесии/срещи.

- Подготвяне участието като наблюдател в 344-та (март 2022 г.), 345-та (юни 2022 г.), 346-та (ноември 2022 г.), 347-та (март 2023 г.), 348-та (юни 2023 г.), 349-та (ноември 2023 г.), 350-та (март 2024 г.), 351-та (юни 2024 г.), 352-та (ноември 2024 г.) сесии на АС, Женева.

- Изготвяне на позиции по точки от Дневния ред на сесията; съгласуване на изказвания от името на ЕС

- Продукт/услуга: Планиране/отчитане участието на представители на МТСП в междуправителствените дейности на Съвета на Европа и неговите комитети, съвети и експертни групи с цел въвеждане на добри практики в съответните области на труда и социалната политика:

- Участие в заседанията на съответните органи към Съвета на Европа и в заседанията на Правителствения комитет по Европейската социална харта. Изготвяне/съгласуване на позиции за участие.

- Изготвяне на Ведомствена програма 2022-2023 г. за участие на МТСП в дейности на Съвета на Европа, както и на отчет на Ведомствената програма 2020-2021 г.;

- Продукт/услуга: Осигуряване провеждането на националното законодателство в съответствие с международните стандарти чрез инициране на ратификационната политика на Република България по отношение на международноправните актове на МОТ и СЕ:

- МОТ – финализиране от създадената със заповед РД-02-65/19.04.2021 г. на министъра на труда и социалната политика експертна работна група на анализ на Конвенция № 154 на МОТ за насърчаване на колективното договаряне и на съответното българско законодателство, и определяне на конкретните мерки и ангажименти за изпълнението на изискванията, произтичащи от разпоредбите на Конвенция №154;

- СЕ – анализ на препоръките на Европейския комитет по социални права от неговия 4-ти доклад (2021 г.) за България по неприетите разпоредби от ЕСХ(р) относно възможното присъединяване на страната към някои членове на ЕСХ(р), по които тя не е страна. На базата на извършения анализ – ратифициране през 2022 г. на определени членове на ЕСХ(р), по които тя не е страна (в случай, че по обективни причини процедурата не бъде финализирана през 2021 г.)

- Продукт/услуга: Осигуряване изпълнението на задълженията на правителството във връзка с контролния механизъм на МОТ и СЕ.;

- изготвяне на ежегодните доклади по нератифицирани конвенции на МОТ – по един за 2022 г., 2023 г. и 2024 г.;
- изготвяне на ежегодните доклади по ратифицирани конвенции на МОТ (според списъците на МБТ за 2022 г., 2023 г. и 2024 г.;
- изготвяне на националните доклади<sup>7</sup> на България по ЕСХ (ревизирана);
- изготвяне на становища по допустимостта и/или по същество на нови колективни жалби по ЕСХ/р/.

• Продукт/услуга: Осигуряване участието и представителството на МТСП в световните международни организации (ООН, ИКЕ, ИКОСОС и други форуми на ООН), както и в инициативи на ЦЕИ (Централно-европейска инициатива), Съвет за регионално сътрудничество (СРС), ПСЮИЕ. Активизиране на подготвителните дейности за членство в ОИСР – чрез участие в Комитета по заетост, труд и социални въпроси, 3-те РГ към него (заетост, трудова миграция и социална политика) и в други формати/програми по компетентност.

• Продукт/услуга: Развитие на взаимноизгодно сътрудничество в областта на труда и социалната политика със сродни чуждестранни министерства – участие в работни срещи във връзка с изпълнение на подписаната Работна програма за сътрудничество между МТСП и Федералното министерство на труда и социалните въпроси на Федерална република Германия за периода 2021– 2022 г.

• Продукт/услуга: Разширяване, задълбочаване и актуализиране на договорната база на МТСП чрез подписване на нови двустранни по възможност и тристранни/многостранни) документи за сътрудничество.

• Продукт/услуга: Осигуряване участието на министъра и членове на политическия кабинет в международни форуми на високо равнище в страната и чужбина.

• Продукт/услуга: Подготовка на визити в Република България на чуждестранни министри и други високопоставени гости на МТСП.

• Продукт/услуга: Подготовка на представителни международни форуми в България, организирани от МТСП, както и на двустранни семинари в изпълнение на подписаните Работни програми със сродните чуждестранни министерства.

• Продукт/услуга: Водене на международната кореспонденция на министъра и на заместник-министрите и поддържане на база данни за осъществяваните международни контакти и поетите на тях ангажименти.

*В областта на информационното и административното осигуряване:*

• Продукт/услуга: Административни услуги, деловодство и архив – чрез подобряване на ефективността при предоставяне на административни услуги, включително и електронни, за гражданите и бизнеса; повишаване на качеството на предоставяните вътрешно-ведомствени информационни услуги; обработване на писма, молби, жалби, сигнали, предложения и други документи на министерствата, ведомствата, гражданите и фирмите; осигуряване на вътрешноведомствена и междуведомствена комуникация на основата на електронния документооборот; повишаване качеството на обслужване на служителите и гражданите, ползващи архивния фонд на Министерството; оказване на методическа и практическа помощ на служителите в Министерството при обработката на документите за архив;

• Продукт/услуга: Мрежова и информационна сигурност на администрацията – чрез програмно осигуряване на администрацията на Министерството: изграждане на нови системи, механизми и актуализиране на наличните във връзка с подобряване качеството на електронното управление в Министерството; приваждане на информационната и комуникационна инфраструктура на Министерството в съответствие с националните стратегии за информационно общество, е-управление, е-правителство, както и с резолюциите и директивите на ЕС; ресурсно техническо осигуряване на информационните системи,

<sup>7</sup> За предстоящите години няма яснота какви ще бъдат докладите – редовни и опростени (както досега) или друг вид (предвид текущата реформа на процедурата за мониторинг).

включително и системата за сигурност на информацията; поддържане на наличните и изграждане на нови способности на ИКС на Министерството; осигуряване на надеждност и непрекъсваемост на информационните системи в Министерството;

- Продукт/услуга: Осигуряване на ефективността на процеса по управление на качеството и информационната сигурност чрез прилагане на стандартите БДС EN ISO 9001:2015 стандарт ISO/IEC 27001:2017.

- Продукт/услуга: Провеждане на политика за защита на данните.

*В областта на вътрешния одит*

- Продукт/Услуга: Осъществяване на одитни ангажменти за увереност (съгласно Годишен план за дейността на дирекция „Вътрешен одит“);

- Продукт/Услуга: Осъществяване на одитни ангажменти за консултиране (при възлагане).

*В областта планиране на дейността на министерството:*

- Продукт/услуга: Осигуряване на процеса на координация при планиране, мониторинг, отчитане и оценка на изпълнението на национални стратегически документи, както и на стратегическия и оперативните планове на МТСП.

- Продукт/услуга: Осигуряване на ефективността на процеса по управление на риска в МТСП, обвързан с процесите на стратегическо и оперативно планиране.

### ***Разход за членски внос за участието на България в МОТ***

Членският внос за участието на България в МОТ се изплаща от бюджета на МТСП. Размерът на членския внос за МОТ се определя от АС на МБТ в рамките на предходната година и се изплаща в швейцарски франкове в началото на съответната година, за която е дължим. Прогнозната стойност за 2022 г. – 315,0 хил. лв., за 2023 г. и 2024 г. – около 615,0 хил. лв. на година.

### ***Разход за членски внос за участието на МТСП в съответните формати на ОИСР<sup>8</sup>***

За дейности от компетентността на МТСП се предвиждат следните средства във връзка с участие в:

1. Комитет по заетост, труд и социални въпроси, работните групи към него и Програма за местно икономическо развитие и заетост (LEED) на ОИСР:

- за 2022 г. – 103 800 евро (годишни вноски, доброволни вноски);
- за 2023 г. – 106 000 евро (годишни вноски, доброволни вноски);
- за 2024 г. – 108 200 евро (годишни вноски, доброволни вноски);

2. Работна група „Отговорно бизнес поведение“ към Инвестиционния комитет на ОИСР:

- за 2022 г. – 4 000 евро (годишна вноска);
- за 2023 г. – 4 100 евро (годишна вноска);
- за 2024 г. – 4 200 евро (годишна вноска);

3. Работна група по джендър мейнстрийминг и управление към Комитета за публично управление на ОИСР:

- за 2022 г. – 4 000 евро (годишна вноска);
- за 2023 г. – 4 100 евро (годишна вноска);
- за 2024 г. – 4 200 евро (годишна вноска).

По програмата се административат командировъчни разходи за участия на служители в работни групи/комитети; финансиране дейността на представителите на МТСП в ПП към ЕС в Брюксел и финансиране на СТОВ към българските посолства в Берлин, Виена и Берн, Атина и Никозия, Мадрид, Лондон и Дъблин (петима ръководители на осем служби).

---

<sup>8</sup> Горепосочените вноски са определени в съответствие с релевантните документи на ОИСР и наличната актуална информация за техния размер.

**Разходи (в хил. лв.) за издръжка на дейностите от компетентност на дирекция ЕВМС**

| Вид дейност                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Проект 2022 г.                                  | Прогноза 2023 г.                                | Прогноза 2024 г.                                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|-------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| 1. Командировки в чужбина                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 124.0                                           | 124,0                                           | 124,0                                           |
| 1.1.Изпълнение на ангажименти, свързани с участието на делегати/ции в работата на РГСВ, Съвета на ЕС или ЕК, в международни организации (МОТ – МКТ, форуми на ООН, инициативи на ЦЕИ и ПСЮИЕ), участия в ОИСР – в изпълнение на Пътната карта за присъединяване към организацията (заб.1)                                 | ЕС: 20.0<br>МОТ: 80.0<br>Др.: 5.0<br>ОИСР: 49.0 | ЕС: 20.0<br>МОТ: 80.0<br>Др.: 5.0<br>ОИСР: 49.0 | ЕС: 20.0<br>МОТ: 80.0<br>Др.: 5.0<br>ОИСР: 49.0 |
| 1.2.Сключване на меморандуми със сродни министерства, подписване на Работни програми за двустранно сътрудничество и координация на изпълнението на подписаните Работни програми (по едно-две взаимни 2-дневни посещения на 3-4 експерти годишно в/от съответната страна – в случай, че пандемичната обстановка позволява) | .....<br>(заб.2)                                | .....<br>(заб.2)                                | .....<br>(заб.2)                                |
| 2. Издръжка на дейността на представителите на МТСП в Постоянното представителство на България към ЕС в Брюксел                                                                                                                                                                                                           | 310.0                                           | 310.0                                           | 310.0                                           |
| 3. Издръжка на дейността на ръководителите на СТСВ на МТСП към съответните български посолства                                                                                                                                                                                                                            | 600.0<br>(заб.3)                                | 600.0<br>(заб.3)                                | 600.0<br>(заб.3)                                |
| <b>ОБЩО</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>1064.0</b>                                   | <b>1064.0</b>                                   | <b>1064.0</b>                                   |

Заб. 1.: По т. 1.1. – участия в ОИСР – С оглед необходимостта от активно участие в работните органи, което е важно условие за получаване на членство в ОИСР, очаква се такива да има. Предвид настоящата ситуация с пандемията COVID-19 и в зависимост от нейното овладяване, би могло да се очаква да се проведат и присъствени заседания през тригодишния период 2022-2024 г. Същевременно обаче, следва да се отбележи, че предвид липсата на достатъчно опит от участие от страна на МТСП в дейностите на Организацията, по-конкретно в присъствени заседания, както и предвид временното преустановяване провеждане на присъствени заседания на този етап заради пандемията COVID-19, изчисленията на средствата за командироване на представители на министерството за участие в съответните дейности са направени на базата на прогнозен брой и вид годишни заседания/среци и в съответствие с релевантните разпоредби, съдържащи се в приложимите към момента на планиране на разходите за периода 2022-2024 г. наредби, заповеди и сключени договори, относно пътни, дневни, квартирни пари, вътрешен транспорт и застраховка.

Заб.2.: По т.1.2 с цел избягване на допълнителни разходи, за подписването на подобни двустранни документи се търси възможност това да става в рамките на заседанията на Съвета на ЕС или други международни форуми/среци в страната или чужбина, а разходите по реализацията на работните програми-когато мероприятията са в страните-партньори са за сметка на дейност 1 /командировки в чужбина/.

Заб. 3.: По 120 хил. лв. /служба

**Организационни структури, участващи в програмата**

В изпълнението на ОП РЧР 2014-2020 г. и П РЧР 2021-2027 г. участва Главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти“, в качеството си на Управляващ орган. В изпълнението на програма „Администрация“ участват: звената и служителите на директно подчинение на министъра на труда и социалната политика, дирекциите от общата администрация на МТСП и Д ЕВМС.

**Отговорност за изпълнението на програмата**

- Министърът на труда и социалната политика и заместник-министрите;
- Главният секретар;
- Директорите на дирекции;
- Ръководителят на УО на ОП РЧР.

**Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. лв.)**

| №         | Бюджетна програма 1500.07.00 – „Администрация“ (класификационен код и наименование на бюджетната програма) | Отчет 2019 г.  | Отчет 2020 г.  | Закон 2021 г.   | Проект 2022 г.  | Прогноза 2023 г. | Прогноза 2024 г. |
|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|-----------------|-----------------|------------------|------------------|
|           | <b>1</b>                                                                                                   | <b>2</b>       |                | <b>3</b>        | <b>4</b>        | <b>5</b>         | <b>6</b>         |
| <b>I.</b> | <b>Общо ведомствени разходи:</b>                                                                           | <b>9 083,9</b> | <b>8 477,0</b> | <b>14 210,9</b> | <b>14 737,9</b> | <b>13 520,6</b>  | <b>13 520,6</b>  |
|           | Персонал                                                                                                   | 4 153,5        | 4 484,2        | 5 528,4         | 5 907,1         | 5 907,1          | 5 907,1          |
|           | Издръжка                                                                                                   | 4 806,6        | 3 285,0        | 4 222,5         | 4 952,8         | 4 957,5          | 4 957,5          |
|           | Капиталови разходи                                                                                         | 123,8          | 707,8          | 4 460,0         | 3 878,0         | 2 656,0          | 2 656,0          |
| <b>1</b>  | <b>Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:</b>                                                              | <b>9 083,9</b> | <b>8 477,0</b> | <b>14 210,9</b> | <b>14 737,9</b> | <b>13 520,6</b>  | <b>13 520,6</b>  |

|             |                                                                                                                                   |                 |                 |                 |                 |                 |                 |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
|             | Персонал                                                                                                                          | 4 153,5         | 4 484,2         | 5 528,4         | 5 907,1         | 5 907,1         | 5 907,1         |
|             | Издръжка                                                                                                                          | 4 806,6         | 3 285,0         | 4 222,5         | 4 952,8         | 4 957,5         | 4 957,5         |
|             | Капиталови разходи                                                                                                                | 123,8           | 707,8           | 4 460,0         | 3 878,0         | 2 656,0         | 2 656,0         |
| <b>2</b>    | <b>Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС</b>                                                            | <b>0,0</b>      | <b>0,0</b>      | <b>0,0</b>      | <b>0,0</b>      | <b>0,0</b>      | <b>0,0</b>      |
|             |                                                                                                                                   |                 |                 |                 |                 |                 |                 |
| <b>II.</b>  | <b>Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ **</b>                                                                     | <b>37,8</b>     | <b>36,1</b>     | <b>0,0</b>      | <b>0,0</b>      | <b>0,0</b>      | <b>0,0</b>      |
|             | Лихви по външни заеми                                                                                                             | 37,8            | 36,1            |                 |                 |                 |                 |
| <b>III.</b> | <b>Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**</b>                                            | <b>12 805,6</b> | <b>12 413,3</b> | <b>17 819,0</b> | <b>20 080,0</b> | <b>32 993,0</b> | <b>23 500,0</b> |
|             | 1.1.Структурни фондове и Кохезионен фонд на ЕС-ЕСФ                                                                                | 9 214,9         | 8 886,4         | 12 750,0        | 14 000,0        | 21 000,0        | 14 000,0        |
|             | 1.2.Финансиране от националния бюджет - ЕСФ                                                                                       | 1 626,2         | 1 568,2         | 2 250,0         | 6 000,0         | 9 000,0         | 6 000,0         |
|             | 2.1.Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане за периода 2014-2020 и 2021-2027 г., и инструмента REACT-EU | 1 669,8         | 1 632,2         | 2 396,2         | 68,0            | 2 095,1         | 2 450,0         |
|             | 2.2.Финансиране от националния бюджет - ЕСФ                                                                                       | 294,7           | 288,0           | 422,8           | 12,0            | 897,9           | 1 050,0         |
|             | 3.Предоставени трансфери на Министерство на здравеопазването за дейности по превенция и лечение на заразата Covid-19              |                 | 38,5            |                 |                 |                 |                 |
|             | <b>Общо администрирани разходи (II.+III.):</b>                                                                                    | <b>12 843,4</b> | <b>12 449,4</b> | <b>17 819,0</b> | <b>20 080,0</b> | <b>32 993,0</b> | <b>23 500,0</b> |
|             |                                                                                                                                   |                 |                 |                 |                 |                 |                 |
|             | <b>Общо разходи по бюджета (I.I+II.):</b>                                                                                         | <b>9 121,7</b>  | <b>8 513,1</b>  | <b>14 210,9</b> | <b>14 737,9</b> | <b>13 520,6</b> | <b>13 520,6</b> |
|             |                                                                                                                                   |                 |                 |                 |                 |                 |                 |
|             | <b>Общо разходи (I.+II.+III.):</b>                                                                                                | <b>21 927,3</b> | <b>20 926,4</b> | <b>32 029,9</b> | <b>34 817,9</b> | <b>46 513,6</b> | <b>37 020,6</b> |
|             | Численост на щатния персонал                                                                                                      | 257             | 260             | 299             | 296             | 296             | 296             |
|             | Численост на извънщатния персонал                                                                                                 | 13              | 13              |                 | 26              | 26              | 26              |

\* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране

\*\* Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите. При изписването на наименованието на администрираните разходни параграфи не следва да се посочва наименованието от ЕБК. За отчетните 2019 г. и 2020 г., както и за текущата 2021 г., наименованията на администрирани разходни параграфи следва да са еднозначни с утвърдените администрирани разходни параграфи постановлението за изпълнението на държавния бюджет на Република България за съответната година и създадените такива на основание разпоредбите от ЗДБРБ за съответната година. За проектобюджета за 2022 г. и прогнозите за 2023 г. и 2024 г. предложенията за нови администрирани разходни параграфи следва да се основават на изискванията на нормативни и административни актове

Към изпълнението на целите на програма „Администрация“ ще допринесат:

➤ BG05M9OP001-5.001 „Техническа помощ“ – повишаване на капацитета на УО за управление на ОП РЧР чрез прилагането на принципите на добро управление и подобрени подходи в програмирането, изпълнението, мониторинга, контрола и оценката на оперативната програма.

➤ В рамките на ПРЧР 2021-2027 е заложен Приоритет 5 „Техническа помощ“. Чрез него ще се извърши подкрепа за ефективното и ефикасно управление на ПРЧР, укрепване на капацитета, оценки, проучвания, събиране на данни, както и по-добра информираност на широката общественост и целевите групи на програмата.

# Бюджет на Министерство на труда и социалната политика

(в хил. лв.)

| №    | Бюджет на Министерство на труда и социалната политика - 1500.00.00                                                                | Отчет 2019 г. | Отчет 2020 г. | Закон 2021 г. | Проект 2022 г. | Прогноза 2023 г. | Прогноза 2024 г. |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|----------------|------------------|------------------|
|      | 1                                                                                                                                 | 2             |               | 3             | 4              | 5                | 6                |
| I.   | Общо ведомствени разходи:                                                                                                         | 138 335,2     | 165 342,4     | 208 182,9     | 225 897,8      | 223 604,2        | 223 604,2        |
|      | Персонал                                                                                                                          | 108 954,1     | 136 252,1     | 174 187,4     | 184 589,0      | 184 790,7        | 184 790,7        |
|      | Издръжка                                                                                                                          | 25 185,9      | 26 495,7      | 21 875,5      | 32 188,8       | 32 193,5         | 32 193,5         |
|      | Капиталови разходи                                                                                                                | 4 195,2       | 2 594,6       | 12 120,0      | 9 120,0        | 6 620,0          | 6 620,0          |
| 1    | Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:                                                                                            | 138 335,2     | 165 342,4     | 208 182,9     | 225 897,8      | 223 604,2        | 223 604,2        |
|      | Персонал                                                                                                                          | 108 954,1     | 136 252,1     | 174 187,4     | 184 589,0      | 184 790,7        | 184 790,7        |
|      | Издръжка                                                                                                                          | 25 185,9      | 26 495,7      | 21 875,5      | 32 188,8       | 32 193,5         | 32 193,5         |
|      | Капиталови разходи                                                                                                                | 4 195,2       | 2 594,6       | 12 120,0      | 9 120,0        | 6 620,0          | 6 620,0          |
| 2    | Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС                                                                   | 0,0           | 0,0           | 0,0           | 0,0            | 0,0              | 0,0              |
| II.  | Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ **                                                                            | 1 194 121,1   | 1 232 968,4   | 1 629 964,5   | 1 961 099,0    | 2 081 673,0      | 2 128 105,0      |
| III. | Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**                                                   | 543 180,1     | 705 614,9     | 582 363,0     | 836 399,0      | 1 010 022,0      | 1 004 500,0      |
|      | 1.1.Структурни фондове и Кохезионен фонд на ЕС - ЕСФ                                                                              | 321 544,1     | 357 242,9     | 458 150,0     | 644 928,0      | 667 840,0        | 630 000,0        |
|      | 1.2.Финансиране от националния бюджет - ЕСФ                                                                                       | 55 054,3      | 58 022,5      | 80 850,0      | 176 272,0      | 255 060,0        | 270 000,0        |
|      | 2.1.Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане за периода 2014-2020 и 2021-2027 г., и инструмента REACT-EU | 36 136,2      | 30 462,1      | 40 440,6      | 15 187,0       | 60 985,4         | 73 150,0         |
|      | 2.2.Финансиране от националния бюджет - ЕСФ                                                                                       | 6 377,0       | 5 375,7       | 2 922,4       | 12,0           | 26 136,6         | 31 350,0         |
|      | 3.Администрирани разходни параграфи по други бюджети                                                                              | 124 068,5     | 254 511,7     |               |                |                  |                  |
|      | Общо администрирани разходи (II.+III.):                                                                                           | 1 737 301,2   | 1 938 583,3   | 2 212 327,5   | 2 797 498,0    | 3 091 695,0      | 3 132 605,0      |
|      | Общо разходи по бюджета (I.+II.):                                                                                                 | 1 332 456,3   | 1 398 310,8   | 1 838 147,4   | 2 186 996,8    | 2 305 277,2      | 2 351 709,2      |
|      | Общо разходи (I.+II.+III.):                                                                                                       | 1 875 636,4   | 2 103 925,7   | 2 420 510,4   | 3 023 395,8    | 3 315 299,2      | 3 356 209,2      |
|      | Численост на щатния персонал                                                                                                      | 7 269         | 7 345         | 8 029         | 8 009          | 8 009            | 8 009            |
|      | Численост на извънщатния персонал                                                                                                 | 356           | 403           |               | 640            | 640              | 640              |

\* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основание/характера им и източника на финансиране

\*\* Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите. При изписването на наименованието на администрираните разходни параграфи не следва да се посочва наименованието от ЕБК. За отчетните 2019 г. и 2020 г., както и за текущата 2021 г., наименованията на администрирани разходни параграфи следва да са еднозначни с утвърдените администрирани разходни параграфи постановлението за изпълнението на държавния бюджет на Република България за съответната година и създадените такива на основание разпоредбите от ЗДБРБ за съответната година. За проектобюджета за 2022 г. и прогнозите за 2023 г. и 2024 г. предложенията за нови администрирани разходни параграфи следва да се основават на изискванията на нормативни и административни актове.

X

ГЕОРГИ ГЪОКОВ

Министър на труда и социалната политика